

SEDAT ERDOĞAN

EN-GLISH PHO-NET-ICS

SEDAT ERDOĞAN

EN-GLISH PHO-NET-ICS

PREFACE

TÜRKİYE'DE YABANCI DİL EĞİTİMİNİ ENGELLEYEN 'KEMİKLEŞMİŞ HATALAR'

Yabancı dil eğitimi, ülkemizde yıllardır çözölememiş en önemli sorunlardan biridir. Çok uzun süredir bu sorunun ötelenmiş veya çözölememiş olması, bu sorunu kemikleştirmiş, bir devlet sorunu haline getirmiştir. Burada, sorun, ana unsurdan (hedef dilin ses bilinci) kaynaklanmaktadır. Bir dili başka dillerden ayıran en önemli özellik 'ses düzenidir'.

ANA SORUN 1:

İngilizce, Almanca'nın...ses sistemi = düzeni Türkçeleştirilmiştir. İnanılması güç ama, okullarımızda yabancı dil eğitimi yapılırken ana unsur olarak 'Türkçenin ses düzeni = sistemi' kullanılmaktadır. Böylece 'Türkçe aksanlı' yabancı dil eğitimi ortaya çıkmıştır. Okullarda öğrencilerimize hedef dilin ses bilinci eğitimi verilmediği için, mecburen yabancı dil derslerinde Türkçe sesletim düzeni kullanılmaktadır. Bir dilin bu yöntemle öğrenilmesi, öğretilmesi mümkün değildir. Hiçbir gelişmiş ülkede de bunun örneği yoktur. Başka bir ifadeyle, okullarımızda yabancı dil eğitimi yapılırken, hedef dilin sesbilim (fonoloji – genel ses sistemi) bilgisi = 'ana unsur' doğru ve uygun kullanılmamaktadır.

Halbuki dilin asıl kaynağını oluşturan seslerin değiştirilmesi veya başka dillerden alınması mümkün değildir. Bu konuda zorlama olursa dili kullanan insanlar arasında anlaşmazlıklar doğar, çünkü dilde zorlama olmaz. Her dil, kendi kuralları içinde yaşar ve gelişmesini sürdürür. Bir dili, diğer bir dilden ayıran en temel faktör, o dilin ses sistemidir, düzenidir. Bir dilin ses düzenini çözmeden gerçek anlamda o dili öğrenmek mümkün değildir. Temel dil öğretimi için ses bilincinin kazandırılması esastır. Dünya ülkeleriyle uyumlu hale gelebilmemiz için mutlaka okullarımızda yabancı dilin ses sistemi öğretilmelidir.

Örneğin, Türkçe, İngilizcenin ses kurallarıyla öğretilir mi? Bu düşünölemez, uygulanması bile teklif edilmez, edilemez. Sonuçta İngilizce de, Türkçenin ses kurallarıyla öğrenilemez, öğretilmez. Anadilin ses kuralları, ancak ve ancak yan unsurdur, yan unsur olarak da kullanılmalıdır.

ANA SORUN 2:

Dilin hammaddesi, temel yapı taşı olan ‘ses’, ülkemizde sadece telaffuz olarak algılanmaktadır, görülmektedir. Doğru telaffuz, temel malzemesi ses olan dilin, ancak ve ancak yan unsurudur. ‘Ses’, ise dili meydana getiren ana unsurdur. Dil ile ilgili diğer tüm olaylar ise yan unsurdur. Tüm yan unsurlar gücünü ana unsurdan alır. Okuma, yazma, konuşma, dinleme... becerilerinin özü sestir. ‘Ses’ sadece konuşmayı (telaffuzu) etkiler demek, gerçek İngilizceden veya bilimden uzaklaşmaktır. Başka bir ifadeyle, İngilizcenin sadece tek yönüne odaklanmak demektir. ‘Ses bilinci’ okuma, yazma ve dinlemeyi en az konuşmayı etkilediği kadar etkiler. Sayılar nasıl matematiğin her dalını etkiliyorsa, ‘sesler’ de dilin her yönünü etkiler.

Bir dilin kendine özgü ‘sesleri’, o dilin anayasasını oluşturur. Bir ülkeyi ayakta tutan o ülkenin anayasasıdır, bir dili ayakta tutan o dilin sesleridir. Başbakan ülkeyi yönetir, ‘ses’ dili yönetir.

ANA SORUN 3:

İlk ve orta öğretim yabancı dil dersi öğretim programı gereği, ses öğretimi yapılmak zorundadır. Ancak okullarımızda hedef dilin sesletim öğretimi yapılmamaktadır. Daha kötüsü, sesletim öğretiminin yapılmıyıp yapılmadığı da denetlenmemektedir. Bir dilin genel ses sistemini, dil öğretmenleri özel alan bilgisi olarak bilmek zorundadır. Ancak Türk yabancı dil öğretmenleri, hedef dilin ve anadilin genel ses sistemini yeterince bilmemekte, bilimden uzak ve yanlış sesler kullanmaktadırlar. Gelişmiş ülkelerde bir dil öğretilirken (hangi dil olursa olsun) ses bilincinin kazandırılması esas olup ilk önce öğrencilere ses bilinci verilmektedir.

NEDEN TÜRKİYE’DE YABANCI DİL EĞİTİMİ ÇOK ZAYIF?

‘Erdoğan, bu konuyla ilgili olarak verdiği bilgide, Milli Eğitim Bakanlığının Yabancı Dil Öğretim Programına çok uzun yıllardır tam uyulmadığını belirterek, Türkiye’de yabancı dil eğitiminin ‘göz göre göre’ yanlış yapıldığını söyledi.’

(Tekirdağ Yeni İnan Gazetesi, 05/01/2012)

**ON BİNLERCE ARAŞTIRMA VE ONLARCA DENEYSEL ÇALIŞMA SONUCUNDA
'SESLE BAŞLAYAN VE SİSTEMLİ SES EĞİTİMİ ALAN' BİREYLERİN DİLİ
KOLAYLIKLA ÖĞRENDİKLERİ BELİRLENMİŞTİR...**

YAPILAN ARAŞTIRMALARDAN ÖRNEKLER:

- *Beynin, kelimeyi bir bütün olarak değil de, ses dizimine bağlı olarak algıladığı, (Gh. Wettstein, Badour, 2006)
- *Çocukların kendi kendilerine ses bilincini edinemedikleri, ses bilincinin bir plan dahilinde öğretilmesi gerektiği, (Ribben, Perfetti, 1989)
- *Alfabetik dillerde ses bilinci eğitiminin zorunlu bir öncelik olduğu, hatta bunun öğrenmenin kalbi olduğu, (Ziegler, Goswami, 2005)
- *Ses bilinci çalışmalarına çok erken yaşlarda başlanması gerektiği, (Stanke, 2001)
- *Sözlü dil ile yazılı dil arasında vazgeçilmez bir ilişki olduğu, (Bentolila, Gombert, 2005).
- *Ses – şekil (harf) ilişkisini keşfetmenin zorunlu olduğu, ortaya çıkmıştır. (Sprenger, Charolles, 2003)
- *İngilizce sözcüklerin yaklaşık % 84' ünde ses uyumu vardır. (Approximately % 84 of English words are phonetically regular. (Wiley Blevins, 1998)
- *Türkçenin 2004 yılına kadar yanlış teknik, yöntem ve yaklaşımla öğretimi de, hedef dildeki 'kemikleşmiş hataların' düzeltilmesini geciktirmiştir, geciktirmektedir. Çünkü anadil öğretimi, yabancı dil öğretiminin en önemli yan unsurlarından biridir. (Sedat Erdoğan, 2012)

TEMEL SONUÇ:

Bir dilin ses bilgisi, o dilin şifresidir, anayasasıdır. Beyin, hedef dilin ses sistemini mutlaka kabul etmelidir. (Ses bilincinin erken yaşta verilmesi) Bunun için, ana dil ile hedef dil arasındaki ses ayrımlarını bilmek zorundadır. Ses bilinci verilmeden bir dili öğretmek, öğrenmek dilcilik tekniği bakımından mümkün değildir. Bir dilin 'ses düzenine' göz göre göre uyulmaz ise, konuşma dili ile yazı dili arasında uyum sağlanamaz.

Eğer yapılmaya çalışılan bir işte ciddi bir problem, çözölemeyecek kadar ciddi bir sorun, var ise bu, o işin kesinlikle (%100) özündedir.

DİLİN ÖZÜ / ANA UNSURU = 'SES' TİR.

Dürüstlük sadece konuşmayı etkilemez, tam aksine hayatımızın her yönünü etkiler. Aynı şey dilin ana unsuru olan 'ses' için de geçerlidir.

TABLE OF CONTENTS

INTRODUCTION:	ENGLISH SPELLINGS / PHONEMES	11
CHAPTER I:	FOSSILIZED PRONUNCIATION ERRORS	33
A	SCHWA / STRESS	35
B	FRONT VOWEL / STRESS	51
C	PRESENT SIMPLE –S AND –ES ENDINGS	69
	PAST SIMPLE –D AND –ED ENDINGS	77
	-ED ADJECTIVES	
	PLURAL NOUN –S AND –ES ENDINGS	83
CHAPTER II:	VOWEL PHONEMES	95
A	SHORT VOWELS	97
B	LONG VOWELS	119
C	DIPH – THONGS / TRIPH – THONGS	141
CHAPTER III	CONSONANT PHONEMES	165
A	BI-LABIALS	167
B	LABIO – DENTALS	175
C	DENTALS	179
D	ALVEOLARS	185
E	ALVEO – PALATALS	199
F	RE-TROFLEX	209
G	PALATAL	213
H	VELARS	217
CHAPTER IV	SYLLABLE SYSTEM	237
CHAPTER V	FEATURES OF CONNECTED SPEECH	267
CHAPTER VI	BRITISH ENGLISH & AMERICAN ENGLISH	305
CHAPTER VII	TURKISH SELF – TAUGHT WITH ENGLISH PHONETIC PRONUNCIATION	323
	APPENDIX	395
	PHONETICIANS	415
	GLOSSARY	435
	REFERENCES	445

INTRODUCTION

ENGLISH SPELLINGS / PHONEMES

ENGLISH LETTERS

VOWELS	SEMI-VOWELS	CONSONANTS
a /eɪ/	w /dʌbəl juː/	b /biː/
e /iː/	y /waɪ/	c /siː/
i /aɪ/		d /diː/
o /əʊ/ /oʊ/		f /ef/
u /juː/		g /dʒiː/
		h /ertʃ/
		j /dʒeɪ/
		k /keɪ/
		l /el/
		m /em/
		n /en/
		p /piː/
		q /kjuː/
		r /aɪ/ /aɪr/
		s /es/
		t /tiː/
		v /viː/
		x /eks/
		z /zed/ /ziː/

/eɪ/	/iː/	/e/	/aɪ/	/əʊ/	/uː/	/aɪ/
/eɪ/	/biː/	/ef/	/aɪ/	/əʊ/	/kjuː/	/aɪ/
/ertʃ/	/siː/	/el/	/waɪ/		/juː/	
/dʒeɪ/	/diː/	/em/			/dʌbəl juː/	
/keɪ/	/iː/	/en/				
	/dʒiː/	/es/				
	/piː/	/eks/				
	/tiː/	/zed/				
	/viː/					

LIST OF PHONETIC SYMBOLS**VOWELS**

1	/ɪ/	minute	/'mɪnɪt/
2	/iː/	eat	/iːt/
3	/æ/	bad	/bæd/
4	/ʌ/	love	/lʌv/
5	/ɑː/	car	/kɑːr/
6	/e/	bed	/bed/
7	/ɒ/	wash	/wɒʃ/
8	/ɔː/	four	/fɔːr/
9	/ʊ/	look	/lʊk/
10	/uː/	two	/tuː/
11	/ə/	sugar	/'ʃʊɡəʳ/
12	/ɜː/	girl	/gɜːrl/

DIPHTHONGS (TWO VOWELS TOGETHER)

13	/ɪə/	ear	/ɪəʳ/
14	/ʊə/	tour	/tʊəʳ/
15	/eə/	hair	/heəʳ/
16	/eɪ/	face	/feɪs/
17	/ɔɪ/	boy	/bɔɪ/
18	/aɪ/	my	/maɪ/
19	/əʊ/	go	/gəʊ/
20	/aʊ/	house	/haʊs/

CONSONANTS

21	/p/	pen	/pen/
22	/b/	blue	/bluː/
23	/t/	tea	/tiː/
24	/d/	dog	/dɒg/
25	/k/	kiss	/kɪs/
26	/g/	good	/gʊd/
27	/f/	fat	/fæt/
28	/v/	very	/ˈveri/
29	/θ/	month	/mʌnθ/
30	/ð/	this	/ðɪs/
31	/s/	sister	/ˈsɪstə˞/
32	/z/	his	/hɪz/
33	/ʃ/	she	/ʃiː/
34	/ʒ/	television	/ˈtelɪvɪʒən/
35	/tʃ/	cheap	/tʃiːp/
36	/dʒ/	job	/dʒɒp/
37	/m/	come	/kʌm/
38	/n/	sun	/sʌn/
39	/ŋ/	sitting	/ˈsɪtɪŋ/
40	/h/	hot	/hɒt/
41	/l/	late	/leɪt/
42	/r/	wrong	/rɒŋ/
43	/j/	yes	/jes/
44	/w/	we	/wiː/

ENGLISH SOUNDS COMPARED to TURKISH SOUNDS

SHORT VOWELS

1	/e/	Bed	/bed/
2	/æ/	Kâlp Bad	/kælp/ /bæd/
3	/ɪ/	Build	/bɪld/
4	/ə/	Kır Sister	/kər/ /'sɪstəʳ/
5	/ʌ/	Cut	/kʌt/
6	/ʊ/	Book	/bʊk/
7	/ɒ/	Dog	/dɒg/

***English Short Vowels ...X... Turkish Short Vowels.**

LONG VOWELS

8	/iː/	Cip Jeep	/dʒɪp/ /dʒiːp/
9	/ɜː/	Göl Girl	/gɜl/ /gɜː'l/
10	/ɑː/	Kar Car	/kar/ /kɑːʳ/
11	/uː/	Kul Cool	/kul/ /kuːl/
12	/ɔː/	Form Sport	/fɔrm/ /spɔːʳt/

***English Long Vowels ...=... Turkish Short Vowels.**

DIPH-THONGS

13	/ɪə/	/ɪr/	Bir Beer	/bir/ /bɪəʳ/
14	/ʊə/	/ʊr/	Tur Tour	/tur/ /tʊəʳ/
15	/eə/	/er/	Şer Share	/şer/ /ʃeəʳ/
16	/eɪ/		Şey May	/ʃei/ /meɪ/
17	/ɔɪ/		Boy Boy	/bɔɪ/ /bɔɪ/
18	/aɪ/		Ayran My	/aɪran/ /maɪ/
19	/əʊ/	/ou/	Kov Go	/kow/ /gəʊ/
20	/aʊ/		Havuz House	/hawuz/ /haus/

NOTE:

ENGLISH LONG VOWELS are SHORTER than TURKISH LONG VOWELS
TURKISH SHORT VOWELS are LONGER than ENGLISH SHORT VOWELS
ENGLISH LONG VOWELS = TURKISH SHORT VOWELS

PLOSIVES (STOPS)

1	/b/	Bir Back	/bir/ /bæk/
2	/p/	Paket Panel	/paket/ /'pænəl/
3	/d/	Dergi Desk	/dergi/ /desk/
4	/t/	Terzi Turn	/terzi/ /tɜːn/
5	/g/	Geri Give	/geri/ /gɪv/
6	/k/	Kiraz Key	/kiraz/ /kiː/

FRICATIVES

7	/f/	Fikir Friend	/fikir/ /frend/
8	/v/	Var Voice	/var/ /vɔɪs/
9	/θ/ = /tʰ/	Fethiye Think	/feθije/ /θɪŋk/
10	/ð/ = /dʰ/	Methetmek This	/meðetmek/ /ðɪs/
11	/s/	Sat Sea	/sat/ /siː/
12	/z/	Zaman Zoo	/zaman/ /zuː/
13	/ʃ/	Şeker Ship	/ʃeker/ /ʃɪp/
14	/ʒ/	Jest Vision	/ʒest/ /'vɪʒən/

AFFRICATES

15	/dʒ/	Cadde Job	/dʒadde/ /dʒɔb/
16	/tʃ/	Çaba Teacher	/tʃaba/ /'tɪtʃər/

SONORANTS

17	/m/	Mağaza Mineral	/maɪza/ /'mɪnərəl/
18	/n/	Nasıl News	/nasəl/ /njuɪz/
19	/ŋ/	Ankara Sing	/aŋkara/ /sɪŋ/
20	/h/	Herkes Half	/herkez/ /hɑːf/
21	/l/	Laf Listen	/læf/ /'lɪsən/
22	/r/	Renk Read	/renk/ /riːd/
23	/w/	Vur Well	/wʊr/ /wel/
24	/j/	Yer Yellow	/jer/ /'jeləʊ/

NOTE:

*Fricatives (continuants) are longer than plosives (stops).

VOWEL LETTERS / SOUNDS MATCH**SHORT PHONEMES**

e	/e/	Red	/red/
a	/æ/	Hand	/hænd/
i	/ɪ/	Kiss	/kɪs/
unstressed	/ə/	Brother	/'brʌðə/
u	/ʌ/	Sun	/sʌn/
u	/ʊ/	Bush	/bʊʃ/
oo		Look	/lʊk/
o	/ɒ/	Lost	/lɒst/

LONG PHONEMES

ee	/i:/	Keep	/ki:p/
ea		Beach	/bi:tʃ/
er	/ɜ:/	Turkey	/'tɜ:kɪ/
ir		Skirt	/skɜ:t/
ur		Person	/'pɜ:sən/
ar	/ɑ:/	Car	/kɑ:r/
oo	/u:/	School	/sku:l/
ew		Flew	/flu:/
or	/ɔ:/	Born	/bɔ:n/
al		Talk	/tɔ:k/
aw		Saw	/sɔ:/

y	/i/	dirty	/'dɜ:tɪ/
u(a)	/u/	usually	/'ju:ʒuəli/

DIPH-THONGS

eer ere ear	/ɪə/	Beer Here Near	/bɪəˈr/ /hɪəˈr/ /nɪəˈr/
ur	/ʊə/	Sure Tour	/ʃʊəˈr/ /tʊəˈr/
air are	/eə/	Hair Share	/heəˈr/ /ʃeəˈr/
a-e ai ay	/eɪ/	Make Train Say	/meɪk/ /treɪn/ /seɪ/
oy oi	/ɔɪ/	Boy Noise	/bɔɪ/ /nɔɪz/
i-e y igh	/aɪ/	Bike My Night	/baɪk/ /maɪ/ /naɪt/
o-e oa o o(l)	/əʊ/	Nose Boat Hello Cold	/nəʊz/ /bəʊt/ /hə'ləʊ/ /kəʊld/
ou ow	/aʊ/	Shout How	/ʃaʊt/ /haʊ/

NOTE:

SPELLING	PRONUNCIATION
Sing	/sɪŋ/
Singing	/'sɪŋɪŋ/
Singer	/'sɪŋər/

CONSONANT LETTERS / SOUNDS MATCH**VOICED = SOFT CONSONANTS**

CONSONANT SPELLINGS	CONSONANT PHONEMES	WORDS	PRONUNCIATION
b bb	/b/	Baby Rabbit	/'beɪbi/ /'ræbɪt/
j ge	/dʒ/	Jacket Language	/'dʒækət/ /'læŋɡwɪdʒ/
d dd	/d/	Dad Address	/dæd/ /ə'dres/
th	/ð/	That	/ðæt/
g gg	/g/	Girl Bigger	/ɡɜː'l/ /'bɪɡə'/
sion sure	/ʒ/	Decision Leisure	/dɪ'sɪʒən/ /'leɪʒə'/
l ll	/l/	Leg Killing	/leg/ /'kɪlɪŋ/
m mm	/m/	My Summer	/maɪ/ /'sʌmə'/
n nn	/n/	Nose Dinner	/nəʊz/ /'dɪnə'/
ng nk	/ŋ/	King Thank	/kɪŋ/ /θæŋk/
r rr	/r/	Right Marry	/raɪt/ /'mæri/
v	/v/	Visit	/'vɪzɪt/
w wh u	/w/	Wait What Quite	/weɪt/ /wɒt/ /kwaɪt/
y	/j/	Year	/jɪə'/
z	/z/	Zoo	/zuː/

VOICELESS = HARD CONSONANTS

CONSONANT SPELLINGS	CONSONANT PHONEMES	EXAMPLE WORDS	PRONUNCIATION
ch tch ture	/tʃ/	Child Match Picture	/tʃaɪld/ /mætʃ/ /'pɪktʃə/
f ff ph	/f/	Flower Different Phonetic	/'flaʊə/ /'dɪfərənt/ /fə'netɪk/
h	/h/	House	/haʊs/
c k ck q	/k/	Cat Skirt Nick Quiz	/kæt/ /skɜːt/ /nɪk/ /kwɪz/
p pp	/p/	Pen Apple	/pen/ /'æpəl/
s ss ci ce	/s/	Fast Kissing Cinema Ice	/fɑːst/ /'kɪsɪŋ/ /'sɪnɪmə/ /aɪs/
sh tion	/ʃ/	She Action	/ʃiː/ /'ækʃən/
t tt	/t/	Tell Cutting	/tel/ /'kʌtɪŋ/
th	/θ/	Math	/mæθ/

NOTE:

IN ENGLISH, THERE IS ONLY ONE STRONG VOWEL IN A WORD.
PHONEMIC HARMONY = ONE STRONG SOUND + WEAK(S) SOUND

TEACHING SOUND - SPELLING RELATIONSHIPS

A phonogram is a letter or combination of letters that represent a sound.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
l	m	n	o	q	p	r	s	t	u	v
w	x	y	z							

COMBINATION OF LETTERS

ai	ar	au	aw	ay	ch	ci	ck
dge	ea	ear	ed	ee	ei	eigh	er
ew	ey	gh	gn	ie	igh	ir	kn
ng	nk	oa	oe	oi	oo	or	ou
ough	our	ow	oy	ph	qu	sh	si
tch	th	ti	ui	ur	wh	wor	wr

Approximately % 84 of English words are phonetically regular. Therefore, teaching the most common sound – spelling relationships in English is extremely useful for readers (learners).....
(Wiley Blevins, 1998)

VOWEL PHONEMES

Short vowels	æ	e	ɪ	ə	ʌ	ʊ	ɒ	
Long vowels	iː	ɜː	aɪ	uː	ɔː			
Diph-thongs	ɪə	ʊə	eə	eɪ	ɔɪ	aɪ	əʊ	aʊ
Triph-thongs	eɪə	ɔɪə	aɪə	əʊə	aʊə			

CONSONANT PHONEMES

Plosives (Stops)	p	b	t	d	tʃ	dʒ	k	g
Fricatives	f	v	θ	ð	s	z	ʃ	ʒ
Sonorants (Semi-vowels)	m	n	ŋ	h	l	r	w	j

*74 phonograms represent 46 sounds (phonemes) in English.

*Each sound (phoneme) in a word is represented by a phonogram.

PLACES OF ARTICULATION

Bi-labial	b	m	p	w			
Labio-dental	f	v					
Dental	ð	θ					
Alveolar	d	t	s	z	l	n	r
Post-alveolar	dʒ	tʃ	ʒ	ʃ			
Palatal	j						
Velar = Soft palate	g	k	ŋ				
Throat	h						

IRREGULAR PHONEMIC PRONUNCIATION
-DIFFICULT (TRICKY) WORDS-

*These words are often mispronounced by learners of English.

Spelling	Pronunciation	
-a	/ə/	
-although	/ɔ:l'ðəʊ/	/ɔ:l'ðou/
-alveolar	/,ælvɪ'əʊləʳ/	/ælvɪ'vɪələʳ/
-always	/'ɔ:lwɪz/	/'ɔ:lwɛɪz/
-am	/əm/	
-among	/ə'mʌŋ/	
-an	/ən/	
-ancestor	/'ænsəstəʳ/	
-and	/ənd/	/ən/
-another	/ə'nʌðəʳ/	/ə'nʌðər/
-answer	/'ɑ:nsəʳ/	/'ænsər/
-archive	/'ɑ:ʔ'kaɪv/	
-are	/əʳ/	
-as	/əz/	
-at	/ət/	
-au pair	/əʊ 'peəʳ/	
-author	/'ɔ:θəʳ/	/'ɔθər/
-'bachelor ,party	/'bætʃələʳ ,paɪ'ti/	
-'ballet ,dancer	/'bæleɪ ,daɪnsəʳ/	
-ba'nana re ,public	/bə'nɑ:nə rɪ,pʌblɪk/	
-bargain	/'baɪ(r)gən/	/'bargən/
-bathe	/beɪð/	
-belong	/bɪ'lɒŋ/	
-bilabial	/baɪ'leɪbiəl/	
-'blood ,group	/'blʌd ,gru:p/	
-blood	/blʌd/	
-boring	/'bɔɪrɪŋ/	
-bought	/bɔ:t/	/bɔt/
-bowling	/'bəʊlɪŋ/	
-bread	/bred/	/brəd/

-breast	/brɛst/	/brɛst/
-breath	/breθ/	/brɛθ/
-brick	/brɪk/	
-bring	/brɪŋ/	
-brought	/brɔ:t/	/brɔ:t/
-building	/'bɪldɪŋ/	
-building	/'bɪldɪŋ/	
-bury	/'beri/	/'beri/
-'bus ,station	/'bʌs ,steɪʃən/	
-business	/'bɪznəs/	
-bust	/bʌst/	
-but	/bət/	
-button	/'bʌtn/	
-can	/kən/	
-capable	/'keɪpəbl/	
-caught	/kɔ:t/	/kɔ:t/
-cease	/si:s/	/sis/
-ceiling	/'si:lɪŋ/	/'silɪŋ/
-childless	/'tʃaɪldləs/	
-clue	/klu:z/	/klu/
-,cold 'war	/,kəʊld 'wɔ:r/	
-colleague	/'kɒli:g/	/'kalɪg/
-committee	/kə'mɪti/	
-could	/kəd/	
-creature	/'kri:tʃə(r)/	/'kritʃər/
-cruel	/'kru:əl/	/'kruəl/
-cuisine	/kwɪ'zi:n/	/kwɪ'zin/
-dancing	/'dɑ:nsɪŋ/	
-darling	/'dɑ:lɪŋ/	
-daughter	/'dɔ:tə(r)/	/'dɔ:dər/
-dead	/ded/	/dɛd/
-deaf	/def/	/dɛf/
-dealt	/delt/	/dɛlt/
-death	/deθ/	/dɛθ/
-debt	/det/	/dɛt/
-decisive	/dɪ'saɪsɪv/	

-discipline	/'dɪsɪplɪn/	/'dɪsəplən/
-do	/də/	
-does	/dəz/	
-doing	/'duːɪŋ/	
-driven	/'drɪvən/	
-dunno	/dʌ'nəʊ/	/də'nəʊ/
-during	/'djʊərɪŋ/	
-eclipse	/ɪ'klɪps/	
-era	/'ɪərə/	/'ɪrə/
-evening	/'iːvɪŋ/	
-everything	/'evrɪθɪŋ/	
-familiar	/fə'mɪliə(r)/	
-fault	/fɔːlt/	/fɔlt/
-feel	/fiːl/	/fil/
-flour	/'flaʊə(r)/	/flaʊr/
-flute	/fluːt/	/flut/
-follow	/'fɒləʊ/	/'fəloʊ/
-food	/fuːd/	/fud
-foot	/fʊt/	
-for	/fə/	
-fright.ened	/'fraɪtnd/	
-from	/frəm/	/fəm/
-front	/frʌnt/	
-fruit	/fruːt/	/frut/
-future	/'fjuːtʃə/	
-genius	/'dʒɪniəs/	/'dʒɪniəs/
-gesture	/'dʒestʃə(r)/	
-glove	/glʌv/	
-going	/'gəʊɪŋ/	
-Google	/'guːɡəl/	/'gʊɡəl/
-guarantee	/,gærən'tiː/	/,gærən'ti/
-guess	/ges/	/ges/
-had	/həd/	/əd/
-hang	/hæŋ/	
-harmful	/'hɑːr'mfəl/	/'hɑrmfəl/
-has	/həz/	/əz/

-have	/həv/	/əv/
-hello	/hə'ləʊ/	/hɛ'loʊ/
-helpful	/'helpfəl/	/'hɛlpfəl/
-her	/ə/	/hər/
-IPA	/,aɪ piː 'eɪ/	
-interesting	/'ɪntrɪstɪŋ/	/'ɪntrəstɪŋ/
-job	/dʒɒb/	
-joke	/dʒəʊk/	
-journalist	/'dʒɜː'nəlist/	
-just	/dʒəst/	
-king	/kɪŋ/	
-listen	/lɪsn/	
-live (adj)	/laɪv/	
-LPG	/,el piː'dʒɪz/	
-lung	/lʌŋ/	
-marine	/mə'reɪn/	
-maritime	/'mæɪtaɪm/	
-mature	/mə'tʃʊə/	/mə'tʃʊr/
-meal	/miːl/	/mil/
-mean	/miːn/	/min/
-meant	/ment/	/ment/
-measles	/'miːzlz/	/'mizəlz/
-measure	/'meɪzə(r)/	/'mɛzə(r)/
-minute	/'mɪnɪt/	/'mɪnət/
-Miss	/mɪs/	
-Missus (Mrs.)	/'mɪsɪz/	/'mɪsəz/
-morning	/'mɔː'nɪŋ/	
-mosque	/mɒsk/	/mask/
-MP3	/,em piː 'θɪz/	
-Ms.	/mɪz/	/məz/
-music	/'mjuːzɪk/	/'myuzɪk/
-must	/məst/	/məs/
-naked	/'neɪkɪd/	/'neɪkəd/
-,national 'anthem	/,næʃənəl 'ænthəm/	
-NATO	/'neɪtəʊ/	
-nature	/'neɪtʃə/	

-naughty	/'nɔ:tɪ/	/'nɔ:ti/
-NBA	/,en bi: 'ei/	
-nothing	/'nʌθɪŋ/	
-nought	/nɔ:t/	/nɔ:t/
-nourish	/'nʌrɪʃ/	/'nɜ:rɪʃ/
-nourishment	/'nʌrɪʃmənt/	/'nɜ:rɪʃmənt/
-of	/əv/ /ə/	/ʊv/ /ʌv/
-off	/ɒf/	/ɔ:f/ /ɑ:f/
-offence	/ə'fens/	/ə'fens/
-official	/ə'fɪʃəl/	
-oh	/əʊ/	/ou/
-or	/əː/	
-,Oval 'Office	/,əʊvəl 'ɒfɪs/	
-oven	/'ʌvən/	
-phoneme	/'fəʊni:m/	
-phonemic	/fə'ni:mɪk/	
-phonetic	/fə'netɪk/	
-phonetician	/,fəʊnɪ'tɪʃən/	/,fəʊnɪ'tɪʃən/
-phonology	/fə'nɒlədʒi/	
-poem	/'pəʊɪm/	/'pouəm/
-pretty	/'prɪti/	
-purchase	/'pɜ:(r)tʃɪs/	/'pɜ:rtʃəs/
-question	/'kwestʃən/	/'kwɛʃtʃən/
-radio	/'reɪdiəʊ/	/'reɪdiou/
-rafting	/'raɪftɪŋ/	
-receipt	/rɪ'si:t/	/rɪ'sit/
-recreation	/,rekri'eɪʃən/	/,ɹɛkri'eɪʃən/
-ruin	/'ru:ɪn/	/'ruən/
-said	/sed/	/sɛd/
-says	/sez/	/sɛz/
-scene	/si:n/	/sin/
-secure	/sɪ'kjʊəː/	/sə'kyʊr/
-seize	/siz/	/siz/
-sequence	/'si:kwəns/	/'sikwəns/
-shall	/ʃəl/	/ʃl/
-should	/ʃəd/	

-sigh	/saɪ/	
-singer	/'sɪŋəʳ/	
-singing	/'sɪŋɪŋ/	
-slang	/slæŋ/	
-some	/səm/	/sm/
-something	/'sʌmθɪŋ/	
-sought	/sɔ:t/	/sɔt/
-spring	/sprɪŋ/	
-statue	/'stætʃu: /	/'stætʃu/
-stomach	/'stʌmək/	
-stressful	/'stresfəl/	/'stresfəl/
-sugar	/'ʃʊgə(r)/	
-suit	/sju:t/	/sut/
-suitable	/'sju:təbəl/	/'sutəbəl/
-surface	/'sɜ:(r)fɪs/	/'sɜrfəs/
-surprise	/sə'praɪz/	/sə'praɪz/
-sweat	/swet/	/swet/
-sword	/sɔ:(r)d/	/sɔrd/
-symbol	/'sɪmbəl/	
-taught	/tɔ:t/	/tɔt/
-tear (noun)	/tɪə(r)/	/tɪr/
-tear (verb)	/teə(r)/	/tɛr/
-technique	/tek'ni:k/	/tek'nik/
-than	/ðən/	
-that (conj)	/ðæt/	
-theatre	/'θɪətə(r)/	
-their	/ðəʳ/	
-them	/ðəm/	/əm/
-thing	/θɪŋ/	
-though	/ðəʊ/	/ðou/
-thought	/θɔ:t/	/θɔt/
-to	/tə/	
-tongue	/tʌŋ/	
-unless	/ʌn'les/	/ən'les/
-upon	/ə'pɒn/	/ə'pən/
-vacation	/və'keɪʃən/	/veɪ'keɪʃən/

-velar	/ˈviːləʳ/	
-want	/wɒnt/	/want/
-war	/wɔː(r)/	/wɔːr/
-was	/wəz/	
-weapon	/ˈwepən/	/ˈwepən/
-wedding	/ˈwedɪŋ/	/ˈwɛdɪŋ/
-weekend	/ˌwiːkˈend/	/ˈwikɛnd/
-weigh	/weɪ/	
-were	/wəː/	
-whale	/ˈweɪl/	/meɪl/
-what	/wʰɒt/	/mɒt/
-wheel	/ˈwiːl/	/miːl/
-when	/wʰen/	/men/
-where	/ˈweəː/	/meəː/
-whether	/ˈweðəː/	/ˈmeðəː/
-which	/wʰɪtʃ/	/mɪtʃ/
-while	/ˈwaɪl/	/maɪl/
-whisky	/ˈwʰɪski/	/ˈmɪski/
-whisper	/ˈwʰɪspəː/	/ˈmɪspəː/
-white	/ˈwaɪt/	/maɪt/
-who	/huː/	/hu/
-who'll	/huːl/	
-who're	/ˈhuːəː/	
-who's	/huːz/	
-who've	/huːv/	
-whole	/həʊl/	/houl/
-whom	/huːm/	/hum/
-whose	/huːz/	/huz/
-why	/ˈwaɪ/	/maɪ/
-wing	/wɪŋ/	
-without	/wɪˈðaut/	/wɪˈθaut/
-women	/ˈwɪmɪn/	
-would	/wəd/	/əd/
-you	/jə/	
-your	/jəː/	

CHAPTER I

FOSSILIZED PRONUNCIATION ERRORS

A**SCHWA / STRESS**

/ə/, /' /

**NEARLY 90 PERCENT OF THE TWO - SYLLABLE NOUNS HAVE
FIRST - SYLLABLE STRESS**

Spelling	Pronunciation
-Adam	/ˈædəm/
-Albert	/ˈælbəˈt/
-German	/ˈdʒɜːmən/
-Arnold	/ˈɑːnəld/
-Arthur	/ˈɑːθə/
-atlas	/ˈætɫəs
-atom	/ˈætəm/
-Bernard	/ˈbɜːnəˈd/
-bonus	/ˈbəʊnəs/
-Brenda	/ˈbrendə/
-camera	/ˈkæməɾə/
-Charlotte	/ˈʃɑːlət/
-corner	/ˈkɔːnə/
-doktor	/ˈdɒktə/
-Donald	/dɒnəld/
-drama	/ˈdræmə/
-ekstra	/ˈekstrə/
-Ella	/ˈelə/
-Ellen	/ˈelən/
-Emma	/ˈemə/
-festival	/ˈfestɪvəl/
-final	/ˈfaɪnəl/
-Freda	/ˈfriːdə/
-garden	/ˈgɑːdən/
-Georgia	/ˈdʒɔːdʒə/
-Gilbert	/ˈgɪlbəˈt/
-grammer	/ˈgræmə/
-Helen	/ˈhelən/
-Herbert	/ˈhɜːrbəˈt/
-Hilda	/ˈhɪldə/
-Ivan	/ˈaɪvən/
-Laura	/ˈlɔːrə/

-learner	/ˈlɜːnəː/
-Leonard	/ˈlenəːd/
-lesson	/ˈlesən/
-Liam	/ˈliːəm/
-Linda	/ˈlɪndə/
-London	/ˈlʌndən/
-Malcolm	/ˈmælkəm/
-Martha	/ˈmɑːθə/
-mega	/ˈmegə/
-Megan	/ˈmegən/
-Meryl	/ˈmerəl/
-metal	/ˈmedəl/
-Michael	/ˈmaɪkəl/
-minor	/ˈmaɪnəː/
-model	/ˈmɒdəl/
-modern	/ˈmɒdəːn/
-mother	/ˈmʌðəː/
-motor	/ˈmɔʊdəː/
-Nigel	/ˈnaɪdʒəl/
-Nora	/ˈnɔːrə/
-normal	/ˈnɔːlːmə/
-Oxford	/ˈɒksfəːd/
-packet	/ˈpækət/
-pardon	/ˈpɑːˌdɒn/
-partner	/ˈpɑːtnəː/
-pasta	/ˈpɑːstə/
-Peter	/ˈpiːtəː/
-petrol	/ˈpetrəl/
-pilot	/ˈpaɪlət/
-Raymond	/ˈreɪmənd/
-Sandra	/ˈsɑːndrə/
-Sarah	/ˈserə/
-season	/ˈsiːzən/
-Sheila	/ˈʃiːlə/
-Simon	/ˈsaɪmə/
-sister	/ˈsɪstəː/

-standard	/ˈstændəˈd/
-Stella	/ˈstelə/
-stomach	/ˈstʌmək/
-super	/ˈsjʊpə/
-symbol	/ˈsɪmbəl/
-system	/ˈsɪstəm/
-table	/ˈteɪbəl/
-teacher	/ˈtiːtʃə/
-ticket	/ˈtɪkət/
-uncle	/ˈʌŋkl/
-Victor	/ˈvɪktə/
-Warren	/ˈwɔrən/
-weather	/ˈweðə/
-Wilbur	/ˈwɪlbə/
-William	/ˈwɪljəm/
-yoğurt	/ˈjɒgəˈt/

NOTE:

DOĞAL VURGU = /ɪ/ and /ə/

Dilin yapısı ve kelimenin anlamıyla doğrudan ilgili olan, konuşana ve kullanışa göre değişmeyen, herkes tarafından uyulması gereken vurgudur. Doğal vurguya uyulmadığı zaman dilin yapısı bozulur.

REAL SPOKEN ENGLISH = SCHWA /ʃwɑː/ AWARENESS

/ə/ /ə/ /ə/ /ə/ /ə/

**NEARLY 80 PERCENT OF THE TWO - SYLLABLE VERBS HAVE
SECOND - SYLLABLE STRESS**

Spelling	Pronunciation	
-aboard	/ə'boɜːd/	
-abort	/ə'boɜːt/	
-adore	/ə'dɔːr/	
-alike	/ə'laɪk/	
-aloud	/ə'laʊd/	
-amend	/ə'mend/	
-amount	/ə'maʊnt/	
-apart	/ə'pɑːt/	
-arise	/ə'raɪz/	
-around	/ə'raʊnd/	
-arouse	/ə'raʊz/	
-ashamed	/ə'ʃeɪmd/	
-aside	/ə'saɪd/	
-await	/ə'weɪt/	
-awhile	/ə'waɪl/	
-abandon	/ə'bændən/	
-abate	/ə'beɪt/	
-abide	/ə'baɪd/	
-ability	/ə'bɪlɪti/	
-about	/ə'baʊt/	
-above	/ə'bʌv/	
-abroad	/ə'brɔɪd/	/ə'brɔd/
-abrupt	/ə'brʌpt/	
-absorb	/əb'sɜːb/	/əb'sɜrb/
-abstain	/əb'steɪn/	
-absurd	/əb'sɜːd/	/əb'sɜrd/
-abuse	/ə'bjuːz/	/ə'byuz/
-acclaim	/ə'kleɪm/	
-accord	/ə'kɔːd/	
-acquit	/ə'kwɪt/	
-accelerate	/ək'seləreɪt/	
-accept	/ək'sept/	/ək'sept/
-accommodate	/ə'kɒmədeɪt/	

-accompany	/ə'kʌmpəni/	
-according	/ə'kɔ:rdɪŋ/	/ə'kɔrdɪŋ/
-account	/ə'kaʊnt/	
-accuse	/ə'kju:z/	/ə'kyuz/
-accustom	/ə'kʌstəm/	
-achieve	/ə'tʃi:v/	/ə'tʃiv/
-acquire	/ə'kwaiə/	/ə'kwair/
-across	/ə'krɒs/	
-acute	/ə'kju:t/	/ə'kyut/
-ad.here	/əd'hɪə/	
-ad.journ	/ədʒɜ:n/	
-adapt	/ədæpt/	
-addition	/ədɪfən/	
-adjust	/ədʒʌst/	
-admire	/əd'maɪə/	/əd'mair/
-admit	/əd'mɪt/	
-adopt	/ədɒpt/	/ədapt/
-advance	/əd'vɑ:ns/	/əd'væns/
-advise	/əd'vaɪz/	
-affair	/ə'feə/	/ə'fɛr/
-affect	/ə'fekt/	/ə'fekt/
-afford	/ə'fɔ:d/	/ə'fɔrd/
-afraid	/ə'freɪd/	
-again	/ə'gen/	/ə'geɪn/
-against	/ə'genst/	/ə'geɪnst/
-aggressive	/ə'gresɪv/	
-ago	/ə'gəʊ/	/ə'gou/
-agree	/ə'gri:/	/ə'gri/
-ahead	/ə'hed/	/ə'hɛd/
-allege	/ə'ledʒ/	
-allude	/ə'lʊ:d/	
-alarm	/ə'lɑ:r'm/	/ə'larm/
-alert	/ə'lɜ:t/	/ə'lɜrt/
-alive	/ə'laɪv/	
-allergic	/ə'lɜ:r'dʒɪk/	/ə'lɜrdʒɪk/
-allow	/ə'laʊ/	

–alone	/ə'ləʊn/	/ə'loun/
–among	/ə'mʌŋ/	
–amount	/ə'maʊnt/	
–amuse	/ə'mjuːz/	/ə'mjuz/
–annoy	/ə'nɔɪ/	
–appall	/ə'pɔːl/	
–appease	/ə'piːz/	
–append	/ə'pend/	
–appraise	/ə'preɪz/	
–apprise	/ə'praɪz/	
–apologize	/ə'pɒlədʒaɪz/	/ə'pələdʒaɪz/
–appalling	/ə'pɔːlɪŋ/	/ə'pɒlɪŋ/
–appeal	/ə'piːl/	/ə'pil/
–appear	/ə'piə/	/ə'pɪr/
–applaud	/ə'plɔːd/	/ə'plɒd/
–apply	/ə'plai/	
–appoint	/ə'pɔɪnt/	
–appreciate	/ə'priːʃiət/	/ə'prɪʃiət/
–approach	/ə'prəʊtʃ/	/ə'proutʃ/
–appropriate	/ə'prəʊpriət/	/ə'proupriət/
–approve	/ə'pruːv/	/ə'pruv/
–approximate	/ə'prɒksɪmɪt/	/ə'praksəmət/
–arraign	/ə'reɪn/	
–arrange	/ə'reɪndʒ/	
–arrest	/ə'rest/	/ə'rɛst/
–arrive	/ə'raɪv/	
–ascribe	/ə'skraɪb/	
–aspire	/ə'spaɪə/	
–assail	/ə'seɪl/	
–assault	/ə'sɔːlt/	
–assay	/ə'seɪ/	
–assert	/ə'sɜːt/	
–assign	/ə'saɪn/	
–ascend	/ə'send/	/ə'sɛnd/
–ascent	/ə'sent/	/ə'sɛnt/
–ascribe	/ə'skraɪb/	

–ashamed	/ə'feɪmd/	
–asleep	/ə'sliːp/	/ə'slɪp/
–assemble	/ə'sembəl/	/ə'sembəl/
–assess	/ə'ses/	/ə'ses/
–assign	/ə'saɪn/	
–assignment	/ə'saɪnmənt/	
–assist	/ə'sɪst/	
–assistant	/ə'sɪstənt/	
–associate	/ə'səʊʃɪət/	/ə'souʃɪət/
–assume	/ə'sjuːm/	/ə'syʊm/
–assure	/ə'ʃʊə/	/ə'ʃʊr/
–astonish	/ə'stɒnɪʃ/	/ə'stʌnɪʃ/
–astound	/ə'staʊnd/	
–attach	/ə'tætʃ/	
–attack	/ə'tæk/	
–attain	/ə'teɪn/	
–attempt	/ə'tempt/	/ə'tempt/
–attend	/ə'tend/	/ə'tend/
–attention	/ə'tenʃən/	/ə'tenʃən/
–attract	/ə'trækt/	
–available	/ə'veɪləbl/	
–avoid	/ə'vɔɪd/	
–award	/ə'wɔːd/	/ə'wɔrd/
–aware	/ə'weə(r)/	/ə'weɪr/
–away	/ə'weɪ/	
–collapse	/kə'læps/	
–collect	/kə'lekt/	/kə'lekt/
–collection	/kə'leɪʃən/	/kə'leɪʃən/
–collide	/kə'laɪd/	
–combine	/kəm'baɪn/	
–command	/kəm'mænd/	
–commence	/kəm'mens/	/kəm'mens/
–commit	/kəm'mɪt/	
–communicate	/kəm'mjuːnɪkeɪt/	/kəm'myʊnəkeɪt/
–commute	/kəm'mjuːt/	/kəm'myut/
–compare	/kəm'peə/	/kəm'peɪr/

–compete	/kəm'pi:t/	/kəm'pit/
–complain	/kəm'pleɪn/	
–complete	/kəm'pli:t/	/kəm'plit/
–compose	/kəm'pəʊz/	/kəm'pouz/
–compound	/kəm'paʊnd/	
–comprise	/kəm'praɪz/	
–computer	/kəm'pjʊtə/	/kəm'pyutər/
–conceal	/kən'si:l/	/kən'sil/
–concede	/kən'si:d/	/kən'sid/
–conceive	/kən'si:v/	/kən'siv/
–concern	/kən'sɜ:n/	/kən'sɜ:n/
–concise	/kən'saɪs/	
–conclude	/kən'klu:d/	/kən'klud/
–condemn	/kən'dem/	/kən'dɛm/
–condition	/kən'dɪʃən/	
–conduct	/kən'dʌkt/	
–confess	/kən'fes/	/kən'fɛs/
–confide	/kən'faɪd/	
–confine	/kən'faɪn/	
–confirm	/kən'fɜ:m/	/kən'fɜ:m/
–conform	/kən'fɔ:m/	/kən'fɔ:m/
–confront	/kən'frʌnt/	
–confuse	/kən'fju:z/	/kən'fyuz/
–congratulate	/kən'grætʃʊleɪt/	
–connect	/kə'nekt/	/kə'nekt/
–consent	/kən'sent/	/kən'sɛnt/
–conserve	/kən'sɜ:v/	/kən'sɜ:v/
–consider	/kən'sɪdə/	
–consist	/kən'sɪst/	
–console	/kən'səʊl/	/kən'soul/
–construct	/kən'strʌkt/	
–consult	/kən'sʌlt/	
–consume	/kən'sju:m/	/kən'syum/
–contain	/kən'teɪn/	
–contend	/kən'tend/	/kən'tɛnd/
–continue	/kən'tɪnju:/	/kən'tɪnyu/

-continuous	/kən'tɪnjuəs/	
-contract	/kən'trækt/	
-contrast	/kən'traɪst/	/kən'trast/
-contribute	/kən'trɪbjʊt/	/kən'trɪbyut/
-control	/kən'trəʊl/	/kən'troul/
-converse	/kən'vɜːs/	/kən'vɜːrs/
-convert	/kən'vɜːt/	/kən'vɜːrt/
-convict	/kən'vɪkt/	
-convince	/kən'vɪns/	
-correct	/kə'rekt/	
-forever	/fə'revə/	/fə'revər/
-forget	/fə'get/	/fə'gɛt/
-forgive	/fə'gɪv/	
-forsake	/fə'seɪk/	
-inter	/'ɪntə/	
-interfere	/,ɪntə'fɪə/	/,ɪntər'fɪr/
-intermediate	/,ɪntə'mɪdɪət/	/,ɪntər'mɪdɪət/
-internet	/'ɪntə'net/	/'ɪntə'nɛt/
-interrupt	/,ɪntə'rʌpt/	
-interval	/'ɪntə'vəl/	
-interview	/'ɪntə'vjʊː/	/'ɪntərvyu/
-object	/əb'dʒɛkt/	/əb'dʒɛkt/
-objective	/əb'dʒɛktɪv/	/əb'dʒɛktɪv/
-obscure	/əb'skjuə/	/əb'skyʊr/
-observe	/əb'zɜːv/	/əb'zɜːrv/
-obsess	/əb'ses/	/əb'sɛs/
-obtain	/əb'teɪn/	
-occasion	/ə'keɪʒən/	
-occur	/ə'kɜː/	/ə'kɜːr/
-o'clock	/ə'klɒk/	/ə'klak/
-offend	/ə'fend/	/ə'fɛnd/
-opinion	/ə'pɪnjən/	
-opponent	/ə'pəʊnənt/	/ə'pounənt/
-particular	/pə'tɪkjʊlə/	
-perceive	/pə'siːv/	/pər'siv/
-perception	/pə'sepʃən/	/pər'sɛpʃən/

-perform	/pə'fɔɪ'm/	/pə'fɔɪ'm/
-perhaps	/pə'hæps/	/præps/
-permission	/pə'mɪʃən/	
-permit	/pə'mɪt/	
-perpetual	/pə'petʃuəl/	/pə'petʃuəl/
-perplex	/pə'pleks/	/pə'pleks/
-persist	/pə'sɪst/	
-perspective	/pə'spektɪv/	/pə'spektɪv/
-persuade	/pə'sweɪd/	
-police	/pə'liːs/	/pə'lis/
-polite	/pə'laɪt/	
-political	/pə'lɪtɪkəl/	
-pollute	/pə'lut/	/pə'lut/
-pollution	/pə'lʊʃən/	/pə'lʊʃən/
-position	/pə'zɪʃən/	
-possess	/pə'zes/	/pə'zes/
-potato	/pə'tetəʊ/	/pə'tetəʊ/
-potential	/pə'tenʃəl/	/pə'tenʃəl/
-produce	/prə'djuːs/	/prə'dyus/
-production	/prə'dʌkʃən/	
-profess	/prə'fes/	/prə'fes/
-progress	/prə'gres/	/prə'gres/
-prohibit	/prə'hɪbɪt/	
-project	/prə'dʒekt/	/prə'dʒekt/
-promote	/prə'məʊt/	/prə'məʊt/
-propel	/prə'pel/	/prə'pel/
-propose	/prə'pəʊz/	/prə'pəʊz/
-prospect	/prə'spekt/	/prə'spekt/
-protect	/prə'tekt/	/prə'tekt/
-protest	/prə'test/	/prə'test/
-provide	/prə'vaɪd/	
-provoke	/prə'vəʊk/	/prə'vəʊk/
-subject	/səb'dʒekt/	/səb'dʒekt/
-submit	/səb'mɪt/	
-subordinate	/sə'bɔɪ'dɪneɪt/	/sə'bɔɪ'dɪneɪt/
-subside	/səb'saɪd/	

-subsist	/səb'sɪst/	
-succeed	/sək'sɪd/	/sək'sɪd/
-success	/sək'ses/	/sək'ses/
-successful	/sək'sesfəl/	/sək'sesfəl/
-suffice	/sə'faɪs/	
-sufficient	/sə'fɪʃənt/	
-suggest	/sə'dʒest/	/sə'dʒest/
-supply	/sə'plaɪ/	
-support	/sə'pɔ:t/	/sə'pɔ:t/
-surmount	/sə'maʊnt/	
-surpass	/sə'paɪs/	/sə'pas/
-surprise	/sə'praɪz/	
-surrender	/sə'rendə'r/	/sə'rendər/
-surround	/sə'raʊnd/	
-survey	/sə'veɪ/	
-survive	/sə'vaɪv/	
-suspect	/sə'spekt/	/sə'spekt/
-suspend	/sə'spend/	/sə'spend/
-suspicious	/sə'spɪʃəs/	
-sustain	/sə'steɪn/	
-today	/tə'deɪ/	
-together	/tə'geðə'r/	/tə'geðər/
-tomato	/tə'meɪtəʊ/	/tə'meɪtəʊ/
-tomorrow	/tə'mɒrəʊ/	/tə'marəʊ/
-tonight	/tə'naɪt/	

NOTE:

MIRILTI SESİ (TONU)
/ə/
DUDAKLAR ve DİLİN DURUMU:
PASİF, ZAYIF, ENERJİSİZ

SENTENCE STRESS = FUNCTION WORDS**STRUCTURE WORDS**

ARTICLES / QUANTIFIERS
AUXILIARY VERBS
PREPOSITIONS / PARTICLES
PRONOUNS

WORDS	WEAK FORMS	STRONG FORMS
a	/ə/	/eɪ/
am	/m/ /əm/	/æm/
an	/ən/	/æn/
and	/n/ /ən/ /nd/ /ənd/	/ænd/
are	/əː/	/ɑːː/
as	/əz/	/æz/
at	/ət/	/æt/
but	/bət/	/bʌt/
can	/kn/ /kən/	/kæn/
could	/kəd/	/kʊd/ /kʊdʒ/
do	/d/ /də/ /du/	/duː/
does	/z/ /dəz/	/dʌz/
for	/fəː/	/fɔːː/
from	/fm/ /fəm/ /frəm/	/frɒm/ /frʌm/ /fraɪm/
had	/d/ /əd/ /həd/	/hæd/
has	/z/ /əz/ /həz/	/hæz/
have	/v/ /əv/ /həv/	/hæv/
her	/əː/ /həː/ /ɜːː/	/hɜːː/
herself	/əː'self/ /həː'self/	/hɜːː'self/
him	/əm/ /ɪm/	/hɪm/
into	/ˈɪntə/ /ˈɪntu/	/ˈɪntuː/
is	/z/ /s/ /əz/	/ɪz/
just	/dʒəst/	/dʒʌst/

must	/məs/ /məst/	/mʌst/
nor	/nəʳ/	/nɔːʳ/
of	/ə/ /əv/	/ɒv/ /ʌv/ /ɑːv/
or	/əʳ/	/ɔːʳ/
shall	/l/ /ʃl/ /ʃəl/	/ʃæl/
should	/ʃəd/	/ʃʊd/
sir	/səʳ/	/sɜːʳ/
some	/sm/ /səm/	/sʌm/
than	/ðən/	/ðæn/
that(conj)	/ðæt/	/ðæt/
the	/ðə/ /ði/	/ðiː/
their	/ðəʳ/	/ðeəʳ/
them	/əm/ /ðəm/	/ðem/
there	/ðəʳ/	/ðeəʳ/
they're	/ðəʳ/	/ðeəʳ/ /ðer/
to	/tə/ /tu/	/tuː/
unless	/ən'les/	/ʌn'les/
until	/ən'tɪl/	/ʌn'tɪl/
us	/s/ /əs/	/ʌs/
was	/wəz/	/wɒz/ /wʌz/ /wɑːz/
were	/wəʳ/	/wɜːʳ/
what	/wət/	/wɒt/ /wʌt/ /wɑːt/
will	/l/ /əl/ /wəl/	/wɪl/
would	/d/ /əd/ /wəd/	/wʊd/ /wʊdʒ/
you	/jə/ /ju/	/juː/
you'd	/jəd/ /jʊd/	/juːd/
you'll	/jəl/ /juːl/	/juːl/
you're	/jəʳ/ /juʳ/	/juːʳ/ /juːʳ/
you've	/jəv/ /juv/	/juːv/
your	/jəʳ/ /juʳ/	/juːʳ/
yours	/jəʳz/ /juʳz/	/juːʳz/
yourself	/jəʳ'self/ /juʳ'self/	/juːʳ'self/

HOMO-GRAPHS

*There is a small group of two-syllable nouns & verbs are spelled the same. The difference is the stress. They are different in origin, grammar, meaning, pronunciation.

WORDS	VERB FORMS	NOUN FORMS
Conduct	/kən'dʌkt/	/'kɒndʌkt/
Conflict	/kən'flɪkt/	/'kɒnflɪkt/
Conserve	/kən'sɜːv/	/'kɒnsɜːv/
Content	/kən'tent/(adj)	/'kɒntent/
Contest	/kən'test/	/'kɒntest/
Contract	/kən'trækt/	/'kɒntrækt/
Contrast	/kən'traɪst/	/'kɒntraɪst/
Converse	/kən'vɜːs/	/'kɒnvɜːs/
Convert	/kən'vɜːt/	/'kɒnvɜːt/
Convict	/kən'vɪkt/	/'kɒnvɪkt/
Desert	/dɪ'zɜːt/	/'dezə't/
Incline	/ɪn'klaɪn/	/'ɪnklaɪn/
Insult	/ɪn'sʌlt/	/'ɪnsʌlt/
Object	/əb'dʒekt/	/'ɒbdʒɪkt/
Permit	/pə' mɪt/	/'pɜː'mɪt/
Present	/prɪ'zent/	/'prezənt/
Produce	/prə'djuːs/	/'prɒdjuːs/
Progress	/prə'gres/	/prɒʊgres/
Project	/prə'dʒekt/	/'prɒdʒekt/
Prospect	/prə'spekt/	/'prɒspekt/
Protest	/prə'test/	/'prɒutest/
Subject	/səb'dʒekt/	/'sʌbdʒɪkt/
Survey	/sə'veɪ/	/'sɜː'veɪ/
Suspect	/sə'spekt/	/'sʌspekt/

B**FRONT VOWEL / STRESS**

/ɪ/, /i/

**NEARLY 80 PERCENT OF THE TWO - SYLLABLE VERBS HAVE
SECOND - SYLLABLE STRESS**

Spelling	Pronunciation	
–because	/bɪ'kəʊz/	/bɪ'kəʊz/
–become	/bɪ'kʌm/	
–before	/bɪ'fɔːr/	/bɪ'fɔːr/
–befriend	/bɪ'frend/	/bɪ'frend/
–begin	/bɪ'ɡɪn/	
–beguile	/bɪ'gaɪl/	
–behalf	/bɪ'haːf/	/bɪ'haɪf/
–behave	/bɪ'heɪv/	
–behind	/bɪ'haɪnd/	
–believe	/bɪ'liːv/	/bɪ'liv/
–belong	/bɪ'lɒŋ/	
–beloved	/bɪ'lʌvɪd/	
–below	/bɪ'ləʊ/	/bɪ'lou/
–beneath	/bɪ'niːθ/	/bɪ'niθ/
–beside	/bɪ'saɪd/	
–besides	/bɪ'saɪdz/	
–besiege	/bɪ'siːdʒ/	/bɪ'sɪdʒ/
–between	/bɪ'twiːn/	/bɪ'twin/
–bewail	/bɪ'weɪl/	
–beware	/bɪ'weə/	/bɪ'wer/
–bewilder	/bɪ'wɪldə/	/bɪ'wɪldər/
–beyond	/bɪ'jɒnd/	
–decay	/dɪ'keɪ/	
–deceive	/dɪ'siːv/	/dɪ'siv/
–decide	/dɪ'saɪd/	
–declare	/dɪ'kleə/	/dɪ'kler/
–decline	/dɪ'klaɪn/	
–decrease	/dɪ'kriːs/	/dɪ'kris/
–deduce	/dɪ'djuːs/	/dɪ'dyus/
–deduct	/dɪ'dʌkt/	
–defeat	/dɪ'fiːt/	/dɪ'fit/
–defect	/dɪ'fekt/	/dɪ'fekt/
–defend	/dɪ'fend/	/dɪ'fend/

-defer	/dɪ'fɜːr/	/dɪ'fɜːr/
-define	/dɪ'faɪn/	
-degree	/dɪ'ɡriː/	/dɪ'ɡri/
-delay	/dɪ'leɪ/	
-delete	/dɪ'liːt/	/dɪ'lit/
-deliberate	/dɪ'libəreɪt/	
-delight	/dɪ'laɪt/	
-deliver	/dɪ'livə/	
-demand	/dɪ'maɪnd/	/dɪ'mand/
-denial	/dɪ'naɪəl/	
-deny	/dɪ'naɪ/	
-depart	/dɪ'paɪt/	/dɪ'part/
-depend	/dɪ'pend/	/dɪ'pɛnd/
-depress	/dɪ'pres/	/dɪ'prɛs/
-deprive	/dɪ'praɪv/	
-descend	/dɪ'send/	/dɪ'sɛnd/
-describe	/dɪ'skraɪb/	
-desert	/dɪ'zɜːt/	/dɪ'zɜːt/
-deserve	/dɪ'zɜːv/	/dɪ'zɜːv/
-design	/dɪ'zaɪn/	
-desire	/dɪ'zaɪə/	/dɪ'zaɪr/
-despair	/dɪ'speə/	/dɪ'spɛr/
-despite	/dɪ'spaɪt/	
-destroy	/dɪ'strɔɪ/	
-detach	/dɪ'tætʃ/	
-detail	/dɪ'teɪl/	
-detect	/dɪ'tekt/	/dɪ'tɛkt/
-deter	/dɪ'tɜː/	/dɪ'tɜːr/
-determine	/dɪ'tɜː'mɪn/	/dɪ'tɜːrmɪn/
-detest	/dɪ'test/	
-detest	/dɪ'test/	/dɪ'tɛst/
-develop	/dɪ'veləp/	/dɪ'veləp/
-device	/dɪ'vaɪs/	
-devise	/dɪ'vaɪz/	
-devoid	/dɪ'vɔɪd/	
-devote	/dɪ'vəʊt/	/dɪ'vəʊt/

-dictate	/dɪk'tet/	
-diffuse	/dɪ'fjuːz/	
-diminish	/dɪ'mɪnɪʃ/	
-direct	/dɪ'rekt/	/,dɑr'rekt/
-disable	/dɪs'eɪbəl/	
-disagree	/,dɪsə'ɡriː/	
-disappear	/,dɪsə'piə/	
-disappoint	/,dɪsə'pɔɪnt/	
-discern	/dɪ'sɜːn/	
-discharge	/dɪs'tʃɑːdʒ/	
-disconnect	/,dɪskə'nekt/	
-discount	/dɪs'kaʊnt/	
-discourage	/dɪs'kʌrɪdʒ/	
-discover	/dɪs'kʌvə/	
-discriminate	/dɪ'skrɪmɪneɪt/	
-discuss	/dɪ'skʌs/	
-disease	/dɪ'ziːz/	
-disgrace	/dɪs'ɡreɪs/	
-disguise	/dɪs'gaɪz/	
-disgust	/dɪs'kʌst/	
-dislike	/dɪs'laɪk/	
-dismiss	/dɪs'mɪs/	
-disobey	/,dɪsə'beɪ/	
-dispel	/dɪ'spel/	
-dispense	/dɪ'spens/	
-disperse	/dɪ'spɜːs/	
-displace	/dɪs'pleɪs/	
-display	/dɪ'spleɪ/	
-dispose	/dɪ'spəʊz/	
-dispute	/dɪ'spjuːt/	
-distinguish	/dɪ'stɪŋɡwɪʃ/	
-distort	/dɪ'stɔːt/	
-distract	/dɪ'strækt/	
-distribute	/dɪ'strɪbjʊt/	
-disturb	/dɪ'stɜːb/	
-divert	/dɪ'vɜːt/	/,dɑr'vɜːt/

-divest	/dɪ'vest/	/dɑɪ'vest/
-divide	/dɪ'vaɪd/	
-effect	/ɪ'fekt/	/ɪ'fɛkt/
-elect	/ɪ'lekt/	/ɪ'lekt/
-elicit	/ɪ'lɪsɪt/	
-eliminate	/ɪ'lɪmɪneɪt/	
-embarrass	/ɪm'bærəs/	
-embrace	/ɪm'breɪs/	
-emerge	/ɪ'mɜːdʒ/	/ɪ'mɜːrdʒ/
-emit	/ɪ'mɪt/	
-employ	/ɪm'plɔɪ/	
-enable	/ɪ'neɪbəl/	
-enclose	/ɪn'kləʊz/	/ɪn'klouz/
-encounter	/ɪn'kaʊntəʳ/	
-encourage	/ɪn'kʌrɪdʒ/	
-endanger	/ɪn'deɪndʒəʳ/	
-endorse	/ɪn'dɔːs/	/ɪn'dɔːrs/
-endure	/ɪn'dʒʊəʳ/	/ɪn'dyʊr/
-enforce	/ɪn'fɔːs/	/ɪn'fɔːrs/
-engage	/ɪn'geɪdʒ/	
-English	/ˈɪŋɡlɪʃ/	
-enjoy	/ɪn'dʒɔɪ/	
-enlarge	/ɪn'lɑːdʒ/	/ɪn'lɑːrdʒ/
-enquire	/ɪn'kwɪəʳ/	/ɪn'kwɪər/
-enrich	/ɪn'rɪtʃ/	
-entail	/ɪn'teɪl/	
-entire	/ɪn'taɪəʳ/	/ɪn'taɪr/
-erase	/ɪ'reɪz/	
-erect	/ɪ'rekt/	/ɪ'rekt/
-erupt	/ɪ'rʌpt/	
-escape	/ɪ'skeɪp/	
-escort	/ɪ'skɔːt/	/ɪ'skɔːrt/
-especial	/ɪ'speʃəl/	/ɪ'speʃəl/
-establish	/ɪ'stæblɪʃ/	
-estate	/ɪ'steɪt/	
-evacuate	/ɪ'vækjuert/	

-evaluate	/ɪˈvæljuet/	
-evict	/ɪˈvɪkt/	
-examine	/ɪɡˈzæmɪn/	
-exceed	/ɪkˈsiːd/	/ɪkˈsid/
-exchange	/ɪksˈtʃeɪdʒ/	
-excite	/ɪkˈsaɪt/	
-exclude	/ɪkˈskluːd/	/ɪkˈsklud/
-excuse	/ɪkˈskjuːz/	/ɪkˈskyuz/
-exhaust	/ɪɡˈzɔːst/	/ɪɡˈzɔːst/
-exhibit	/ɪɡˈzɪbɪt/	
-exist	/ɪɡˈzɪst/	
-expand	/ɪkˈspænd/	
-expect	/ɪkˈspekt/	/ɪkˈspekt/
-expel	/ɪkˈspel/	/ɪkˈspel/
-expend	/ɪkˈspend/	/ɪkˈspend/
-experience	/ɪkˈspɪəriəns/	
-expire	/ɪkˈspaɪə/	/ɪkˈspair/
-explain	/ɪkˈspleɪn/	
-explode	/ɪkˈspləʊd/	/ɪkˈsploud/
-exploit	/ɪkˈsplɔɪt/	
-explore	/ɪkˈsplɔː/	/ɪkˈsplɔː/
-export	/ɪkˈspɔːt/	/ɪkˈspɔːt/
-expose	/ɪkˈspəʊz/	/ɪkˈspouz/
-expres	/ɪkˈspres/	/ɪkˈspres/
-extend	/ɪkˈstend/	/ɪkˈstend/
-extent	/ɪkˈstent/	/ɪkˈstent/
-extinct	/ɪkˈstɪŋkt/	
-extinguish	/ɪkˈstɪŋɡwɪʃ/	
-extract	/ɪkˈstrækt/	
-extreme	/ɪkˈstriːm/	/ɪkˈstrim/
-ignore	/ɪɡˈnɔː/	
-imagine	/ɪˈmædʒɪn/	
-immediate	/ɪˈmiːdiət/	
-immerse	/ɪˈmɜːs/	
-impact	/ɪmˈpækt/	
-impede	/ɪmˈpiːd/	

-imperil	/ɪm'perɪl/
-implode	/ɪm'pləʊd/
-imply	/ɪm'plaɪ/
-import	/ɪm'pɔːt/
-impose	/ɪm'pəʊz/
-impress	/ɪm'pres/
-improve	/ɪm'pruːv/
-incline	/ɪn'klaɪn/
-include	/ɪn'kluːd/
-incorporate	/ɪn'kɔːpəreɪt/
-increase	/ɪn'kriːs/
-indeed	/ɪn'diːd/
-induce	/ɪn'djuːs/
-infect	/ɪn'fekt/
-inform	/ɪn'fɔːm/
-initiate	/ɪ'nɪʃieɪt/
-inside	/ɪn'saɪd/
-insist	/ɪn'sɪst/
-inspect	/ɪn'spekt/
-inspire	/ɪn'spaɪə/
-install	/ɪn'stɔːl/
-instead	/ɪn'sted/
-instruct	/ɪn'strʌkt/
-insult	/ɪn'sʌlt/
-insure	/ɪn'ʃʊə/
-intend	/ɪn'tend/
-intensify	/ɪn'tensɪfaɪ/
-interact	/,ɪntər'ækt/
-interfere	/,ɪntə'fɪə/
-interpret	/ɪn'tɜː'prɪt/
-interrelate	/,ɪntərɪ'leɪt/
-interrogate	/ɪn'terəgeɪt/
-interrupt	/,ɪntə'rʌpt/
-intervene	/,ɪntə'viːn/
-introduce	/,ɪntre'djuːs/
-intrude	/ɪn'truːd/

-invade	/ɪn'veɪd/	
-invent	/ɪn'vent/	
-invert	/ɪn'vɜːt/	
-invest	/ɪn'vest/	
-investigate	/ɪn'vestɪɡeɪt/	
-invite	/ɪn'vaɪt/	
-invoke	/ɪn'vəʊk/	
-involve	/ɪn'vɒlv/	
-rebel	/rɪ'bel/	/rɪ'bɛl/
-recall	/rɪ'kɔːl/	/rɪ'kɔl/
-recede	/rɪ'siːd/	/rɪ'sɪd/
-receipt	/rɪ'siːt/	/rɪ'sɪt/
-receive	/rɪ'siːv/	/rɪ'sɪv/
-record	/rɪ'kɔːd/	/rɪ'kɔrd/
-recover	/rɪ'kʌvə/	
-recruit	/rɪ'krʊɪt/	/rɪ'krut/
-reduce	/rɪ'djuːs/	/rɪ'dyʊs/
-refer	/rɪ'fɜː/	/rɪ'fɜr/
-refine	/rɪ'faɪn/	
-reflect	/rɪ'flekt/	/rɪ'flekt/
-reform	/rɪ'fɔːm/	/rɪ'fɔrm/
-refrain	/rɪ'freɪn/	
-refresh	/rɪ'frefʃ/	/rɪ'freɪʃ/
-refund	/rɪ'fʌnd/	
-refuse	/rɪ'fjuːz/	/rɪ'fyuz/
-regard	/rɪ'ɡaːd/	/rɪ'ɡard/
-regret	/rɪ'ɡret/	/rɪ'ɡret/
-rehearse	/rɪ'hɜːs/	/rɪ'hɜrs/
-reject	/rɪ'dʒekt/	/rɪ'dʒɛkt/
-relate	/rɪ'leɪt/	
-relax	/rɪ'læks/	
-release	/rɪ'liːs/	/rɪ'lis/
-relieve	/rɪ'liːv/	/rɪ'liv/
-relinquish	/rɪ'ɪŋkwɪʃ/	
-rely	/rɪ'laɪ/	
-remain	/rɪ'meɪn/	

-remark	/rɪ'maɪ'k/	/rɪ'mark/
-remember	/rɪ'membəʳ/	/rɪ'membər/
-remind	/rɪ'maɪnd/	
-remote	/rɪ'məʊt/	/rɪ'mout/
-repair	/rɪ'peəʳ/	/rɪ'per/
-repeat	/rɪ'pi:t/	/rɪ'pit/
-repel	/rɪ'pel/	/rɪ'pəl/
-reply	/rɪ'plai/	
-report	/rɪ'pɔ:t/	/rɪ'pɔrt/
-request	/rɪ'kwest/	/rɪ'kwest/
-require	/rɪ'kwaɪəʳ/	/rɪ'kwaɪr/
-research	/rɪ'sɜ:tʃ/	/rɪ'sɜrtʃ/
-resemble	/rɪ'zembəl/	/rɪ'zembəl/
-resent	/rɪ'zent/	/rɪ'zent/
-reserve	/rɪ'zɜ:v/	/rɪ'zɜrv/
-resign	/rɪ'zaɪn/	
-resist	/rɪ'zɪst/	
-resort	/rɪ'zɔ:t/	/rɪ'zɔrt/
-resource	/rɪ'zɔ:s/	/rɪ'zɔrs/
-respect	/rɪ'spekt/	/rɪ'spekt/
-respond	/rɪ'spɒnd/	/rɪ'spand/
-restrict	/rɪ'strɪkt/	
-resume	/rɪ'zju:m/	/rɪ'zyum/
-retain	/rɪ'teɪn/	
-retire	/rɪ'taɪəʳ/	/rɪ'taɪr/
-return	/rɪ'tɜ:n/	/rɪ'tɜrn/
-reveal	/rɪ'vi:l/	/rɪ'vil/
-revenge	/rɪ'vendʒ/	/rɪ'vendʒ/

EXCEPTION

because	/bɪ'kəz/
cigarette	/ˌsɪgə'ret/

**NEARLY 90 PERCENT OF THE TWO - SYLLABLE NOUNS HAVE
FIRST - SYLLABLE STRESS**

Spelling	Pronunciation	
-ability	/ə'bilɪti/	/ə'biləti/
-Amerika	/ə'merɪkə/	/ə'merəkə/
-animal	/'ænɪmə/	/'ænəmə/
-believe	/bɪ'li:v/	/bə'li:v/
-bikini	/bɪ'ki:ni/	/bə'ki:ni/
-biscuit	/'bɪskɪt/	/'bɪskət/
-bucket	/'bʌkɪt/	/'bʌkət/
-business	/'bɪznɪs/	/'bɪznəs/
-captain	/'kæptɪn/	/'kæptən/
-chicken	/'tʃɪkɪn/	/'tʃɪkən/
-cinema	/'sɪnɪmə/	/'sɪnəmə/
-confident	/'kɒnfɪdənt/	/'kɒnfədənt/
-credit	/'kredɪt/	/'kredət/
-darkness	/'dɑ:ʔknɪs/	/'dɑ:ʔknəs/
-dentist	/'dentɪst/	/'dentəst/
-digital	/'dɪdʒɪtl/	/'dɪdʒət/
-festival	/'festɪvəl/	/'festəvəl/
-foreign	/'fɔ:rɪn/	/'fɔ:rən/
-forest	/'fɔ:rɪst/	/'fɔ:rəst/
-gossip	/'gɒsɪp/	/'gɒsəp/
-happiness	/'hæpɪnɪs/	/'hæpɪnəs/
-holiday	/'hɒlɪdeɪ/	/'hɒlədeɪ/
-honest	/'ɒnɪst/	/'ɒnəst/
-hundred	/'hʌndrɪd/	/'hʌndrəd/
-identity	/aɪ'dentɪti/	/aɪ'dentəti/
-illness	/'ɪlnɪs/	/'ɪlnəs/
-indicate	/'ɪndɪkeɪt/	/'ɪndəkeɪt/
-inhabit	/ɪn'hæbɪt/	/ɪn'hæbət/
-inherit	/ɪn'herɪt/	/ɪn'herət/
-inhibit	/ɪn'hɪbɪt/	/ɪn'hɪbət/
-jacket	/'dʒækɪt/	/'dʒækət/
-kitchen	/'kɪtʃɪn/	/'kɪtʃən/

-limit	/'lɪmɪt/	/'lɪmət/
-market	/'mɑːr'kɪt/	/'mɑːr'kət/
-maximum	/'mæksɪmə/	/'mæksəmə/
-menace	/'menɪs/	/'menəs/
-minimum	/'mɪnɪmə/	/'mɪnəmə/
-minister	/'mɪnɪstə/	/'mɪnəstə/
-minute	/'mɪnɪt/	/'mɪnət/
-mistake	/'mɪ'steɪk/	/'mə'steɪk/
-mountain	/'maʊntɪn/	/'maʊntən/
-naked	/'neɪkɪd/	/'neɪkəd/
-planet	/'plænɪt/	/'plænət/
-pocket	/'pɒkɪt/	/'pɒkət/
-policy	/'pɒləsi/	/'pɒləsi/
-possible	/'pɒsɪbəl/	/'pɒsəbəl/
-private	/'praɪvɪt/	/'praɪvət/
-rabbit	/'ræbɪt/	/'ræbət/
-relevant	/'relɪvənt/	/'reləvənt/
-rocket	/'rɒkɪt/	/'rɒkət/
-sadness	/'sædnɪs/	/'sædnəs/
-satellite	/'sætɪləɪt/	/'sætələɪt/
-satisfy	/'sætɪsfai/	/'sætəsfaɪ/
-secret	/'sɪkrɪt/	/'sɪkrət/
-secretary	/'sekɪtəri/	/'sekrətəri/
-shyness	/'ʃaɪnɪs/	/'ʃaɪnəs/
-sickness	/'sɪknɪs/	/'sɪknəs/
-spirit	/'spɪrɪt/	/'spɪrət/
-splendid	/'splendɪd/	/'splendəd/
-system	/'sɪstɪm/	/'sɪstəm/
-target	/'tɑː'ɡɪt/	/'tɑː'ɡət/
-tennis	/'tenɪs/	/'tenəs/
-terrible	/'terɪbəl/	/'terəbəl/
-ticket	/'tɪkɪt/	/'tɪkət/
-tragedy	/'trædʒɪdi/	/'trædʒədi/
-visit	/'vɪzɪt/	/'vɪzət/
-vivid	/'vɪvɪd/	/'vɪvəd/

-est = /ɪst/ or /əst/

Spelling	Pronunciation	
-biggest	/'bɪgɪst/	/'bɪgəst/
-coldest	/'kəʊldɪst/	/'kəʊldəst/
-dirtiest	/'dɜː'tiɪst/	/'dɜː'trɪəst/
-earliest	/'ɜː'liɪst/	/'ɜː'liəst/
-fastest	/'fɑːstɪst/	/'fɑːstəst/
-fattest	/'fætɪst/	/'fætəst/
-highest	/'haɪɪst/	/'haɪəst/
-kindest	/'kaɪndɪst/	/'kaɪndəst/
-oldest	/'əʊldɪst/	/'əʊldəst/
-saddest	/'sædɪst/	/'sædəst/
-safest	/'seɪfɪst/	/'seɪfəst/
-slowest	/'sləʊɪst/	/'sləʊəst/
-smallest	/'smɔːlɪst/	/'smɔːləst/
-tallest	/'tɔːlɪst/	/'tɔːləst/
-youngest	/'jʌŋgɪst/	/'jʌŋgəst/

NOTE:

SHORT and LONG VOWEL SOUNDS are ONE-SYLLABLE WORDS
DIPH-THONGS are ONE-SYLLABLE WORDS
TRIPHTHONGS are ONE-SYLLABLE WORDS

/ə/ MAKES ENGLISH REAL and NATURAL
/ə/ = DOĞAL ÜNLÜ = DOĞAL VURGU = DOĞAL ORTAM

MANY STUDENTS have some PROBLEMS with /ə/ sound while LEARNING ENGLISH. Because MOST SYLLABLES that are LOW, SHORT, and QUIET in ENGLISH have the vowel sound /ə/or /ɪ/.

STRESS and UNSTRESS = /ə/ /ɪ/ = RHYTHM

PRONUNCIATION OF /T/ IN AMERICAN ENGLISH

***(T = D) BETWEEN VOWEL SOUNDS = A QUICK / FAST / SHORT 'D'.**

***A QUICK / FAST / SHORT 'D' BETWEEN a STRESSED and UNSTRESSED VOWEL.**

-Article	<i>/'ɑrdɪkəl/</i>	
-Artist	<i>/'ɑrdɪst/</i>	
-Battle	<i>/'bædl/</i>	
-Beautiful	<i>/'bjʊɪdɪfəl/</i>	
-Better	<i>/'bedər/</i>	
-Bottle	<i>/'bɑdl/</i>	
-Butter	<i>/'bʌdər/</i>	
-Citizen	<i>/'sɪdɪzən/</i>	
-City	<i>/'sɪdi/</i>	
-Computer	<i>/kəm'pjʊdər/</i>	
-Cottage	<i>/'kɑdɪdʒ/</i>	
-Creative	<i>/kri'eɪdɪv/</i>	
-Critic	<i>/'krɪdɪk/</i>	
-Criticize	<i>/'krɪdəsəɪz/</i>	
-Cutting	<i>/'kʌdɪŋ/</i>	
-Daughter	<i>/'dɔdər/</i>	
-Dirty	<i>/'dɜrdi/</i>	
-Duty	<i>/'dʒʊdɪ/</i>	
-Eating	<i>/'iɪdɪŋ/</i>	
-Editor	<i>/'edɪdər/</i>	
-Exited	<i>/ɪk'saɪdɪd/</i>	<i>/ɪk'saɪdəd/</i>
-Fighting	<i>/'faɪdɪŋ/</i>	
-Forgetting	<i>/fər'gedɪŋ/</i>	
-Getting	<i>/'gedɪŋ/</i>	
-Greetings	<i>/'griːdɪŋz/</i>	
-Hitting	<i>/'hɪdɪŋ/</i>	
-Identity	<i>/aɪ'dendədi/</i>	
-Internet	<i>/'ɪndənet/</i>	
-Invited	<i>/ɪn'vaɪdɪd/</i>	<i>/ɪn'vaɪdəd/</i>
-Italy	<i>/'ɪdəli/</i>	
-Later	<i>/'leɪdər/</i>	
-Letter	<i>/'ledər/</i>	

-Little	/ˈlɪdl/	
-Matter	/ˈmædər/	
-Meeting	/ˈmiːdɪŋ/	
-Metal	/ˈmedl/	
-Meter	/ˈmiːdər/	
-Motivate	/ˈmoʊdəveɪt/	
-Motor	/ˈmoʊdər/	
-Native	/ˈneɪdɪv/	
-Negative	/ˈnegədɪv/	
-Notice	/ˈnoʊɪs/	
-Ottoman	/ˈɒdəmən/	
-Painted	/ˈpeɪndɪd/	/ˈpeɪndəd/
-Party	/ˈpɑːdi/	
-Pattern	/ˈpædərn/	
-Peter	/ˈpiːdər/	
-Phonetic	/fəˈnedɪk/	
-Pity	/ˈpɪdi/	
-Positive	/ˈpəzədɪv/	
-Potato	/pəˈteɪdoʊ/	
-Pretty	/ˈprɪdi/	
-Putting	/ˈpʊdɪŋ/	
-Rating	/ˈreɪdɪŋ/	
-Setting	/ˈsedɪŋ/	
-Sitting	/ˈsɪdɪŋ/	
-Started	/ˈstɑːdɪd/	/ˈstɑːdəd/
-Tomato	/təˈmeɪdoʊ/	
-Total	/ˈtoʊdl/	
-Tutor	/ˈtjuːdər/	
-Twitter	/ˈtwɪdər/	
-Visited	/ˈvɪzɪdɪd/	/ˈvɪzɪdəd/
-Waited	/ˈweɪdɪd/	/ˈweɪdəd/
-Waiting	/ˈweɪdɪŋ/	
-Wanted	/ˈwʌndɪd/	/ˈwʌndəd/
-Water	/ˈwɔːdər/	
-Writing	/ˈraɪdɪŋ/	

ENGLISH PHONEMES

VOWEL PHONEMES

MONOPH-THONGS (one vowel sound in one syllable)

iɪ	ɪ	ʊ	uɪ
e	ə	ɜɪ	ɔɪ
æ	ʌ	aɪ	ɒ

DIPH-THONGS (two vowel sounds together in one syllable)

ɪə (ɪr)	eɪ	
ʊə (ʊr)	ɔɪ	əʊ (oʊ)
eə (er)	aɪ	aʊ

TRIPH-THONGS (three vowel sounds together in one syllable)

eɪə	ɔɪə	aɪə	əʊə (oʊə)	aʊə
-----	-----	-----	-----------	-----

CONSONANT PHONEMES

Plosives	p	b	t	d	tʃ	dʒ	k	g
Fricatives	f	v	θ	ð	s	z	ʃ	ʒ
Sonorants	m	n	ŋ	h	l	r	w	j

C

PRESENT SIMPLE –S and –ES ENDINGS

PAST SIMPLE –D and –ED ENDINGS

-ED ADJECTIVES

PLURAL NOUN –S and –ES ENDINGS

PRESENT SIMPLE -S and -ES ENDINGS**/z/ SOUND**

***When the final sound of the infinitive verb is another voiced consonant sound /b/, /d/, /g/, /m/, /n/, /l/, /r/, /v/, /ð/ or a vowel sound – we pronounce the -s / es ending /z/.**

VOICED /b/ SOUND

-bribes	/braɪbz/
-curbs	/kɜːɪ'bz/
-describes	/dɪ'skraɪbz/
-disturbs	/dɪ'stɜːɪ'bz/
-grabs	/græbz/
-robs	/rɒbz/

VOICED /d/ SOUND

-builds	/bɪldz/
-finds	/faɪndz/
-hides	/haɪdz/
-holds	/həʊldz/
-lends	/lendz/
-needs	/niːdz/
-reads	/riːdz/
-sends	/sendz/
-spends	/spendz/

VOICED /ð/ = /dʰ/ SOUND

-bathe	/beɪðz/
-breathes	/briːðz/

VOICED /g/ SOUND

-digs	/dɪgz/
-hugs	/hʌgz/

VOICED /l/ SOUND

-boils	/bɔɪlz/
-falls	/fɔɪlz/
-feels	/fiɪlz/
-kills	/kɪlz/
-sails	/seɪlz/
-sells	/selz/
-spells	/spelz/
-steals	/stiɪlz/
-tells	/telz/

VOICED /m/ SOUND

-climbs	/klaɪmz/
-comes	/kʌmz/
-dreams	/driːmz/
-performs	/pə'fɔːrmz/
-swims	/swɪmz/

VOICED /n/ SOUND

-begins	/bɪ'ɡɪnz/
-earns	/ɜː'nz/
-happens	/'hæpənz/
-learns	/lɜː'nz/
-listens	/'lɪsənz/
-means	/miːnz/
-owns	/əʊnz/
-phones	/fəʊnz/
-returns	/rɪ'tɜː'nz/

-runs	/rʌnz/
-shines	/ʃaɪnz/
-warns	/wɔɪ'nz/
-wins	/wɪnz/

VOICED /ŋ/ SOUND

-brings	/brɪŋz/
-rings	/rɪŋz/
-sings	/sɪŋz/

VOICED /r/ SOUND

-clears	/klɪə'z/	
-enters	/'entə'z/	
-hears	/hɪə'z/	
-hires	/haɪə'z/	/haɪrz/
-offers	/ɒfə'z/	
-wears	/weə'z/	

VOICED /v/ SOUND

-dives	/daɪvz/
-drives	/draɪvz/
-gives	/gɪvz/
-leaves	/li:vz/
-lives	/lɪvz/
-loves	/lʌvz/

/ə vowel/ SOUND

***When the final sound of the infinitive verb is a vowel sound, we pronounce the -s /-es ending /z/.**

-allows	/ə'laʊz/
-annoys	/ə'nɔɪz/

-dies	/daɪz/	
-draws	/drɔːz/	
-enjoys	/ɪn'dʒɔɪz/	
-grows	/grəʊz/	/grouz/
-knows	/nəʊz/	/nouz/
-lies	/laɪz/	
-pays	/peɪz/	
-plays	/pleɪz/	
-rescues	/'reskjʊz/	
-says	/sez/	
-snows	/snəʊz/	/snouz/
-stays	/steɪz/	
-studies	/'stʌdɪz/	

NOTE:

MAGIC LETTER 'E'	
When the letter 'e' is at the end of a word, we <i>don't pronounce</i> it. 'e' is <i>magic</i> , and it makes the vowel sound <i>a diphthong</i> or <i>a long sound</i> in a word.	
/eɪ/	MAKE
/aɪ/	FINE
/əʊ/	HOME

A DIPH-THONG COUNTS AS ONLY ONE SOUND.
DIPH-THONGS = MOVING VOWELS

/ə/ IS THE MOST COMMON SOUND, BECAUSE ENGLISH IS A STRESSED LANGUAGE.

/s/ SOUND

***When the final sound of the infinitive verb is another unvoiced (voiceless) consonant sound /k/, /f/, /p/, /t/, /θ/ – we pronounce the –s / es ending /s/.**

UNVOICED /f/ SOUND

–bluffs	/blʌfs/
–coughs	/kɒfs/
–cuffs	/kʌfs/
–laughs	/lɑːfs/
–muffs	/mʌfs/
–sniffs	/snɪfs/

UNVOICED /k/ SOUND

–asks	/ɑːks/
–breaks	/breɪks/
–cooks	/kʊks/
–drinks	/drɪŋks/
–looks	/lʊks/
–makes	/meɪks/
–takes	/teɪks/
–talks	/tɔːks/
–walks	/wɔːks/
–works	/wɜː(r)ks/

UNVOICED /p/ SOUND

–develops	/dɪ'veləps/
–drops	/drɒps/
–helps	/helps/
–hopes	/həʊps/
–sleeps	/sliːps/
–stops	/stɒps/

UNVOICED /t/ SOUND

-costs	/kɒsts/
-cuts	/kʌts/
-eats	/iɪts/
-fights	/faɪts/
-fits	/fɪts/
-gets	/gets/
-invites	/ɪn'veɪts/
-puts	/pʊts/
-sits	/sɪts/
-visits	/'vɪzɪts/
-waits	/weɪts/
-writes	/raɪts/

LONG VOWEL PHONEMES

BRITISH ENGLISH	AMERICAN ENGLISH
/iː/	/i/
/ɑː/	/ɑ/
/uː/	/u/
/ɔː/	/ɔ/
/ɜː/	/ɜ/

ful /fəl/

/ɪz/ = /əz/ SOUND

***When the final sound of the infinitive verb is one of the ‘hissing’ sounds /s/, /ʃ/, /tʃ/, /z/, /dʒ/, /ʒ/ – we pronounce the –s / es ending /ɪz/ or /əz/.**

HISSING =NOISY /dʒ/ SOUND

–changes	/ˈtʃeɪndʒɪz/	/ˈtʃeɪndʒəz/
–damages	/ˈdæmɪdʒɪz/	/ˈdæmɪdʒəz/
–judges	/ˈdʒʌdʒɪz/	/ˈdʒʌdʒəz/

HISSING =NOISY /tʃ/ SOUND

–catches	/ˈkætʃɪz/	/ˈkætʃəz/
–matches	/ˈmætʃɪz/	/ˈmætʃəz/
–teaches	/ˈtiːtʃɪz/	/ˈtiːtʃəz/

HISSING=NOISY /ʒ/ SOUND

–garages	/ˈɡærɑːʒɪz/	/ˈɡærɑːʒəz/
–massages	/ˈmæsɑːʒɪz/	/ˈmæsɑːʒəz/

HISSING=NOISY /s/ SOUND

–kisses	/ˈkɪsɪz/	/ˈkɪsəz/
–misses	/ˈmɪsɪz/	/ˈmɪsəz/
–passes	/ˈpæsɪz/	/ˈpæsəz/
–promises	/ˈprɒmɪsɪz/	/ˈprɒmɪsəz/

HISSING =NOISY /ʃ/ SOUND

–finishes	/ˈfɪnɪʃɪz/	/ˈfɪnɪʃəz/
–punishes	/ˈpʌnɪʃɪz/	/ˈpʌnɪʃəz/
–washes	/ˈwɒʃɪz/	/ˈwɒʃəz/
–wishes	/ˈwɪʃɪz/	/ˈwɪʃəz/

HISSING =NOISY /z/ SOUND

-chooses	/ˈtʃuːzɪz/	/ˈtʃuːzəz/
-closes	/ˈkləʊzɪz/	/ˈkləʊzəz/
-loses	/ˈluːzɪz/	/ˈluːzəz/
-rises	/ˈraɪzɪz/	/ˈraɪzəz/

Hissing (noisy) sounds: sss..., zzz..., ∫ ∫ ∫ = ʃʃʃ..., ʒ ʒ ʒ = ʒʒʒ...

NOTE:

‘PRIMARY (MAIN)’ and ‘SECONDARY’ STRESS

SECONDARY STRESS <i>FIRST</i> , PRIMARY (MAIN) STRESS <i>SECOND</i>	
STRESS ON THE FIRST SYLLABLE	STRESS ON THE SECOND SYLLABLE
Thirty /ˈθɜːti/	Thirteen /,θɜːˈtiːn/
Forty /ˈfɔːti/	Fourteen /,fɔːˈtiːn/
Fifty /ˈfɪfti/	Fifteen /,fɪfˈtiːn/
Sixty /ˈsɪksti/	Sixteen /,sɪksˈtiːn/
Seventy /ˈsevnti/	Seventeen /,sevnˈtiːn/
Eighty /ˈeɪti/	Eighteen /,eɪˈtiːn/
Ninety /ˈnaɪnti/	Nineteen /,naɪnˈtiːn/

Primary (main) stress: /ˈ/

Secondary stress: /, /

**PAST SIMPLE -D and -ED ENDINGS
-ED ADJECTIVES**

/ɪd/ = /əd/ SOUND

***When the final sound of the infinitive verb is /t/ or /d/ – we pronounce the -d / -ed ending /ɪd/ or /əd/.**

/t/

-excited	/ɪk'saɪtɪd/	/ɪk'saɪtəd/
-invited	/ɪn'vaɪtɪd/	/ɪn'vaɪtəd/
-painted	/'peɪntɪd/	/'peɪntəd/
-started	/'stɑːtɪd/	/'stɑːtəd/
-visited	/'vɪzɪtɪd/	/'vɪzɪtəd/
-waited	/'weɪtɪd/	/'weɪtəd/
-wanted	/'wʌntɪd/	/'wʌntəd/

/d/

-decided	/dɪ'saɪdɪd/	/dɪ'saɪdəd/
-divided	/dɪ'vaɪdɪd/	/dɪ'vaɪdəd/
-mended	/'mendɪd/	/'mendəd/
-needed	/'niːdɪd/	/'niːdəd/
-provided	/prə'vaɪdɪd/	/prə'vaɪdəd/

NOTE:

ENGLISH AFFRICATES

AFFRICATES	PLOSIVE	FRICATIVE
/tʃ/	/t/	/ʃ/
/dʒ/	/d/	/ʒ/

/t/ SOUND

***When the final sound of the infinitive verb is another unvoiced (voiceless) consonant sound /p/, /k/, /f/, /s/, /θ/, /ʃ/, /tʃ/ – we pronounce the –d / –ed ending /t/.**

VOICELESS /tʃ/

–matched	/mætʃt/
–watched	/wɒtʃt/

VOICELESS /f/

–bluffed	/blʌft/
–coughed	/kɒft/
–cuffed	/kʌft/
–laughed	/lɑːft/
–muffed	/mʌft/
–sniffed	/snɪft/

VOICELESS /k/

–asked	/ɑːskt/
–cooked	/kʊkt/
–packed	/pækt/
–shocked	/ʃɒkt/
–talked	/tɔːkt/
–walked	/wɔːkt/
–worked	/wɜːkt/

VOICELESS /p/

–developed	/dɪ'veləpt/
–dropped	/drɒpt/
–helped	/helpt/
–hoped	/həʊpt/
–stopped	/stɒpt/

VOICELESS /s/

-depressed	/dɪ'prest/
-embarrassed	/ɪm'bærəst/
-kissed	/kɪst/
-missed	/mɪst/
-passed	/pæst/
-promised	/'prɒmɪst/

VOICELESS /ʃ/

-finished	/'fɪnɪʃt/
-punished	/'pʌnɪʃt/
-washed	/wɒʃt/
-wished	/wɪʃt/

NOTE:**MANNER OF ARTICULATION**

PLOSIVES	p	b	t	d			k	g
AFFRICATES					tʃ	dʒ		
FRICATIVES	f	v	θ	ð	s	z	ʃ	ʒ
SONORANTS	m	n	ŋ	h	l	r	w	j

of = /əv/, /ə/, /ɔv/, /ʌv/**off** = /ɒf/, /ɔf/, /af/

/d/ SOUND

***When the final sound of the infinitive verb is another voiced consonant sound – /b/, /g/, /m/, /n/, /l/, /r/, /v/, /z/, /ð/, /ʒ/, /dʒ/ – we pronounce the –d / –ed ending /d/.**

VOICED /b/

–described	/dɪ'skraɪbd/
–disturbed	/dɪ'stɜːbd/
–robbed	/rɒbd/

VOICED /dʒ/

–arranged	/ə'reɪndʒd/
–changed	/tʃeɪndʒd/
–judged	/dʒʌdʒd/

VOICED /ð/

–bathed	/beɪðd/
–breathed	/briːðd/
–loathed	/ləʊðd/

VOICED /g/

–begged	/begd/
–hugged	/hʌgd/

VOICED /ʒ/

–garaged	/'gærɑːʒd/	/gə'raɪʒd/
–massaged	/'mæsɑːʒd/	/mə'sɑːʒd/
–sabotaged	/'sæbətɑːʒd/	

VOICED /l/

-boiled	/bɔɪld/
-killed	/kɪld/
-sailed	/seɪld/
-travelled	/trævlɪd/

VOICED /m/

-claimed	/kleɪmd/
-climbed	/klaɪmd/
-dreamed	/driːmd/
-formed	/fɔːmd/
-performed	/pə'fɔːmd/

VOICED /n/

-earned	/ɜːnd/
-frightened	/'fraɪtnd/
-happened	/'hæpənd/
-learned	/lɜːnd/
-listened	/'lɪsənd/
-phoned	/fəʊnd/
-returned	/rɪ'tɜːnd/
-turned	/tɜːnd/
-warned	/wɔːnd/

VOICED /ŋ/

-hanged	/hæŋd/
---------	--------

VOICED /r/

-bored	/bɔːrd/
-covered	/'kʌvəd/
-entered	/'entəd/
-offered	/'ɒfəd/

-tired	/taɪəd/	/taɪrd/
--------	---------	---------

VOICED /v/

-dived	/daɪvd/
-loved	/lʌvd/
-proved	/pruːvd/
-solved	/sɒlvd/

VOICED /z/

-organised	/ˈɔːrgənəɪzd/	/ˈɔːrgənəɪzd/
-surprised	/səˈpraɪzd/	/səˈpraɪzd/

A VOWEL SOUND

***When the final sound of the infinitive verb is a vowel sound, we pronounce -d / ed ending /d/.**

-allowed	/əˈlaʊd/	
-applied	/əˈplaɪd/	
-chewed	/tʃuːd/	
-destroyed	/dɪˈstrɔɪd/	
-died	/daɪd/	
-employed	/ɪmˈplɔɪd/	
-enjoyed	/ɪnˈdʒɔɪd/	
-lied	/laɪd/	
-played	/pleɪd/	
-rescued	/ˈreskjʊd/	
-showed	/ʃəʊd/	/ʃaʊd/
-snowed	/sneʊd/	/snaʊd/
-stayed	/steɪd/	
-tied	/taɪd/	
-worried	/ˈwʌrɪd/	/ˈwɜːrɪd/

PLURAL NOUN -S and -ES ENDINGS**/z/ SOUND**

***When the final sound of the singular noun is another voiced consonant sound /b/, /d/, /g/, /v/, /m/, /n/, /l/, /r/, /ð/ or a vowel sound – we pronounce the -s / es ending /z/.**

VOICED /b/ SOUND

-clubs	/klʌbz/
-jobs	/dʒɑːbz/
-pubs	/pʌbz/
-tubes	/tjuːbz/
-verbs	/vɜːrʒbz/

VOICED /d/ SOUND

-beds	/bedz/
-cards	/kɑːrɪdz/
-friends	/frendz/
-grounds	/graʊndz/
-hands	/hændz/
-husbands	/ˈhʌzbəndz/
-words	/wɜːrɪdz/

VOICED /g/ SOUND

-bags	/bægz/
-dogs	/dɒgz/
-drugs	/drʌgz/
-eggs	/egz/
-legs	/legz/
-rugs	/rʌgz/

VOICED /l/ SOUND

-animals	/ˈænɪmlz/	/ˈænəmlz/
-apples	/æplz/	
-bowls	/bəʊlz/	
-example	/ɪgˈzɑːmplz/	/ɪgˈzæmplz/
-goals	/gəʊlz/	
-meals	/miːlz/	
-nails	/neɪlz/	
-pencils	/ˈpenslz/	
-rules	/ruːlz/	
-sandals	/ˈsændlz/	
-skills	/skɪlz/	
-tables	/ˈteɪblz/	

VOICED /m/ SOUND

-exams	/ɪgˈzæmz/	
-farms	/fɑːrmz/	
-firms	/fɜːrmz/	
-homes	/həʊmz/	
-names	/neɪmz/	
-problems	/ˈprɒbləmz/	/ˈpraɪbləmz/
-programmes	/ˈprəʊgræmz/	/ˈprougræmz/
-rooms	/ruːmz/	

VOICED /n/ SOUND

-actions	/ˈækʃnz/
-bones	/bəʊnz/
-guns	/gʌnz/
-lessons	/ˈlesənz/
-onions	/ˈʌnjənz/
-opinions	/əˈpɪnjənz/
-plans	/plænz/
-questions	/ˈkwestʃənz/

-reasons	/riːznz/
-spoons	/spuːnz/
-stones	/stəʊnz/

VOICED /ŋ/ SOUND

-buildings	/'bɪldɪŋz/
-feelings	/'fiːlɪŋz/
-rings	/rɪŋz/
-songs	/sɒŋz/
-things	/θɪŋz/

VOICED /r/ SOUND

-answers	/'ɑːnsəz/	/'ænsərz/
-chairs	/tʃeəz/	/tʃerz/
-colours	/'kʌləz/	/'kʌlərz/
-doors	/dɔːz/	/dɔːrz/
-letters	/'letəz/	/'letərz/
-numbers	/'nʌmbəz/	/'nʌmbərz/
-papers	/'peɪpəz/	/'peɪpərz/
-partners	/'pɑːtnəz/	/'pɑːtnərz/
-pears	/peəz/	/peərz/
-sisters	/'sɪstəz/	/'sɪstərz/
-stairs	/steəz/	/steərz/
-strangers	/'streɪndʒəz/	/'streɪndʒərz/
-summers	/'sʌməz/	/'sʌmərz/
-teachers	/'tiːtʃəz/	/'tiːtʃərz/
-years	/jɪəz/	/jɪrz/

VOICED /r/ SOUND

-gloves	/glʌvz/
-knives	/naɪvz/
-lives	/laɪvz/
-negatives	/'negətɪvz/

-olives	/ɒlɪvz/
-positives	/'pɒzətɪvz/
-scarves	/skɑːvz/
-shelves	/ʃelvz/
-wives	/waɪvz/
-wolves	/wʊlvz/

A VOWEL SOUND

***When the final sound of the singular noun is a vowel sound, we pronounce the -s / -es ending /z/.**

-boys	/bɔɪz/	
-cinemas	/'sɪnɪməz/	/'sɪnəməz/
-cows	/kaʊz/	
-duties	/'djuːtɪz/	/'duːtɪz/
-keys	/kiːz/	
-lies	/laɪz/	
-monkeys	/'mʌŋkɪz/	
-nephews	/'nefjuːz/	
-news	/njuːz/	/nuːz/
-paws	/pɔːz/	
-shows	/ʃəʊz/	
-sundays	/'sʌndɪz/	/'sʌndeɪz/
-ties	/taɪz/	
-toes	/təʊz/	
-toys	/tɔɪz/	
-views	/vjuːz/	
-ways	/weɪz/	
-zoos	/zuːz/	

/s/ SOUND

***When the final sound of the singular noun is another unvoiced (voiceless) consonant sound /p/, /t/, /k/, /f/, /θ/ – we pronounce the –s / es ending /s/.**

UNVOICED /k/ SOUND

–bikes	/baɪks/
–books	/bʊks/
–desks	/desks/
–forks	/fɔːks/
–lakes	/leɪks/
–parks	/paːks/
–socks	/sɔːks/
–talks	/tɔːks/
–walks	/wɔːks/
–weeks	/wiːks/

UNVOICED /f/ SOUND

–handkerchiefs	/ˈhæŋkətʃɪfs/
----------------	---------------

UNVOICED /p/ SOUND

–cups	/kʌps/	
–envelopes	/ˈenvələʊps/	/ˈenvələʊps/
–groups	/ɡruːps/	
–hopes	/həʊps/	/hoʊps/
–maps	/mæps/	
–shops	/ʃɒps/	/ʃaɪps/
–tips	/tɪps/	
–tops	/tɒps/	/taɪps/

UNVOICED /t/ SOUND

-cats	/kæts/	
-coats	/kəʊts/	/kɒts/
-forests	/'fɒrɪsts/	/'fɒrəsts/
-hats	/hæts/	
-jackets	/'dʒækɪts/	/'dʒækəts/
-lights	/laɪts/	
-minutes	/'mɪnɪts/	/'mɪnəts/
-notes	/nəʊts/	/nɒts/
-parents	/'peərənts/	/'perənts/
-plates	/pleɪts/	
-shirts	/ʃɜːts/	/ʃɜrts/
-skirts	/skɜːts/	/skɜrts/
-streets	/striːts/	
-students	/'stjuːdənts/	/'stʉːdənts/
-tourists	/'tʉərɪsts/	/'tʉrɪsts/

UNVOICED /θ/ = /tʰ/ SOUND

-months	/mʌnθs/	/mʌntʰs/
---------	---------	----------

NOTE:

SONORANTS

NASAL SOUNDS	m	n	ŋ
LIQUID SOUNDS	l	r	
GLIDE SOUNDS	w	y	

/ɪz/= /əz/ SOUND

***When the final sound of the singular noun is one of the ‘hissing’ sounds /s/, /ʃ/, /tʃ/, /z/, /dʒ/, /ʒ/ – we pronounce the –s / es ending /ɪz/ or /əz/.**

HISSING = NOISY /dʒ/ SOUND

–bridges	/ˈbrɪdʒɪz/	/ˈbrɪdʒəz/
–changes	/ˈtʃeɪndʒɪz/	/ˈtʃeɪndʒəz/
–damages	/ˈdæmɪdʒɪz/	/ˈdæmɪdʒəz/
–languages	/ˈlæŋɡwɪdʒɪz/	/ˈlæŋɡwɪdʒəz/
–oranges	/ˈɒrɪndʒɪz/	/ˈɒrɪndʒəz/
–sausages	/ˈsɒsɪdʒɪz/	/ˈsɒsɪdʒəz/
–stages	/ˈsteɪdʒɪz/	/ˈsteɪdʒəz/

HISSING = NOISY /tʃ/ SOUND

–beaches	/ˈbi:tʃɪz/	/ˈbi:tʃəz/
–churches	/ˈtʃɜ:tʃɪz/	/ˈtʃɜ:tʃəz/
–peaches	/ˈpi:tʃɪz/	/ˈpi:tʃəz/
–researches	/rɪˈsɜ:tʃɪz/	/rɪˈsɜ:tʃəz/
–sandwiches	/ˈsænwɪtʃɪz/	/ˈsænwɪtʃəz/
–watches	/ˈwɒtʃɪz/	/ˈwɒtʃəz/

HISSING = NOISY /ʃ/ SOUND

–brushes	/ˈbrʌʃɪz/	/ˈbrʌʃəz/
–crashes	/ˈkræʃɪz/	/ˈkræʃəz/
–dishes	/ˈdɪʃɪz/	/ˈdɪʃəz/
–fishes	/ˈfɪʃɪz/	/ˈfɪʃəz/
–wishes	/ˈwɪʃɪz/	/ˈwɪʃəz/

HISSING = NOISY /ʒ/ SOUND

–garages /'gærɑːʒɪz/ /'gærɑːʒəz/

HISSING = NOISY /s/ SOUND

–boxes /'bɑːksɪz/ /'bɑːksəz/
 –buses /'bʌsɪz/ /'bʌsəz/
 –choices /'tʃɔɪsɪz/ /'tʃɔɪsəz/
 –classes /'klaɪsɪz/ /'klaɪsəz/
 –courses /'kɔːrsɪz/ /'kɔːrsəz/
 –differences /'dɪfərənsɪz/ /'dɪfərənsəz/
 –glasses /'glɑːsɪz/ /'glɑːsəz/
 –illnesses /'ɪlnɪsɪz/ /'ɪlnɪsəz/
 –nurses /'nɜːrsɪz/ /'nɜːrsəz/
 –offices /'ɒfɪsɪz/ /'ɒfɪsəz/
 –places /'pleɪsɪz/ /'pleɪsəz/

HISSING = NOISY /z/ SOUND

–houses /'haʊzɪz/ /'haʊzəz/
 –noises /'nɔɪzɪz/ /'nɔɪzəz/
 –noses /'nəʊzɪz/ /'nəʊzəz/
 –roses /'rəʊzɪz/ /'rəʊzəz/

NOTE:

In spoken English, middle /h/ is <i>not</i> pronounced
He takes (h)er to the cinema.
Was (h)e going to the theatre?
We help (h)im at night.

ENGLISH VOWEL and CONSONANT SOUNDS = PHONEMES**SHORT VOWEL SOUNDS = PHONEMES (monoph-thongs)**

e	æ	ɪ	ə	ʌ	ʊ	ʊ
---	---	---	---	---	---	---

LONG VOWEL SOUNDS (monoph-thongs)

iː	ɜː	aː	uː	ɔː
----	----	----	----	----

DOUBLE (TWO) VOWEL SOUNDS (diph-thongs)

ɪə	ʊə	eə	eɪ	ɔɪ	aɪ	əʊ (ou)	aʊ
----	----	----	----	----	----	---------	----

THREE VOWEL SOUNDS (triph-thongs)

eɪə	ɔɪə	aɪə	əʊə (ouə)	aʊə
-----	-----	-----	-----------	-----

VOICED (SOFT) CONSONANT SOUNDS

b	d	g	l	r	m	n	v	w	z
ð	ʒ	dʒ	j	ŋ					

VOICELESS (HARD) CONSONANT SOUNDS

h	f	p	s	t	k	θ	ʃ	tʃ
---	---	---	---	---	---	---	---	----

ENGLISH PHONEMES

VOWEL PHONEMES

MONOPH-THONGS

iɪ	ɪ	ʊ	uɪ
e	ə	ʒɪ	ɔɪ
æ	ʌ	aɪ	ɒ

DIPH-THONGS (glides)

ɪə (ɪr)	eɪ	
ʊə (ʊr)	ɔɪ	əʊ (ou)
eə (er)	aɪ	aʊ

TRIPH-THONGS (glides)

eɪə	ɔɪə	aɪə	əʊə (ouə)	aʊə
-----	-----	-----	-----------	-----

CONSONANT PHONEMES

Plosives	p	b	t	d	tʃ	dʒ	k	g
Fricatives	f	v	θ	ð	s	z	ʃ	ʒ
Sonorants	m	n	ŋ	h	l	r	w	j

ENGLISH MONOPH-THONGS

SHORT VOWELS	LONG VOWELS
/ɪ/	/iː/
/e/	/ɛ/ /eɪ/
/ʌ/ /æ/	/aː/
/ɒ/	/ɔː/
/ʊ/	/uː/
/ə/	/əɪ/ /ɜː/

ENGLISH DIPH-THONGS (glides)

*Two vowel sounds together in one syllable.

*We make diph-thongs from two monoph-thongs.

ENGLISH USUAL (COMMON) DIPH-TONGS

BRITISH ENGLISH	AMERICAN ENGLISH
/əʊ/	/oʊ/ = /oʊ/
/ɪə/	/ɪr/
/eə/	/er/
/ʊə/	/ʊr/
/eɪ/	/eɪ/ = /eɪ/
/aɪ/	/aɪ/ = /aɪ/
/ɔɪ/	/ɔɪ/ = /ɔɪ/
/aʊ/	/aʊ/ = /aʊ/

ENGLISH TRIPH-THONGS

-Three vowel sounds together in one syllable.

-We make triph-thongs from diph-thongs and the sound /ə/.

ENGLISH USUAL (COMMON) TRIPH-TONGS

BRITISH ENGLISH	DIPH-THONG + SCHWA	AMERICAN ENGLISH
/eɪə/	eɪ + ə	/eʏə/
/aɪə/	aɪ + ə	/aʏə/
/ɔɪə/	ɔɪ + ə	/ɔʏə/
/aʊə/	aʊ + ə	/aʊə/
/əʊə/	əʊ + ə	/oʊə/

HINTS:

*In American English, /ɒ/ is **not pronounced** in words.

*In American English, people use /ɑ/ sound **instead of** /ɒ/ sound.

*The letter 'e' at the end of words is **not pronounced** in English.

*The letter 'e' is **magic** at the end of English words.

*The letter 'a' at the end of words is pronounced as /ə/ in English.

*Nouns, verbs, adjectives, adverbs, negative words and wh – question words are *stressed*.

*Auxiliary verbs, pronouns, articles, prepositions and conjunctions are *unstressed* words.

CHAPTER II

VOWEL PHONEMES

A**SHORT VOWELS**

ENGLISH VOWEL PHONEMES

SHORT VOWELS	e	æ	ɪ	ə	ʌ	ʊ	ɒ	
LONG VOWELS	iː	ɜː	ɑː	uː	ɔː			
DIPH- THONGS	ɪə ɪr	ʊə ʊr	eə er	eɪ	ɔɪ	aɪ	əʊ oʊ	aʊ
TRIPH- THONGS	eɪə	ɔɪə	aɪə	əʊə oʊə	aʊə			

ENGLISH CONSONANT PHONEMES

PLOSIVES	p	b	t	d	tʃ	dʒ	k	g
FRICATIVES	f	v	θ	ð	s	z	ʃ	ʒ
SONORANTS	m	n	ŋ	h	l	r	w	j

BRITISH PRONUNCIATION (RECEIVED PRONUNCIATION)

SHORT VOWELS (FULL = STRESSED VOWELS)

	FRONT	BACK
CLOSE	/ɪ/	/ʊ/
MID	/ɛ/	/ʌ/
OPEN	/æ/	/ɒ/

LONG VOWELS (FULL = STRESSED VOWELS)

	FRONT	CENTRAL	BACK
CLOSE	/iː/		/uː/
MID		/ɜː/	/ɔː/
OPEN		/ɑː/	

UNSTRESSED VOWELS (REDUCED VOWELS)

/ɪ/	/ə/	/l/	/m/	/n/
-----	-----	-----	-----	-----

BRITISH DIPH-THONGS

	CLOSING		CENTRING
	/ɪ/	/ʊ/	/ə/
STARTING CLOSE			/ɪə/ /ʊə/
STARTING MID	/eɪ/ /ɔɪ/	/əʊ/	/ɛə/
STARTING OPEN	/aɪ/	/aʊ/	

AMERICAN PRONUNCIATION (GENERAL AMERICAN)

SHORT VOWELS (FULL = STRESSED VOWELS)

	FRONT	CENTRAL	BACK
CLOSE	/ɪ/		/ʊ/
CLOSE-MID			
OPEN-MID	/ɛ/	/ʌ/	
OPEN	/æ/		

LONG VOWELS (FULL = STRESSED VOWELS)

	FRONT	CENTRAL	BACK
CLOSE	/i/		/u/
CLOSE-MID	/e/		/o/
OPEN-MID		/ɜ̃/	/ɔ/
OPEN			/ɑ/

UNSTRESSED VOWELS (REDUCED VOWELS)

/ɪ/	/ə/	/l/	/m/	/n/
-----	-----	-----	-----	-----

AMERICAN DIPH-THONGS

	CLOSING		RETROFLEX
	/ɪ/	/ʊ/	/r/
STARTING CLOSE			/ɪr/ /ʊr/
STARTING MID	/eɪ/ /ɔɪ/	/ou/	/ɛr/ /ɔr/
STARTING OPEN	/aɪ/	/aʊ/	/ar/

SHORT /ɪ/ SOUND

APPROXIMATE ISTANBUL TURKISH : X

Turkish short sounds = English long sounds

/ɪ/ short sound = 'i' letter

Spelling	Pronunciation	
-belong	/bɪ'lɒŋ/	/bɪ'lɒɪŋ/
-below	/bɪ'ləʊ/	/bɪ'lou/
-big	/bɪg/	
-bill	/bɪl/	
-brick	/brɪk/	
-build	/bɪld/	
-continue	/kən'tɪnjuː/	/kən'tɪnyu/
-december	/dɪ'sembəʳ/	/dɪ'sembəʳ/
-delicious	/dɪ'liʃəs/	
-different	/'dɪfərənt/	/'dɪfrənt/
-difficult	/'dɪfɪkəlt/	/'dɪfɪkəlt/
-dinner	/'dɪnəʳ/	
-enough	/ɪ'nʌf/	
-figure	/'fɪgəʳ/	
-fill	/fɪl/	
-finger	/'fɪŋgəʳ/	
-fit	/fɪt/	
-gift	/ɡɪft/	
-gym	/dʒɪm/	
-if	/ɪf/	
-ill	/ɪl/	
-kill	/kɪl/	
-king	/kɪŋ/	
-kiss	/kɪs/	
-list	/lɪst/	
-little	/'lɪtl/	/'lɪdl/
-live	/lɪv/	
-magic	/'mædʒɪk/	

-message	/ˈmesɪdʒ/	/ˈmesɪdʒ/
-middle	/ˈmɪdl/	
-midnight	/ˈmɪdnɑɪt/	
-milk	/mɪlk/	
-million	/ˈmɪljən/	/ˈmɪljən/
-mineral	/ˈmɪnərəl/	/ˈmɪnərəl/
-negative	/ˈnegətɪv/	/ˈnegətɪv/
-picture	/ˈpɪktʃə/	
-plastic	/ˈplæstɪk/	
-rabbit	/ˈræbɪt/	
-religion	/rɪˈlɪdʒən/	/rɪˈlɪdʒən/
-remember	/rɪˈmembə/	/rɪˈmembə/
-risk	/rɪsk/	
-sink	/sɪŋk/	
-sister	/ˈsɪstə/	
-sit	/sɪt/	
-six	/sɪks/	
-wig	/wɪg/	
-win	/wɪn/	
-wind	/wɪnd/	
-window	/ˈwɪndəʊ/	/ˈwɪndəʊ/

NOTE:

ALVEO-PALATALS = POST-ALVEOLARS = PALATO-ALVEOLARS
--

IF YOU STRESS EVERY WORD OR SYLLABLE EQUALLY, YOU SOUND <i>ANGRY, IMPATIENT</i> or YOU GIVE <i>NEGATIVE FEELINGS...</i>
--

SHORT /e/ SOUND

APPROXIMATE ISTANBUL TURKISH : X

Turkish short sounds = English long sounds

The letter 'e' = The sound /e/ = /ɛ/

Spelling	British English	American English
-chair	/tʃeəˈr/	/tʃɛr/
-dead	/ded/	/dɛd/
-death	/deθ/	/dɛθ/
-december	/dɪˈsembəˈr/	/dɪˈsembər/
-dentist	/ˈdentɪst/	/ˈdɛntɪst/
-develop	/dɪˈveləp/	/dɪˈvɛləp/
-direct	/dɪˈrekt/	/dɑːˈrɛkt/
-editor	/ˈeditəˈr/	/ˈɛdɪdər/
-egg	/eg/	/ɛg/
-else	/els/	/ɛls/
-error	/ˈerəˈr/	/ˈɛrər/
-extra	/ˈɛkstrə/	/ˈɛkstrə/
-february	/ˈfebruəri/	/ˈfɛbjueri/
-general	/ˈdʒenərəl/	/ˈdʒɛnərəl/
-leather	/ˈleðəˈr/	/ˈlɛðər/
-lecture	/ˈlektʃəˈr/	/ˈlɛktʃər/
-lemon	/ˈlemən/	/ˈlɛmən/
-lend	/lend/	/lɛnd/
-length	/lɛŋθ/	/lɛŋθ/
-lesson	/ˈlesən/	/ˈlɛsən/
-level	/ˈlevəl/	/ˈlɛvəl/
-second	/ˈsekənd/	/ˈsɛkənd/
-self	/self/	/sɛlf/
-sense	/sens/	/sɛns/
-sentence	/ˈsentəns/	/ˈsɛntəns/
-weather	/ˈweðəˈr/	/ˈwɛðər/
-wednesday	/ˈwenzdeɪ/	/ˈwɛnzdeɪ/
-welcome	/ˈwelkəm/	/ˈwɛlkəm/

-western	/ˈwestəˈn/	/ˈwestərn/
-wet	/wet/	/wɛt/
-yellow	/ˈjeləʊ/	/ˈjelou/
-yes	/jes/	/yes/

NOTE:

LINKING VOWEL to VOWEL

/ə r/ + a vowel	/ˈeɪfə r ən ˈjuərəp/	Asia and Europe
/ɔɪ r/ + a vowel	/wɔɪ r ən piːs/	War and peace
/uɪ w/ + a vowel	/fjuː w æpəlz/	Few apples
/uɪ w/ + a vowel	/duː w ɪt/	Do it
/aʊ w/ + a vowel	/haʊ w ə/	How are
/əʊ w/ + a vowel	/gəʊ w aʊt/	Go out
/əʊ w/ + a vowel	/gəʊ w əˈweɪ/	Go away
/əʊ w/ + a vowel	/nəʊ w ɪt/	Know it
/eɪ y/ + a vowel	/pleɪ y ɔɪf/	Play off
/aɪ y/ + a vowel	/waɪ y ɪz/	Why is
/eɪ y/ + a vowel	/seɪ y ɪt/	Say it
/ɔɪ y/ + a vowel	/əˈnɔɪ y əs/	Annoy us

SPEAKING FLUENTLY, SMOOTHLY and FASTER		
LINKING consonant to vowel	/rɪːdən raɪt/	Read and write
LINKING vowel to vowel	/pleɪ y ɔɪf/	Play off
BLENDING consonant to consonant	/ɡʊdɪnə/	Good dinner

SHORT /æ/ SOUND

APPOXIMATE ISTANBUL TURKISH :

Kâlp	/kælp/	Selâm	/selæm/
Mekân	/mekæn/	Tezgâh	/tezgæh/
Dükkân	/dökkæn/	Plân	/pilæn/

***/æ/ is a sound between 'a' and 'e'**

The letter 'a' = The sound /æ/

Spelling	Pronunciation	
-accident	/ˈæksɪdənt/	/ˈæksədənt/
-active	/ˈæktɪv/	
-activity	/ækˈtɪvɪti/	/ækˈtɪvəti/
-actor	/ˈæktə(r)/	
-adjective	/ˈædʒɪktɪv/	/ˈædʒəktɪv/
-album	/ˈælbəm/	
-anthem	/ˈænθəm/	
-antique	/ˈæntɪk/	
-apple	/ˈæpl/	
-aspirin	/ˈæsprɪn/	/ˈæsprən/
-back	/bæk/	
-bad	/bæd/	
-black	/blæk/	
-calendar	/ˈkæləndə(r)/	
-camp	/kæmp/	
-capital	/ˈkæpɪtl/	/ˈkæpədɪl/
-captain	/ˈkæptɪn/	/ˈkæptən/
-carry	/ˈkæri/	
-cash	/kæʃ/	
-cat	/kæt/	
-channel	/ˈtʃænl/	
-chapter	/ˈtʃæptə(r)/	
-character	/ˈkærəktə(r)/	
-dad	/dæd/	

-family	/'fæməli/	
-fan	/fæn/	
-fantastic	/fæn'tæstɪk/	
-fashion	/'fæʃn/	/'fæʃən/
-fat	/fæt/	
-flag	/flæg/	
-gas	/gæs/	
-gram	/græm/	
-had	/hæd/	
-hand	/hænd/	
-handsome	/'hænsəm/	
-happen	/'hæpən/	
-happy	/'hæpi/	
-hat	/hæt/	
-Jack	/dʒæk/	
-jacket	/'dʒækɪt/	/'dʒækət/
-jam	/dʒæm/	
-january	/'dʒænjuəri/	/'dʒænjuri/
-jazz	/dʒæz/	
-lamp	/læmp/	
-land	/lənd/	
-mad	/mæd/	
-madam	/'mædəm/	
-magazine	/,mægə'ziːn/	/'mægəzin/
-magic	/'mædʒɪk/	
-man	/mæn/	
-map	/mæp/	
-marry	/'mæri/	
-mechanic	/mɪ'kænɪk/	/mə'kænɪk/
-national	/'næʃnəl/	
-natural	/'nætʃrəl/	
-packet	/'pækɪt/	/'pækət/
-parrot	/'pærət/	
-passive	/'pæsɪv/	
-perhaps	/pə'hæps/	/præps/
-plan	/plæn/	

-practise	/ˈpræktɪs/	/ˈpræktəs/
-program	/ˈprəʊgræm/	/ˈproʊgræm/
-rabbit	/ˈræbɪt/	/ˈræbət/
-racket	/ˈrækɪt/	/ˈrækət/
-relax	/rɪˈlæks/	
-romantic	/rəʊˈmæntɪk/	/rəˈmæntɪk/
-sad	/sæd/	
-saturday	/ˈsætədi/	/ˈsætədeɪ/
-spanish	/ˈspænɪʃ/	
-taxi	/ˈtæksi/	
-vocabulary	/vəˈkæbjələri/	/vouˈkæbjəˌləri/

/ɑː/ & /æ/

Spelling	British English	American English
-advance	/ədˈvɑːns/	/ədˈvæns/
-advantage	/ədˈvɑːntɪdʒ/	/ədˈvæntɪdʒ/
-after	/ˈɑːftə/	/ˈæftər/
-answer	/ˈɑːnsə(r)/	/ˈænsər/
-ask	/ɑːsk/	/æsk/
-basket	/ˈbɑːskɪt/	/ˈbæskɪt/
-bath	/bɑːθ/	/bæθ/
-can't	/kɑːnt/	/kænt/
-cast	/kɑːst/	/kæst/
-castle	/ˈkɑːsəl/	/ˈkæsəl/
-class	/klaːs/	/klæs/
-command	/kəˈmɑːnd/	/kəˈmænd/
-dance	/dɑːns/	/dæns/
-demand	/dɪˈmɑːnd/	/dɪˈmænd/
-disaster	/dɪˈzɑːzə(r)/	/dɪˈzæztər/
-example	/ɪɡˈzɑːmpəl/	/ɪɡˈzæmpəl/
-fast	/fɑːst/	/fæst/
-fasten	/ˈfɑːsən/	/ˈfæsən/
-glance	/ɡlaːns/	/ɡlæns/

-glass	/glɑːs/	/glæs/
-grant	/graɪnt/	/grænt/
-grasp	/graɪsp/	/græsp/
-grass	/grɑːs/	/græs/
-half	/haɪf/	/hæf/
-last	/laɪst/	/læst/
-mask	/maɪsk/	/mæsk/
-master	/'maɪstə(r)/	/'mæstər/
-nasty	/naɪsti/	/næsti/
-pass	/paɪs/	/pæs/
-passport	/'paɪspɔːt/	/'pæspɔːrt/
-past	/paɪst/	/pæst/
-path	/paɪθ/	/pæθ/
-plant	/plaɪnt/	/plænt/
-sample	/'saɪmpl/	/'sæmpl/
-task	/tɑːsk/	/tæsk/
-vast	/vaɪst/	/væst/

NOTE:

BRITISH ENGLISH /R/

VOWELS WITH /R/		
WORDS	/r/ PRONOUNCED	/r/ SILENT
Garden		/'gaɪdən/
Pretty	/'prɪti/	
Car park		/'kaɪ paɪk/
Dirty		/'dɜːti/
Write	/raɪt/	
Rock	/rɒk/	
Her English	/hɜːr 'ɪŋɡlɪʃ/	
Car engine	/kaɪr 'endʒɪn/	
Her Turkish		/hɜːr 'tɜːkɪʃ/

SHORT /ʌ/ SOUND

APPROXIMATE ISTANBUL TURKISH : X

Turkish short sounds = English long sounds

The letter 'u' = the sound /ʌ/

Spelling	Pronunciation	
-brush	/brʌʃ/	
-but	/bʌt/	
-club	/klʌb/	
-culture	/'kʌltʃə(r)/	
-cup	/kʌp/	
-current	/'kʌrənt/	/'kɜrənt/
-custom	/'kʌstəm/	
-cut	/kʌt/	
-discuss	/dɪ'skʌs/	
-drug	/drʌg/	
-drum	/drʌm/	
-duck	/dʌk/	
-dust	/dʌst/	
-fun	/fʌn/	
-gum	/gʌm/	
-gun	/gʌn/	
-hundred	/'hʌndrɪd/	/'hʌndrəd/
-hungry	/'hʌŋɡri/	
-hunt	/hʌnt/	
-hurry	/'hʌri/	/'hɜri/
-impulse	/'ɪmpʌls/	
-judge	/dʒʌdʒ/	
-jump	/dʒʌmp/	
-just	/dʒʌst/	
-lull	/lʌl/	
-lunch	/lʌntʃ/	
-lung	/lʌŋ/	
-much	/mʌtʃ/	

-mud	/mʌd/	
-mum	/mʌm/	
-muscle	/'mʌsl/	
-number	/'nʌmbə(r)/	
-nut	/nʌt/	
-public	/'pʌblɪk/	
-pulse	/pʌls/	
-punish	/'pʌnɪʃ/	
-puzzle	/'pʌzl/	/'pʌzəl/
-rub	/rʌb/	
-rug	/rʌg/	
-run	/rʌn/	
-Russian	/'rʌʃn/	/'rʌʃən/
-study	/'stʌdi/	
-subject	/'sʌbdʒɪkt/	/'sʌbdʒekt/
-suffer	/'sʌfə(r)/	
-summer	/'sʌmə(r)/	
-summit	/'sʌmɪt/	
-sun	/sʌn/	
-sunday	/'sʌndi/	/'sʌndeɪ/
-trust	/trʌst/	
-tunnel	/'tʌnl/	
-ugly	/'ʌgli/	
-ultimate	/'ʌltɪmɪt/	/'ʌltəməɪt/
-umbrella	/ʌm'brelə/	/ʌm'breɪlə/
-uncle	/'ʌŋkl/	
-under	/'ʌndə(r)/	
-understand	/,ʌndə'stænd/	/,ʌndər'stænd/
-up	/ʌp/	

NOTE:

HISSING (NOISY) SOUNDS	sss...	zzz...	ʃ ʃ ʃ...	ʒ ʒ ʒ...
------------------------	--------	--------	----------	----------

SHORT /ʊ/ SOUND

APPOXIMATE ISTANBUL TURKISH : X

Turkish short sounds = English long sounds

The letters 'u' / 'oo' = The sound /ʊ/

Spelling	Pronunciation	
-book	/bʊk/	
-bull	/bʊl/	
-bush	/bʊʃ/	
-butcher	/'bʊtʃə'/	
-cook	/kʊk/	
-could	/kʊd/	
-cushion	/'kʊʃən/	/'kʊʃən/
-foot	/fʊt/	
-full	/fʊl/	
-good	/gʊd/	
-look	/lʊk/	
-pull	/pʊl/	
-push	/pʊʃ/	
-put	/pʊt/	
-room	/rʊm/	
-should	/ʃʊd/	
-stood	/stʊd/	
-sugar	/'ʃʊgə'/	
-took	/tʊk/	
-wolf	/wʊlf/	
-woman	/'wʊmən/	
-wood	/wʊd/	
-wool	/wʊl/	
-would	/wʊd/	

SHORT /ɒ/ SOUND

APPOXIMATE ISTANBUL TURKISH : X

Turkish short sounds = English long sounds

The letter 'o' = The sound /ɒ/

Spelling	British English	American English
-Bob	/bɒb/	/bab/
-chocolate	/'tʃɒklɪt/	/'tʃakələt/
-clock	/klɒk/	/klak/
-constant	/'kɒnstənt/	/'kanstənt/
-content	/'kɒntent/	/'kantent/
-continent	/'kɒntɪnənt/	/'kantɪnənt/
-from	/frɒm/	/fram/
-god	/gɒd/	/gad/
-got	/gɒt/	/gat/
-hot	/hɒt/	/hat/
-job	/dʒɒb/	/dʒab/
-jog	/dʒɒg/	/dʒag/
-John	/dʒɒn/	/dʒan/
-knock	/nɒk/	/nak/
-lock	/lɒk/	/lak/
-model	/mɒdl/	/madl/
-modern	/'mɒdən/	/'madərn/
-mom	/mɒm/	/mam/
-mosque	/mɒsk/	/mask/
-non	/nɒn/	/nan/
-not	/nɒt/	/nat/
-novel	/'nɒvəl/	/'navəl/
-offer	/ɒfə/	/afər/
-on	/ɒn/	/an/
-pop	/pɒp/	/pap/
-popular	/'pɒpjələ/	/'papjələr/
-pot	/pɒt/	/pat/

-problem	/'prɒbləm/	/'prabləm/
-project	/'prɒdʒekt/	/'pradzɪkt/
-promise	/'prɒmɪs/	/'pramɪs/
-proper	/'prɒpə/	/'prapər/
-qualify	/'kwɒlɪfaɪ/	/'kwəlɪfaɪ/
-quality	/'kwɒləti/	/'kwələti/
-quantity	/'kwɒntəti/	/'kwantəti/
-quarrel	/'kwɒrəl/	/'kwarəl/
-rob	/rɒb/	/rab/
-rock	/rɒk/	/rak/
-shop	/ʃɒp/	/ʃap/
-sock	/sɒk/	/sak/
-stop	/stɒp/	/stap/
-Tom	/tɒm/	/tam/
-top	/tɒp/	/tap/
-volleyball	/'vɒlibɔ:l/	/'valibɔl/
-want	/wɒnt/	/want/
-wash	/wɒʃ/	/waf/
-watch	/wɒtʃ/	/watʃ/
-yacht	/jɒt/	/yat/

SOME EXCEPTIONS

	British English	American English
-along	/ə'ləŋ/	/ə'ləŋ/
-belong	/bɪ'ləŋ/	/bɪ'ləŋ/
-cost	/kɒst/	/kɔst/
-dog	/dɒg/	/dɔg/
-long	/ləŋ/	/ləŋ/
-soft	/sɒft/	/sɔft/
-song	/sɒŋ/	/sɔŋ/
-strong	/strɒŋ/	/strɔŋ/

SHORT /ə/ SCHWA SOUND

APPOXIMATE ISTANBUL TURKISH : X

Turkish short sounds = English long sounds

- Schwa /ə/ is the only phoneme with its own name.
- Schwa /ə/ is a typical sound in English.
- Schwa /ə/ is always unstressed (weak).
- All the vowel letters (a, e, i, o, u) can make the Schwa /ə/ sound.
- The central vowel /ə/ is the smallest (weakest) English sound.
- We can't use only Schwa /ə/ sound in English words.

Spelling	Pronunciation	
-above	/ə'baʊ/	
-among	/ə'mʌŋ/	
-beggar	/'bɛgəʳ/	/'bɛgər/
-cancer	/'kænsəʳ/	
-error	/'erəʳ/	/'erər/
-feather	/'fɛðəʳ/	/'fɛðər/
-fluent	/'fluːənt/	/'fluənt/
-forward	/'fɔːwəʳd/	/'fɔrwərd/
-funeral	/'fjuːnərəl/	/'fyunərəl/
-govern	/'gʌvəʳn/	
-human	/'hjuːmən/	/'hyumən/
-infant	/'ɪnfənt/	
-innocent	/'ɪnəsənt/	/'ɪnəsənt/
-innovation	/,ɪnə'veɪʃən/	/,ɪnə'veɪʃən/
-lawyer	/'lɔːjəʳ/	/'lɔyər/
-machine	/mə'ʃiːn/	/mə'ʃɪn/
-manner	/'mænəʳ/	
-miracle	/'mɪrəkəl/	/'mɪrəkəl/
-mirror	/'mɪrəʳ/	
-national	/'næʃənəl/	/'næʃənəl/
-november	/nəʊ'vembəʳ/	/nə'vembəʳ/
-police	/pə'liːs/	/pə'lis/

–polite	/pə'laɪt/	
–popular	/'pɒpjələʳ/	/'pɑpjələʳ/
–precious	/'preʃəs/	/'preʃəs/
–saturday	/'sætədi/	/'sætərdeɪ/
–season	/'si:zən/	/'sizən/
–secular	/'sekjələʳ/	/'sekjələr/
–signal	/'sɪgnəl/	/'sɪgnəl/
–signature	/'sɪgnətʃəʳ/	
–solution	/sə'lu:ʃən/	/sə'luʃən/
–thunder	/'θʌndəʳ/	
–tiger	/'taɪgəʳ/	
–traditional	/trə'dɪʃənəl/	
–trouble	/'trʌbəl/	/'trʌbəl/
–vocabulary	/və'kæbjʊləri/	/və'kæbjələrɪ/
–weather	/'weðəʳ/	/'weðər/
–welcome	/'welkəm/	/'welkəm/
–yoga	/'jəʊgə/	/'jougə/
–yoghurt (yogurt)	/'jɒgət/	/'jougərt/

NOTE:

WORDS	BRITISH ENGLISH	AMERICAN ENGLISH
Either	/'aɪðəʳ/	/'iðər/
Neither	/'naɪðəʳ/	/'niðər/

TOOTH-RIDGE = GUM RIDGE = ALVEOLAR

	VERB	ADJECTIVE
Close	/kləʊZ/	/kləʊS/

SYLLABIC CONSONANTS /l/, /m/, /n/, /r/

*The consonant sounds /l/, /n/, /r/ and /m/ can often be syllabic. They can form a syllable by themselves without a vowel.

Final 'l' as a vowel sound

-able	/ˈeɪbəl/	/ˈeɪbəl/
-angel	/ˈeɪndʒəl/	/ˈeɪndʒəl/
-animal	/ˈænɪmə/	/ˈænəmə/
-apple	/ˈæpəl/	/ˈæpəl/
-article	/ˈɑːtɪkəl/	/ˈɑːdɪkəl/
-awful	/ˈɔːfəl/	/ˈɔːfəl/
-beautiful	/ˈbjuːtɪfəl/	/ˈbyudɪfəl/
-bicycle	/ˈbaɪsɪkəl/	/ˈbaɪsɪkəl/
-camel	/ˈkæmə/	/ˈkæmə/
-cancel	/ˈkænsəl/	/ˈkænsəl/
-careful	/ˈkeəfəl/	/ˈkeɪfəl/
-cheerful	/ˈtʃɪəfəl/	/ˈtʃɪfəl/
-circle	/ˈsɜːkəl/	/ˈsɜːkəl/
-difficult	/ˈdɪfɪkəl/	/ˈdɪfəˌkʌlt/
-double	/ˈdʌbəl/	/ˈdʌbəl/
-festival	/ˈfestɪvəl/	/ˈfestəvəl/
-final	/ˈfaɪnəl/	/ˈfaɪnəl/
-formal	/ˈfɔːmə/	/ˈfɔːmə/
-helpful	/ˈhelpfəl/	/ˈhelpfəl/
-illegal	/ˈɪlɪgəl/	/ˈɪlɪgəl/
-impossible	/ɪmˈpɒsɪbəl/	/ɪmˈpɑːsəbəl/
-joyful	/ˈdʒɔɪfəl/	/ˈdʒɔɪfəl/
-level	/ˈlevəl/	/ˈlevəl/
-nasal	/ˈneɪzəl/	/ˈneɪzəl/
-normal	/ˈnɔːmə/	/ˈnɔːmə/
-pencil	/ˈpensəl/	/ˈpensəl/
-people	/ˈpiːpəl/	/ˈpiːpəl/
-playful	/ˈpleɪfəl/	/ˈpleɪfəl/

–political	/pə'litɪkəl/	/pə'lidɪkəl/
–powerful	/'paʊəfəl/	/'paʊrfəl/
–puzzle	/'pʌzəl/	/'pʌzəl/
–signal	/'sɪgnəl/	/'sɪgnəl/
–simple	/'sɪmpəl/	/'sɪmpəl/
–single	/'sɪŋɡəl/	/'sɪŋɡəl/
–successful	/sək'sesfəl/	/sək'sesfəl/
–symbol	/'sɪmbəl/	/'sɪmbəl/
–table	/'teɪbəl/	/'teɪbəl/
–travel	/'trævəl/	/'trævəl/
–tremble	/'treɪmbəl/	/'treɪmbəl/
–trouble	/'trʌbəl/	/'trʌbəl/
–vegetable	/'vedʒtəbəl/	/'vedʒtəbəl/

Final 'n' as a vowel sound

–accident	/'æksɪdənt/	/'æksə,dent/
–citizen	/'sɪtɪzən/	/'sɪtəzən/
–company	/'kʌmpəni/	/'kʌmpəni/
–driven	/'drɪvən/	/'drɪvən/
–eleven	/'ɪlevən/	/'ɪlevən/
–even	/'i:vən/	/'ivən/
–given	/'gɪvən/	/'gɪvən/
–important	/'ɪm'pɔ:ɪ'tənt/	/'ɪm'pɔ:rtənt/
–lesson	/'lesən/	/'lesən/
–listen	/'lɪsən/	/'lɪsən/
–medicine	/'medsən/	/'medɪsən/
–often	/'ɒfən/	/'ɒɪftən/
–person	/'pɜ:ɪ'sən/	/'pɜ:rsən/
–pleasant	/'plezənt/	/'plezənt/
–present	/'prezənt/	/'prezənt/
–president	/'prezɪdənt/	/'prezədənt/
–reason	/'ri:zən/	/'rizən/
–recent	/'ri:sənt/	/'risənt/
–season	/'si:zən/	/'sizən/
–student	/'stju:ɪdənt/	/'studənt/

Final 'm' as a vowel sound

-capitalism	/'kæpɪtəlɪzəm/	/'kæpədɪlɪzəm/
-feminism	/'femɪnɪzəm/	/'femə,nɪzəm/
-nationalism	/'næʃənəlɪzəm/	/'næʃənlɪzəm/
-populism	/'pɒpjʊlɪzəm/	/'pɒpjə,lɪzəm/
-realism	/'rɪəlɪzəm/	/'rɪə,lɪzəm/
-republicanism	/'rɪ'pʌblɪkənɪzəm/	/'rɪ'pʌblɪkə,nɪzəm/
-revolutionism	/,revə'lu:ʃənɪzəm/	/,revə'luʃə,nɪzəm/
-secularism	/'sekjʊləɪzəm/	/'sekjələɪzəm/
-statism	/'steɪtɪzəm/	/'steɪtɪzəm/

Middle 'r' as a vowel sound

-camera	/'kæməɾə/
-dangerous	/'deɪndʒəɾəs/
-different	/'dɪfəɾənt/
-favourite	/'feɪvəɾət/
-general	/'dʒenəɾəl/
-history	/'hɪstəɾi/
-liberal	/'lɪbəɾəl/
-literature	/'lɪtəɾətʃəɾ/
-natural	/'nætʃəɾəl/
-necessary	/'nesəsəɾi/
-opera	/'ɒpəɾə/
-primary	/'praɪməɾi/
-reference	/'refəɾəns/
-restaurant	/'restəɾənt/
-secondary	/'sekəndəɾi/
-secretary	/'sekrətəɾi/

LINKING /r/ is not sounded when the following sound is a consonant.

/He(R) Turkish/

/r/ is pronounced when the following sound is a vowel sound.

/HeR English/

B**LONG VOWELS**

ENGLISH LONG VOWELS = TURKISH SHORT VOWELS

‘We were given two ears but only one mouth, because listening is twice as hard as talking.’
(Larry Alan Nading)

ENGLISH	TURKISH
KEY to LEARNING & TEACHING ENGLISH	KEY to LEARNING & TEACHING TURKISH
/ə/	‘ğ’
ALL THE VOWEL LETTERS make /ə/	‘Ğ’ makes ALL THE VOWELS LONG
/ə/ is the HEART of ENGLISH	/ğ/ is the HEART of TURKISH
/ə/ = ENGLISH STRESS SYSTEM	/ğ/ = 8 LONG VOWEL SOUNDS

Approximately % 84 of English words are PHONETICALLY regular.
(Wiley Blevins, 1998)

SOUND = PHONEME	CHARACTER = PERSONALITY
LETTER	PHYSICAL APPEARANCE

LONG /i:/ SOUND

APPOXIMATE ISTANBUL TURKISH :

English LONG sounds = Turkish SHORT sounds

Bin /bixn/ Tim /tixm/ Dip /dixp/ Git /gixt/

/i:/ = /iY/ long sound = 'ea' letters

Spelling	British English	American English
-beat	/bi:t/	/bit/
-breathe	/bri:ð/	/brið/
-cheap	/tʃi:p/	/tʃip/
-cheat	/tʃi:t/	/tʃit/
-clean	/kli:n/	/klin/
-dream	/dri:m/	/drim/
-east	/i:st/	/ist/
-easy	/i:zi/	/izi/
-heat	/hi:t/	/hit/
-meal	/mi:l/	/mil/
-mean	/mi:n/	/min/
-meat	/mi:t/	/mit/
-peace	/pi:s/	/pis/
-please	/pli:z/	/pliz/
-read	/ri:d/	/rid/
-season	/ˈsi:zən/	/ˈsizən/
-speak	/spi:k/	/spik/
-steal	/sti:l/	/stil/
-tea	/ti:/	/ti/
-team	/ti:m/	/tim/

/i:/ = /iʏ/ long sound = ‘ee’ letters

Spelling	British English	American English
–bee	/bi:/	/bi/
–beef	/bi:f/	/bif/
–been	/bi:n/	/bin/
–between	/bi'twi:n/	/bi'twin/
–canteen	/kæn'ti:n/	/kæn'tin/
–deep	/di:p/	/dip/
–feed	/fi:d/	/fid/
–feel	/fi:l/	/fil/
–feet	/fi:t/	/fit/
–free	/fri:/	/fri/
–green	/gri:n/	/grin/
–keep	/ki:p/	/kip/
–meet	/mi:t/	/mit/
–need	/ni:d/	/nid/
–see	/si:/	/si/
–sleep	/sli:p/	/slip/
–speed	/spi:d/	/spid/
–street	/stri:t/	/strit/
–teen	/ti:n/	/tin/

NOTE:

TOOTH–RIDGE = GUM RIDGE = ALVEOLAR

SPOKEN ENGLISH = STRESSED LANGUAGE = SCHWA = /ə/

STRESS ON A VOWEL SOUND	PRIMARY STRESS (APOSTROPHE)	SECONDARY STRESS (COMMA)
	/ ' /	/ , /

LONG /ɜː/ SOUND

APPROXIMATE ISTANBUL TURKISH :

English LONG sounds = Turkish SHORT sounds

Örnek /ɜːrnek/ Dört /dɜːrt/ Ön /ɜːn/ Göl /gɜːl/

LONG SCHWA	SHORT SCHWA
/ɜː/	/ə/ = /ər/

The letters 'er' = The sound /ɜː/ = /ə/ = /ər/

Spelling	British English	American English
-alert	/ə'lɜːt/	/ə'læt/
-alternative	/ɔːl'tɜː'nətɪv/	/ɔːl'tənətɪv/
-certain	/'sɜːtn/	/'sætɪn/
-desert	/dɪ'zɜːt/	/dɪ'zæt/
-earn	/ɜːn/	/ən/
-earth	/ɜːθ/	/əθ/
-emerge	/'ɪmɜːdʒ/	/'ɪmədʒ/
-expert	/'ekspɜːt/	/'ekspæt/
-German	/'dʒɜːmən/	/'dʒəmən/
-heard	/hɜːd/	/hæd/
-nerve	/nɜːv/	/næv/
-observe	/əb'zɜːv/	/əb'zæv/
-pearl	/pɜːl/	/pəl/
-perfect	/'pɜːfɪkt/	/'pæfɪkt/
-perfume	/'pɜːfjuːm/	/'pæfjum/
-person	/'pɜːsən/	/'pæsən/
-search	/sɜːtʃ/	/sætʃ/
-servant	/'sɜːvənt/	/'sævənt/
-serve	/sɜːv/	/sæv/
-service	/'sɜːvɪs/	/'sævɪs/
-stir	/stɜː/	/stæ/
-superlative	/sjuː'pɜː'lətɪv/	/su'pælətɪv/
-term	/tɜːm/	/tæm/
-transfer	/træns'fɜː/	/træns'fæ/

-verb	/vɜːr'b/	/vəb/
-versatile	/'vɜːr'sətəl/	/'vəsətəl/
-verse	/vɜːr's/	/vəs/
-version	/'vɜːr'ʃən/	/'vəʒən/
-versus	/'vɜːr'səs/	/'vəsəs/
-were	/wɜːr/	/wə/

The letters 'ur' = The sound /ɜː/ = /ə/ = /ɐ/

Spelling	British English	American English
-absurd	/əb's(z)ɜːr'd/	/əb's(z)ə-d/
-burn	/bɜːr'n/	/bən/
-church	/tʃɜːr'tʃ/	/tʃə'tʃ/
-curly	/'kɜːr'li/	/'kə-li/
-curtain	/'kɜːr'tn/	/'kətn/
-disturb	/dɪ'stɜːr'b/	/dɪ'stəb/
-hamburger	/'hæmbɜːr'gə/	/'hæmbə'gə/
-murder	/'mɜːr'də/	/'mə-də/
-nurse	/nɜːr's/	/nəs/
-occur	/ə'kɜːr/	/ə'kə/
-purchase	/'pɜːr'tʃəs/	/'pə'tʃəs/
-purple	/'pɜːr'pəl/	/'pə-pəl/
-purpose	/'pɜːr'pəs/	/'pə-pəs/
-purse	/pɜːr's/	/pəs/
-surf	/sɜːr'f/	/səf/
-surface	/'sɜːr'fɪs/	/'səfɪs/
-surgeon	/'sɜːr'dʒən/	/'sə-dʒən/
-surname	/'sɜːr'neɪm/	/'sə-neɪm/
-Turkey	/'tɜːr'ki/	/'tə-ki/
-turn	/tɜːr'n/	/tən/
-turtle	/'tɜːr'tl/	/'tə-tl/
-urban	/'ɜːr'bən/	/'ə-bən/
-urgent	/'ɜːr'dʒənt/	/'ə-dʒənt/

The letters 'ir' = The sound /ɜː/ = /ə/ = /əɪ/

Spelling	British English	American English
-affirmative	/ə'fɜːrmətɪv/	/ə'fərmətɪv/
-bird	/bɜːd/	/bəd/
-circle	/'sɜːrkəl/	/'səkəl/
-circumstance	/'sɜːrkəmstəns/	/'səkəmstæns/
-circus	/'sɜːrkəs/	/'səkəs/
-firm	/fɜːm/	/fərm/
-first	/fɜːst/	/fəst/
-flirt	/flɜːt/	/flæt/
-girl	/gɜːl/	/gæl/
-shirt	/ʃɜːt/	/ʃæt/
-skirt	/skɜːt/	/skæt/

The letters 'wor' = The sound /wɜː/ = /wə/ = /wəɪ/

Spelling	British English	American English
-word	/wɜːd/	/wəd/
-work	/wɜːk/	/wək/
-world	/wɜːld/	/wəld/
-worry	/wɜːri/	/wəi/
-worse	/wɜːs/	/wəs/
-worst	/wɜːst/	/wəst/
-worth	/wɜːθ/	/wəθ/

NOTE:

ACRONYMS	STRESS ON THE LAST LETTER	FBI	/,ef bɪz 'aɪ/
		BBC	/,bɪz bɪz 'sɪz/
		CIA	/,sɪz aɪ 'eɪ/

LONG /ɑː/ SOUND

APPOXIMATE ISTANBUL TURKISH :

English LONG sounds = Turkish SHORT sounds

Kar /kɑːr/ Dar /dɑːr/ Var /vɑːr/ Bak /bɑːk/

The letters 'ar' = The sound /ɑː/ = /ar/ = /a/

Spelling	British English	American English
-architect	/'ɑː'kɪtekt/	/'arkəˌtekt/
-argue	/'ɑː'gjuː/	/'argyu/
-arm	/ɑː'm/	/arm/
-army	/'ɑː'mi/	/'armi/
-art	/ɑː't/	/art/
-article	/'ɑː'tɪkl/	/'ardɪkəl/
-artist	/'ɑː'tɪst/	/'artəst/
-bar	/bɑː'r/	/bar/
-barber	/'bɑː'bə'r/	/'barbər/
-bargain	/'bɑː'gən/	/'bargən/
-bark	/bɑː'k/	/bark/
-bazaar	/bə'zɑː'r/	/bə'zar/
-calm	/kɑːm/	/kam/
-car	/kɑː'r/	/kar/
-card	/kɑː'r'd/	/kard/
-carpenter	/'kɑː'pɪntə'r/	/'karpəntər/
-cartoon	/'kɑː'tuːn/	/'kartun/
-charge	/tʃɑː'dʒ/	/tʃardʒ/
-Charles	/tʃɑː'lz/	/tʃarlz/
-charm	/tʃɑː'm/	/tʃarm/
-dark	/dɑː'k/	/dark/
-far	/fɑː'r/	/far/
-farm	/fɑː'm/	/farm/
-garden	/gɑː'dn/	/gardn/
-guard	/gɑː'r'd/	/gard/
-harm	/hɑː'm/	/harm/
-jar	/dʒɑː'r/	/dʒar/

-large	/laɪˈdʒ/	/lardʒ/
-March	/maɪˈtʃ/	/mɑːtʃ/
-mark	/maɪˈk/	/mɑːk/
-market	/ˈmaɪˈkɪt/	/ˈmɑːkət/
-park	/paɪˈk/	/pɑːk/
-party	/ˈpaɪˈti/	/ˈpɑːti/
-sharp	/ʃaɪˈp/	/ʃɑːp/
-star	/staɪˈ/	/stɑː/
-start	/staɪˈt/	/stɑːt/
-yard	/jaɪˈd/	/jɑːd/

NOTE:

Back vowel sound = velar	/ɑ/	/hɑt/	/nɑt/
Front vowel sound = palatal	/a/	/faɪn/	/haʊs/
Short vowel sound = middle	/ʌ/	/kʌt/	/bʌt/

SOME WORDS HAVE TWO WEAK FORMS		
FUNCTION WORDS	BEFORE a CONSONANT	BEFORE a VOWEL
the	/ðə/	/ði/
to	/tə/	/tu/

The letter 'e' is *not pronounced* at the end of a word.

Read /rɪˈd/	Read /red/	Read /red/
-------------	------------	------------

LONG /uː/ SOUND

APPOXIMATE ISTANBUL TURKISH :

English LONG sounds = Turkish SHORT sounds

Kul /kuɫ/ Sun /suɫn/ Ful /fuɫ/ Şut /ʃuɫ/ Grup /gɾup/

The letters 'oo' = The sound /uː/ = /u^w/

Spelling	British English	American English
-boot	/buːt/	/but/
-cool	/kuːl/	/kul/
-food	/fuːd/	/fud/
-fool	/fuːl/	/ful/
-gloom	/gluːm/	/glum/
-Google	/'guːgəl/	/'gugəl/
-groom	/gruːm/	/grum/
-loose	/luːs/	/lus/
-mood	/muːd/	/mud/
-moon	/muːn/	/mun/
-proof	/pruːf/	/pruf/
-roof	/ruːf/	/ruf/
-room	/ruːm/	/rum/
-root	/ruːt/	/rut/
-school	/skuːl/	/skul/
-shoot	/ʃuːt/	/ʃut/
-soon	/suːn/	/sun/
-tool	/tuːl/	/tul/
-tooth	/tuːθ/	/tuθ/
-zoo	/zuː/	/zu/

NOTE:

Read /red/	Said /sed/	Says /sez/
------------	------------	------------

The letters 'ew' = The sound /u:/ = /u^w/

-blew	/blu:/	/blu/
-chew	/tʃu:/	/tʃu/
-drew	/dru:/	/dru/
-few	/fju:/	/fju/
-flew	/flu:/	/flu/
-grew	/gru:/	/gru/
-knew	/nju:/	/nu/
-new	/nju:/	/nu/
-threw	/θru:/	/θru/

EXCEPTIONS

-blue	/blu:/	/blu/
-fruit	/fru:t/	/frut/
-group	/gru:p/	/grup/
-jewellery	/'dʒu:əlri/	/'dʒuəlri/
-juice	/dʒu:s/	/dʒus/
-june	/dʒu:n/	/dʒun/
-lose	/lu:z/	/luz/
-move	/mu:v/	/muv/
-prove	/pru:v/	/pruv/
-rude	/ru:d/	/rud/
-suit	/sju:t/	/sut/
-super	/'sju:pə(r)/	/'supər/
-true	/tru:/	/tru/

NOTE:

THE NUMBER OF SYLLABLES = THE NUMBER OF VOWEL SOUNDS
A DIPH-THONG COUNTS AS ONLY ONE SOUND.

LONG /ɔ:/ SOUND

APPOXIMATE ISTANBUL TURKISH :

English LONG sounds = Turkish SHORT sounds

Form /fɔ:rm/ Zor /zɔ:r/ Normal /nɔ:rmal/ Sor /sɔ:r/

The letters 'or' = The sound /ɔ:/ = /ɔ/

Spelling	British English	American English
-airport	/ˈeəˈpɔ:t/	/ˈɛrpɔrt/
-before	/bɪˈfɔ:/	/bɪˈfɔr/
-bored	/bɔ:d/	/bɔrd/
-corner	/ˈkɔ:nə/	/ˈkɔrnə/
-course	/kɔ:s/	/kɔrs/
-court	/kɔ:t/	/kɔrt/
-dormitory	/ˈdɔ:mɪtəri/	/ˈdɔrməˌtɔri/
-floor	/flɔ:/	/flɔr/
-for	/fɔ:/	/fɔr/
-force	/fɔ:s/	/fɔrs/
-fork	/fɔ:k/	/fɔrk/
-form	/fɔ:m/	/fɔrm/
-more	/mɔ:/	/mɔr/
-normal	/ˈnɔ:nəl/	/ˈnɔrməl/
-north	/nɔ:θ/	/nɔrθ/
-or	/ɔ:/	/ɔr/
-oral	/ɔ:rəl/	/ɔrəl/
-orchard	/ˈɔ:tʃərd/	/ˈɔrtʃərd/
-order	/ɔ:də/	/ɔrdə/
-organ	/ɔ:gən/	/ɔrgən/
-organise	/ˈɔ:gənaɪz/	/ˈɔrgənaɪz/
-portable	/ˈpɔ:təbl/	/ˈpɔrtəbl/
-porter	/ˈpɔ:tə/	/ˈpɔrtər/
-portion	/ˈpɔ:ʃn/	/ˈpɔrʃn/
-quarter	/ˈkwɔ:tə/	/ˈkwɔrtər/

-short	/ʃɔɪ't/	/ʃɔɪt/
-sport	/spɔɪ't/	/spɔɪt/
-storm	/stɔɪ'm/	/stɔɪm/
-story	/'stɔɪri/	/'stɔɪri/
-uniform	/'ju:nɪfɔɪ'm/	/'junəfɔɪrm/
-war	/wɔɪ'r/	/wɔɪr/
-warm	/wɔɪ'm/	/wɔɪrm/
-warn	/wɔɪ'n/	/wɔɪrn/

The letters 'al' = The sound /ɔɪ/ = /ɔɪ/

-all	/ɔɪ/	/ɔɪ/
-also	/'ɔɪlsəʊ/	/'ɔɪlsəʊ/
-alter	/'ɔɪltə/	/'ɔɪltə/
-always	/'ɔɪlwɪz/	/'ɔɪlwəz/
-bald	/bɔɪld/	/bɔɪld/
-ball	/bɔɪ/	/bɔɪ/
-call	/kɔɪ/	/kɔɪ/
-chalk	/tʃɔɪk/	/tʃɔɪk/
-fall	/fɔɪ/	/fɔɪ/
-false	/fɔɪls/	/fɔɪls/
-hall	/hɔɪ/	/hɔɪ/
-salt	/sɔɪlt/	/sɔɪlt/
-small	/smɔɪ/	/smɔɪ/
-stall	/stɔɪ/	/stɔɪ/
-talk	/tɔɪk/	/tɔɪk/
-tall	/tɔɪ/	/tɔɪ/
-walk	/wɔɪk/	/wɔɪk/
-wall	/wɔɪ/	/wɔɪ/

The letters ‘aw’ = The sound /ɔ:/ = /ɒ/

-dawn	/dɔ:n/	/dɒn/
-draw	/drɔ:/	/drɒ/
-flaw	/flɔ:/	/flɒ/
-jaw	/dʒɔ:/	/dʒɒ/
-paw	/pɔ:/	/pɒ/
-raw	/rɔ:/	/rɒ/
-saw	/sɔ:/	/sɒ/
-strawberry	/'strɔ:bəri/	/'strɒberi/

The letters ‘augh’ and ‘ough’ = The sound /ɔ:/ = /ɒ/

-bought	/bɔ:t/	/bɒt/
-brought	/brɔ:t/	/brɒt/
-caught	/kɔ:t/	/kɒt/
-naughty	/'nɔ:ti/	/'nɒti/
-nought	/nɔ:t/	/nɒt/
-sought	/sɔ:t/	/sɒt/
-taught	/tɔ:t/	/tɒt/
-thought	/θɔ:t/	/θɒt/

NOTE:

Content words are strong ones that carry important information.
Function words are weak ones that make the grammar correct.

SHORT SCHWA	/ə/	UNSTRESSED
LONG SCHWA	/ɜ:/	STRESSED

MID /i/ SOUND

APPROXIMATE ISTANBUL TURKISH :

Seni /seni/ Geri /geri/ Beni /beni/

***If ‘y’ is the middle or last letter of a word or syllable, it is a vowel sound.**

The letter “y” at the end of a word = the sound /i/.

***Final ‘y’ as a vowel sound = Mid /i/ sound.**

/i/ sound = Final ‘y’

Spelling	Pronunciation	
-ability	/ə'bi:lɪti/	/ə'bi:ləti/
-beauty	/'bjʊ:ti/	/'byuti/
-body	/'bɒdi/	/'bɑ:di/
-busy	/'bɪzi/	
-candy	/'kændi/	/'kændi/
-century	/'sentʃəri/	/'sɛntʃəri/
-cherry	/'tʃəri/	/'tʃəri/
-cloudy	/'klaʊdi/	
-country	/'kʌntri/	
-crazy	/'kreɪzi/	
-daily	/'deɪli/	
-diary	/'daɪəri/	/'daɪri/
-easy	/'i:zi/	
-empty	/'empti/	/'empti/
-enemy	/'enəmi/	/'enəmi/
-energy	/'enədʒi/	/'enədʒi/
-entry	/'entri/	/'entri/
-envy	/'envi/	/'envi/
-every	/'evri/	/'ɛvri/
-family	/'fæməli/	
-fifty	/'fɪfti/	
-finally	/'faɪnəli/	
-funny	/'fʌni/	
-happy	/'hæpi/	

-heavy	/'heɪvi/	/'hevi/	
-history	/'hɪstəri/		
-hungry	/'hʌŋɡri/		
-hurry	/'hʌri/	/'hɜːri/	
-icy	/'aɪsi/		
-identity	/aɪ'dentɪti/	/aɪ'dentəti/	
-lazy	/'leɪzi/		
-library	/'laɪbrəri/	/'laɪbri/	/'laɪbrəri/
-lucky	/'lʌki/		
-many	/'meni/	/'meni/	
-maybe	/'meɪbi/		
-meaty	/'miːti/		
-money	/'mʌni/		
-monkey	/'mʌŋki/		
-only	/'əʊnli/	/'oʊnli/	
-penalty	/'penlti/	/'penlti/	
-rainy	/'reɪni/		
-snowy	/'snəʊi/	/'snəʊi/	
-study	/'stʌdi/		
-sunny	/'sʌni/		
-tidy	/'taɪdi/		
-windy	/'wɪndi/		

NOTE:

INTONATION and SENTENCE TYPE	
<i>RISING / FALLING INTONATION</i>	<i>RISING INTONATION</i>
STATEMENTS	YES / NO QUESTIONS
WH-QUESTIONS	
COMMANDS	
EXCLAMATIONS	

SEMI - VOWEL PHONEMES

/w/

/y/

- * 'w' is a vowel when it is the middle or last letter of a syllable or word.
- * 'w' is a consonant sound when it is the first letter of a syllable or word.
- * 'y' is a vowel when it is the middle or last letter of a syllable or word.
- * 'y' is a consonant sound when it is the first letter of a syllable or word.

SEMI-VOWEL = SEMI-CONSONANT = GLIDES

/y/ and /i/ are PHONETICALLY close friends.

/w/ and /ʊ/ are PHONETICALLY close friends.

NOTE:

ENGLISH	TURKISH
TONGUE TIP	DİL UCU
TONGUE FRONT	DİL ÖNÜ
TONGUE MID	DİL ORTASI
TONGUE BACK	DİL ARKASI
HARD (FRONT) PALATE	SERT (ÖN) DAMAK
MID PALATE	ORTA DAMAK
SOFT (BACK) PALATE	YUMUŞAK (ARKA) DAMAK
HARD PHONEMES	SERT ÜNSÜZLER
SOFT PHONEMES	YUMUŞAK ÜNSÜZLER

THE LETTER “w” = SHORT /ʊ/ SOUND

* ‘w’ as a vowel sound = mid and final sound.

* ‘w’ is a vowel when it is the middle or last letter of a syllable or word.

* ‘w’ is a consonant sound when it is the first letter of a syllable or word.

*If you keep /ʊ/ sound very short, /w/ = /ʊ/sound.

*/w/ sound is close to /ʊ/ sound. They are very similar.

* /wi/ = /ʊi/ /wen/ = /ʊen/ /wɒt/ = /ʊɒt/ /wɪndəʊ/ = /ʊɪndəʊ/

Spelling	Pronunciation	
-bow	/baʊ/	
-brown	/braʊn/	
-cow	/kaʊ/	
-down	/daʊn/	
-how	/haʊ/	
-now	/naʊ/	
-power	/'paʊə(r)/	/paʊr/
-row	/raʊ/	
-shower	/'ʃaʊə(r)/	/ʃaʊr/
-towel	/'taʊəl/	
-tower	/'taʊə(r)/	
-town	/taʊn/	
-vow	/vaʊ/	
-vowel	/'vaʊəl/	
-blow	/bləʊ/	/blou/
-elbow	/'elbəʊ/	/'elbou/
-grow	/grəʊ/	/grou/
-know	/nəʊ/	/nou/
-low	/ləʊ/	/lou/
-own	/əʊn/	/oun/
-show	/ʃəʊ/	/ʃou/
-slow	/sləʊ/	/slou/
-snow	/snəʊ/	/snou/
-throw	/θrəʊ/	/θrou/

LONG VOWEL with 'w'

-blew	/bluː/	/blu/
-chew	/tʃuː/	/tʃu/
-drew	/druː/	/dru/
-few	/fjuː/	/fyu/
-flew	/fluː/	/flu/
-grew	/gruː/	/gru/
-knew	/njuː/	/nu/
-new	/njuː/	/nu/
-threw	/θruː/	/θru/
-bawl	/bɔːl/	/bɔl/
-dawn	/dɔːn/	/dɔn/
-draw	/drɔː/	/drɔ/
-jaw	/dʒɔː/	/dʒɔ/
-paw	/pɔː/	/pɔ/
-raw	/rɔː/	/rɔ/
-saw	/sɔː/	/sɔ/
-strawberry	/'strɔːbəri/	/'strɔberi/

NOTE:

SUFFIXES and PREFIXES help us predict STRESS in words.

The /t/ is sounded like a quick /d/ when it is between vowel sounds.

THE LETTER “y” = SHORT /ɪ/ SOUND

* ‘y’ as a vowel sound = mid and final sound.

* ‘y’ is a vowel when it is the middle or last letter of a syllable or word.

* ‘y’ is a consonant sound when it is the first letter of a syllable or word.

*If you keep /ɪ/ sound very short, /j/ = /ɪ/ sound.

*/j/ sound is close to /ɪ/ sound. They are very similar.

/jes/ = /ies/

/jʌŋ/ = /ɪʌŋ/

/juɪ/ = /ɪuɪ/

Letters	Sounds	
-buy	/baɪ/	
-cry	/kraɪ/	
-deny	/di'naɪ/	
-dry	/draɪ/	
-fry	/fraɪ/	
-guy	/gaɪ/	
-my	/maɪ/	
-rely	/rɪlaɪ/	
-reply	/rɪ'plaɪ/	
-satisfy	/'sætɪsfai/	/'sætəsfaɪ/
-shy	/ʃaɪ/	
-sky	/skaɪ/	
-why	/waɪ/	
-away	/əweɪ/	
-bay	/beɪ/	
-day	/deɪ/	
-lay	/leɪ/	
-may	/meɪ/	
-monday	/'mʌndi/	/'mʌndeɪ/
-pay	/peɪ/	
-play	/pleɪ/	
-say	/seɪ/	
-stay	/steɪ/	
-way	/weɪ/	

-annoy	/ə'noɪ/	
-boy	/bɔɪ/	
-coy	/kɔɪ/	
-destroy	/dɪ'strɔɪ/	
-employ	/ɪm'plɔɪ/	
-enjoy	/ɪn'dʒɔɪ/	
-joy	/dʒɔɪ/	
-Joyce	/dʒɔɪs/	
-Roy	/rɔɪ/	
-toy	/tɔɪ/	
-antonym	/'æntənɪm/	
-cycle	/'saɪkəl/	
-dynamic	/daɪ'næmɪk/	
-syllable	/'sɪləbəl/	
-symbol	/'sɪmbəl/	
-sympathetic	/,sɪmpə'θetɪk/	
-symptom	/'sɪmptəm/	
-synonym	/'sɪnənɪm/	
-syntax	/'sɪntæks/	
-system	/'sɪstɪm/	/'sɪstəm/

NOTE:

CONTENT WORDS	EXAMPLES
NOUNS	CLASS, SCHOOL, HOME, Table, compUter...
MAIN VERBS	GO, COME, acCEPT, MEETing, adVISE, arRIVE...
ADJECTIVES	EASy, BORing, DIfficult, exPENSive, HEAVy...
ADVERBS	aBOUT, aGAIN, BADly, HARDly, MUCH...
WH-WORDS	WHEN, WHY, WHO, WHOSE, WHERE, WHOM...
NEGATIVES	DON'T, CAN'T, AREN'T, COULDN'T, DOESN'T...
INTERJECTIONS	YES!, WOW!, OH!, LOOK OUT!, OW!...

SYLLABLE STRESS	SCHWA	/ə/	/ɪ/
WORD STRESS	SCHWA	/ə/	/ɪ/
SENTENCE STRESS	SCHWA	/ə/	/ɪ/

PHONEMIC (SOUND) AWARENESS	
ENGLISH	TURKISH
ELISION, OMISSION	SES DÜŞMESİ = YİTİMİ
ASSIMILATION	SES BENZEŞMESİ
INTRUSION	KAYNAŞTIRMA = SES TÜREMESİ
LINKING	ULAMA

Content words are the key words of a sentence. They are the important words that carry the meaning or sense.

If you remove the content words from a sentence, you will not understand the sentence. The sentence has no sense or meaning.

(www.englishclub.com)

Structure words are not very important words. They are small, simple words that make the sentence correct grammatically. They give the sentence its correct form or "structure".

If you remove the structure words from a sentence, you will probably still understand the sentence.

(www.englishclub.com)

C

DIPH – THONGS

TRIPH - THONGS

FRONT = PALATAL	/aɪ/ /aʊ/	House /haʊs/
		Like /laɪk/
BACK = VELAR	/ɑ/	Car /kɑːr/
		Garden /'gɑːdn/

THERE ARE TWO BASIC KINDS OF PHONICS INSTRUCTION	
The Synthetic Phonics Approach	/s-t-r-e-e-t/
The Analytic phonics Approach	/str-ee-t/

/ə/	The Schwa /ə/ + /r/
-----	---------------------

'PHONICS first, SYLLABLES always'

INTONATION
In Wh-questions, <i>the intonation</i> (voice) goes <i>down</i> at the end.
In Yes-No questions, <i>the intonation</i> (voice) goes <i>up</i> at the end.
In statements and commands, <i>the intonation</i> goes <i>down</i> at the end.

Demonstrative pronouns (this, these, that, those) are STRESSED words in sentences.

DIPH-THONG /eɪ/ SOUND

APPOXIMATE ISTANBUL TURKISH :

English DIPH-THONGS are SHORTER than Turkish DIPH-THONGS.

Bey /beɪ/ Eğlen /eɪlen/ Çeyrek /tʃeɪrek/ Şey /ʃeɪ/

*A glide from /e/ to /ɪ/.

The letters 'a + e' = the sound /eɪ/ = /eʏ/

Spelling	Pronunciation	
-bake	/beɪk/	
-brave	/breɪv/	
-cake	/keɪk/	
-came	/keɪm/	
-case	/keɪs/	
-change	/tʃeɪndʒ/	
-date	/deɪt/	
-face	/feɪs/	
-female	/fiːmeɪl/	/fimeɪl/
-game	/geɪm/	
-gave	/geɪv/	
-lake	/leɪk/	
-late	/leɪt/	
-make	/meɪk/	
-male	/meɪl/	
-name	/neɪm/	
-place	/pleɪs/	
-plane	/pleɪn/	
-plate	/pleɪt/	
-safe	/seɪf/	
-save	/seɪv/	
-state	/steɪt/	
-take	/teɪk/	
-wake	/weɪk/	/ʉeɪk/

The letters 'ay' = the sound /eɪ/ = /eʏ/

-away	/ə'weɪ/	
-day	/deɪ/	
-lay	/leɪ/	
-may	/meɪ/	
-pay	/peɪ/	
-play	/pleɪ/	
-say	/seɪ/	
-stay	/steɪ/	
-way	/weɪ/	/ʊeɪ/

The letters 'ai' = the sound /eɪ/ = /eʏ/

-afraid	/ə'freɪd/	
-again	/ə'geɪn/	/ə'geɪn/
-brain	/breɪn/	
-main	/meɪn/	
-paint	/peɪnt/	
-plain	/pleɪn/	
-rain	/reɪn/	
-straight	/streɪt/	
-train	/treɪn/	
-trait	/treɪt/	
-wait	/weɪt/	/ʊeɪt/

DIPH-THONG /ɔɪ/ SOUND

APPOXIMATE ISTANBUL TURKISH :

English DIPH-THONGS are SHORTER than Turkish DIPH-THONGS.

Boy /bɔɪ/ Toy /tɔɪ/ Oy /ɔɪ/ Doymak /dɔɪmak/

*A glide from /ɒ/ or /ɔ/ to /ɪ/.

The letters 'oi' = the sound /ɔɪ/ = /ɔʏ/

Spelling	Pronunciation
-boil	/bɔɪl/
-choice	/tʃɔɪs/
-coin	/kɔɪn/
-join	/dʒɔɪn/
-noise	/nɔɪz/
-oil	/ɔɪl/
-point	/pɔɪnt/
-soil	/sɔɪl/
-voice	/vɔɪs/

The letters 'oy' = the sound /ɔɪ/ = /ɔʏ/

Spelling	Pronunciation
-annoy	/ə'noɪ/
-boy	/bɔɪ/
-coy	/kɔɪ/
-destroy	/dɪ'strɔɪ/
-employ	/ɪm'plɔɪ/
-enjoy	/ɪn'dʒɔɪ/
-joy	/dʒɔɪ/
-toy	/tɔɪ/

DIPH-THONG /aɪ/ SOUND

APPOXIMATE ISTANBUL TURKISH :

English DIPH-THONGS are SHORTER than Turkish DIPH-THONGS.

Kolay /kɔlai/ Ayna /aina/ Say /sai/ Tay /tai/

*A glide from /æ/, /a/ or /ʌ/ to /ɪ/.

The letters 'i + e' = the sound /aɪ/ = /aʏ/

Spelling	Pronunciation	
-advise	/əd'vaɪz/	
-arrive	/ə'raɪv/	
-bike	/baɪk/	
-bite	/baɪt/	
-bride	/braɪd/	
-climate	/'klaɪmət/	
-decide	/dɪ'saɪd/	
-die	/daɪ/	
-dive	/daɪv/	
-divide	/dɪ'vaɪd/	
-drive	/draɪv/	
-fine	/faɪn/	
-hide	/haɪd/	
-hire	/haɪr/	
-lie	/laɪ/	
-life	/laɪf/	
-like	/laɪk/	
-line	/laɪn/	
-mobile	/'məʊbaɪl/	/'moubaɪl/
-neither	/'naɪðəʳ/	/'niːðəʳ/
-nice	/naɪs/	
-polite	/pə'laɪt/	
-pride	/praɪd/	
-private	/'praɪvət/	

-prize	/praɪz/	
-provide	/prə'vaɪd/	
-quite	/kwaɪt/	
-realize	/'ri:əlaɪz/	
-rice	/raɪs/	
-ride	/raɪd/	
-rise	/raɪz/	
-shine	/ʃaɪn/	
-side	/saɪd/	
-site	/saɪt/	
-size	/saɪz/	
-surprised	/sə(r)'praɪzd/	/sər'praɪzd/
-survive	/sə(r)'vaɪv/	/sər'vaɪv/
-tie	/taɪ/	
-time	/taɪm/	
-while	/waɪl/	/hwaɪl/
-wide	/waɪd/	/vaɪd/
-wife	/waɪf/	/vaɪf/
-wine	/waɪn/	/vaɪn/
-wise	/waɪz/	/vaɪz/
-write	/raɪt/	

The letters 'igh' = The sound /aɪ/ = /aʲ/

Spelling	Pronunciation
-fight	/faɪt/
-flight	/flaɪt/
-high	/haɪ/
-light	/laɪt/
-might	/maɪt/
-night	/naɪt/
-right	/raɪt/
-sigh	/saɪ/
-sight	/saɪt/
-sign	/saɪn/

The letter '–y' = the sound /aɪ/ = /aʏ/

Spelling	Pronunciation
–buy	/baɪ/
–cry	/kraɪ/
–deny	/dɪ'naɪ/
–dry	/draɪ/
–fry	/fraɪ/
–my	/maɪ/
–rely	/rɪlaɪ/
–reply	/rɪ'plaɪ/
–shy	/ʃaɪ/
–sky	/skaɪ/
–why	/waɪ/

The letter 'i' = the sound /aɪ/ = /aʏ/

Spelling	Pronunciation
–climb	/klaɪm/
–decisive	/dɪ'saɪsɪv/
–find	/faɪnd/
–kind	/kaɪnd/
–library	/'laɪbrəri/ /'laɪbri/ /'laɪbrəri/
–licence	/'laɪsəns/
–mild	/maɪld/
–mind	/maɪnd/
–wild	/waɪld/

Back vowel = palatal	/a/	/hæt/	/nat/
Front vowel = velar	/a/	/faɪn/	/haus/
Short vowel = middle	/ʌ/	/kʌt/	/bʌt/

DIPH-THONG /əʊ/ SOUND

APPROXIMATE ISTANBUL TURKISH :

English DIPH-THONGS are SHORTER than Turkish DIPH-THONGS.

Kovmak /koumak/ = /ko^wmak/ Ov /ou/ = /ow/

*A glide from /ə/ to /ʊ/ = a glide from /ɔ/ to /ʊ/.

The letters 'o + e' = the sound /əʊ/ = /ou/ = /o^w/

Spelling	British English	American English
-alone	/ə'ləʊn/	/ə'loun/
-broke	/brəʊk/	/brouk/
-close	/kləʊz/	/klouz/
-cope	/kəʊp/	/koup/
-drove	/drəʊv/	/drouv/
-episode	/'epɪsəʊd/	/'epəsoud/
-home	/həʊm/	/houm/
-hope	/həʊp/	/houp/
-joke	/dʒəʊk/	/dʒouk/
-moment	/'məʊmənt/	/'moumənt/
-noble	/'nəʊbl/	/'noubl/
-nose	/nəʊz/	/nouz/
-note	/nəʊt/	/nout/
-ocean	/'əʊʃən/	/'ouʃən/
-open	/'əʊpən/	/'oupən/
-over	/'əʊvər/	/'ouvər/
-owe	/əʊ/	/ou/
-phone	/fəʊn/	/foun/
-rode	/rəʊd/	/roud/
-rose	/rəʊz/	/rouz/
-spoke	/spəʊk/	/spouk/
-stone	/stəʊn/	/stoun/
-toe	/təʊ/	/tou/
-tone	/təʊn/	/toun/

The letters 'ow' = the sound /əʊ/ = /oʊ/ = /oʊ/

Spelling	British English	American English
-blow	/bləʊ/	/bloʊ/
-elbow	/'elbəʊ/	/'elboʊ/
-grow	/grəʊ/	/groʊ/
-know	/nəʊ/	/noʊ/
-low	/ləʊ/	/loʊ/
-own	/əʊn/	/oʊn/
-row	/rəʊ/	/roʊ/
-show	/ʃəʊ/	/ʃoʊ/
-slow	/sləʊ/	/sloʊ/
-snow	/snəʊ/	/snoʊ/
-throw	/θrəʊ/	/θroʊ/

The letters 'oa' = the sound /əʊ/ = /oʊ/ = /oʊ/

Spelling	British English	American English
-boat	/bəʊt/	/boʊt/
-coach	/kəʊtʃ/	/koʊtʃ/
-coal	/kəʊl/	/koʊl/
-coast	/kəʊst/	/koʊst/
-coat	/kəʊt/	/koʊt/
-float	/fləʊt/	/floʊt/
-foam	/fəʊm/	/foʊm/
-goal	/gəʊl/	/goʊl/
-goat	/gəʊt/	/goʊt/
-load	/ləʊd/	/loʊd/
-loaf	/ləʊf/	/loʊf/
-local	/'ləʊkəl/	/'loʊkəl/
-oak	/əʊk/	/oʊk/
-road	/rəʊd/	/roʊd/
-soak	/səʊk/	/soʊk/
-soap	/səʊp/	/soʊp/
-toast	/təʊst/	/toʊst/

The letter 'o' = the sound /əʊ/ = /oʊ/ = /oʊ/

Spelling	British English	American English
-ago	/ə'gəʊ/	/ə'goʊ/
-don't	/dəʊnt/	/daʊnt/
-ghost	/gəʊst/	/goʊst/
-go	/gəʊ/	/goʊ/
-hello	/hə'ləʊ/	/he'loʊ/
-most	/məʊst/	/moʊst/
-no	/nəʊ/	/noʊ/
-only	/'əʊnli/	/'oʊnli/
-post	/pəʊst/	/poʊst/
-so	/səʊ/	/soʊ/
-zero	/'ziərəʊ/	/'ziroʊ/

The letters 'ol' = the sound /əʊ/ = /oʊ/ = /oʊ/

Spelling	British English	American English
-bold	/bəʊld/	/boʊld/
-cold	/kəʊld/	/koʊld/
-folk	/fəʊlk/	/foʊlk/
-gold	/gəʊld/	/goʊld/
-hold	/həʊld/	/hoʊld/
-old	/əʊld/	/oʊld/
-scold	/skəʊld/	/skoʊld/
-sold	/səʊld/	/soʊld/
-sole	/səʊl/	/soʊl/
-told	/təʊld/	/toʊld/
-toll	/təʊl/	/toʊl/

DIPH-THONG /aʊ/ SOUND

APPOXIMATE ISTANBUL TURKISH :

English DIPH-THONGS are SHORTER than Turkish DIPH-THONGS.

Avrupa /awrupa/ Av /aw/

*A glide from /æ/, /a/ or /ʌ/ to /ʊ/.

The letters 'ou' = the sound /aʊ/ = /a^w/

Spelling	Pronunciation	
-account	/ə'kaʊnt/	
-around	/ə'raʊnd/	
-bound	/baʊnd/	
-count	/kaʊnt/	
-doubt	/daʊt/	
-found	/faʊnd/	
-ground	/graʊnd/	
-house	/haʊs/	
-mountain	/'maʊntɪn/	/'maʊntən/
-mouse	/maʊs/	
-mouth	/maʊθ/	
-noun	/naʊn/	
-out	/aʊt/	
-pound	/paʊnd/	
-proud	/praʊd/	
-round	/raʊnd/	
-shout	/ʃaʊt/	
-sound	/saʊnd/	
-sour	/'saʊə(r)/	/saʊr/
-south	/saʊθ/	

The letters ‘ow’= the sound /aʊ/= /aʷ/

Spelling	Pronunciation	
–bow	/baʊ/	
–brown	/braʊn/	
–cow	/kaʊ/	
–down	/daʊn/	
–how	/haʊ/	
–now	/naʊ/	
–power	/ˈpaʊə(r)/	/paʊr/
–row	/raʊ/	
–shower	/ˈʃaʊə(r)/	/ʃaʊr/
–towel	/ˈtaʊəl/	
–tower	/ˈtaʊə(r)/	
–town	/taʊn/	
–vow	/vaʊ/	
–vowel	/ˈvaʊəl/	

NOTE:

STRESS THE LAST SYLLABLE	REFLEXIVE PRONOUNS	himSELF
		herSELF
		themSELVES

‘qu’ = /kw/	
q	/k/
u	/w/

DIPH-THONG /ɪə/ SOUND

APPOXIMATE ISTANBUL TURKISH :

English DIPH-THONGS are SHORTER than Turkish DIPH-THONGS.

Bir /bir/ Gir /gir/ Kir /kir/

*A glide from /ɪ/ to /ə/.

The letters 'eer', 'ere', 'ear' = The sound /ɪə/

Spelling	British English	American English
-beard	/bɪə'd/	/bɪrd/
-beer	/bɪə/	/bɪr/
-career	/kə'riə/	/kə'rɪr/
-cheer	/tʃɪə/	/tʃɪr/
-clear	/klɪə/	/klɪr/
-dear	/diə/	/dɪr/
-ear	/ɪə/	/ɪr/
-engineer	/,endʒɪ'niə/	/,endʒɪ'nɪr/
-fear	/fiə/	/fɪr/
-fierce	/fiə's/	/fɪrs/
-hear	/hiə/	/hɪr/
-here	/hiə/	/hɪr/
-idea	/aɪ'diə/	/aɪ'dɪə/
-near	/niə/	/nɪr/
-real	/riəl/	/rɪəl/
-really	/'riəli/	/'rɪəli/
-tear	/tiə/	/tɪr/
-we're	/wiə/	/wɪr/
-year	/jiə/	/jɪr/

NOTE:

NO LETTER, BUT SOUND	
ENGLISH	TURKISH
/ə/	/w/

DIPH-THONG /ʊə/ SOUND

APPOXIMATE ISTANBUL TURKISH :

English DIPH-THONGS are SHORTER than Turkish DIPH-THONGS.

Dur /dur/ Kurmak /kurmak/ Vur /wur/

*A glide from /ʊ/ to /ə/.

The letters 'ure' = The sound /ʊə/

Spelling	British English	American English
-cure	/kjʊəʳ/	/kjʊr/
-during	/'djʊərɪŋ/	/'dʊrɪŋ/
-euro	/'jʊərəʊ/	/'jʊrou/
-Europe	/'jʊərəp/	/'jʊrəp/
-mature	/mə'tʃʊəʳ/	/mə'tʃʊr/
-plural	/'plʊərəl/	/'plʊrəl/
-poor	/pʊəʳ/	/pʊr/
-pure	/pʊəʳ/	/pʊr/
-sure	/ʃʊəʳ/	/ʃʊr/
-tour	/tʊəʳ/	/tʊr/
-tourist	/'tʊərɪst/	/'tʊrɪst/

NOTE:

GERÇEK İNGİLİZCE = ALFABETİK İLİŞKİLERİ KEŞFETME
REAL ENGLISH = TEACHING THE SOUND - SPELLING RELATIONS

Because /bɪ'kəz/

DIPH-THONG /uə/ SOUND

*A glide from /u/ to /ə/.

The letters 'ua' = The sound /uə/

Spelling	Pronunciation	
-actually	/ˈæktʃuəli/	/ˈæktʃəli/
-casual	/ˈkæʒuəl/	
-eventually	/ɪˈventʃuəli/	/ɪˈventʃəli/
-factual	/ˈfæktʃuəl/	
-gradually	/ˈgrædʒuəli/	
-graduate (verb)	/ˈgrædʒueɪt/	
-graduate (noun)	/ˈgrædʒuət/	
-intellectual	/,ɪntɪˈlektʃuəl/	/,ɪntəˈlektʃuəl/
-manual	/ˈmænjuəl/	
-mutual	/ˈmjuːtʃuəl/	
-punctual	/ˈpʌŋktʃuəl/	
-usually	/ˈjuːʒuəli/	/ˈjuːʒəli/
-visual	/ˈvɪʒuəl/	

NOTE:

GELENEĞE BAĞLI YAZIM DÜZENİ
TÜRKÇE, İNGİLİZCE, FRANSIZCA, ALMANCA...YAZILDIĞI GİBİ OKUNMAZ.

‘ğ’ = /ɣ/ /y/ /v/

DIPH-THONG /eə/ SOUND

APPOXIMATE ISTANBUL TURKISH :

English DIPH-THONGS are SHORTER than Turkish DIPH-THONGS.

Ver /ver/ Ger /ger/ Ser /ser/

*A glide from /e/ to /ə/.

The letters 'air', 'are' = The sound /eə/ = /ɛr/

Spelling	British English	American English
-air	/eə ^r /	/ɛr/
-airport	/'eə'pɔ:t/	/'ɛrpɔrt/
-bare	/beə ^r /	/bɛr/
-bear	/beə ^r /	/bɛr/
-care	/keə ^r /	/kɛr/
-careful	/'keə'fəl/	/'kɛrfəl/
-compare	/kəm'peə ^r /	/kəm'pɛr/
-dairy	/deəri/	/dɛri/
-dare	/deə ^r /	/dɛr/
-declare	/dɪ'kleə ^r /	/dɪ'klɛr/
-fair	/feə ^r /	/fɛr/
-fare	/feə ^r /	/fɛr/
-hair	/heə ^r /	/hɛr/
-pair	/peə ^r /	/pɛr/
-parent	/'peərənt/	/'pɛrənt/
-rare	/reə ^r /	/rɛr/
-share	/ʃeə ^r /	/ʃɛr/
-square	/skweə ^r /	/skwɛr/
-stair	/steə ^r /	/stɛr/
-their	/ðeə ^r /	/ðɛr/
-there	/ðeə ^r /	/ðɛr/
-wear	/weə ^r /	/wɛr/

DIPH-THONG /juː/ SOUND

APPOXIMATE ISTANBUL TURKISH :

English DIPH-THONGS are SHORTER than Turkish DIPH-THONGS.

Müzik /mjuzik/ Gündüz /gjundjuz/ Türkü /tjurkju/

*Many words with /uː/ sound have a hidden /j/.

Words	British English /juː/ = /ü/ = /iu/	American English /u/ = /iu/
Duet	/dju'et/	/du'et/
Duration	/djʊ'reɪʃən/	/dʊ'reɪʃən/
During	/'djʊərɪŋ/	/'dʊrɪŋ/
Duty	/'djuːti/	/'dʊdi/
Institute	/'ɪnstɪtjuːt/	/'ɪnstə,tʊt/
Issue	/'ɪʃu/ /'ɪsjuː/	/'ɪʃu/
Knew	/njuː/	/nu/
New	/njuː/	/nu/
News	/njuːz/	/nuz/
Numerous	/'njuːmərəs/	/'numərəs/
Produce	/prə'djuːs/	/prə'dʊs/
Reduce	/rɪ'djuːs/	/rɪ'dʊs/
Schedule	/'ʃedjuːl/	/'skɛdʒʊl/
Student	/'stjuːdənt/	/'studənt/
Studio	/'stjuːdiəʊ/	/'studiəʊ/
Suit	/sjuːt/	/sut/
Suitable	/'sjuːtəbəl/	/'sudəbəl/
Super	/'sjuːpər/	/'supər/
Tube	/'tjuːb/	/'tʊb/
Tuesday	/'tjuːzdi/ /'tjuːzdeɪ/	/'tuːzdi/ /'tuzdeɪ/
Tutor	/'tjuːtər/	/'tʊdə/

*What sound does the letter 'u' with the two dots above it?

/ju/ = /ü/ = /iu/

Spelling	British English	American English
-acute	/ə'kjʊt/	/ə'kiut/
-ambulance	/'æmbjʊləns/	/'æmbjələns/
-argue	/'ɑ:rgju:/	/'argiu/
-beautiful	/'bjʊ:tɪfəl/	/'biutɪfəl/
-communicate	/kə'mju:nɪkeɪt/	/kə'miunəkeɪt/
-confuse	/kən'fju:z/	/kən'fiuz/
-continue	/kən'tɪnju:/	/kən'tɪniu/
-contribute	/kən'trɪbjʊt/	/kən'trɪbiut/
-cucumber	/'kju:kʌmbər/	/'kiukʌmbər/
-evaluate	/ɪ'væljueɪt/	/ɪ'væliueɪt/
-few	/fju:/	/fiu/
-future	/'fju:tʃər/	/'fiutʃər/
-huge	/hju:dʒ/	/hiudʒ/
-human	/'hju:mən/	/'hiumən/
-humid	/'hju:mɪd/	/'hiuməd/
-humorous	/'hju:mərəs/	/'hiumərəs/
-humour	/'hju:mər/	/'hiumər/
-menu	/'menju:/	/'meniu/
-museum	/mju:'ziəm/	/miu:'ziəm/
-music	/'mju:zɪk/	/'miuzɪk/
-mute	/mju:t/	/miut/
-mutual	/'mju:tʃuəl/	/'miutʃuəl/
-nephew	/'nefju:/ /'nevju:/	/'neviu/
-particular	/pə'tɪkjʊləɪər/	/pər'tɪkjələɪər/
-popular	/pɒpjʊləɪər/	/pəpjələɪər/
-pupil	/'pju:pəl/	/'piupəl/
-queue	/kju:/	/kiu/
-refuse	/rɪ'fju:z/	/rɪ'fiuz/
-regular	/'regjʊləɪər/	/'regjələɪər/
-rescue	/'reskju:/	/'reskiu/
-review	/rɪ'vju:/	/rɪ'viu/
-vacuum	/'vækjuəm/ /'vækjum/	/'vækium/
-value	/'vælju:/	/'væliu/
-view	/vju:/	/viu/

TRIPH-THONGS

- *Three vowel sounds come together in the same syllable.
- *They are ‘three vowels combination.’ Three vowels join to form one syllable.
- * A TRIPH-THONG is a MOVEMENT or GLIDE between three vowel sounds in one syllable. We must pronounce every sound rapidly within a single syllable.
- * Triphthongs are the most complex English sounds. It is difficult to pronounce the three vowels in one syllable.

British English	American English
/eɪə/	/eɪ̯ə/
/ɔɪə/	/ɔɪ̯ə/
/aɪə/	/aɪ̯ə/
/əʊə/	/oʊ̯ə/
/aʊə/	/aʊ̯ə/

eɪə	ɔɪə	aɪə	əʊə	aʊə
eɪ+ə	ɔɪ+ə	aɪ+ə	əʊ+ə	aʊ+ə

Note: /ə/ = /ər/

TRIPH-THONG /aɪə/ SOUND

The letters 'ire' = The sound /aɪə/

Spelling	British English	American English
-acquire	/ə'kwaɪəʳ/	/ə'kwaɪr/
-admire	/əd'maɪəʳ/	/əd'maɪr/
-desire	/dɪ'zaɪəʳ/	/dɪ'zaɪr/
-entire	/ɪn'taɪəʳ/	/ɪn'taɪr/
-fire	/faɪəʳ/	/faɪr/
-inspire	/ɪn'spaɪəʳ/	/ɪn'spaɪr/
-prior	/'praɪəʳ/	/praɪr/
-require	/rɪ'kwaɪəʳ/	/rɪ'kwaɪr/
-siren	/'saɪərən/	/'saɪrən/
-tyre	/taɪəʳ/	/taɪr/
-virus	/'vaɪərəs/	/'vaɪrəs/
-wire	/waɪəʳ/	/waɪr/
-anxiety	/æŋ'zaɪəti/	
-appliance	/ə'plaɪəns/	
-bias	/'baɪəs/	
-buyer	/'baɪəʳ/	
-client	/'klaɪənt/	
-diabetic	/'daɪə'betɪk/	
-diagnose	/'daɪəgnəʊz/	
-dial	/'daɪəl/	
-dialect	/'daɪələkt/	
-dialogue	/'daɪələʊg/	
-diamond	/'daɪəmənd/	
-diary	/'daɪəri/ /	
-diet	/'daɪət/	
-iron	/'aɪən/	/'aɪərən/
-liable	/'laɪəbəl/	
-liar	/'laɪəʳ/	
-lion	/'laɪən/	
-psychiatry	/saɪ'kaɪətri/	/sə'kaɪətri/

-quiet	/'kwaɪət/	
-science	/'saɪəns/	
-society	/sə'saɪəti/	/sə'saɪti/
-trial	/'traɪəl/	
-variety	/və'reɪəti/	
-violent	/'vaɪələnt/	
-violet	/'vaɪələɪt/	/'vaɪələt/

TRIPH-THONG /aʊə/ SOUND

The letters 'owe' = The sound /aʊə/

Spelling	British English	American English
-flour	/flaʊər/	/flaʊr/
-hour	/aʊər/	/aʊr/
-power	/'paʊər/	/paʊr/
-shower	/'ʃaʊər/	/ʃaʊr/
-sour	/saʊər/	/saʊr/
-allowance	/ə'laʊəns/	
-flower	/'flaʊər/	
-towel	/'taʊəl/	
-tower	/'taʊər/	
-vowel	/'vaʊəl/	

TRIPH-THONG /əʊə/ SOUND

Spelling	British English	American English
-lower	/'ləʊər/	/'louər/
-mower	/'məʊər/	/'mouər/
-poem	/'pəʊɪm/	/'pouəm/
-poet	/'pəʊɪt/	/'pouət/
-slower	/'sləʊər/	/'slouər/

TRIPH-THONG /ɔɪə/ SOUND

-loyal	/ˈlɔɪəl/
-royal	/ˈrɔɪəl/
-employer	/ɪmˈplɔɪər/

TRIPH-THONG /eɪə/ SOUND

-layer	/ˈleɪər/	
-mayor	/meɪər/	/ˈmeɪər/
-player	/ˈpleɪər/	

Other Examples

-appreciate	/əˈpriːʃiət/	
-biology	/baɪˈɒlədʒi/	/baɪˈɒlədʒi/
-create	/kriˈeɪt/	
-owing	/ˈəʊɪŋ/	/ˈəʊɪŋ/
-radio	/ˈreɪdiəʊ/	/ˈreɪdiəʊ/
-video	/ˈvɪdiəʊ/	/ˈvɪdiəʊ/
-yellowish	/ˈjeləʊɪʃ/	/ˈjeləʊɪʃ/

CHAPTER III

CONSONANT PHONEMES

A**BI-LABIALS**

PLACES OF ARTICULATION

Bilabial	b	m	p	w			
Labio-dental	f	v					
Dental	ð	θ					
Alveolar	d	t	s	z	l	n	r
Post – alveolar	dʒ	tʃ	ʒ	ʃ			
Palatal	j						
Velar = soft palate	g	k	ŋ				
Throat	h						

THE PRODUCTION OF CONSONANT SOUNDS

1	The PLACE of articulation
2	The MANNER of articulation
3	Whether the VOCAL CORDS are set to VIBRATE
4	Whether it's ORAL or NASAL
5	And whether it's CENTRAL or LATERAL

/b/ PHONEME

*The letters 'b' and 'bb' are pronounced /b/ sound.

The letters 'b', 'bb' = The sound /b/

Letters	Sounds	
-about	/ə'baʊt/	
-above	/ə'bʌv/	
-absent	/'æbsənt/	
-bald	/bɔːld/	/bɔld/
-ball	/bɔːl/	/bɔl/
-balloon	/bə'lʊzn/	/bə'lun/
-barbecue	/'bɑː'brɪkjʊː/	/'bɑrbɪkyu/
-bath	/bɑːθ/	/bæθ/
-birth	/bɜː'θ/	/bɜrθ/
-blind	/blaɪnd/	
-blood	/blʌd/	
-bowl	/bəʊl/	/bəʊl/
-broad	/brɔːd/	/brɒd/
-busy	/'bɪzi/	
-butcher	/'bʊtʃə/	/'bʊtʃər/
-kebab	/kɪ'bæb/	/kə'bab/
-rob	/rɒb/	/rəb/

NOTE:

ENGLISH = STRESSED SYLLABLES or WORDS

NOUN	Stress on the 1st syllable	Table, CHIna
ADJECTIVE	Stress on the 1st syllable	CLEver, HAPpy
VERB	Stress on the 2nd syllable	enJOY, comPLAIN

/p/ PHONEME

*The letters 'p' and 'pp' are pronounced /p/ sound.

The letters 'p', 'pp' = The sound /p/

Letters	Sounds	
-lip	/lɪp/	
-pain	/peɪn/	
-paint	/peɪnt/	
-palm	/pɑːm/	/pɑm/
-panic	/'pænɪk/	
-paper	/'peɪpə/	/'peɪpər/
-park	/pɑːk/	/pɑrk/
-pay	/peɪ/	
-perfume	/'pɜːfjuːm/	/'pɜrfyum/
-period	/'pɪəriəd/	/'pɪriəd/
-pigeon	/'pɪdʒɪn/	/'pɪdʒən/
-pilgrim	/'pɪlgrɪm/	/'pɪlgrəm/
-pilot	/'paɪlət/	
-pregnant	/'pregnənt/	
-pretty	/'prɪti/	
-repair	/rɪ'peə/	/rɪ'pər/
-repeat	/rɪ'piːt/	/rɪ'pɪt/
-republic	/rɪ'pʌblɪk/	
-spring	/sprɪŋ/	
-stamp	/stæmp/	
-stopped	/stɒpt/	/stapt/

/w/ PHONEME

*The letters 'w' and 'wh' are pronounced /w/ sound.

Kovmak /kowmak/ Dövmek /döwmek/

The letter 'w' = The sound /w/ = very short /ʊ/

Letters	Sounds	
-always	/ˈɔɪlweɪz/	/ˈɔɪlweɪz/
-once	/wʌns/	
-one	/wʌn/	
-sweet	/swi:t/	/swi:t/
-swim	/swɪm/	
-twin	/twɪn/	
-wait	/weɪt/	
-water	/ˈwɔ:təʳ/	/ˈwədəʳ/
-welcome	/ˈwelkəm/	/ˈwelkəm/
-window	/ˈwɪndəʊ/	/ˈwɪndəʊ/
-winter	/ˈwɪntəʳ/	/ˈwɪntəʳ/
-women	/ˈwɪmɪn/	
-wool	/wʊl/	

The letters 'wh' = The sound /wʰ/ = very short /hʊ/

-whale	/weɪl/		
-what	/wɒt/	/wɒt/	/wɒt/
-wheat	/wi:t/	/wi:t/	
-wheel	/wi:l/	/wi:l/	
-when	/wen/	/wen/	
-where	/weəʳ/	/weəʳ/	
-whether	/ˈweðəʳ/	/ˈweðəʳ/	
-which	/wɪtʃ/		
-while	/waɪl/		
-whisky	/ˈwɪski/		

-whisper	/ˈwɪspəʳ/	
-whistle	/ˈwɪsəl/	/ˈwɪsəl/
-white	/waɪt/	
-why	/waɪ/	

The letter ‘u’ = The sound /w/ = very short /ʊ/

-quality	/ˈkwɒlɪti/	/ˈkwələti/
-quantity	/ˈkwɒntɪti/	/ˈkwantəti/
-quarrel	/ˈkwɒrəl/	/ˈkwarəl/
-quarter	/ˈkwɔːtəʳ/	/ˈkwɔrtər/
-queen	/kwɪn/	/kwin/
-quest	/kwest/	
-question	/ˈkwestʃən/	/ˈkweʃtʃən/
-quick	/kwɪk/	
-quiet	/ˈkwaɪət/	
-quiz	/kwɪz/	

qu = /kw/	q = /k/	u = /w/
------------------	----------------	----------------

Koğmak	/kow=vmak/	Vur	/wur/
Oğmak	/ow=vmak/	Davul	/dawul/
Öğmek	/öw=vmek/	Savur	/sawur/
Döğmek	/döw=vmek/	Sev	/sew/
Kavrul	/kaw=vrul/	Söv	/söw/

*töwbe, tawla, sawur, kawurma, yawuz, hawuz, sawun, çawuş, awuç, kawun, tawuk, sawrul, brawo, woleybol, hawlu, yawru, awunmak...

Labio–Velar Approximant

$/w^h/ = /^hw/ = /ʍ/ = /h^u/$

Spelling	Pronunciation	
–whale	$/w^heɪl/$	$/meɪl/$
–what	$/w^hɒt/$	$/mɒt/$
–wheel	$/w^hi:l/$	$/mi:l/$
–when	$/w^hen/$	$/men/$
–where	$/w^heə^r/$	$/meə^r/$
–whether	$/^hw^eðə^r/$	$/^meðə^r/$
–which	$/w^hɪtʃ/$	$/mɪtʃ/$
–while	$/w^haɪl/$	$/maɪl/$
–whisky	$/^hw^ɪski/$	$/^mɪski/$
–whisper	$/^hw^ɪspə^r/$	$/^mɪspə^r/$
–white	$/w^haɪt/$	$/maɪt/$
–who	$/hu:/$	$/hu/$
–who’ll	$/hu:l/$	
–who’re	$/^huɪə^r/$	
–who’s	$/hu:z/$	
–who’ve	$/hu:v/$	
–whole	$/həʊl/$	$/hoʊl/$
–whom	$/hu:m/$	$/hum/$
–whose	$/hu:z/$	$/huz/$
–why	$/w^haɪ/$	$/maɪ/$

/m/ PHONEME

*The letters 'm' and 'mm' are pronounced /m/ sound.

The letters 'm', 'mm' = The sound /m/

Letters	Sounds	
-camel	/'kæməl/	/'kæməl/
-camera	/'kæməɾə/	/'kæmrə/
-come	/kʌm/	
-dream	/dri:m/	/drim/
-family	/'fæməli/	
-film	/fɪlm/	
-magazine	/'mægəzi:n/	/'mægəzin/
-make	/meɪk/	
-man	/mæn/	
-map	/mæp/	
-meet	/mi:t/	/mit/
-mistake	/mɪ'steɪk/	/mə'steɪk/
-normal	/'nɔ:ɾmə/	/'nɔ:rməl/
-similar	/'sɪmələɾ/	/'sɪmələɾ/
-swim	/swɪm/	

Voiced	b	dʒ	d	ð	g	ʒ	l	m	n
Voiced	ŋ	r	v	w	j	z			
Unvoiced	tʃ	f	h	k	p	s	ʃ	t	θ

B**LABIO – DENTALS**

/f/ PHONEME

*The letters 'f' and 'ff' and 'ph' are pronounced /f/ sound.

The letters 'f', 'ff' = The sound /f/

Letters	Sounds	
-beautiful	/'bjʊ:tɪfəl/	/'byutəfəl/
-breakfast	/'brekfəst/	/'brɛkfəst/
-coffee	/'kɒfi/	/'kafi/
-cough	/kɒf/	/kɔf/
-difficult	/'dɪfɪkəlt/	
-face	/feɪs/	
-famous	/'feɪməs/	
-first	/fɜːst/	/fɜrst/
-five	/faɪv/	
-football	/'fʊtbɔːl/	/'fʊtbɔl/
-golf	/gɒlf/	
-if	/ɪf/	
-laugh	/lɑːf/	/læf/
-left	/left/	/lɛft/
-life	/laɪf/	
-self	/self/	/sɛlf/
-wife	/waɪf/	

The letters 'ph' = The sound /f/

-dolphin	/'dɒlfɪn/	/'dalfən/
-nephew	/'nefjuː/	/'nɛvyu/
-pharmacy	/'fɑː'məsi/	/'farməsi/
-phobia	/'fəʊbiə/	/'foubiə/
-phone	/fəʊn/	/foun/
-phonetic	/fə'netɪk/	/fə'nɛdɪk/
-photo	/'fəʊtəʊ/	/'foudou/
-physics	/'fɪzɪks/	

/v/ PHONEME

*The letter 'v' is pronounced /v/ sound.

The letter 'v' = The sound /v/

Letters	Sounds	
-have	/hæv/	
-move	/mu:v/	/muv/
-negative	/'negətɪv/	/'negətɪv/
-never	/'nevəʳ/	/'nevər/
-river	/'rɪvəʳ/	
-service	/'sɜ:ɪ'vɪs/	/'sɜrvəs/
-seven	/'sevn/	/'sevən/
-shave	/ʃeɪv/	
-survival	/sə'vaɪvl/	/sər'vaɪvəl/
-vet	/vet/	/vət/
-villa	/'vɪlə/	
-visit	/'vɪzɪt/	
-visual	/'vɪʒuəl/	
-volume	/'vɒlju:m/	/'vɒlyəm/
-vowel	/'vaʊəl/	
-voyage	/'vɔɪdʒ/	

NOTE:

COMPOUND WORDS

NOUN	Stress on the 1st syllable	GREENhouse, SNOWball, RAINbow, WHITEhouse
ADJECTIVE	Stress on the 2nd syllable	bad-TEMpered, old-FASHioned
VERB	Stress on the 2nd syllable	underSTAND, beHAVE, forGIVE

C**DENTALS**

/ð/ PHONEME

* The letters 'th' in function words (grammatical) are pronounced /ð/ sound. The sound 'd' with a breath the sound 'h'. (d+h = dh)

APPOXIMATE ISTANBUL TURKISH :

Methetmek /meðetmek/

The letters 'th' = The sound /ð/ = /dh/

Letters	Sounds	
-although	/ˈɔɪlðəʊ/	/ˈɔɪldʰəʊ/
-bother	/ˈbʌðə/	/ˈbʌdʰə/
-breathe	/briːð/	/briːdʰ/
-brother	/ˈbrʌðə/	/ˈbrʌdʰə/
-father	/ˈfɑːðə/	/ˈfɑːdʰə/
-feather	/ˈfeðə/	/ˈfedʰə/
-further	/fɜːðə/	/fɜːrdʰə/
-gather	/ˈgæðə/	/ˈgædʰə/
-mother	/ˈmʌðə/	/ˈmʌdʰə/
-northern	/ˈnɔːðə/	/ˈnɔːdʰə/
-other	/ˈʌðə/	/ˈʌdʰə/
-southern	/ˈsʌðə/	/ˈsʌdʰə/
-than	/ðæn/	/dʰæn/
-that	/ðæt/	/dʰæt/
-the	/ðə/	/dʰə/
-their	/ðeə/	/dʰeə/
-them	/ðem/	/dʰem/
-there	/ðeə/	/dʰeə/
-these	/ðiːz/	/dʰiːz/
-they	/ðeɪ/	/dʰeɪ/
-this	/ðɪs/	/dʰɪs/
-those	/ðəʊz/	/dʰəʊz/
-together	/təˈgeðə/	/təˈgedʰə/
-with	/wɪð/	/wɪdʰ/

/θ/ PHONEME

*The letters 'th' in content words (verbs, nouns, adjectives and adverbs) are pronounced /θ/ sound. The sound 't' with a breath 'h'. (t + h = th)

APPROXIMATE ISTANBUL TURKISH :

Fethiye /feθije/ Fethetmek /feθetmek/

The letters 'th' = The sound /θ/ = /tʰ/

Verbs

-thank	/θæŋk/	/tʰæŋk/
-think	/θɪŋk/	/tʰɪŋk/
-thought	/θɔ:t/	/tʰɔ:t/
-threw	/θru:/	/tʰru/
-thrill	/θrɪl/	/tʰrɪl/
-throw	/θrəʊ/	/tʰrou/
-thump	/θʌmp/	/tʰʌmp/

Nouns

-author	/'ɔ:θə/	/'ɔ:tʰə/
-breath	/breθ/	/breθʰ/
-death	/deθ/	/deθʰ/
-depth	/depθ/	/depθʰ/
-diphthong	/'dɪfθɒŋ/	/'dɪftʰɒŋ/
-faith	/feɪθ/	/feɪtʰ/
-health	/helθ/	/helθʰ/
-length	/leŋθ/	/leŋθʰ/
-math	/mæθ/	/mæθʰ/
-month	/mʌnθ/	/mʌntʰ/
-mouth	/maʊθ/	/maʊtʰ/
-north	/nɔ:tʰ/	/nɔ:rtʰ/
-south	/saʊθ/	/saʊtʰ/

-strength	/streŋθ/	/streŋtʰ/
-teeth	/tiːθ/	/tith/
-theatre	/'θiətəʳ/	/'tʰiətəʳ/
-theme	/θiːm/	/tʰim/
-theory	/'θiəri/	/'tʰiəri/
-thesis	/'θiːsɪz/	/'tʰisɪz/
-thief	/θiːf/	/tʰif/
-thing	/θɪŋ/	/tʰɪŋ/
-third	/θɜːd/	/tʰɜːd/
-thousand	/'θaʊzənd/	/'tʰaʊzənd/
-thread	/θred/	/tʰred/
-threat	/θret/	/tʰret/
-three	/θriː/	/tʰri/
-throat	/θrəʊt/	/tʰrəʊt/
-thumb	/θʌm/	/tʰʌm/
-thunder	/'θʌndəʳ/	/'tʰʌndəʳ/
-thursday	/'θɜːzdi/	/'tʰɜːzdeɪ/
-tooth	/tuːθ/	/tʰuθ/
-triphthong	/'trɪfθɒŋ/	/'trɪftʰɒŋ/
-worth	/wɜːθ/	/wɜːtʰ/
-zenith	/'zenɪθ/	/'zenɪtʰ/

Adjectives

-thick	/θɪk/	/tʰɪk/
-thin	/θɪn/	/tʰɪn/
-thirsty	/'θɜːsti/	/'tʰɜːsti/

Adverbs

-both	/bəʊθ/	/bəʊtʰ/
-thorough	/'θʌrə/	/'tʰʌrəʊ/
-through	/θruː/	/tʰru/

NOTE:

IRREGULAR (PHONETICALLY) VERBS

Ending in -ow, -en, -y, -er, -le, -ish / The stress on the 1st syllable	
-en	Open, sharpen
-er	Offer, lower
-ish	finish
-le	Sparkle, able
-ow	Follow, swallow
-y	Carry, bury, marry, copy

Weak	/ʊ/	/,edʒʊ'keɪʃən/, /'pɒpjʊləʹ/, /'regjʊləʹ/, /'dʒʊəriŋ/...
Flap	/t/	/'leʃəʹ/, /'ɑːdɪst/, /'dɒdəʹ/, /'sɪdɪŋ/, /'wɔːdəʹ/...
Optional	/ə/	/'drɪvən/, /'faɪnəl/, /'æpəl/, /'lɪsən/, /'dɪfərənt/...

education	/,edʒʊ'keɪʃən/	/,edʒə'keɪʃən/	/,edʒu'keɪʃn/
-----------	----------------	----------------	---------------

SOME TRIPH-THONGS CAN CHANGE INTO DIPH-THONGS		
fire	/faɪəʹ/	/faɪr/
flour	/flaʊəʹ/	/flaʊr/
hour	/aʊəʹ/	/aʊr/
power	/paʊəʹ/	/paʊr/
shower	/ʃaʊəʹ/	/ʃaʊr/
sour	/saʊəʹ/	/saʊr/

D**ALVEOLARS**

/d/ PHONEME

*The letters 'd' and 'dd' are pronounced /d/ sound.

The letters 'd', 'dd' = The sound /d/

Letters	Sounds	
-adapt	/ə'dæpt/	
-add	/æd/	
-address	/ə'dres/	/'ædres/
-beard	/bɪə'd/	/bɪrd/
-bird	/bɜː'd/	/bɜːrd/
-body	/'bɒdi/	/'bɑdi/
-dad	/dæd/	
-day	/deɪ/	
-derby	/'dɑː'bi/	/'dɜːrbi/
-dish	/dɪʃ/	
-dog	/dɒg/	
-editor	/'edɪtə'/	/'edɪdər/
-food	/fuːd/	/fud/
-kid	/kɪd/	
-lady	/'leɪdi/	

/t/ PHONEME

*The letters 't' and 'tt' are pronounced /t/ sound.

The letters 't', 'tt' = The sound /t/

Letters	Sounds	
-artist	/ˈɑːtɪst/	/ˈɑːdəst/
-better	/ˈbetəː/	/ˈbedə/
-bottle	/ˈbɒtl/	/ˈbɑːdl/
-but	/bʌt/	
-carrot	/ˈkærət/	
-cartoon	/ˈkɑːtuːn/	/ˈkɑːtʊn/
-cat	/kæt/	
-cutting	/ˈkʌtɪŋ/	
-don't	/dəʊnt/	/daʊnt/
-interest	/ˈɪntrɪst/	/ˈɪntrəst/ /ˈɪntrest/
-matter	/ˈmætəː/	/ˈmædə/
-planet	/ˈplænɪt/	/ˈplænət/
-plant	/plɑːnt/	/plænt/
-plate	/pleɪt/	
-present	/ˈprezənt/	/ˈprezənt/
-pretty	/ˈprɪti/	
-table	/ˈteɪbl/	/ˈteɪbəl/
-taxi	/ˈtæksi/	
-tell	/tel/	/tɛl/
-test	/test/	/tɛst/
-that	/ðæt/	
-train	/treɪn/	
-true	/truː/	/tru/
-turn	/tɜːn/	/tɜːn/
-won't	/wəʊnt/	/waʊnt/

/s/ PHONEME

*The letter 's', 'ci', and 'ce' are pronounced /s/ sound.

The letters 's', 'ci', 'ce' = The sound /s/

Letters	Sounds	
-ask	/ɑːsk/	/æsk/
-bus	/bʌs/	
-class	/klaːs/	/klæs/
-desk	/desk/	/dɛsk/
-east	/iːst/	/ist/
-horse	/hɔːrs/	/hɔrs/
-hospital	/'hɒspɪtl/	/'haspɪdl/
-kiss	/kɪs/	
-nurse	/nɜːrs/	/nɜrs/
-see	/siː/	/si/
-sell	/sel/	/sɛl/
-sister	/'sɪstə/	
-speak	/spiːk/	/spɪk/
-swim	/swɪm/	

x /eks/

-relax	/rɪ'læks/	
-six	/sɪks/	
-taxi	/'tæksi/	
-text	/tekst/	/tɛkst/

ce-

-celebrate	/'selɪbreɪt/	/'sɛləbreɪt/
-centre	/'sentə/	/'sɛndə/
-certain	/'sɜːtn/	/'sɜrdn/
-certificate (noun)	/sə'tɪfɪkət/	/sər'tɪfɪkət/
-certificate (verb)	/sə'tɪfɪkɪt/	/sər'tɪfɪkɪt/

ci-

-cigarette	/,sɪgə'ret/	/'sɪgəret/
-cinema	/'sɪnɪmə/	/'sɪnəmə/
-circle	/'sɜː'kl/	/'sɜːrkl/
-circus	/'sɜː'kəs/	/'sɜːrkəs/
-cite	/saɪt/	
-citizen	/'sɪtɪzn/	/'sɪdəzən/
-city	/'sɪti/	
-civil	/'sɪvəl/	

AMERICAN VOWEL PHONEMES

Short vowels	æ	ɛ	ɪ	ə	ʌ	ʊ		
Long vowels	i	ɜ	a	ɔ	u			
Diph-thongs	ɪr	er	ʊr	eɪ	aɪ	ɔɪ	aʊ	oʊ
Triph-thongs	eɪə	aɪə	ɔɪə	aʊə	oʊə			

SECONDARY STRESS FIRST, PRIMARY STRESS SECOND

The letter 'c' between two vowels is pronounced /s/ sound

The letters 'ce' = The sound /s/

Letters	Sounds	
-advice	/əd'vaɪs/	
-brace	/breɪs/	
-dance	/dɑːns/	/dæns/
-device	/dɪ'vaɪs/	
-excite	/ɪk'saɪt/	
-face	/feɪs/	
-ice	/aɪs/	
-innocent	/'ɪnəsənt/	
-menace	/'menɪs/	/'menəs/
-mice	/maɪs/	
-nice	/naɪs/	
-niece	/niːs/	/nis/
-pace	/peɪs/	
-piece	/piːs/	/pis/
-place	/pleɪs/	
-precise	/prɪ'saɪs/	
-price	/praɪs/	
-race	/reɪs/	
-rice	/raɪs/	
-sacrifice	/'sækrɪfaɪs/	/'sækrəfaɪs/
-service	/'sɜːvɪs/	/'sɜːrvəs/
-slice	/slaɪs/	
-suffice	/sə'faɪs/	
-trace	/treɪs/	
-twice	/twaɪs/	
-vice	/vaɪs/	
-voice	/vɔɪs/	

/z/ PHONEME

*The letter 'z' is pronounced /z/ sound.

The letter 'z' = The sound /z/

Spelling	Pronunciation	
-crazy	/'kreɪzi/	
-doze	/dəʊz/	/dɒʊz/
-lazy	/'leɪzi/	
-memorize	/'memərəɪz/	/'mɛməraɪz/
-ozone	/'əʊzəʊn/	/'oʊzəʊn/
-puzzle	/'pʌzl/	
-realize	/'riələɪz/	
-size	/saɪz/	
-zeal	/zi:l/	/zil/
-zebra	/'zi:brə/	/'zɛbrə/
-zenith	/'zenɪθ/	/'zɛnəθ/
-zero	/'ziərəʊ/	/'zirou/
-zone	/zəʊn/	/zəʊn/
-zoo	/zu:/	/zu/

The letter 's' between two vowels is pronounced /z/ sound

The letters 'se' = The sound /z/

Spelling	Pronunciation	
-advise	/əd'vaɪz/	
-amuse	/ə'mjuːz/	/ə'myuz/
-because	/bɪ'kəʊz/	/bɪ'kəz/
-blouse	/blaʊz/	/blaʊs/
-choose	/tʃuːz/	/tʃuz/
-chose	/tʃəʊz/	/tʃoʊz/
-close	/kləʊz/	/klouz/
-criticize	/'krɪtɪsaɪz/	/'krɪtəsəɪz/
-desert	/'dezə't/	/'dezərt/
-design	/dɪ'zaɪn/	
-devise	/dɪ'vaɪz/	
-disease	/dɪ'ziːz/	/dɪ'zɪz/
-ease	/iːz/	/ɪz/
-excuse (noun)	/ɪk'skjuːs/	/ɪk'skyus/
-excuse (verb)	/ɪk'skjuːz/	/ɪk'skyuz/
-exercise	/'eksə'saɪz/	/'eksərsəɪz/
-lose	/luːz/	/luz/
-nose	/nəʊz/	/noʊz/
-please	/pliːz/	/plɪz/
-possess	/pə'zes/	/pə'zɛs/
-praise	/preɪz/	
-propose	/prə'pəʊz/	/prə'pouz/
-raise	/reɪz/	
-refuse	/rɪ'fjuːz/	/rɪ'fyuz/
-resemble	/rɪ'zɛmbəl/	/rɪ'zɛmbəl/
-reserve	/rɪ'zɜːv/	/rɪ'zɜrv/
-resident	/'rezɪdənt/	/'rezədənt/
-resign	/rɪ'zaɪn/	
-resist	/rɪ'zɪst/	
-resort	/rɪ'zɔːt/	/rɪ'zɔrt/
-result	/rɪ'zʌlt/	

-resume	/rɪ'zju:m/	/rɪ'zum/
-rise	/raɪz/	
-surprise	/sə'praɪz/	/sər'praɪz/
-visit	/'vɪzɪt/	/'vɪzət/
-wise	/waɪz/	

EXCEPTIONS

-base	/beɪs/	
-case	/keɪs/	
-chase	/tʃeɪs/	
-house	/haʊs/	
-mouse	/maʊs/	
-release	/rɪ'li:s/	/rɪ'lis/

/n/ PHONEME

*The letters ‘n’ and ‘nn’ are pronounced /n/ sound.

The letters ‘n’, ‘nn’ = The sound /n/

Letters	Sounds	
–animal	/’æɪnɪməl/	/’æɪnəməl/
–answer	/’ɑːnsəʳ/	/’ænsər/
–any	/’eni/	/’eni/
–banana	/bə’naɪnə/	/bə’nænə/
–born	/bɔːʳn/	/bɔːrn/
–clean	/kliːn/	/klin/
–dance	/daːns/	/dæns/
–name	/neɪm/	
–near	/nɪəʳ/	/nɪr/
–need	/niːd/	/nid/
–neighbour	/’neɪbəʳ/	
–next	/nekst/	/nekst/
–nurse	/nɜːʳs/	/nɜːrs/
–run	/rʌn/	

SONORANTS

Nasal sounds	m	n	ŋ
Liquid sounds	l	r	
Glide sounds	w	y	

/l/ PHONEME

*The letters ‘l’ and ‘ll’ are pronounced /l/ sound.

The letters ‘l’, ‘ll’ = The sound /l/

Letters	Sounds		
–album	/ˈælbəm/		
–apple	/ˈæpəl/	/ˈæpəl/	
–black	/blæk/		
–English	/ˈɪŋɡlɪʃ/		
–large	/lɑːˈdʒ/	/lɑːdʒ/	
–like	/laɪk/		
–listen	/ˈlɪsən/		
–look	/lʊk/		
–love	/lʌv/		
–milk	/mɪlk/		
–mobile	/ˈməʊbaɪl/	/ˈməʊbɪl/	/ˈməʊbəl/
–pencil	/ˈpensəl/		
–people	/ˈpiːpəl/	/ˈpɪpəl/	
–play	/pleɪ/		
–small	/smɔːl/	/smɔl/	

SPELLING	PHONETIC SPELLING
Sing	/sɪŋ/
Singing	/’sɪŋɪŋ/
Singer	/’sɪŋər/

/r/ PHONEME

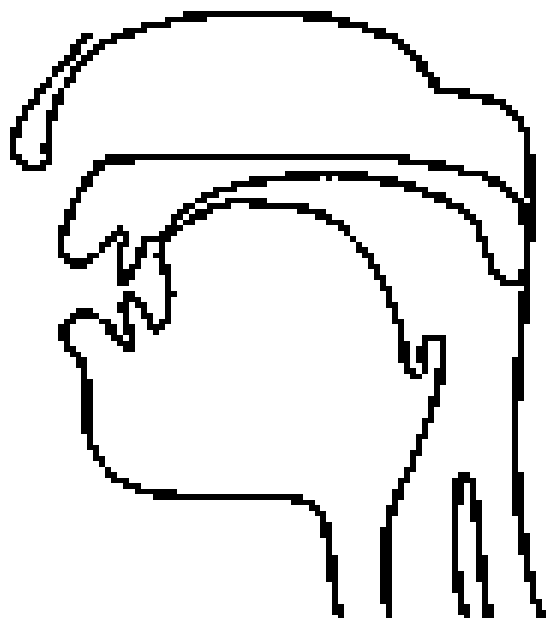
***The letters 'r' and 'rr' are pronounced /r/ sound.**

***We use the /r/ sound before 'a vowel' or 'y' in British English, but we don't use the /r/ sound before a consonant or at the end of a word.**

***We always pronounce the /r/ sound in American English.**

The letters 'r', 'rr' = The sound /r/

Spelling	Pronunciation	
-arrive	/ə'reɪv/	
-brain	/breɪn/	
-carry	/'kæri/	
-country	/'kʌntri/	
-crazy	/'kreɪzi/	
-horror	/'hɒrə/	/'harər/
-hurry	/'hʌri/	/'həri/
-memory	/'meməri/	/'mɛməri/
-rain	/reɪn/	
-read	/rɪd/	/rid/
-rich	/rɪtʃ/	
-ride	/raɪd/	
-rule	/ru:l/	/rul/
-sorry	/'sɒri/	/'sari/
-street	/stri:t/	/strit/

E**ALVEO – PALATALS**

/dʒ/ PHONEME

*The letters 'g(e)' are pronounced /dʒ/ sound.

The letters 'ge', 'dge' = The sound /dʒ/

Spelling	Pronunciation	
-age	/eɪdʒ/	
-arrange	/ə'reɪndʒ/	
-bridge	/brɪdʒ/	
-cottage	/ˈkɒtɪdʒ/	/ˈkɑtɪdʒ/
-courage	/ˈkʌrɪdʒ/	/ˈkɜrɪdʒ/
-energy	/ˈenəˈdʒi/	/ˈenərdʒi/
-engine	/ˈendʒɪn/	/ˈendʒən/
-general	/ˈdʒenərəl/	/ˈdʒenərəl/
-generous	/ˈdʒenərəs/	/ˈdʒenərəs/
-genius	/ˈdʒɪniəs/	/ˈdʒɪniəs/
-gentle	/ˈdʒentl/	/ˈdʒendl/
-gerund	/ˈdʒerənd/	/ˈdʒerənd/
-gesture	/ˈdʒestʃə/	/ˈdʒestʃər/
-judge	/dʒʌdʒ/	
-language	/ˈlæŋɡwɪdʒ/	
-strange	/streɪndʒ/	

The letter 'j' = The sound /dʒ/

Spelling	Pronunciation	
-jacket	/ˈdʒækɪt/	/ˈdʒækət/
-jam	/dʒæm/	
-jazz	/dʒæz/	
-jealous	/ˈdʒeləs/	/ˈdʒeləs/
-jet	/dʒet/	/dʒet/
-job	/dʒɒb/	/dʒɑb/
-jog	/dʒɒɡ/	/dʒɑɡ/
-joke	/dʒəʊk/	/dʒoʊk/

-journey	/ˈdʒɜːni/	/ˈdʒɜːni/	
-joy	/dʒɔɪ/		
-judo	/ˈdʒuːdəʊ/	/ˈdʒudəʊ/	
-jug	/dʒʌg/		
-juice	/dʒuːs/	/dʒus/	
-jump	/dʒʌmp/		
-jungle	/ˈdʒʌŋɡl/		
-junior	/ˈdʒuːniə/	/ˈdʒuniə/	
-jury	/ˈdʒʊəri/	/ˈdʒʊri/	
-just	/dʒʌst/		
-justice	/ˈdʒʌstɪs/	/ˈdʒʌstəs/	
-object	/ˈɒbdʒɪkt/	/ˈabdʒɪkt/	/ˈabdʒekt/
-subject	/ˈsʌbdʒɪkt/	/ˈsʌbdʒekt/	

/tʃ/ PHONEME

*The letters 'ch' and 'tch' are pronounced /tʃ/ sound.

The letters 'ch' = The sound /tʃ/

Spelling	Pronunciation	
-beach	/bi:tʃ/	/bitʃ/
-butcher	/'bʊtʃə/	
-chair	/tʃeə/	/tʃeɪ/
-chalk	/tʃɔ:k/	/tʃɔk/
-chance	/tʃæns/	
-change	/tʃeɪndʒ/	
-channel	/'tʃænl/	
-charity	/'tʃærɪti/	/'tʃærəti/
-chat	/tʃæt/	
-cheap	/tʃi:p/	/tʃip/
-cheat	/tʃi:t/	/tʃit/
-check	/tʃek/	/tʃɛk/
-cheese	/tʃi:z/	/tʃiz/
-cherry	/'tʃeri/	/'tʃɛri/
-chest	/tʃest/	/tʃɛst/
-chew	/tʃu:/	/tʃu/
-chicken	/'tʃɪkɪn/	/'tʃɪkən/
-child	/tʃaɪld/	
-chips	/tʃɪps/	
-church	/tʃɜ:'tʃ/	/tʃɜrtʃ/
-French	/frentʃ/	/frɛntʃ/
-kitchen	/'kɪtʃɪn/	/'kɪtʃən/
-lunch	/lʌntʃ/	
-match	/mætʃ/	
-much	/mʌtʃ/	
-peach	/pi:tʃ/	/pitʃ/
-rich	/rɪtʃ/	
-search	/sɜ:'tʃ/	/sɜrtʃ/
-teacher	/'ti:tʃə/	/'titʃər/

The letters ‘(t)ure’ = The sound /tʃ/

–capture	/ˈkæptʃə/	
–departure	/dɪˈpɑːtʃə/	/dɪˈpɑrtʃə/
–feature	/ˈfiːtʃə/	/ˈfɪtʃə/
–future	/ˈfjuːtʃə/	/ˈfyutʃə/
–mature	/məˈtʃʊə/	/məˈtʃʊr/
–nature	/ˈneɪtʃə/	
–picture	/ˈpɪktʃə/	
–temperature	/ˈtemprɪtʃə/	/ˈtɛmprətʃə/

EXCEPTIONS

–actual	/ˈæktʃuəl/	
–factual	/ˈfæktʃuəl/	
–question	/ˈkwɛstʃən/	/ˈkwɛʃtʃən/
–suggestion	/səˈdʒestʃən/	/səgˈdʒestʃən/

NOTE:

Hello	/həˈləʊ/ /həˈlou/
-------	----------------------

STRESSED SYLLABLES	strong	loud	long	full	high
UNSTRESSED SYLLABLES	weak	quiet	short	reduced	low

/ʒ/ PHONEME

*The letters ‘i(s)ion’ and ‘a(s)ion’ are pronounced /ʒ/ sound.

The letters ‘a(s)ion’, ‘i(s)ion’ = The sound /ʒ/

Spelling	Pronunciation	
–collision	/kə'liʒən/	
–decision	/di'siʒən/	
–invasion	/in'veiʒən/	
–occasion	/ə'keiʒən/	
–persuasion	/pə'sweɪʒən/	/pər'sweɪʒən/
–revision	/ri'viʒən/	
–vision	/'viʒən/	

The letters ‘a(s)ure’, ‘i(s)ure’ = The sound /ʒ/

Letters	Sounds	
–leisure	/'leɪʒə/	/'leɪʒər/
–measure	/'meɪʒə/	/'meɪʒər/
–pleasure	/'pleɪʒə/	/'pleɪʒər/
–treasure	/'treɪʒə/	/'treɪʒər/

PLOSIVES	b	p	t	d	k	g			
FRICATIVES	f	v	s	z	ð	θ	ʒ	ʃ	h
AFFRICATES	dʒ	tʃ							

/ʃ/ PHONEME

*The letters 'sh' are pronounced /ʃ/ sound.

The letters 'sh' = The sound /ʃ/

Spelling	Pronunciation	
-British	/'brɪtɪʃ/	
-brush	/brʌʃ/	
-cash	/kæʃ/	
-dish	/dɪʃ/	
-finish	/'fɪnɪʃ/	
-fish	/fɪʃ/	
-flash	/flæʃ/	
-fresh	/freʃ/	/freʃ/
-furnish	/'fɜːnɪʃ/	/'fɜːrnɪʃ/
-shake	/ʃeɪk/	
-sheep	/ʃiːp/	/ʃip/
-shelve	/ʃelv/	/ʃelv/
-shift	/ʃɪft/	
-shine	/ʃaɪn/	
-shock	/ʃɒk/	/ʃak/
-shoot	/ʃuːt/	/ʃut/
-shop	/ʃɒp/	/ʃap/
-short	/ʃɔːt/	/ʃɔrt/
-shout	/ʃaʊt/	
-show	/ʃəʊ/	/ʃou/
-shy	/ʃaɪ/	
-sugar	/'ʃʊɡə/	
-vanish	/'vænɪʃ/	
-wash	/wɒʃ/	/waf/
-wish	/wɪʃ/	

The letters '(t)ion' = The sound /ʃ/

Spelling	Pronunciation	
-addition	/ə'dɪʃən/	/ə'dɪʃən/
-attention	/ə'tenʃən/	/ə'tenʃən/
-celebration	/,selɪ'breɪʃən/	/,selə'breɪʃən/
-consumption	/kən'sʌmpʃən/	/kən'sʌmpʃən/
-conversation	/,kɒnvə'seɪʃən/	/,kɑnvə'seɪʃən/
-decoration	/,dekə'reɪʃən/	/,dekə'reɪʃən/
-dictation	/dɪk'teɪʃən/	/dɪk'teɪʃən/
-dictionary	/'dɪkʃənəri/	/'dɪkʃənəri/
-direction	/dɪ'rekʃən/	/dɑ'rekʃən/
-education	/,edʒʊ'keɪʃən/	/,ɛdʒə'keɪʃən/
-emotion	/ɪ'məʊʃən/	/ɪ'mouʃən/
-exception	/ɪk'sepʃən/	/ɪk'sɛpʃən/
-generation	/,dʒenə'reɪʃən/	/,dʒɛnə'reɪʃən/
-imagination	/ɪ,mædʒɪ'neɪʃən/	/ɪ,mædʒə'neɪʃən/
-information	/,ɪnfə'meɪʃən/	/,ɪnfər'meɪʃən/
-invention	/ɪn'venʃən/	/ɪn'venʃən/
-invitation	/,ɪnvɪ'teɪʃən/	/,ɪnvə'teɪʃən/
-nation	/'neɪʃən/	/'neɪʃən/
-objection	/əb'dʒɛkʃən/	/əb'dʒɛkʃən/
-pollution	/pə'lʊʃən/	/pə'lʊʃən/
-population	/,pɒpjʊ'leɪʃən/	/,pɑpyə'leɪʃən/
-position	/pə'zɪʃən/	/pə'zɪʃən/
-promotion	/prə'məʊʃən/	/prə'mouʃən/
-reaction	/rɪ'ækʃən/	/rɪ'ækʃən/
-reception	/rɪ'sepʃən/	/rɪ'sɛpʃən/
-reduction	/rɪ'dʌkʃən/	/rɪ'dʌkʃən/
-relation	/rɪ'leɪʃən/	/rɪ'leɪʃən/

The letters ‘(ss)ion’ = The sound /ʃ/

Spelling	Pronunciation	
–admission	/əd'mɪʃən/	/əd'mɪʃən/
–comprehension	/,kɒmpri'hɛnʃən/	/,kɑmpri'hɛnʃən/
–discussion	/dɪ'skʌʃən/	/dɪ'skʌʃən/
–expression	/ɪk'spreʃən/	/ɪk'spreʃən/
–mission	/'mɪʃən/	/'mɪʃən/
–obsession	/əb'seʃən/	/əb'seʃən/
–permission	/pə'mɪʃən/	/pər'mɪʃən/
–session	/'seʃən/	/'seʃən/

PLACES OF ARTICULATION

Bilabial	b	m	p	w			
Labio–dental	f	v					
Dental	ð	θ					
Alveolar	d	t	s	z	l	n	r
Post–alveolar	dʒ	tʃ	ʒ	ʃ			
Palatal	j						
Velar	g	k	ŋ				
Throat	h						

F**RE-TROFLEX**

FINAL or MIDDLE 'R' as a VOWEL SOUND = BUNCHED 'R'

-camera	/ˈkæməɹə/	
-career	/kəˈrɪə/	/kəˈrɪr/
-cheer	/tʃɪə/	/tʃɪr/
-clear	/klaɪə/	/klaɪr/
-dangerous	/ˈdeɪndʒərəs/	
-dear	/dɪə/	/dɪr/
-different	/ˈdɪfərənt/	
-ear	/ɪə/	/ɪr/
-fair	/feə/	/fer/
-general	/ˈdʒenərəl/	/ˈdʒenərəl/
-hair	/heə/	/her/
-liberal	/ˈlɪbərəl/	
-literature	/ˈlɪtərətʃə/	/ˈlɪtərətʃur/
-natural	/ˈnætʃərəl/	
-necessary	/ˈnesɪsəri/	/ˈnesəsəri/
-opera	/ˈɒpərə/	/ˈapərə/
-pair	/peə/	/per/
-parent	/ˈpeərənt/	/ˈperənt/
-poor	/puə/	/pur/
-pure	/pjʊə/	/pjur/
-rare	/reə/	/rer/
-share	/ʃeə/	/ʃer/
-square	/skweə/	/skwer/
-stair	/steə/	/ster/
-sure	/ʃʊə/	/ʃur/
-their	/ðeə/	/ðer/
-there	/ðeə/	/ðer/
-tour	/tuə/	/tur/
-wear	/weə/	/wer/

RETROFLEX = tongue tip, hard palate

A consonant sound produced with the tip of the tongue curled back toward the hard palate.

NOTE:

CONSONANTS**OBSTRUENTS VERSUS SONORANTS**

OBSTRUENTS	Oral stops	Affricates	Fricatives
SONORANTS	Nasal stops	Approximants	Vowels

*OBSTRUENTS include the oral stops, the affricates and the fricatives.

*SONORANTS include the nasal stops, approximants and the vowels.

APPROXIMANTS	Liquids	Semi-vowels (glides)
---------------------	---------	----------------------

SIBILANT SOUNDS	s	ʃ	z	ʒ
------------------------	---	---	---	---

AFFRICATE = STOP *PLUS* FRICATIVE.

The alveolar trill /r/ and the alveolar or post-alveolar approximant /ɹ/.

When a vowel is followed by an /r/, it makes a special sound. These are called r-controlled vowels, or r-colored vowels.

AMERICAN ENGLISH PRONUNCIATION

The schwa + r = /əɹ/

G**PALATAL**

/j/ PHONEME

*The letter 'y' at the beginning of a word is pronounced /j/ = /y/ sound.

*'y' is a consonant when it is the first letter of a syllable or word.

The letter 'y' = The sound /j/ = /y/

Spelling	British /j/	American /y/ (also)
-ambulance	/'æmbjələns/	/'æmbyuləns/
-billion	/'bɪljən/	/'bɪlyən/
-lawyer	/'lɔɪjə/	/'lɔɪyər/
-million	/'mɪljən/	/'mɪlyən/
-music	/'mjuːzɪk/	/'myuzɪk/
-onion	/'ʌnjən/	/'ʌnyən/
-yacht	/jɑːt/	/yɑt/
-yard	/jɑːd/	/yɑrd/
-yawn	/jɔːn/	/yɔn/
-yeah	/jeə/	/yeə/
-yellow	/'jeləʊ/	/'yeləʊ/
-yes	/jes/	/yes/
-young	/jʌŋ/	/yʌŋ/
-youth	/juːθ/	/yuθ/

H**VELARS**

/g/ PHONEME

*The letters 'g' and 'gg' are pronounced /g/ sound.

The letters 'g', 'gg' = The sound /g/

Spelling	Pronunciation	
-again	/ə'gen/	/ə'geɪn/
-against	/ə'genst/	/ə'geɪnst/
-ago	/ə'gəʊ/	/ə'gəʊ/
-agree	/ə'griː/	/ə'gri/
-dialogue	/'daɪələʊg/	/'daɪələg/
-dog	/dɒg/	/dɒːg/
-flag	/flæg/	
-game	/geɪm/	
-get	/get/	/ɡet/
-glimpse	/ɡlɪmps/	
-glove	/ɡlʌv/	
-glue	/ɡluː/	/ɡlu/
-good	/ɡʊd/	
-govern	/ɡʌvn/	
-grade	/ɡreɪd/	
-grape	/ɡreɪp/	
-graphic	/'ɡræfɪk/	
-leg	/leg/	/ləg/
-pig	/pɪɡ/	
-program	/'prəʊɡræm/	/'prəʊgræm/

/k/ PHONEME

*The letters 'k' and 'ck' and 'ca' are pronounced /k/ sound.

The letters 'k', 'c' = The sound /k/

Spelling	Pronunciation	
-academy	/ə'kædəmi/	
-accept	/ək'sept/	/ək'sept/
-back	/bæk/	
-balcony	/'bælkəni/	
-break	/breɪk/	
-cake	/keɪk/	
-calendar	/'kælɪndəʃ/	/'kæləndəʃ/
-call	/kɔ:l/	/kɔl/
-camel	/'kæml/	
-camera	/'kæməɹə/	/'kæmrə/
-cancer	/'kænsəʃ/	
-canteen	/kæn'ti:n/	/kæn'tin/
-capable	/'keɪpəbl/	
-capacity	/kə'pæsɪti/	/kə'pæsəti/
-capital	/'kæpɪtl/	/'kæpətl/
-carry	/'kæri/	
-cat	/kæt/	
-dark	/daɪ'k/	/dark/
-discuss	/dɪ'skʌs/	
-fact	/fækt/	
-fantastic	/fæn'tæstɪk/	
-focus	/'fəʊkəs/	/'foukəs/
-karate	/kə'rɑ:ti/	/kə'rati/
-kebab	/kɪ'bæb/	/kə'bab/
-key	/ki:/	/ki/
-kill	/kɪl/	
-king	/kɪŋ/	
-shark	/ʃaɪ'k/	/ʃark/

The letters 'ck' = The sound /k/

-back	/bæk/	
-brick	/brɪk/	
-kick	/kɪk/	
-lick	/lɪk/	
-lock	/lɒk/	/lək/
-muck	/mʌk/	
-neck	/nek/	/nek/
-nick	/nɪk/	
-pack	/pæk/	
-pick	/pɪk/	
-sack	/sæk/	
-shock	/ʃɒk/	/ʃak/
-sock	/sɒk/	/sak/
-stick	/stɪk/	
-thick	/θɪk/	
-tick	/tɪk/	
-track	/træk/	
-trick	/trɪk/	
-wick	/wɪk/	

The letter 'q' = The sound /k/

-quality	/'kwɒlɪti/	/'kwələti/
-quantity	/'kwɒntɪti/	/'kwantəti/
-quarrel	/'kwɒrəl/	/'kwarəl/
-quarter	/'kwɔːtə/	/'kwɔrtə/
-queen	/kwiːn/	/kwɪn/
-quest	/kwest/	/kwɛst/
-question	/'kwestʃən/	/'kwɛstʃən/
-quick	/kwɪk/	
-quiet	/'kwaɪət/	
-quiz	/kwɪz/	

/ŋ/ PHONEME

APPROXIMANT ISTANBUL TURKISH:

Sanki /sɑŋki/ Yangın /jaŋgən/ Hangi /haŋgi/
Banka /baŋka/ Denge /denge/

*The letters 'ng' are pronounced /ŋ/ sound. Put your tongue back as if you are going to make the sound /k/. With your tongue in this position try to say /n/. /g/ is not pronounced.

*The letters 'nk' are pronounced /ŋk/ sound.

The letters 'ng' = The sound /ŋ/

/ŋ/	/ŋk/
Bang /bæŋ/	Bank /bæŋk/
-ing /ɪŋ/	ink /ɪŋk/
Rang /ræŋ/	Rank /ræŋk/
Sing /sɪŋ/	Sink /sɪŋk/
Tang /tæŋ/	Tank /tæŋk/
Thing /θɪŋ/	Think /θɪŋk/

The letters 'nk', 'nc' = The sound /ŋk/

-ng /ŋ/	-nk /ŋk/
Along /ə'ləŋ/	Ankle /'æŋkl/
Bring /brɪŋ/	Anxious /'æŋkʃəs/
Boring /'bɔɪrɪŋ/	Blank /blæŋk/
Finger /'fɪŋgə/	Blanket /'blæŋkɪt/
King /kɪŋ/	Drink /drɪŋk/
Long /ləŋ/	Donkey /'dɒŋki/
Ring /rɪŋ/	Function /'fʌŋkʃən/
Single /'sɪŋgl/	Monkey /'mʌŋki/
Strong /strɒŋ/	Pink /pɪŋk/
Tongue /tʌŋ/	Punctual /'pʌŋktʃuəl/
Wrong /rɒŋ/	Uncle /'ʌŋkl/

The letters 'ng' = The sound /ŋ/

-beginning	/'bɪɡɪnɪŋ/	
-catching	/'kætʃɪŋ/	
-coming	/'kʌmɪŋ/	
-cutting	/'kʌtɪŋ/	
-doing	/'duːɪŋ/	/'duɪŋ/
-eating	/'iːtɪŋ/	/'itɪŋ/
-falling	/'fɔːlɪŋ/	/'fɒlɪŋ/
-feeling	/'fiːlɪŋ/	/'filɪŋ/
-fighting	/'faɪtɪŋ/	
-finding	/'faɪndɪŋ/	
-getting	/'ɡetɪŋ/	/'ɡetɪŋ/
-giving	/'ɡɪvɪŋ/	
-going	/'ɡəʊɪŋ/	/'ɡoʊɪŋ/
-having	/'hævɪŋ/	
-hitting	/'hɪtɪŋ/	
-leaving	/'liːvɪŋ/	/'lɪvɪŋ/
-listening	/'lɪsnɪŋ/	
-losing	/'luːzɪŋ/	/'luzɪŋ/
-making	/'meɪkɪŋ/	
-meaning	/'miːnɪŋ/	/'mɪnɪŋ/
-putting	/'pʊtɪŋ/	
-reading	/'riːdɪŋ/	/'rɪdɪŋ/
-rising	/'raɪzɪŋ/	
-running	/'rʌnɪŋ/	
-selling	/'selɪŋ/	/'seɪlɪŋ/
-sitting	/'sɪtɪŋ/	
-sleeping	/'sliːpɪŋ/	/'slɪpɪŋ/
-speaking	/'spiːkɪŋ/	/'spɪkɪŋ/
-spending	/'spendɪŋ/	/'spendɪŋ/
-standing	/'stændɪŋ/	
-swimming	/'swɪmɪŋ/	
-telling	/'telɪŋ/	/'teɪlɪŋ/
-thinking	/'θɪŋkɪŋ/	
-writing	/'raɪtɪŋ/	

/h/ SOUND

*The letter 'h' is pronounced /h/ sound. (throat)

The letter 'h' = The sound /h/

Spelling	Pronunciation	
-habit	/ˈhæbɪt/	/ˈhæbət/
-harm	/hɑːrm/	/hɑrm/
-hat	/hæt/	
-head	/hed/	/hed/
-hear	/hɪə/	/hɪr/
-heard	/hɜːrd/	/hɜrd/
-heart	/hɑːrt/	/hart/
-heat	/hi:t/	/hit/
-heavy	/ˈhevi/	/ˈhevi/
-hell	/hel/	/hel/
-help	/help/	/hɛlp/
-hero	/ˈhɪərəʊ/	/ˈhɪrou/
-high	/haɪ/	
-hope	/həʊp/	/houp/
-hurt	/hɜːrt/	/hɜrt/
-inhabit	/ɪnˈhæbɪt/	/ɪnˈhæbət/
-inherit	/ɪnˈherɪt/	/ɪnˈherət/
-inhibit	/ɪnˈhɪbɪt/	/ɪnˈhɪbət/
-who	/huɪ/	/hu/
-whole	/həʊl/	/houl/
-whom	/huɪm/	/hum/
-whose	/huɪz/	/huz/

EXCEPTIONS

-honest	/ˈɒnɪst/	/ˈɒnəst/	/ˈʌnəst/
-honour	/ˈɒnə/	/ˈʌnər/	
-hour	/aʊə/	/aʊr/	

/kw/ SOUND

*The letters 'qu' is pronounced /kw/ sound.

The letter 'q' = The sound /k/

The letter 'u' = The sound /w/

Letters	Sounds	
-adequate	/ˈædɪkwɪt/	/ˈædɪkwət/
-conquer	/ˈkɒŋkə/	/ˈkɑŋkər/
-conquest	/ˈkɒŋkwɛst/	/ˈkɑŋkwɛst/
-consequence	/ˈkɒnsɪkwɛns/	/ˈkɑnsəkwɛns/
-earth-quake	/ˈɜːθkweɪk/	/ˈɜrθkweɪk/
-equal	/ˈiːkwəl/	/ˈɪkwəl/
-equip	/ɪˈkwɪp/	
-equipment	/ɪˈkwɪpmənt/	
-frequent	/ˈfriːkwənt/	/ˈfrikwənt/
-frequently	/ˈfriːkwəntli/	/ˈfrikwəntli/
-liquid	/ˈlɪkwɪd/	/ˈlɪkwəd/
-quake	/kweɪk/	
-qualified	/ˈkwɒlɪfaɪd/	/ˈkwələfaɪd/
-quality	/ˈkwɒlɪti/	/ˈkwələdi/
-quantity	/ˈkwɒntɪti/	/ˈkwantədi/
-quarrel	/ˈkwɒrəl/	/ˈkwərəl/
-quarter	/ˈkwɔːtə/	/ˈkwɔrdər/
-queen	/kwɪn/	/kwɪn/
-quest	/kwɛst/	/kwɛst/
-question	/ˈkwɛstʃən/	/ˈkwɛʃtʃən/
-quick	/kwɪk/	
-quiet	/ˈkwaɪət/	
-quit	/kwɪt/	
-quite	/kwaɪt/	
-quiz	/kwɪz/	
-quotation	/kwəʊˈteɪʃən/	/kwouˈteɪʃən/
-quote	/kwəʊt/	/kwout/

-require	/rɪ'kwaɪəʔ/	/rɪ'kwaɪr/
-sequence	/'sɪkwəns/	/'sɪkwəns/
-square	/skweəʔ/	/skwɛr/
-squash	/skwɒʃ/	/skwɒʃ/
-squeeze	/skwiːz/	/skwɪz/

NOTE:

Alveo palatal = Palato alveolar = Post alveolar

Lip	Labial
Tongue tip	Apical
Tongue blade	Laminal
Tongue body	Dorsal
Tongue root	Radical

/ks/, /gz/ SOUND

*The letter 'x' is pronounced /ks/ or /gz/ sound.

The letters 'x' = The sounds /ks/, /gz/

Spelling	Pronunciation	
- fix	/fɪks/	
-box	/bɒks/	/baks/
-ex	/eks/	/ɛks/
-except	/ɪk'sept/	/ɪk'sept/
-exciting	/ɪk'saɪtɪŋ/	
-exhibition	/ˌɛksɪ'bɪʃn/	/ˌɛksə'bɪʃən/
-expensive	/ɪk'spensɪv/	
-experience	/ɪk'spɪəriəns/	/ɪk'spɪriəns/
-explain	/ɪk'spleɪn/	
-export (noun)	/ˈɛkspɔːt/	/ˈɛkspɔrt/
-extra	/ˈɛkstrə/	/ˈɛkstrə/
-next	/nekst/	/nekst/
-ox	/ɒks/	/aks/
-relax	/rɪ'læks/	
-six	/sɪks/	
-tax	/tæks/	
-text	/tekst/	/tɛkst/
-X-ray	/ˈɛks reɪ/	/ˈɛks reɪ/
-exact	/ɪg'zækt/	
-exam	/ɪg'zæm/	
-examine	/ɪg'zæmɪn/	/ɪg'zæmən/
-example	/ɪg'zɑmpl/	/ɪg'zæmpəl/
-exhaust	/ɪg'zɔɪst/	/ɪg'zɔst/
-exhibit	/ɪg'zɪbɪt/	/ɪg'zɪbət/
-exist	/ɪg'zɪst/	
-exit	/ˈɛgzɪt/	/ˈɛksət/

ENGLISH STOP CONSONANTS (PLOSIVES)

*Stop consonants are weak, low or quiet at the end of words. We stop the consonant sound and don't open our lips or tongue again.

*Stop consonants at the beginning of words are strong or long. We stop the consonant sound for a very short time and open our lips or tongue again.

STOP CONSONANTS	AT THE END	WEAK, QUIET or SHORT.
STOP CONSONANTS	AT THE BEGINNING	STRONG or LONG.

/p/	
Help	/help/
Sleep	/sli:p/
Stop	/stɒp/
/b/	
Job	/dʒɒb/
Rob	/rɒb/
Kebab	/kɪ'bæb/
/t/	
Cat	/kæt/
Interest	/'ɪntrɪst/
Plant	/plɑ:nt/
/d/	
Hand	/hænd/
Need	/ni:d/
Word	/wɜ:d/
/k/	
Park	/pɑ:k/
Talk	/tɔ:k/
Walk	/wɔ:k/
/g/	
Bag	/bæg/
Dog	/dɒg/
Leg	/leg/

DI-GRAPHS

*A di-graph is a single sound, or phoneme which consists of two letters.

*Two letters represent one sound.

LETTERS	SOUNDS = PHONEMES	EXAMPLES	SOUNDS
ch	/tʃ/	cheek	/tʃiːk/
gh	/g/	ghost	/gəʊst/
ng	/ŋ/	sing	/sɪŋ/
ph	/f/	phonetic	/fə'netɪk/
sh	/ʃ/	ship	/ʃɪp/
th	/ð/	they	/ðeɪ/
th	/θ/	thing	/θɪŋ/
wh	/w/	when	/wen/
wr	/r/	write	/raɪt/

SAME DOUBLE CONSONANTS

Sounds	Letters	Letters	Sounds
/b/	bb	Rabbit	/'ræbɪt/
/d/	dd	Kidding	/'kɪdɪŋ/
/f/	ff	Difficult	/'dɪfɪkəlt/
/g/	gg	Biggest	/'bɪɡɪst/
/l/	ll	Follow	/'fɒləʊ/
/m/	mm	Summer	/'sʌməʳ/
/n/	nn	Dinner	/'dɪnəʳ/
/p/	pp	Slipper	/'slɪpəʳ/
/r/	rr	Narrow	/'nærəʊ/
/s/	ss	Kissing	/'kɪsɪŋ/
/t/	tt	Sitting	/'sɪtɪŋ/

TWO CONSONANTS = ONE SOUND

Spelling	Pronunciation	
-accept	/ək'sept/	/ək'sept/
-addition	/ə'dɪʃən/	
-allow	/ə'laʊ/	
-apple	/'æpl/	/'æpəl/
-channel	/'tʃænəl/	
-collection	/kə'leɪʃn/	/kə'leɪʃən/
-common	/'kɒmən/	/'kəmən/
-cutting	/'kʌtɪŋ/	
-effect	/ɪ'fekt/	/ɪ'fekt/
-falling	/'fɔ:lɪŋ/	/'fɒlɪŋ/
-foggy	/'fɒɡi/	/'fəɡi/
-follow	/'fɒləʊ/	/'fələʊ/
-gossip	/'ɡɒsɪp/	/'ɡəsəp/
-happen	/'hæpən/	
-happy	/'hæpi/	
-intelligent	/ɪn'telɪdʒənt/	/ɪn'telədʒənt/
-letter	/'letə/	/'ledə/
-little	/'lɪtl/	/'lɪdl/
-middle	/'mɪdl/	
-narrow	/'nærəʊ/	/'nærou/
-parallel	/'pærəlel/	
-parrot	/'pærət/	
-pollute	/pə'lu:t/	/pə'lut/
-possess	/pə'zes/	/pə'zɛs/
-possible	/'pɒsəbl/	/'pasəbəl/
-putting	/'pʊtɪŋ/	/'pʊdɪŋ/
-puzzle	/'pʌzl/	/'pʌzəl/
-quarrel	/'kwɒrəl/	/'kwarəl/
-rabbit	/'ræbɪt/	/'ræbət/
-rubbish	/'rʌbɪʃ/	
-seller	/'selə/	/'selə/
-selling	/'selɪŋ/	/'selɪŋ/
-sitting	/'sɪtɪŋ/	/'sɪdɪŋ/

CONSONANT CLUSTERS (BLENDS)

*Plaj, pratik, profesör, trafik, plan, plaket, program, prova, transfer, plastik, prenses, ödünç, örf, kürk, marş...

*We blend the /s/ and the /l/ sounds together TO MAKE THE /sl/ SOUND.

Sleep /slip/ not /silip/

SONORANTS

NASAL sounds	m	n	ŋ
LIQUID sounds	l	r	
GLIDE sounds	w	y	

CLUSTERS (BLENDS)	LETTERS	SOUNDS
/bl/	Black	/blæk/
	Blanket	/'blæŋkt/
	Blond	/blɒnd/
/br/	Brave	/breɪv/
	Bread	/bred/
	Break	/breɪk/
/cl/	Clear	/klɪə/
	Climb	/klaɪm/
	Close	/kləʊz/
/cr/	Crazy	/'kreɪzi/
	Create	/kri'eɪt/
	Crew	/kru:/
/dr/	Dress	/dres/
	Drink	/drɪŋk/
	Drive	/draɪv/
/fl/	Flag	/flæg/
	Flood	/flʌd/
	Fluent	/'flu:ənt/

/fr/	Free	/'fri:z/
	Front	/frʌnt/
	Fruit	/fru:t/
/gl/	Glass	/glɑ:z/
	Glove	/glʌv/
	Glue	/glu:z/
/gr/	Grand	/grænd/
	Great	/greɪt/
	Group	/gru:p/
/pl/	Play	/pleɪ/
	Please	/pli:z/
	Plenty	/'plenti/
/pr/	Prevent	/pri'vent/
	Pretty	/'prɪti/
	Press	/pres/
/sc/	Scale	/skeɪl/
	Scared	/skeə'd/
	Scan	/skæn/
/sk/	Ski	/ski:z/
	Skill	/skɪl/
	Skirt	/skɜ:t/
/sl/	Slim	/slɪm/
	Sleep	/sli:p/
	Slip	/slɪp/
/sm/	Smell	/smel/
	Smile	/smaɪl/
	Smoke	/sməʊk/
/sn/	Snake	/sneɪk/
	Sneeze	/sni:z/
	Sniff	/snɪf/
/sp/	Space	/speɪs/
	Speak	/spi:k/
	Special	/'speʃəl/
/st/	Stair	/steə'/
	Stand	/stænd/

/st/	Stamp	/stæmp/
/sw/	Swear	/sweə ^r /
	Sweet	/swi:t/
	Swim	/swim/
/tr/	Train	/treɪn/
	Travel	/'trævəl/
	Trip	/trip/
/str/	Street	/stri:t/
	Stress	/stres/
	Straight	/streɪt/

NOTE:

GLIDES = DIPHTHONGS

/ɪə/	/ɪ/	gliding	/ə/
/ʊə/	/ʊ/	gliding	/ə/
/eə/	/e/	gliding	/ə/
/eɪ/	/e/	gliding	/ɪ/
/ɔɪ/	/ɒ/	gliding	/ɪ/
/aɪ/	/æ/	gliding	/ɪ/
/əʊ/	/ə/	gliding	/ʊ/
/aʊ/	/æ/	gliding	/ʊ/

SILENT CONSONANT PHONEMES**Silent /b/**

-bomb	/bɒm/	/bɑm/
-climb	/klaɪm/	
-comb	/kəʊm/	/koum/
-debt	/det/	/dɛt/
-doubt	/daʊt/	
-lamb	/læm/	
-limb	/lɪm/	
-thumb	/θʌm/	
-tomb	/tuɪm/	/tum/

Silent /k/

-knee	/niː/	/ni/
-knife	/naɪf/	
-knight	/naɪt/	
-knit	/nɪt/	
-knock	/nɒk/	/nak/
-know	/nəʊ/	/nou/
-knowledge	/'nɒlɪdʒ/	/'nalɪdʒ/

Silent /l/

-calf	/kɑɪf/	/kæf/	
-calm	/kaɪm/	/kam/	/kam/
-could	/kʊd/	/kʊdʒ/	/kəd/
-half	/haɪf/	/hæf/	
-should	/ʃʊd/	/ʃəd/	
-talk	/tɔɪk/	/tɔk/	
-walk	/wɔɪk/	/wɔk/	
-would	/wʊd/	/wʊdʒ/	/wəd/

Silent /g/

-campaign	/'kæmpɛɪn/
-reign	/reɪn/
-sign	/saɪn/

Silent /n/

-autumn	/'ɔ:təm/	/'ɔ:təm/
-column	/'kɒləm/	/'kələm/
-condemn	/kən'dem/	
-damn	/dæm/	
-solemn	/'sɒləm/	/'sələm/

Silent /d/

-handsome	/'hænsəm/	
-wednesday	/'wenzdi/	/'wenzdeɪ/

Silent /t/

-castle	/'kɑ:stl/	/'kæsəl/
-christen	/'krɪsən/	/'krɪsən/
-listen	/'lɪsən/	/'lɪsən/
-mustn't	/'mʌsənt/	/'mʌsənt/

Silent /h/

-exhaust	/ɪg'zɔ:st/	/ɪg'zɔst/
-exhibit	/ɪg'zɪbɪt/	/ɪg'zɪbət/
-honest	/'ɒnɪst/	/'ʌnəst/
-honour	/'ɒnə/	/'ʌnər/
-hour	/aʊə/	/aʊr/

Silent /w/

-who	/huɪ/	/hu/
-whoever	/huɪ'evəʔ/	/hu'evər/
-whole	/həʊl/	/houl/
-whom	/huɪm/	/hum/
-whose	/huɪz/	/huz/
-wrap	/ræp/	
-wreck	/rek/	/ræk/
-wrest	/rest/	/rɛst/
-wrestle	/resəl/	/'rɛsəl/
-wrestler	/resləʔ/	/'rɛslər/
-wrestling	/reslɪŋ/	/'rɛslɪŋ/
-wring	/rɪŋ/	
-wrist	/rɪst/	
-write	/raɪt/	
-wrong	/rɒŋ/	/rɔŋ/

Silent /p/

-psychiatrist	/saɪ'kaɪətrɪst/	/sə'kaɪətrəst/
-psychic	/'saɪkɪk/	
-psycho	/'saɪkəʊ/	/'saɪkou/
-psychological	/,saɪkə'lɒdʒɪkl/	/,saɪkə'lɒdʒɪkl/
-psychologist	/saɪ'kɒlədʒɪst/	/saɪ'kələdʒəst/
-psychology	/saɪ'kɒlədʒi/	/saɪ'kələdʒi/

CHAPTER IV

SYLLABLE SYSTEM

DIVIDING WORDS into SYLLABLES

***Dividing words into parts helps speed the process of decoding. Knowing the rules for syllable division will help students read words more accurately and fluently.**

***It is very important to have the ability to divide words into syllables (syllable awareness). How you divide a word makes a big difference in how the word would be pronounced.**

***It provides students with essential – fundamental knowledge in the alphabetic system.**

***Knowing the six syllable types will allow the students to become a strong reader and speller.**

***Phonemic awareness is more highly related to learning to read than are tests of general intelligence, reading readiness, and listening comprehension (Stanovich, 1993).**

***Students who have well – developed phonological skills learn to read with more success.**

***Syllable Awareness makes speech easier for the brain to process.**

***It is useful to teach explicit, systematic phonics rules.**

‘Phonics first, syllables always’
--

WORD STRESS RULES

*Dictionaries are very important to teach languages. Because they show the phonetic spelling of a word, and which syllable is stressed in a word.

*In English, we don't say each syllable with the same force or stress. We say one syllable loudly, other syllables quietly.

*One word has only one stress. (One word cannot have two stresses. But in long words, a secondary stress (,) is much weaker than the primary (main) stress (').).

*The stressed syllable is strong, big or loud. The unstressed syllables are weak, small or quiet.

*We can only stress vowel sounds, not consonant sounds.

*We divide off any compound words, prefixes, suffixes, and roots which have vowel sounds.

*Word Stress is the part of Spoken English. Word stress is not an optional thing.

*An apostrophe '/' is used to show which syllable is stressed.

*The main = primary stress (apostrophe '/') is used in words that have at least two syllables.

*The secondary stress (comma /,/) is used in long words.

ENGLISH WORD STRESS = PRIMARY, SECONDARY and WEAK STRESS

ENGLISH SYLLABLE RULES

*There are six syllable types. A syllable is a beat in a word.

OPEN SYLLABLES	It is not followed by a consonant sound. The vowel sound is open. They are usually long vowels or diphthongs.	/mi:/	Me
		/gəʊ/	Go
		/maɪ/	My
		/beɪ-bi/	Ba-by
CLOSED SYLLABLES	It is followed by a consonant sound. The vowel sound is closed. They are usually short vowels.	/mæp/	Map
		/bɪg/	Big
		/kʌt/	Cut
			Dentist
MAGIC /E/ SYLLABLES	Silent = Disappearing 'e'		Come
			Home
			Make
VOWEL TEAM SYLLABLES	Diphthongs = Every diphthong is one vowel.		
/R/ CONTROLLED SYLLABLES	The r "controls" vowel, and gives it a different sound. -ar , -er, -ir, -or, -ur	/ɪər/	Ear
		/ʃʊər/	Sure
		/heər/	Hair
		/faɪr/	Far
		/pɜːrɪfɪkt/	Perfect
/L/ CONTROLLED SYLLABLES	-ble, -cle, -dle -fle, -gle, -tle. Consonant -le syllables are found at the end of a word.		Ta-ble
			Mid-dle
			Gig-gle
			Cir-cle
			Tur-tle

ONE - SYLLABLE WORDS

SHORT VOWELS	LONG VOWELS	DIPH-THONGS	TRIPH-THONGS
Yes /jes/	Clean /kli:n/	Near /niəʳ/	Layer /leɪəʳ/
Bad /bæd/	Work /wɜ:ʳk/	Tour /tuəʳ/	Loyal /lɔɪəl/
Kiss /kɪs/	Yard /jɑ:ʳd/	Share /ʃeəʳ/	Diet /daɪət/
Was /wəz/	School /sku:l/	Brave /breɪv/	Poem /pəʊɪm/
Sun /sʌn/	Short /ʃɔ:ʳt/	Join /dʒɔɪn/	Flower /flaʊəʳ/
Foot /fʊt/		While /waɪl/	
Stop /stɒp/		Phone /fəʊn/	
		Mouth /maʊθ/	

-bad	/bæd/
-beard	/biəʳd/
-cake	/keɪk/
-clean	/kli:n/
-cup	/kʌp/
-dare	/deəʳ/
-food	/fu:ɪd/
-got	/gɒt/
-house	/haʊs/
-jar	/dʒɑ:ʳ/
-look	/lʊk/
-male	/meɪl/
-mouth	/maʊθ/
-noise	/nɔɪz/
-phone	/fəʊn/
-please	/pli:z/
-share	/ʃeəʳ/
-short	/ʃɔ:ʳt/
-shout	/ʃaʊt/
-sure	/ʃʊəʳ/
-team	/ti:m/
-tour	/tuəʳ/
-while	/waɪl/
-work	/wɜ:ʳk/

TWO - SYLLABLE WORDS and STRESS

/eɪ + ə/	/ɔɪ + ə/	/aɪ + ə/	/əʊ + ə/	/aʊ + ə/
----------	----------	----------	----------	----------

Spelling**Pronunciation**

-bi.as	/'baɪ.əs/	
-buy.er	/'baɪ.əʳ/	
-cli.ent	/'klaɪ.ənt/	
-di.al	/'daɪ.əl/	
-di.et	/'daɪ.ət/	
-flour	/'flaʊ.əʳ/	/flaʊr/
-flow.er	/'flaʊ.əʳ/	
-i.ron	/'aɪ.ən/	/aɪ.ərn/
-lay.er	/'leɪ.əʳ/	
-li.ar	/'laɪ.əʳ/	
-li.on	/'laɪ.ən/	
-low.er	/'ləʊ.əʳ/	/'lou.ər/
-loy.al	/'lɔɪ.əl/	
-mow.er	/'məʊ.əʳ/	/'mou.ər/
-play.er	/'pleɪ.əʳ/	
-po.em	/'pəʊ.ɪm/	/'pou.əm/
-po.et	/'pəʊ.ɪt/	/'pou.əm/
-pow.er	/'paʊ.əʳ/	/paʊr/
-qui.et	/'kwaɪ.ət/	
-roy.al	/'rɔɪ.əl/	
-show.er	/'ʃaʊ.əʳ/	/ʃaʊr/
-slow.er	/'sləʊ.əʳ/	/'slou.ər/
-tow.el	/'taʊ.əl/	
-tow.er	/'taʊ.əʳ/	
-tri.al	/'traɪ.əl/	
-vow.el	/'vaʊ.əl/	

TWO - SYLLABLE WORDS and STRESS

*Divide off any compound words, prefixes, suffixes, and roots which have vowel sounds.

*When the first syllable has an obvious short sound, we divide words after the consonant sound. Because they are closed syllables and have the primary stress.

*Divide the word whenever there is a short vowel followed by a consonant.

*Divide the word whenever there is a long vowel or a diphthong.

*Divide the word between two consonants (in the middle) unless they form a blend.

Letters	Sounds	
-a.board	/ə'boɪ'd/	
-a.bout	/ə'baʊt/	
-a.dore	/ə'dɔɪ'r/	
-a.gainst	/ə'genst/	/ə'genst/
-a.go	/ə'gəʊ/	/ə'gou/
-a.larm	/ə'lɑɪ'm/	/ə'larm/
-a.like	/ə'laɪk/	
-a.loud	/ə'laʊd/	
-a.mount	/ə'maʊnt/	
-a.part	/ə'pɑɪ't/	
-a.rise	/ə'raɪz/	
-a.round	/ə'raʊnd/	
-a.rouse	/ə'raʊz/	
-a.shamed	/ə'ʃeɪmd/	
-a.side	/ə'saɪd/	
-a.wait	/ə'weɪt/	
-a.while	/ə'waɪl/	
-ac.claim	/ə'kleɪm/	
-ac.cord	/ə'kɔɪ'd/	

-ac.tion	/'ækʃən/	
-ad.here	/əd'hɪə/	
-al.lege	/ə'ledʒ/	
-an.gry	/'æŋɡri/	
-an.swer	/'ɑːnsə/	/'ænsər/
-an.y	/'eni/	/'eni/
-anx.ious	/'æŋkʃəs/	
-ap.pal	/ə'pɔːl/	
-ap.praise	/ə'preɪz/	
-ar.gue	/'ɑː'ɡjuː/	/'ɑːrgyʊ/
-ar.my	/'ɑː'mi/	/'ɑːrmi/
-art.ist	/'ɑː'tɪst/	/'ɑːrdəst/
-as.ccribe	/ə'skraɪb/	
-as.pire	/ə'spaɪə/	
-as.sert	/ə'sɜːt/	
-as.sign	/ə'saɪn/	
-Au.gust	/'ɔːgəst/	/'ɔːgəst/
-au.thor	/'ɔːθə/	/'ɔːθər/
-aw.ful	/'ɔːfəl/	/'ɔːfəl/
-ba.by	/'beɪbi/	
-bad.ly	/'bædli/	
-bank.er	/'bæŋkə/	
-be.cause	/'biːkəz/	/'biːkəz/
-be.fore	/'biːfɔːr/	/'biːfər/
-be.gin.ning	/'biːɡɪnɪŋ/	
-be.have	/'biːheɪv/	
-be.lieve	/'biːliːv/	/'bə'liv/
-be.tween	/'biːtwiːn/	/'biːtwin/
-bleed.ing	/'bliːdɪŋ/	/'blɪdɪŋ/
-bod.y	/'bɒdi/	/'badi/
-bor.der	/'bɔːdər/	/'bɔːrdər/
-bor.ing	/'bɔːrɪŋ/	/'bɔːrɪŋ/
-both.er	/'bɒðə/	/'bəðər/
-break.fast	/'brekfəst/	/'brekfəst/
-build.ing	/'bɪldɪŋ/	
-bur.glar	/'bɜː'glə/	/'bɜːrglər/

-bur.y	/'beri/	/'beri/
-bus.y	/'bɪzi/	
-busi.ness	/'bɪznəs/	
-ca.reer	/kə'riə/	/kə'rɪr/
-can.dy	/'kændi/	
-car.pet	/'kɑːpɪt/	/'kɑrpət/
-car.rot	/'kærət/	
-car.ry	/'kæri/	
-car.toon	/kɑː'tuːn/	/kɑr'tun/
-cas.tle	/'kɑːsəl/	/'kæsəl/
-cer.tain	/'sɜːtɪn/	/'sɜːdn/
-chick.en	/'tʃɪkɪn/	/'tʃɪkən/
-child.ish	/'tʃaɪldɪʃ/	
-cit.y	/'sɪti/	
-clev.er	/'klevə/	/'klevə/
-con.trol	/kən'trəʊl/	/kən'troul/
-cop.y	/'kɒpi/	/'kɒpi/
-cor.ner	/'kɔːnə/	/'kɔːnər/
-cou.ple	/'kʌpəl/	
-coun.try	/'kʌntri/	
-cov.er	/'kʌvə/	
-cra.zy	/'kreɪzi/	
-cre.ate	/kri'eɪt/	
-crowd.ed	/'kraʊdɪd/	/'kraʊdəd/
-cul.ture	/'kʌltʃə/	
-dam.age	/'dæmɪdʒ/	
-dan.ger	/'deɪndʒə/	
-daugh.ter	/'dɔːtə/	/'dɒtər/
-de.cide	/dɪ'saɪd/	
-dirt.y	/'dɜːti/	/'dɜːti/
-doc.tor	/'dɒktə/	/'daktər/
-du.ty	/'djuːti/	/'duti/
-dur.ing	/'djʊːrɪŋ/	/'dʊrɪŋ/
-e.nough	/'ɪnʌf/	
-e.qual	/'iːkwəl/	/'ikwəl/
-e.ven	/'iːvən/	/'ivən/

-e.vent	/ɪ'vent/	/ɪ'vent/
-ea.ger	/'i:ɡəʳ/	/'igər/
-eas.y	/'i:zi/	/'izi/
-ei.ther	/'aɪðəʳ/	/'iðər/
-En.glish	/'ɪŋɡlɪʃ/	
-en.joy	/ɪn'dʒɔɪ/	
-en.ter	/'entəʳ/	/'entər/
-end.ing	/'endɪŋ/	/'endɪŋ/
-ev.er	/'evəʳ/	/'evər/
-ev.ery	/'evri/	/'evri/
-eve.ning	/'i:vniŋ/	/'ivniŋ/
-ex.am	/ɪɡ'zæm/	
-ex.ist	/ɪɡ'zɪst/	
-fa.mous	/'feɪməs/	
-fa.ther	/'faɪðəʳ/	/'faðər/
-fas.ten	/'faɪsən/	/'fæsən/
-fash.ion	/'fæʃən/	
-fe.male	/'fi:meɪl/	/'fimeɪl/
-fi.nal	/'faɪnəl/	
-fin.ish	/'fɪnɪʃ/	
-for.eign	/'fɒrɪn/	/'farən/
-fu.ture	/'fju:tʃəʳ/	/'fiutʃər/
-func.tion	/'fʌŋkʃən/	
-gift.ed	/'ɡɪftɪd/	/'ɡɪftəd/
-glass.es	/'ɡlɑ:sɪz/	/'glæsəz/
-gui.tar	/ɡɪ'taɪʳ/	/ɡɪ'tar/
-guilt.y	/'ɡɪltɪ/	
-hab.it	/'hæbɪt/	/'hæbət/
-hand.y	/'hændɪ/	
-he.ro	/'hiərəʊ/	/'hirou/
-health.y	/'helθɪ/	/'helθi/
-heav.y	/'hevi/	/'hevi/
-her.self	/hɜ:'self/	/hɜr'self/
-ho.tel	/həʊ'tel/	/hou'tel/
-hon.est	/'ɒnɪst/	/'anəst/
-hon.our	/'ɒnəʳ/	/'anər/

-hu.man	/'hju:mən/	/'hiu:mən/
-hun.dred	/'hʌndrəd/	
-hun.gry	/'hʌŋgri/	
-hus.band	/'hʌzbænd/	
-i.dea	/aɪ'diə/	
-ill.ness	/'ɪlnɪs/	/'ɪlnəs/
-im.age	/'ɪmɪdʒ/	
-in.vite	/ɪn'vaɪt/	
-is.land	/'aɪlənd/	
-jack.et	/'dʒækɪt/	/'dʒækət/
-jeal.ous	/'dʒeləs/	/'dʒeləs/
-jog.ging	/'dʒɒɡɪŋ/	/'dʒagɪŋ/
-jour.ney	/'dʒɜːni/	/'dʒɜːni/
-ju.ry	/'dʒʊri/	
-jus.tice	/'dʒʌstɪs/	/'dʒʌstəs/
-kill.er	/'kɪlə/	
-kill.ing	/'kɪlɪŋ/	
-kitch.en	/'kɪtʃɪn/	/'kɪtʃən/
-knowl.edge	/'nəʊlɪdʒ/	/'nəʊlɪdʒ/
-la.bel	/'leɪbəl/	
-la.zy	/'leɪzi/	
-lan.guage	/'læŋɡwɪdʒ/	
-lat.er	/'leɪtə/	/'leɪdər/
-lat.est	/'leɪtɪst/	/'leɪdəst/
-laugh.ter	/'lɑːftə/	/'læftər/
-le.gal	/'liːɡəl/	/'lɪɡəl/
-lei.sure	/'leɪʒə/	/'leɪʒər/
-main.tain	/meɪn'teɪn/	
-man.age	/'mænɪdʒ/	
-man.y	/'meni/	/'meni/
-mar.ket	/'maɪ'kɪt/	/'mɑːkət/
-mas.ter	/'mɑːstə/	/'mæstər/
-mi.nor	/'maɪnə/	
-mod.ern	/'mɒdn/	/'mɑːdərn/
-morn.ing	/'mɔː'nɪŋ/	/'mɔːrnɪŋ/
-moth.er	/'mʌðə/	

-na.tive	/ˈneɪtɪv/	/ˈneɪdɪv/	
-nas.ty	/ˈnæsti/		
-nei.ther	/ˈnaɪðə/	/ˈniðə/	
-neigh.bour	/ˈneɪbə/		
-nev.er	/ˈnevə/	/ˈnevər/	
-nine.ty	/ˈnaɪnti/	/ˈnaɪndi/	
-no.ble	/ˈnəʊbəl/	/ˈnoubəl/	
-nor.mal	/ˈnɔːmə/	/ˈnɔːrməl/	
-o.pen	/ˈəʊpən/	/ˈoʊpən/	
-ob.ject	/ˈɒbdʒɪkt/	/ˈabdʒɪkt/	/ˈabdʒɛkt/
-ob.tain	/əbˈteɪn/		
-po.lice	/pəˈlɪs/	/pəˈlis/	
-po.lite	/pəˈlaɪt/		
-poi.son	/ˈpɔɪzən/		
-quar.rel	/ˈkwɒrəl/	/ˈkwarəl/	
-quar.ter	/ˈkwɔːtə/	/ˈkwɔːrtər/	
-ques.tion	/ˈkwestʃən/	/ˈkwɛʃtʃən/	
-rain.y	/ˈreɪni/		
-re.ly	/rɪˈlaɪ/		
-se.quence	/ˈsɪkwəns/	/ˈsɪkwəns/	
-sen.tence	/ˈsentəns/	/ˈsɛntəns/	
-sis.ter	/ˈsɪstə/		
-snow.y	/ˈsnəʊi/	/ˈsnouɪ/	
-sym.bol	/ˈsɪmbəl/		
-tar.get	/ˈtɑːɡət/	/ˈtɑːɡət/	
-trans.port	/ˈtrænsˌpɔːt/	/ˈtrænsˌpɔːrt/	
-u.nion	/ˈjuːnjən/	/ˈyʊnyən/	
-un.der	/ˈʌndə/		
-van.ish	/ˈvænɪʃ/		
-wa.ter	/ˈwɔːtə/	/ˈwɔːdə/	
-wind.y	/ˈwɪndi/		
-wom.an	/ˈwʊmən/		
-wom.en	/ˈwɪmɪn/		
-won.der	/ˈwʌndə/		
-wor.ried	/ˈwʌrɪd/	/ˈwɜːrɪd/	

SAME DOUBLE CONSONANTS

***Divide words into syllables between two same middle consonants.**

Spelling	Pronunciation	
-ac.cept	/ək'sept/	/ək'sept/
-al.low	/ə'laʊ/	
-chan.nel	/'tʃæn/	
-com.mon	/'kɒmən/	/'kɑmən/
-cut.ting	/'kʌtɪŋ/	/'kʌdɪŋ/
-diz.zy	/'dɪzi/	
-ef.fect	/ɪ'fekt/	/ɪ'fekt/
-fall.ing	/'fɔ:lɪŋ/	/'fɔlɪŋ/
-fog.gy	/'fɒgi/	/'fɑgi/
-fol.low	/'fɒləʊ/	/'faləʊ/
-ful.ly	/'fʊli/	
-gos.sip	/'gɒsɪp/	/'gasəp/
-hap.pen	/'hæpən/	
-hap.py	/'hæpi/	
-let.ter	/'letə/	/'ledə/
-nar.row	/'nærəʊ/	/'nærou/
-par.rot	/'pærət/	
-pol.lute	/pə'lʊt/	
-pos.sess	/pə'zes/	
-put.ting	/'pʊtɪŋ/	/'pʊdɪŋ/
-puz.zle	/'pʌzl/	/'pʌzəl/
-quar.rel	/'kwɒrəl/	/'kwərəl/
-rab.bit	/'ræbɪt/	/'ræbət/
-sell.er	/'selə/	/'selər/
-sell.ing	/'selɪŋ/	/'selɪŋ/
-set.ting	/'setɪŋ/	/'sedɪŋ/
-sit.ting	/'sɪtɪŋ/	/'sɪdɪŋ/
-slip.per	/'slɪpə/	
-win.ning	/'wɪnɪŋ/	

THREE - SYLLABLE WORDS and STRESS

Spelling	Pronunciation	
-a.bol.ish	/ə'bɒlɪʃ/	
-a.chieve.ment	/ə'tʃi:vmənt/	
-a.part.ment	/ə'paɪ'tmənt/	/ə'pɑrtmənt/
-ac.ci.dent	/'æksɪdənt/	/'æksədənt/
-ac.cu.rate	/'ækjʊrət/	
-ac.ro.nym	/'ækrənɪm/	
-ad.di.tion	/ə'dɪʃən/	/ə'dɪʃən/
-ad.mis.sion	/əd'mɪʃən/	
-ad.mon.ish	/əd'mɒnɪʃ/	
-an.oth.er	/ə'nʌðə/	
-ap.pear.ance	/ə'piərəns/	
-ap.pen.dix	/ə'pendɪks/	
-ap.point.ment	/ə'pɔɪntmənt/	
-ar.gu.ment	/'ɑ:ɡjʊmənt/	/'ɑrgyəmənt/
-ar.riv.al	/ə'raɪvəl/	
-ar.ti.cle	/'ɑ:tɪkəl/	/'ɑrdɪkəl/
-ar.ro.gant	/'ærəɡənt/	
-as.sem.ble	/ə'sembəl/	
-as.sign.ment	/ə'saɪnmənt/	
-at.ten.tion	/ə'tenʃən/	/ə'tenʃən/
-at.tor.ney	/ə'tɜ:ni/	
-at.tri.bute	/ə'trɪbjʊt/	
-au.di.ence	/'ɔ:diəns/	/'ɔdiəns/
-ba.na.na	/bə'nɑ:nə/	/bə'nænə/
-bach.e.lor	/'bætʃələ/	
-bas.ket.ball	/'bɑ:skɪtbɔ:l/	/'bæskətbɔl/
-be.hav.iour	/br'heɪvjə/	
-be.long.ings	/br'lɒŋɪŋz/	
-be lov.ed	/br'lʌvɪd/	
-beau.ti.ful	/'bjʊtɪfəl/	/'byutəfəl/
-ca.pa.ble	/'keɪpəbəl/	/'keɪpəbəl/
-cham.pi.on	/'tʃæmpiən/	
-char.ac.ter	/'kærɪktə/	/'kærəktər/

–cir.cum.stance	/ˈsɜːˈkəmstəns/	
–col.lec.tion	/kəˈlekʃən/	/kəˈlekʃən/
–com.pa.ny	/ˈkʌmpəni/	
–com.put.er	/kəmˈpjʊtəː/	/kəmˈpyudər/
–con.di.tion	/kənˈdɪʃən/	
–con.nect.ed	/kəˈnektɪd/	/kəˈnektəd/
–con.se.quence	/ˈkɒnsɪkwəns/	
–con.sid.er	/kənˈsɪdəː/	
–con.sid.ered	/kənˈsɪdəd/	
–con.ta.gious	/kənˈteɪdʒəs/	
–con.tin.ue	/kənˈtɪnjuː/	/kənˈtɪnyu/
–con.trac.tion	/kənˈtrækʃən/	
–con.trib.ute	/kənˈtrɪbjʊt/	
–cu.ri.ous	/ˈkjʊəriəs/	/ˈkyuriəs/
–dan.ger.ous	/ˈdeɪndʒərəs/	
–de.ci.sion	/dɪˈsɪʒən/	
–de.liv.er	/dɪˈlɪvəː/	
–de.pres.sion	/dɪˈprefən/	
–de.vel.oped	/dɪˈveləpt/	
–dem.on.strate	/ˈdemənstreɪt/	
–dif.fe.rent	/ˈdɪfərənt/	/ˈdɪfrənt/
–dif.fi.cult	/ˈdɪfɪkəlt/	/ˈdɪfɪkəlt/
–doc.tor.al	/ˈdɒktərəl/	
–dra.mat.ic	/drəˈmætɪk/	
–e.mo.tion	/ɪˈməʊʃən/	/ɪˈmouʃən/
–e.rec.tion	/ɪˈrekʃən/	
–en.deav.our	/ɪnˈdevəː/	
–en.er.gy	/ˈenədʒi/	/ˈɛnərdʒi/
–ex.cit.ed	/ɪkˈsaɪtɪd/	/ɪkˈsaɪtəd/
–ex.cit.ing	/ɪkˈsaɪtɪŋ/	
–fa.vou.rite	/ˈfeɪvərɪt/	/ˈfeɪvərət/
–fes.ti.val	/ˈfestɪvəl/	/ˈfɛstəvəl/
–fu.tur.ist	/ˈfjuːtʃərɪst/	
–fur.ni.ture	/ˈfɜːˈnɪtʃəː/	/ˈfɜːrnɪtʃər/
–gar.den.ing	/ˈgɑːˈdnɪŋ/	/ˈgɑːdnɪŋ/
–glos.sa.ry	/ˈglɒsəri/	

-gro.cer.y	/'grəʊsəri/	
-guar.an.tee	/,gærən'ti:/	
-gym.nas.tics	/dʒɪm'næstɪks/	
-his.to.ry	/'hɪstəri/	/'hɪstəri/
-hor.o.scope	/'hɒrəskəʊp/	
-hos.pi.tal	/'hɒspɪtl/	/'hɑspɪdl/
-i.ma.gine	/'ɪmædʒɪn/	/'ɪmædʒən/
-im.por.tant	/'ɪm'pɔ:tənt/	/'ɪm'pɔrdənt/
-in.ter.net	/'ɪntə'net/	/'ɪntənet/
-in.tro.duce	/,ɪntrə'dju:s/	
-in.ven.tion	/'ɪn'venfən/	/'ɪn'venfən/
-jus.ti.fy	/'dʒʌstɪfaɪ/	/'dʒʌstəfaɪ/
-man.ag.er	/'mænɪdʒə/	
-mar.vel.lous	/'maɪ'vələs/	/'mɑrvələs/
-min.is.ter	/'mɪnɪstə/	/'mɪnəstə/
-news.pa.per	/'nju:z,peɪpə/	/'nu:z,peɪpə/
-No.vem.ber	/'nə'vembə/	/'nou'vembə/
-of.fi.cer	/'ɒfɪsə/	/'afəsə/
-op.po.nent	/'ə'pəʊnənt/	/'ə'pounənt/
-par.al.lel	/'pærəlel/	/'pærəlel/
-pen.al.ty	/'penlti/	/'penldi/
-pos.si.ble	/'pɒsɪbəl/	/'pasəbəl/
-qual.i.fied	/'kwɒlɪfaɪd/	/'kwələfaɪd/
-qual.i.fy	/'kwɒlɪfaɪ/	/'kwələfaɪ/
-qual.i.ty	/'kwɒlɪti/	/'kwələdi/
-quan.ti.ty	/'kwɒntɪti/	/'kwantədi/
-qui.et.ly	/'kwaɪətli/	
-re.ces.sion	/'rɪ'seʃən/	
-re.li.gion	/'rɪ'lɪdʒən/	
-re.mem.ber	/'rɪ'membə/	/'rɪ'membə/
-sep.tem.ber	/'sep'tembə/	/'sep'tembə/
-sud.den.ly	/'sʌdnli/	
-vis.it.or	/'vɪzɪtə/	/'vɪzətə/
-won.der.ful	/'wʌndə'fʊl/	

***When the FIRST SYLLABLE has an obvious SHORT SOUND, we divide words after THE CONSONANT SOUND. Because they are CLOSED SYLLABLES and have the PRIMARY STRESS.**

Spelling	Pronunciation	
-an.i.mal	/'ænɪməl/	/'ænəməl/
-an.y.one	/'eniwʌn/	/'eniwən/
-av.a.lanche	/'ævələɪntʃ/	
-av.e.nue	/'ævɪnjuː/	
-av.e.rage	/'ævərɪdʒ/	
-ben.e.fit	/'benɪfɪt/	/'benəfɪt/
-cal.o.rie	/'kæləri/	
-cam.e.ra	/'kæməʀə/	
-cap.i.tal	/'kæpɪtl/	/'kæpədɪl/
-cas.u.al	/'kæʒuəl/	/'kæʒəl/
-cin.e.ma	/'sɪnɪmə/	/'sɪnəmə/
-cit.i.zen	/'sɪtɪzən/	/'sɪdəzən/
-crit.i.cise	/'krɪtɪsaɪz/	/'krɪdəsaɪz/
-croc.o.dile	/'krɒkədəɪl/	
-def.i.nite	/'defɪnɪt/	
-doc.u.ment	/'dɒkjumənt/	
-dom.i.nant	/'dɒmɪnənt/	
-ed.i.tor	/'edɪtəʀ/	
-el.e.ment	/'elɪmənt/	
-en.e.my	/'enəmi/	/'enəmi/
-gen.e.ral	/'dʒenərəl/	/'dʒenərəl/
-gen.e.rous	/'dʒenərəs/	/'dʒenərəs/
-grav.i.ty	/'grævɪti/	
-hes.i.tate	/'hezɪteɪt/	
-hol.i.day	/'hɒlɪdi/	/'hələdeɪ/
-im.i.tate	/'ɪmɪteɪt/	/'ɪməteɪt/
-man.u.al	/'mænjuəl/	/'mænyuəl/
-min.e.ral	/'mɪnərəl/	
-min.i.mum	/'mɪnɪmə/	/'mɪnəmə/
-neg.a.tive	/'negətɪv/	/'negədɪv/
-pos.i.tive	/'pɒzɪtɪv/	/'pazədɪv/

FOUR - SYLLABLE WORDS and STRESS

Spelling	Pronunciation	
-ac.com.mo.date	/ə'kɒmədeɪt/	/ə'kamədeɪt/
-ac.com.pa.ny	/ə'kʌmpəni/	
-ac.cel.e.rate	/ək'seləreɪt/	
-ac.cept.a.ble	/ək'septəbəl/	
-ac.cu.mu.late	/ə'kju:mjuleɪt/	
-ad.o.les.cent	/,ædə'lesənt/	
-ad.ver.tise.ment	/əd'vɜ:ɪ'tɪsmənt/	
-ag.ri.cul.ture	/'ægrɪ,kʌltʃə/	
-an.y.bod.y	/'eni,bɒdi/	/'eni,badi/
-a.nat.o.my	/ə'nætəmi/	
-an.i.ma.tion	/,æni'meɪʃən/	
-a.non.y.mous	/ə'nɒnɪməs/	
-an.tic.i.pate	/æn'tɪsɪpeɪt/	
-an.tip.a.thy	/æn'tɪpəθi/	
-anx.i.e.ty	/æŋ'zaɪəti/	
-a.pol.o.gize	/ə'pɒlədʒaɪz/	
-ap.pli.ca.tion	/,æplɪ'keɪʃən/	
-ap.pre.ci.ate	/ə'pri:ʃieɪt/	
-ap.pro.pri.ate	/ə'prəʊpriɪt/	
-ap.prox.i.mate	/ə'prɒksɪmɪt/	
-as.sim.i.late	/ə'sɪmɪleɪt/	
-au.thor.i.ty	/ɔ:θɒrɪti/	
-ca.pac.i.ty	/kə'pæsɪti/	
-cat.e.go.ry	/'kætɪgəri/	
-cel.e.bra.tion	/,selɪ'breɪʃən/	
-co.a.li.tion	/,kəʊə'lɪʃən/	
-com.mu.ni.cate	/kə'mju:nɪkeɪt/	/kə'myunəkeɪt/
-co.me.di.an	/kə'mɪ:diən/	
-com.po.si.tion	/,kɒmpə'zɪʃən/	
-con.cen.tra.tion	/,kɒnsən'treɪʃən/	
-con.fir.ma.tion	/,kɒnfə'meɪʃən/	
-con.ser.va.tive	/kən'sɜ:ɪvətɪv/	
-con.sid.er.ate	/kən'sɪdəreɪt/	

-con.tin.u.ous	/kən'tɪnjuəs/	
-con.ve.ni.ent	/kən'viːniənt/	
-cor.re.spon.dence	/ˌkɒrɪ'spɒndəns/	
-crit.i.cis.m	/'krɪtɪsɪzəm/	
-cur.ric.u.lum	/kə'rɪkjʊləm/	
-def.i.ni.tion	/ˌdefɪ'nɪʃən/	
-de.moc.ra.cy	/dɪ'mɒkrəsi/	
-dem.o.crat.ic	/ˌdemə'krætɪk/	
-de.vel.op.ment	/dɪ'veləpmənt/	
-dis.ap.prov.ing	/ˌdɪsə'pruːvɪŋ/	
-dis.trib.u.tor	/dɪ'strɪbjʊtə/	
-en.ter.tain.ment	/ˌentə'teɪnmənt/	/ˌentər'teɪnmənt/
-en.vi.ron.ment	/ɪn'vaɪrənmənt/	
-ex.hi.bi.tion	/ˌeksɪ'bɪʃən/	/ˌɛksə'bɪʃən/
-i.den.ti.cal	/aɪ'dentɪkəl/	/aɪ'dentɪkəl/
-im.me.di.ate	/ɪ'mɪdiət/	/ɪ'mɪdiɪt/
-im.pos.si.ble	/ɪm'pɒsɪbəl/	/ɪm'pasəbəl/
-in.for.ma.tion	/ˌɪnfə'meɪʃən/	/ˌɪnfər'meɪʃən/
-in.tel.li.gent	/ɪn'telɪdʒənt/	/ɪn'telədʒənt/
-in.ves.ti.gate	/ɪn'vestɪgeɪt/	/ɪn'vestəgeɪt/
-in.vi.ta.tion	/ˌɪnvɪ'teɪʃən/	/ˌɪnvə'teɪʃən/
-man.da.to.ry	/'mændətəri/	/'mændətɔːri/
-ne.ces.sa.ry	/'nesɪsəri/	/'nesəsəri/
-rec.tan.gu.lar	/rek'tæŋgjʊlə/	
-un.u.su.al	/ʌn'juːʒuəl/	/ʌn'yʊʒəl/

FIVE-SYLLABLE WORDS and STRESS

Letters	Sounds	
-ab.bre.vi.a.tion	/ə,bri:vɪ'eɪʃən/	
-an.ni.ver.sa.ry	/,æni'vɜ:ɪ'səri/	
-an.ti.pa.thet.ic	/,æntɪpə'tetɪk/	
-as.sim.i.la.tion	/ə,sɪmɪ'leɪʃən/	
-as.so.ci.a.tion	/ə,səʊsi'eɪʃən/	
-co.or.di.na.tion	/kəʊ,ɔ:ɪ'dɪ'neiʃən/	
-con.grat.u.la.tion	/kən,grætʃʊ'leɪʃən/	
-con.sid.e.ra.tion	/kən,sɪdə'reɪʃən/	
-con.tem.po.ra.ry	/kən'tempərəri/	/kən'tempəri/
-di.scrim.i.na.tion	/dɪ,skrɪmɪ'neiʃən/	/dɪ,skrɪmə'neiʃən/
-el.e.men.ta.ry	/,elɪ'mentəri/	
-ex.am.i.na.tion	/ɪg,zæmɪ'neiʃən/	
-hal.lu.ci.na.tion	/hə'lu:ɪ'neiʃən/	
-i.ma.gi.na.tion	/ɪ,mædʒɪ'neiʃən/	/ɪ,mædʒə'neiʃən/
-im.me.di.ate.ly	/ɪ'mɪ:diətli/	/ɪ'midiətli/
-in.tel.lec.tu.al	/,ɪntɪ'lektʃuəl/	
-in.ter.me.di.ate	/,ɪntə'mɪ:diət/	
-in.ves.ti.ga.tion	/ɪn,vestɪ'geɪʃən/	
-jus.ti.fi.ca.tion	/,dʒʌstɪfɪ'keɪʃən/	/,dʒʌstəfə'keɪʃən/
-ne.go.ti.a.tion	/nɪ,gəʊʃi'eɪʃən/	/nɪ,gouʃi'eɪʃən/
-or.gan.i.za.tion	/,ɔ:ɪ'gənəɪ'zeɪʃən/	/,ɔ:ɪ'gənə'zeɪʃən/
-qual.i.fi.ca.tion	/,kwɒlɪfɪ'keɪʃən/	/,kwələfə'keɪʃən/
-un.com.fort.a.ble	/ʌn'kʌmfətəbəl/	/ʌn'kʌmfərtəbəl/
-un.der.es.ti.mate	/,ʌndər'estɪmeɪt/	/,ʌndər'estəmeɪt/
-un.der.grad.u.ate	/,ʌndə'grædʒuɪt/	/,ʌndər'grædʒuət/

INFLECTIONAL AFFIXES and SCHWA

***They don't change the meaning or grammatical category (noun, verb, adjective, adverb) of the word.**

SUFFIXES	FUNCTION	EXAMPLES
-S	PLURAL ENDINGS	DOG-S
-S	PRESENT TENSE ENDINGS	COME-S
-ED	PAST TENSE ENDINGS	START-ED
-ING	CONTINUOUS ENDINGS	READ-ING
-ER	COMPARATIVE ENDINGS	OLD-ER
-EST	SUPERLATIVE ENDINGS	RICH-EST

***Endings help us find the correct word stress.**

NOTE:

NATURAL ENGLISH	
The Structure of the English syllable	Endings help us find the stress...
Syllable Division	cin.e.ma /'sɪnɪmə/...
Syllabic Consonants	/'æpəl/, /'lɪsən/, /'dɪfərənt/...
Syllabic Nasals	/'drɪvən/, /'rɪəlɪzəm/...
Strong and Weak Syllables	/'sʌbdʒɪkt/, /'jʊgə't/...

DERIVATIONAL AFFIXES and SCHWA

*They change the meaning or grammatical category (noun, verb, adjective, adverb) of the word.

COMMON PREFIXES	EXAMPLES
bi-	BI-cy-cle
co-	CO-op-e-rate
com-	COM-bine
de-	DE-part
dis-	DIS-like
en-	EN-joy
ex-	EX-hus-band
im-	IM-pos-si-ble
in-	IN-cau-tious
ir-	IR-reg-u-lar
mis-	MIS-take
re-	RE-view
un-	UN-happy

*There is usually unstress on inflectional and derivational affixes.

STRESS on a VOWEL SOUND
We can only stress vowel sounds, not consonant sounds.

COMMON SUFFIXES	EXAMPLES
-age	pack-AGE
-al	na-tion-AL
-en	sharp-EN
-er	sing-ER
-ess	host-ESS
-ful	stress-FUL
-fy	sim-ple-FY
-hood	child-HOOD
-ic	ec-o-nom-IC
-ish	child-ISH
-ist	art-IST
-less	care-LESS
-ly	friend-LY
-ment	em-ploy-MENT
-ness	hap-pi-NESS
-or	vis-it-OR
-ous	dan-ger-OUS
-ship	friend-SHIP
-sion	vi-SION
-tion	ac-TION
-tive	cre-a-TIVE
-ure	fail-URE
-y	dirt-Y

Nearly 90 PERCENT of the TWO-SYLLABLE NOUNS have FIRST-SYLLABLE STRESS.
 Nearly 80 PERCENT of the TWO-SYLLABLE VERBS have SECOND-SYLLABLE STRESS.

UNSTRESSED SUFFIXES

-cious	Delicious	/dɪ'liʃəs/
	Suspicious	/sə'spiʃəs/
-graphy	Geography	/dʒɪ'ɒgrəfi/
	Photography	/fə'tɒgrəfi/
-ial	Essential	/ɪ'senʃəl/
	Financial	/fə'nænʃəl/
-ian	Politician	/,pɒlə'tɪʃən/
	Vegetarian	/,vedʒə'teəriən/
-ible	Impossible	/ɪm'pɒsəbəl/
	Incredible	/ɪn'kredəbəl/
-ic	Energetic	/,enə'dʒetɪk/
	Fantastic	/fæn'tæstɪk/
-ient	Ancient	/'eɪnʃənt/
	Efficient	/ɪ'fɪʃənt/
-ify	Classify	/'klæsəfaɪ/
	Terrify	/'terəfaɪ/
-ity	Ability	/ə'bɪləti/
	Possibility	/,pɒsə'bɪləti/
-logy	Biology	/baɪ'ɒlədʒi/
	Psychology	/saɪ'kɒlədʒi/
-meter	Kilometer	/kɪ'lɒmətə/
	Thermometer	/θə'mɒmətə/
-sion	Occasion	/ə'keɪʒən/
	Permission	/pə'mɪʃən/
-tion	Definition	/,defə'nɪʃən/
	Situation	/,sɪtʃu'eɪʃən/
-tious	Ambitious	/æm'bɪʃəs/
	Cautious	/'kɔ:ʃəs/
-ual	Unusual	/ʌn'ju:ʒəl/
	Visual	/'vɪʒuəl/

-ary	Necessary	/ˈnesəseri/
	Secretary	/ˈsekrəteri/
	Vocabulary	/vəˈkæbjʊləri/
-ate	Associate	/əˈsəʊʃiət/
	Exaggerate	/ɪɡˈzædʒəreɪt/
	Operate	/ˈɒpəreɪt/
-ize	Apologize	/əˈpɒlədʒaɪz/
	Criticize	/ˈkrɪtəsaɪz/
	Recognize	/ˈrekəɡnaɪz/
-ous	Dangerous	/ˈdeɪndʒərəs/
	Spontaneous	/spɒnˈteɪniəs/
	Simultaneous	/ˌsɪməlˈteɪniəs/

IRREGULAR (PHONETICALLY) SUFFIXES

STRESSED SUFFIXES

-ee	Employee	/ˌemplɔɪˈiː/ /ɪmˈplɔɪˈiː/
	Referee	/ˌrefəˈriː/
	Refugee	/ˌrefjuˈdʒiː/
	Trainee	/ˌtreɪˈniː/
-eer	Career	/kəˈrɪə/
	Engineer	/ˌendʒɪˈnɪə/
	Mountaineer	/ˌmaʊntəˈnɪə/
	Volunteer	/ˌvɒlənˈtɪə/
-ese	Chinese	/tʃaɪˈniːz/
	Japanese	/ˌdʒæpəˈniːz/
-ique	Antique	/ænˈtiːk/
	Technique	/tekˈniːk/
	Unique	/juˈniːk/

ENGLISH CONSONANT PHONEMES

VOICED (SOFT) CONSONANTS	UNVOICED (VOICELESS = HARD) CONSONANTS
/b/	/p/
/d/	/t/
/dʒ/	/tʃ/
/g/	/k/
/v/	/f/
/ð/	/θ/
/z/	/s/
/ʒ/	/ʃ/
	/h/
/m/	
/n/	
/ŋ/	
/l/	
/r/	
/w/	
/j/	

NOTE: /dʒ/ = /d + ʒ/ /tʃ/ = /t + ʃ/
 /ð/ = /d^h/ /θ/ = /t^h/
 /j/ = /y/

*English consonant sounds are shorter than Turkish consonants.

SYLLABLES and -S ENDINGS

	Words ending in VOICED SOUNDS .../z/	Words ending in VOICELESS SOUNDS .../s/	Words ending in NOISY SOUNDS .../ɪz/ or .../əz/
	Add a SOUND .../z/	Add a SOUND .../s/	Add a SYLLABLE .../ɪz/ or .../əz/
1	/b/	/p/	/dʒ/
2	/d/	/t/	/tʃ/
3	/ð/	/θ/	/ʃ/
4	/g/	/k/	/s/
5	/v/	/f/	/z/
6	/m/		
7	/n/		
8	/ŋ/		
9	/l/		
10	/r/		
11	VOWEL SOUNDS		

Words	Add a SOUND	Add a SYLLABLE
Beach		Beaches
Change		Changes
Close		Closes
Dance		Dances
Finish		Finishes
Judge		Judges
Kiss		Kisses
Leave	Leaves	
Miss		Misses
Orange		Oranges
Pay	Pays	
Plan	Plans	
Send	Sends	
Teach		Teaches

SYLLABLES and -ED ENDINGS

	Words ending in VOICED SOUNDS .../d/	Words ending in UNVOICED SOUNDS .../t/	Words ending in /t/ or /d/ .../ɪd/ or .../əd/
	Add a SOUND .../d/	Add a SOUND .../t/	Add a SYLLABLE .../ɪd/ or .../əd/
1	/b/	/p/	/d/
2	/dʒ/	/tʃ/	/t/
3	/g/	/k/	
4	/ʒ/	/ʃ/	
5	/v/	/f/	
6	/z/	/s/	
7	/ð/		
8	/m/		
9	/n/		
10	/ŋ/		
11	/l/		
12	/r/		
13	VOWEL SOUNDS		

Words	Add a SOUND	Add a SYLLABLE
Close	Closed	
Decide		Decided
Excite		Excited
Finish	Finished	
Kiss	Kissed	
Looked	Looked	
Paint		Painted
Phone	Phoned	
Start		Started
Visit		Visited
Wait		Waited

COMPOUND NOUNS	STRESS on THE FIRST PART
PROPER NOUNS	STRESS on THE SECOND PART
PHRASAL VERBS	STRESS on THE SECOND PART
ADJECTIVE + NOUN	STRESS on THE SECOND PART

COMPOUND NOUNS	Bed-room	/'bedrʊm/
	Juice bar	/'dʒuːs bɑːr/
	Show-man	/'ʃəʊmən/
PROPER NOUNS	Great Britain	/,ɡreɪt 'brɪtən/
	New Zealand	/,njuː 'ziːlənd/
	United States	/juːˌnaɪtɪd 'steɪts/
PHRASAL VERBS	Turn on	/,tɜːn 'ɒn/
	Look for	/,lʊk 'fɔːr/
	Put up with	/,pʊt 'ʌp wɪð/
ADJECTIVE + NOUN	White lie	/,waɪt 'laɪ/
	Good morning	/,ɡʊd 'mɔːrniŋ/
	Good night	/,ɡʊd 'naɪt/

STRESSED and UNSTRESSED SOUNDS

	STRESSED SOUNDS	UNSTRESSED SOUNDS
ALWAYS	/e/ /æ/ /ʌ/ /ʊ/ /ɒ/	/ə/
USUALLY		/ɪ/
ALWAYS	/iː/ /ɜː/ /ɑː/ /uː/ /ɔː/	
ALWAYS	/ɪə/ /ʊə/ /eə/ /eɪ/ /ɔɪ/ /aɪ/ /əʊ/ /aʊ/	

WEAK FORMS

to: /tə/ (before consonants) = to play = /tə pleɪ/
 /ту/ (before vowels) = to eat = /tu ɪt/

CHAPTER V

FEATURES OF CONNECTED SPEECH

ENGLISH SENTENCE STRESS and SCHWA

***CONTENT WORDS** are the key words of a sentence. They are the important words that carry the information or meaning in a sentence.

***Do you say every English word with the SAME STRESS or FORCE? NO.**

NATIVE SPEAKERS of English listen for the **STRESSED WORDS**, not the **WEAK WORDS**. If you use **SENTENCE STRESS** in your speech, you will understand spoken English. **STRESSED WORDS** are the **KEY** to excellent pronunciation and understanding of English.

***FUNCTION WORDS** are not very important words. They are **SMALL WORDS** that make the sentence correct grammatically. **UNSTRESSED WORDS** are weak, small or quiet.

***If you remove the CONTENT WORDS** from a sentence, you can't understand the sentence. The sentence has no meaning without the **CONTENT WORDS**.

***If you remove the FUNCTION WORDS** from a sentence, you can understand the sentence. **FUNCTION WORDS** have little meaning.

***It is the part of a GOOD ACCENT.** Every language has its own **RHYTHM** or **BEAT**. **SENTENCE STRESS** is the **MUSIC** of spoken English.

***SENTENCE STRESS** gives English its **RHYTHM**. We use strong and weak '**BEATS**' in sentences. The mixture of **STRESSED** and **UNSTRESSED** words gives English its **RHYTHM**.

***SENTENCE STRESS** help us to understand spoken English when people speak English fast. We reduce **WEAK WORDS** or **SYLLABLES**.

***With SENTENCE STRESS**, some words in a sentence are **STRESSED** (important, loud, big) and other words are **UNSTRESSED** (weak, quiet, unimportant, small). **SENTENCE STRESS** is a **GOLDEN KEY** to speaking and understanding English.

***IF YOU STRESS EVERY WORD OR SYLLABLE EQUALLY, YOU SOUND ANGRY, IMPATIENT OR YOU GIVE NEGATIVE FEELINGS...**

STRESS & UNSTRESS

STRESSED (OPEN CLASS WORDS)	UNSTRESSED (CLOSED CLASS WORDS)
VERBS (go, come, read...)	AUXILIARIES (was, will, are, can, could...)
NOUNS (school, home...)	ARTICLES (a, an, the)
ADJECTIVES (big, clever...)	PREPOSITIONS (from, to, of...)
ADVERBS (slowly, hard..)	CONJUNCTION (but, that, as, and, or...)
DEMONSTRATIVE PRONOUNS (that, this, these, those)	PRONOUNS (we, they, them...)
NEGATIVES (can't, wouldn't, don't...)	QUANTIFIERS (some...)
QUESTION WORDS (what, when, why, where...)	
INTERJECTIONS (EXCLAMATIONS) (oh!, wow!...)	
PREPOSITIONAL ADVERBS (Do you want to go out ?) (where do you come from?)	

*STRESSED SYLLABLES are high, long, and loud.

*UNSTRESSED SYLLABLES are low, short, quiet, and one-syllable words.

Content words = information words = stressed = important words...
Function words = non information = grammatical = unimportant...

SENTENCE STRESS = FUNCTION WORDS

WORDS	WEAK FORMS	STRONG FORMS
a	/ə/	/eɪ/
am	/m/ /əm/	/æm/
an	/ən/	/æn/
and	/n/ /ən/ /nd/ /ənd/	/ænd/
are	/əʳ/	/ɑːʳ/
as	/əz/	/æz/
at	/ət/	/æt/
but	/bət/	/bʌt/
can	/kn/ /kən/	/kæn/
could	/kəd/	/kʊd/ /kʊdʒ/
do	/d/ /də/ /dʊ/	/duː/
does	/z/ /dəz/	/dʌz/
for	/fəʳ/	/fɔːʳ/
from	/fm/ /fəm/ /frəm/	/frɒm/ /frʌm/ /fraɪm/
had	/d/ /əd/ /həd/	/hæd/
has	/z/ /əz/ /həz/	/hæz/
have	/v/ /əv/ /həv/	/hæv/
her	/əʳ/ /həʳ/ /ɜːʳ/	/hɜːʳ/
herself	/əʳ'self/ /həʳ'self/	/hɜːʳ'self/
him	/əm/ /ɪm/	/hɪm/
is	/z/ /s/ /əz/	/ɪz/
just	/dʒəst/	/dʒʌst/
must	/məs/ /məst/	/mʌst/
nor	/nəʳ/	/nɔːʳ/
of	/ə/ /əv/	/ɒv/ /ʌv/ /aɪv/
or	/əʳ/	/ɔːʳ/
shall	/l/ /ʃl/ /ʃəl/	/ʃæl/
should	/ʃəd/	/ʃʊd/
sir	/səʳ/	/sɜːʳ/

some	/sm/ /səm/	/sʌm/
than	/ðən/	/ðæn/
that(conj)	/ðæt/	/ðæt/
the	/ðə/ /ði/	/ði:/
their	/ðəʳ/	/ðeəʳ/
them	/əm/ /ðəm/	/ðem/
there	/ðəʳ/	/ðeəʳ/
they're	/ðəʳ/	/ðeəʳ/ /ðer/
to	/tə/ /tu/	/tu:/
unless	/ən'les/	/ʌn'les/
until	/ən'tɪl/	/ʌn'tɪl/
us	/s/ /əs/	/ʌs/
was	/wəz/	/wɒz/ /wʌz/ /waɪz/
were	/wəʳ/	/wɜːʳ/
what	/wæt/	/wɒt/ /wʌt/ /waɪt/
will	/l/ /əl/ /wəl/	/wɪl/
would	/d/ /əd/ /wəd/	/wʊd/ /wʊdʒ/
you	/jə/ /ju/	/ju:/
you'd	/jəd/ /jʊd/	/juɪd/
you'll	/jəl/ /jʊl/	/juɪl/
you're	/jəʳ/ /jʊʳ/	/juɪʳ/ /jɔɪʳ/
you've	/jəv/ /jʊv/	/juɪv/
your	/jəʳ/ /jʊʳ/	/jɔɪʳ/
yours	/jəʳz/ /jʊʳz/	/jɔɪʳz/
yourself	/jəʳ'self/ /jʊʳ'self/	/jɔɪʳ'self/

Phonemic Harmony = Vowel Harmony, Consonant Harmony

be	/bi/	/biː/
been	/bɪn/	/biːn/
he	/i/ /iː/ /hi/	/hiː/
he'd	/id/ /hid/	/hiːd/
he'll	/il/ /hil/	/hiːl/
he's	/iz/ /hiz/	/hiːz/
himself	/ɪm'self/	/hɪm'self/
his	/ɪz/	/hiːz/
me	/mi/	/miː/
she	/ʃi/	/ʃiː/
she'd	/ʃid/	/ʃiːd/
she'll	/ʃil/	/ʃiːl/
she's	/ʃiz/	/ʃiːz/
we	/wi/	/wiː/
we'd	/wid/	/wiːd/
we'll	/wil/	/wiːl/
we're	/wir/	/wiːr/
we've	/wiv/	/wiːv/

WHY 'STRESS HARMONY' IS IMPORTANT?

*People will understand you if you don't use CONTRACTIONS when you speak, but CONTRACTIONS help you to speak faster and more smoothly. It is very important to understand CONTRACTIONS in order to improve your listening skills.

*When people speak quickly, they use WEAK form PRONOUNS, ARTICLES, AUXILIARY VERBS, QUANTIFIERS, CONJUNCTIONS, and PREPOSITIONS. If you know how they sound, it can help your listening.

*If you use STRONG form PRONOUNS, ARTICLES, AUXILIARY VERBS, QUANTIFIERS, CONJUNCTIONS, and PREPOSITIONS in the middle of the sentences when you speak, it will slow you down.

*If you use GRAMMAR WORDS with STRONG FORMS in the sentences, people may think you are RUDE and feeling ANGRY...

ENGLISH = STRESSED LANGUAGE = SCHWA

A /ə/	AN /ən/
WAS /wəz/	WERE /wə^r/
AND /ən^d/	OF /əv/
FROM /frəm/	BUT /bət/
CAN /kən/	COULD /kəd/
TO /tə/	FOR /fə^r/
SENTENCE STRESS	

SENTENCE STRESS EXAMPLES

POSITIVE SENTENCES

He used to walk to school.	/hɪ juːs tu wɔːk tə skuːl/
I have finished my homework.	/aɪv 'fɪnɪʃt maɪ 'həʊmwɜːk/
I used to like my friends.	/aɪ juːs tu laɪk maɪ frenˈdz/
I was able to speak fluently.	/aɪ wəz 'eɪbl tə spiːk 'fluːəntli/
It is very interesting.	/ɪts 'veri 'ɪntrɪstɪŋ/
It's been snowing all day.	/ɪts bɪn 'snəʊɪŋ ɔːl deɪ/
My car was stolen last year.	/maɪ kɑːr wəz 'stəʊlən laɪs jɪə/
My friends visit me on Sunday.	/maɪ frenˈdz 'vɪzɪt mi ɒn 'sʌndeɪ/
My friends visited me.	/maɪ frenˈdz 'vɪzɪtɪd mi/
My friends will visit me.	/maɪ frenˈdz wəl 'vɪzɪt mi/
She had written her book.	/ʃɪd 'rɪtɪn-ə bʊk/
She has written her book.	/ʃɪz 'rɪtɪn-ə bʊk/
She hates listening to music.	/ʃɪ heɪts 'lɪsnɪŋ tə 'mjuːzɪk/
She is going to sing a song.	/ʃɪz 'gəʊɪŋ tə sɪŋ-ə sɒŋ/
She must help her parents.	/ʃɪ məsˈt help-ə 'perənts/
She says that she will come.	/ʃɪ sez ðæt ʃɪl kʌm/
She will have written her book.	/ʃɪl v 'rɪtɪn-ə bʊk/
That boy is my friend.	/ðæt bɔɪz maɪ frend/

They are living in Turkey now.	/ðeɪ 'ər 'lɪvɪŋ-ɪn 'tɜːki naʊ/
They had been playing football.	/ðeɪd bɪn 'pleɪɪŋ 'fʊtbɔːl/
They have been playing football.	/ðeɪv bɪn 'pleɪɪŋ 'fʊtbɔːl/
They love walking at the beach.	/ðeɪ lʌv 'wɔːkɪŋ-ət ðə bi:tʃ/
They said that we played badly.	/ðeɪ sed ðæt wi pleɪd 'bædli/
They will have been playing it.	/ðeɪlv bɪn 'pleɪɪŋ-ɪt/
Those teachers are at my school.	/ðəʊz 'tɪtʃəʳz ə-ət maɪ skuːl/
We say that he is doing it.	/wi seɪ ðæt hɪz 'duːɪŋ-ɪt/

NOTE:

INTENTION	SPELLING	PRONUNCIATION
Positive	I can do it.	/aɪ kən duw ɪt/
Extra Positive	I can do it.	/aɪ kæn duw ɪt/

INTENTION	SPELLING	PRONUNCIATION
Negative	I can't do it.	/aɪ kɑːnt duw ɪt/
Extra Negative	I can't do it.	/aɪ kɑːnt duw ɪt/

SPELLING	BRITISH	AMERICAN
can't	/kɑːnt/	/kænt/

NEGATIVE SENTENCES

He doesn't like sitting at a cafe.	/hɪ 'dʌznt laɪk 'sɪtɪŋ-ət-ə 'kæfeɪ/
He won't be able to cook.	/hi wəʊnt bɪ 'eɪbl tə kʊk/
His friends didn't visit me.	/hɪz frendz 'dɪdnt 'vɪzɪt mi/
His friends won't visit me.	/hɪz frendz wəʊnt 'vɪzɪt mi/
I can't stand that boy.	/aɪ kɑːnt stænd ðæt bɔɪ/
She hadn't written her book.	/ʃi 'hædnt 'rɪtn-ər buk/
She hasn't written her book.	/ʃi 'hæzənt 'rɪtn-ər buk/
She won't have written her book.	/ʃi wəʊnt-əv 'rɪtn-ər buk/
They aren't living in Turkey.	/ðeɪ 'aɪrənt 'lɪvɪŋ-ɪn tɜː'ki/
They didn't use to smoke.	/ðeɪ 'dɪdnt juːs tə sməʊk/
They hadn't been playing it.	/ðeɪ 'hædnt bɪn 'pleɪɪŋ-ɪt/
They haven't been playing it.	/ðeɪ 'hævənt bɪn 'pleɪɪŋ-ɪt/
They won't have been playing it.	/ðeɪ wəʊnt-əv bɪn 'pleɪɪŋ-ɪt/
We mustn't play in the class.	/wi 'mʌsənt pleɪ-ɪn ðə klaɪs/
You mustn't cheat in the exam.	/ju 'mʌsənt tʃiːt-ɪn ðɪv ɪg'zæm/
You shouldn't come late.	/ju 'ʃʊdnt kʌm leɪt/

QUESTION WORDS

Can you describe yourself?	/kən jə dɪs'kraɪb jə'self/
Did she use to visit him?	/dɪd ʃɪ juːs tu 'vɪzɪt-ɪm/
Did you wear that dress?	/dɪd jə weə ɒæt dres/
Do you like flying?	/djə laɪk 'flaɪɪŋ/
Do you like this one or that one?	/djə laɪk ðɪs wʌn ɔːr ɒæt wʌn/
How do you spell it?	/haʊ djə spel-ɪt/
How high is the building?	/haʊ haɪ-əz ðə 'bɪldɪŋ/
How long hasn't she gone there?	/haʊ lɒŋ 'hæzəntʃɪ gɒn ðeə/
How long have you been talking?	/haʊ lɒŋ-əv ju biŋ 'tɔːkɪŋ/
How many books will you read?	/haʊ 'meni buks wɪl jə riːd/
How many hours is she waiting?	/haʊ 'meni 'aʊəz-əz ʃɪ 'weɪtɪŋ/
How much money have you got?	/haʊ mʌtʃ 'mʌni-əv jə gɒt/
How old are you?	/haʊ əʊld-ər ju/
How well do you know it?	/haʊ wel djə nəʊw ɪt/
Is he as old as her?	/ɪz-ɪ-əz əʊld əz-ər/
What are you going to do here?	/wɒt-ər jə 'gəʊɪŋ tə duː hɪər/
What are you looking at?	/wɒt-ər jə 'lʊkɪŋ-æt/
What are you looking at?	/wɒt-ər jə 'lʊkɪŋ-æt/
What books will you read?	/wɒt buks wɪl jə riːd/
What does she do?	/wɒt dəz ʃɪ duː/

What should I do?	/wɒt ʃəd-aɪ duː/
What time was it?	/wɒt taɪm wəz-ɪt/
What's the book about?	/wɒts ðə bʊk-ə'baʊt/
What's your name?	/wɒts jəː neɪm/
What's your favourite drink?	/wɒts jəː 'feɪvərɪt drɪŋk/
When are you coming back?	/wen-əː jə 'kʌmɪŋ bæk/
When are you going?	/wen-əː jə 'gəʊɪŋ/
When didn't you study?	/wen 'dɪdn̩t jə'stʌdi/
When is she coming back?	/wenz ʃi 'kʌmɪŋ bæk/
When were the books stolen?	/wen wəː ðə bʊks 'stəʊlən/
Where are you from?	/weəː-əː jə frɒm/
Where did you stay at?	/weəː dɪd jə steɪ-æt/
Where did you stay?	/weəː dɪd jə steɪ/
Where is he going to speak?	/weəːz hi 'gəʊɪŋ tə spiːk/
Which clothes were they selling?	/wɪtʃ kləʊz wəː ðeɪ 'selɪŋ/
Which languages do you speak?	/wɪtʃ 'læŋgwɪdʒəz djə spiːk/
Who came to my house?	/huː keɪm tə maɪ haʊs/
Who did he go with?	/huː dɪd-i gəʊ wɪð/
Who helps with my homework?	/huː helps wɪð maɪ 'həʊmwɜːk/
Whom will you help?	/huːm wɪl jə help/
Whose teacher is coming back?	/huːz 'tɪtʃəːz 'kʌmɪŋ bæk/

Does she work at the hospital? Yes, she does.	/dəz ʃi wɜːrk-ət ðə 'hɒspɪtəl/ /jes ʃi dɒz/
Can he go out? Yes, he can.	/kən hi ɡəʊ ^w aʊt/ /jes hi kæn/
Was it here? Yes, it was.	/wəz-ɪt hɪə/ /jes ɪt wɒz/
Were there any books? Yes, there were.	/wə ^r ðeə ^r eni bʊks/ /jes ðeə ^r wɜːr/
Do you like it? Yes, I do.	/djə laɪk-ɪt/ /jes aɪ duː/
Could he write and read? Yes, he could.	/kəd hi raɪt-ən riːd/ /jes, hi kʊd/
Are there any students? Yes, there are.	/ə ^r ðeə ^r eni 'stuːdənts/ /jes ðeə ^r aɪ ^r /
Have you got a car? Yes, I have.	/həv jə ɡɒt-ə kɑː/ /jes aɪ həv/
Has she got an apple? Yes, she has.	/həz ʃi ɡɒt-ən 'æpəl/ /jes ʃi həz/
Are you listening to the music? Yes, I am.	/ə ^r jə 'lɪsnɪŋ tə ðə 'mjuːzɪk/ /jes aɪ ^ə æm/
Were they playing the guitar? Yes, they were.	/wə ^r ðeɪ 'pleɪɪŋ ðə 'ɡɪtɑː/ /jes ðeɪ wɜːr/
Have you met her? Yes, I have.	/həv jə met-ə/ /jes aɪ həv/
Has she helped him? Yes, she has.	/həz ʃi helpt-ɪm/ /jes ʃi həz/
Has she been to London? Yes, she has been to London.	/həz ʃi bɪn tə 'lɒndən/ /jes ʃɪv-əz bɪn tə 'lɒndən/
Have you been to Istanbul? No, I haven't been to Istanbul.	/həv jə bɪn tu ɪs'tænbul/ /nəʊ aɪ 'hævən't bɪn tu ɪs'tænbul/
I don't study. Neither does she.	/aɪ dəʊnt 'stʌdi/ /'naɪðə ^r dəz ʃi/
She's bored. So is he.	/ʃɪz bɔːr'd/ /səʊ ^w əz hi/
Would you like to meet him? No, I wouldn't.	/wəd jə laɪk tə miːt-ɪm/ /nəʊ ^w aɪ 'wʊdnt/

PHONETIC SPELLING

/ðə 'flaʊrɪz-ə 'bɪɪŋ 'wɔɪtə'd baɪ ðə 'ɡaɪ'dənə' naʊ/
/ðə θɪɪvz 'wɜɪrən't 'faɪləʊd baɪ ðə pə'liɪs/
/ðə 'letə' 'hædn't bɪn 'rɪtn baɪə' 'faɪðə'/
/ʃɪz ðə məʊst-ɪn'telɪdʒənt stjuːdənt aɪv 'evə' met/
/ʃɪz 'tɔɪkɪŋ tə ðə 'helpfəl 'wɜɪ'kə'z/
/ɪts ðə 'tʃɪpɪst hæʊ'tel aɪv 'evə' steɪd-æt/
/maɪ haʊs 'hæzn bɪn 'peɪntɪd sɪns aɪ muɪvd/
/ðə mətʃ wɪl bi pleɪd ɪf-ɪt 'dʌzn't snəʊ/
/ðeɪ dəʊnt hæv tə ɡəʊ tə ðə skuːl ɒn 'sʌndeɪz/
/ðeɪ wə 'lɪvɪŋ-ɪn ɪs'tʌnbʊl wen aɪ hædn't 'æksɪdənt/
/ðeɪ wə' 'pleɪɪŋ 'fʊtbɔɪl səʊ ɪt wəz 'dɪfɪkəlt tə hɪə' mi/
/ðeɪ 'wɜɪrən 'lɪvɪŋ-ɪn ɪs'tʌnbʊl wen aɪ hædn't 'æksɪdənt/
/ðeɪ wɪl bi 'lɪvɪŋ-ɪn ɪs'tʌnbʊl wen ðə wɔɪ brɪ'ɡɪnz/
/ðeɪ wəʊnt bi 'lɪvɪŋ-ɪn ɪs'tʌnbʊl wen ðə wɔɪ brɪ'ɡɪnz/
/ðəʊz 'haʊz-ɪz wə' 'peɪntɪd baɪ maɪ 'faɪðə'/
/aɪv bɪn 'pleɪɪŋ 'fʊtbɔɪl fə' tuː mʌnθs/
/ɪf ju-wəd keɪm aɪ wəd-əv bɪn 'veri 'hæpi/
/ɪf wɪ dɪd səm 'rɪɪdɪŋ wɪd bi 'betə'/
/ɪf ðə bʊkəd bɪn 'tʃɪpə' ʃɪ wəd-əv bɔɪt-ɪt/
/ðə kaɪ' wɪl bi rɪ'peə'd baɪ ðə mə'kænɪk ɪn ði 'ɪvɪnɪŋ/

/ɪf-aɪ wə' ju aɪ 'wʊdn̩t̩ gəʊ tu 'aŋkara/
/ɪf-ɪt 'wʌzn̩ 'wɪndi wɪd hæv-ə 'pɪknɪk/
/ɪf ʃɪ 'stædɪd hæɪ'd ʃɪ wəd paɪs ði ɪg'zæm/
/haʊ ləŋəz ʃɪ bɪn 'stædɪŋ 'ɪŋɡlɪʃ/
/haʊw 'ɒfən dɪd ʃɪ gəʊ tə ðə 'sɪnɪmə/
/aɪv-əv bɪn 'lɪvɪŋ-ɪn 'tɜː'ki sɪns 'eɪprəl/
/aɪm 'bɔː'd bæt aɪ hæv tu duː maɪ 'həʊmwɜː'k/
/hɪz frendz dəʊnt̩ 'vɪzɪt mi ʊn 'sʌndeɪ/
/hɪ 'wʊdn̩t̩-əv 'ɪxtən ɪf hɪ 'hædn̩t̩ kʌm/
/ɪŋɡlɪʃ-əz 'spəʊkən ɔːl 'əʊvər ðə wɜː'ld/
/ə' jə'gəʊɪŋ tə ðə 'sɪnɪmə ʊn 'sætədeɪ naɪt/
/hæv jə gʊt-ə 'gɜːrɪfrend ɔːr-ə 'bɔːɪfrend/
/wʊt djə laɪk 'duːɪŋ-ɪn jə' frɪː taɪm/
/jəv bɪn 'weɪtɪŋ fər mi 'twenti 'mɪnɪts/
/kən jə raɪd-ə 'baɪsɪkl/
/kən hɪ pleɪv-ən 'ɪnstɹəmənt/
/wʊts jə' dʒɒb/
/weə'z ʃɪ frəm/
/wʊts-ɪz neɪm/

ASSIMILATION

*ASSIMILATION = PHONEMIC CHANGES helps you to speak faster and more smoothly. It is very important to understand PHONEMIC CHANGES = SOUND CHANGES in order to improve your listening and speaking skills. They are called 'CHANGING SOUNDS'.

/t/ CHANGES to	/p/	BEFORE /m/, /b/, /p/
/t/ CHANGES to	/k/	BEFORE /k/, /g/
/d/ CHANGES to	/b/	BEFORE /m/, /b/, /p/
/d/ CHANGES to	/g/	BEFORE /k/, /g/
/n/ CHANGES to	/m/	BEFORE /m/, /b/, /p/
/n/ CHANGES to	/ŋ/	BEFORE /k/, /g/
/s/ CHANGES to	/ʃ/	BEFORE /ʃ/, /j/
/z/ CHANGES to	/ʒ/	BEFORE /ʃ/, /j/
/θ/ CHANGES to	/s/	BEFORE /s/

-Have to study	/hæf tə stʌdi/	/v/ changes to /f/ before /t/
-What do you do?	/wɒt dʒu duː/	/dj/ changes to /dʒ/
-Don't you know?	/dəʊn tʃə nəʊ/	/tj/ changes to /tʃ/

/t/ changes to /p/ before /m/, /b/, /p/

-Best man	/besP mæn/
-Great Britain	/greɪP 'brɪtən/
-Pocket money	/'pɒkɪP mʌni/
-Sit back	/sɪP bæʔk/
-Sweet pepper	/swiːP 'pepəʔ/
-That man	/θæP mæn/
-White meat	/waɪP miːt/

/t/ changes to /k/ before /k/, /g/

-Credit card	/'kredɪK kɑːd/
-Fat girl	/fæK ɡɜːl/
-First class	/fɜːsK klɑːs/
-That key	/θæk kiː/

/d/ changes to /b/ before /m/, /b/, /p/

-Bad pain	/bæB peɪn/
-Closed book	/kləʊzB bʊk/
-Gold medal	/ɡəʊlB 'medl/
-Good morning	/ɡʊB 'mɔːnɪŋ/
-Old boy	/əʊlB bɔɪ/
-Second plan	/'sekənB plæn/
-Stand by	/stænB baɪ/

/d/ changes to /g/ before /k/, /g/

-Bad girl	/bæG ɡɜːl/
-Good cook	/ɡʊG kʊk/
-Red carpet	/reG 'kɑːpɪt/
-Sand castle	/sænG 'kæsl/
-Second class	/'sekənG klɑːs/

/n/ changes to /m/ before /m/, /b/, /p/

-Garden party	/ˈgɑːrdəM pɑːti/
-Green bean	/ɡriːM biːn/
-One pair	/wʌM peə/
-Open book	/ˈəʊpəM buːk/
-Sun bath	/sʌM bæθ/

/n/ changes to /ŋ/ before /k/, /g/

-Action group	/ˈækʃəŋ ɡruːp/
-Clean canal	/kliːŋ kəˈnæl/
-Roman calendar	/rəʊmən ˈkælɪndə/

/s/ changes to /ʃ/ before /ʃ/, /j/

-Dress shop	/dres ʃɒp/
-Nice shoes	/naɪ ʃuːz/
-Nice yacht	/naɪ jɒt/
-Nice year	/naɪ jɪə/

/z/ changes to /ʒ/ before /ʃ/, /j/

-Wise showman	/waɪʒ ˈʃəʊmən/
-Name's Yiğit	/neɪmʒ jɪt/
-These shops	/ðiːʒ ʃɒps/

/θ/ changes to /s/ before /s/

-Both sides	/bəʊs saɪdz/
-Fifth summer	/fɪfθ ˈsʌmə/
-Fifth season	/fɪfθ ˈsiːzən/
-Seventh section	/sevənθ ˈsekʃən/

LINKING

*In SPOKEN English, we LINK words together if one ends with a CONSONANT SOUND – b, d, m, n, l, p... etc. – and the next starts with a VOWEL SOUND – e, i, u, ə, ɪ... etc.

*When people speak quickly, they LINK the CONSONANT sound at the end of one word with the VOWEL sound at the start of the next word.

*LINKING = LIAISON helps you to speak faster and more smoothly. It is very important to understand LINKING = LIAISON in order to improve your listening and speaking skills.

ISTANBUL TURKISH :

SPELLING	LINKING CONSONANTS to VOWELS
Dikkat et	/dikka-tet/
Akşam oldu	/akşa-mol-du/
Bir arada	/bi-ra-ra-da/
Yemin ettim.	/yemi-nettim/
Okuldan izin aldım	/okulda-nizi-naldım/
Senin elin	/seni-nelin/
Elinden aldı.	/elinde-naldı/
Sevmek istiyorum	/sevme-kistiyorum/
Yapmış olunca	/yapmı-şolunca/

LINKING CONSONANTS to VOWELS

Act-out the story.	/æk-taʊt ðə 'stɔ:ri/
Before-a noun.	/bɪ'fɔ: -rə naʊn/
Come-in-and sit down.	/kʌ-mɪ-nən sɪt daʊn/
He got-up-at six.	/hi ɡɒ-tʌ-pət sɪks/
He runs for-a long time.	/hi rʌnz fə-rə lɒŋ taɪm/
He walked-away.	/hi wɔ:lk-tə weɪ/
He was big-and slow.	/hi wəz bɪɡ-ən sləʊ/
How much-is-it?	/haʊ mʌ-tʃɪ-zɪt/
I forget-about-it.	/aɪ fə'ge-tə'baʊ-tɪt/
I get-a haircut.	/aɪ ge-tə 'heə'kʌt/
I have-a little money.	/aɪ hæ-və 'lɪtl 'mʌni/
I ride-a bicycle.	/aɪ raɪ-də 'baɪsɪkl/
I think-of-it.	/aɪ θɪŋ-kə-vɪt/
I was-at-a party.	/aɪ wə-zə-tə 'pɑ:rtɪ/
It may take-a year.	/ɪt meɪ teɪ-kə jɪə/
It was-a dark place.	/ɪt wə-zə dɑ:k pleɪs/
It-is-a picture-of car.	/ɪt-sə 'pɪktʃə-rəv kɑ:ʔ/
It's-an-apple.	/ɪt-sə-næpəl/
Look-at the pictures.	/lʊ-kət ðə 'pɪktʃəz/
Make-a poster-about yourself.	/meɪ-kə 'pəʊstə-rə'baut jə'self/
She bought-a few books.	/ʃɪ bɔ:t-tə fju: buks/
she is good-at his work.	/ʃɪz ɡʊ-də-tɪz wɜ:k/
She waits half-an hour.	/ʃɪ weɪts haɪ-fə-naʊə/
she walks-in the fresh-air.	/ʃɪ wɔ:lk-sɪn ðə fre-ʃeə/
That was-in-September.	/ðæt wə-zɪn sep'tembə/
The topic-of the programme.	/ðə 'tɒpɪ-kən ðə 'prəʊrəm/
There were-a lot-of desks.	/ðeə wə-rə lɒ-təv desks/
They help-us.	/ðeɪ hel-pəs/
They look-at-it-in surprise.	/ðeɪ lʊ-kə-tɪ-tɪn sə'praɪz/
They make-a cake.	/ðeɪ meɪ-kə keɪk/
They read-a book.	/ðeɪ ri:d-də bu:k/
We meet-at seven.	/wi mi:t-tət 'sevən/
You don't want-it.	/jə dəʊnt wʌnt-tɪt/

LINKING CONSONANTS to VOWELS

After an accident	afte-ra-naccident	/ˈɑːftə-rə-ˈnæksɪdənt/
Ask her about	as-ke-rabout	/ɑːs-kə-rəˈbaʊt/
Back in	ba-ckin	/bæ-kɪn/
Bad at	ba-dat	/bæ-dət/
Come and go	co-mand go	/kʌ-mən ɡəʊ/
Decide on	deci-don	/dɪˈsaɪ-dən/
For him	fo-rim	/fə-rɪm/
Front of	fron-tof	/frʌn-təv/
Get up	ge-tup	/ge-tʌp/
Good at	goo-dat	/ɡʊ-dət/
Has an	ha-san	/hæ-zən/
Have a	ha-va	/hæ-və/
Have an egg	ha-va-negg	/hæ-və-neg/
Help it	hel-pit	/hel-pɪt/
Invite a	invi-ta	/ɪnˈvaɪ-tə/
It is	i-tis	/ɪ-təz/
Make of	ma-kof	/meɪ-kɒv/
Of a	o-fa	/ə-və/
Paint it	pain-tit	/peɪn-tɪt/
Perform it	perfor-mit	/pəˈfɔːr-mɪt/
Place of	pla-cof	/pleɪ-səv/
Record it	recor-did	/rɪˈkɔːr-dɪd/
Speak and	spea-kand	/spiː-kən/
Such as	su-chas	/sʌ-tʃəz/
Swim and	swi-mand	/swɪ-mən/
Take it easy	ta-ki-teasy	/teɪ-kɪ-tiːzi/
Take off	ta-koff	/teɪ-kɔːf/
These are	the-sare	/ðiː-zə/
Twice a week	Twi-ca week	/twɑɪ-sə wɪk/
Under a	unde-ra	/ˈʌndə-rə/
Which activities	whi-chactivities	/wɪ-tʃækˈtɪvɪtɪz/
Which of	whi-chof	/wɪ-tʃəv/
With her boyfriend	wi-ther boyfriend	/wɪ-ðə-ˈbɔɪfrend/
Write or	wri-tor	/raɪ-tə/

ELISION

*It is mainly /t/ and /d/ are ELIDED (leave out) in English, particularly when they are between two other consonants. They are LOSING or DISAPPEARING in spoken English.

*We don't pronounce the letters 't' or 'd' when they come at the end of a word and the next word starts with a consonant sound.

* In spoken English, ELISION = OMISSION helps you to speak faster and more smoothly. It is very important to understand ELISION = OMISSION in order to improve your listening and speaking skills.

ISTANBUL TURKISH :

ELISION = OMISSION	
SPELLING	PRONUNCIATION
Artist oldu.	/artis oldu/
Astsubay	/assubai/
Bir çift çorap	/bir çif çorap/
Büst dikti.	/büs dikti/
Çiftçi	/çifçi/
Dost kalalım.	/dos kalalım/
Dürüst davran.	/dürüs davran/
Serbest muhasebeci	/serbes muhasebeci/
Tost yedi.	/tos yedi/

NOTE:

Elision	/ɪ'liʒən/
Omission	/ə'mɪʃən/ = /əʊ'mɪʃən/

OMISSION OF /t/

SPELLING	PRONUNCIATION
Aren't playing	/ˈaɪrən̩t ˈpleɪɪŋ/
Best friend	/best frend/
Breakfast time	/ˈbrekfəst taɪm/
Can't sit	/kɑːn̩t sɪt/
Couldn't look	/ˈkʊdn̩t lʊk/
Depressed me	/dɪˈprest mi/
Didn't come	/ˈdɪdn̩t kʌm/
Doesn't think	/ˈdʌzən̩t θɪŋk/
Hasn't found	/ˈhæzən̩t faʊnd/
Haven't studied	/ˈhævən̩t ˈstʌdɪd/
I don't know	/aɪ dəʊn̩t nəʊ/
Invent the phone	/ɪnˈvent ðə fəʊn/
Isn't speaking	/ˈɪzən̩t ˈspiːkɪŋ/
Kissed me	/kɪs̩t mi/
Missed the bus.	/mɪs̩t ðə bʌs/
Next day	/nekst deɪ/
Next month	/nekst mʌnθ/
Next station	/nekst ˈsteɪʃən/
Next week	/nekst wiːk/
Next year	/nekst jɪə/
Next please	/nekst pliːz/
Passed the hotel	/paːs̩t ðə həʊˈtel/
Post the letter	/pəʊs̩t ðə ˈleɪtə/
Promised me	/ˈprɒmɪs̩t mi/
Stressed the importance of	/stres̩t ðɪ ɪmˈpɔːtəns əv/
Want to	/wʌn̩t tə/
Went to	/went̩ tə/
Won't work	/wəʊn̩t wɜːk/
Wouldn't stand	/ˈwʊdn̩t stænd/

OMISSION OF /d/

SPELLING	PRONUNCIATION
Arranged them	/ə'reɪndʒ ^d ðəm/
Bald man	/bɔ:l ^d mæn/
Changed the room	/tʃeɪndʒ ^d ðə rum/
Climbed the tree	/klaɪm ^d ðə tri:t/
Described the man	/dɪ'skraɪb ^d ðə mæn/
Disturbed me	/dɪ'stɜ:rb ^d mi/
Earned some money	/ɜ:r ⁿ d səm 'mʌni/
Friendly	/'frendli/
Friends	/frendz/
Frightened from	/'fraɪtn ^d frəm/
Killed the dog	/kɪl ^d ðə kæt/
Learned the party	/lɜ:r ⁿ d ðə 'pɑ:ti/
Listened music	/'lɪsən ^d ðə 'mju:zɪk/
Loved me	/lʌv ^d mi/
Old dog	/əʊl ^d dɒg/
Phoned me	/fəʊn ^d mi/
Robbed the bank	/rɒb ^d ðə bæŋk/
Sandwich	/'sændwɪtʃ/
Solved the problem	/sɒlv ^d ðə 'prɒbləm/
Stand there	/stænd ðeə ^r /
Surprised me	/sə'praɪz ^d mi/
Turned down	/tɜ:r ⁿ d daʊn/
Used to	/'ju:z ^d tu:/
You and me	/ju:ʍən ^d mi/

INTRUSIVE SOUNDS

* In spoken English, INTRUSIVE SOUNDS = ADDING SOUNDS helps you to speak faster and more smoothly. It is important to understand INTRUSIVE SOUNDS = EXTRA SOUNDS in order to improve your listening and speaking skills.

ISTANBUL TURKISH: (n, s, ş, y) /altı-ş-ar/ /Masa-n-ın/ /su-y-un/

THE FIRST WORD ENDINGS	INTRUSIVES	THE SECOND WORD BEGINNINGS
/ʊ/ or /uː/	intrusive /w/	Vowel sounds
/ɪ/ or /iː/	intrusive /j/	Vowel sounds
/ə/ or /ɔː/	intrusive /r/	Vowel sounds

LINKING VOWEL to VOWEL

THE FIRST WORD ENDS in /ʊ/ or /uː/ and THE NEXT WORD BEGINS with a VOWEL sound.	
intrusive /w/	Go up /gəʊ wʌp/ You are /juː wɑːr/ You and me /juː wənᵈ mi/
THE FIRST WORD ENDS in /ɪ/ or /iː/ and THE FOLLOWING WORD BEGINS with a VOWEL sound.	
intrusive /j/	By a doctor /baɪ jə 'dɒktər/ He is /hiː jɪz/ My aunt /maɪ jɑːnt/ Plenty of /'plenti jəv/ They are /ðeɪ jɑːr/
THE FIRST WORD ENDS in /ə/ or /ɔː/ and THE FOLLOWING WORD BEGINS with a VOWEL sound.	
intrusive /r/	Angela and Linda /'ændʒələ r ənᵈ 'lɪndə/ America and England /ə'merɪkə r ənᵈ 'ɪŋɡlənd/ I saw him. /aɪ sɔː rɪm/

BLENDING CONSONANT to CONSONANT

***When the first word ends in a consonant and the second word begins with a SAME CONSONANT, we BLEND = MIX sounds together like ONE LONG CONSONANT.**

/t/	NEXt to	/neksTə/
/d/	GOOd dAY	/gʊDeɪ/
/k/	LOOK cALM	/lʊKaɪm/
/g/	Blg gARDEN	/bɪGaɪrdən/
/m/	SAmE mISTAKE	/seɪMɪsteɪk/
/n/	PHOnE nUMBER	/fəʊNʌmbəʳ/
/l/	SMAll leG	/smɔːLeg/

ENGLISH INTONATION

SENTENCE TYPE	EXAMPLES	tone
DECLARATIVE SENTENCES	He went to school. He is playing football.	A FALLING TONE
WH-QUESTIONS	What are you doing? Why did she go?	A FALLING TONE
IMPERATIVES	Study English now. Don't do it.	A FALLING TONE
EXCLAMATIONS	What a nice student! What bad weather!	A FALLING TONE
QUESTION TAGS (expecting confirmation)	He is living here, isn't he? She was here, wasn't she?	A FALLING TONE
YES-NO QUESTIONS	Is she sleeping now? Have you got any money?	A RISING TONE
QUESTION TAGS (less certain expectation)	They study English, don't they? It is rainy, isn't it?	A RISING TONE
ALTERNATIVE INTERROGATIVES	Do you work or study? Are you at home or at school?	A RISING and FALLING TONE

It is not what you say, but **THE WAY YOU SAY IT.**
'SAME sentences, DIFFERENT meanings'

'A SENTENCE' with such AN INTONATION that has DIFFERENT MEANINGS

- 'Turn off the lights'	means	Hurry up.
- 'Turn off the lights'	means	We can go out.
- 'Turn off the lights'	means	We are going to sleep.
- 'Turn off the lights'	means	Don't speak to me.
- 'Turn off the lights'	means	Don't watch TV.
- 'Turn off the lights'	means	We are late.

ISING / FALLING INTONATION		
STATEMENTS / COMMANDS / WH-QUESTIONS... have <i>rising / falling intonation</i> .		
<i>MEDIUM TONE</i>	<i>HIGH TONE</i>	<i>LOW TONE</i>
She is a	DEN	tist
I was	WALK	ing
Don't	COME	here
She is	GO	ing
It is	SNOW	y
It isn't	RAIN	y
They	WANT	ed
What do you	THINK	of
You	START	ed
When did she	TAKE	it

ISING INTONATION	
YES / NO QUESTIONS... have <i>rising intonation</i> .	
<i>MEDIUM TONE</i>	<i>HIGH TONE</i>
Are you	HAPPY
Can she	SWIM
Was she	HOME
Were they	TIRED
Don't you	GO
Are there	TEACHERS
Could he	TALK
Were they	SHORT

RHYTHM GROUPS

In long sentences, There are very short pauses between rhythm groups.

*He began to walk / in the room.

*He earned enough money / to buy a house.

*I can't tell you / what it is like.

*I will go downstairs / and make a cup of tea.

*Mehmet and Ali / is working in the office.

*She sat by the window / and listened to the music.

*The computer in the office / is not cheap.

*They were sitting together / with their drinks.

*You can go / if you want.

NOTE:

There is a SECONDARY STRESS to maintain harmony between syllables in a four or five syllable words. (in longer words)
There are RHYTHM GROUPS to maintain harmony between groups of words. (in longer sentences)

RHYME

***Knowing HOW TO RHYME helps the students LEARN WORD ‘FAMILIES’ such as ‘day, may, say...’**

***RHYMING WORDS have the SAME SOUND ENDINGS. If two words rhyme, they end with the same sound, including a vowel.**

***‘cut’ rhymes with ‘but’.**

***He, she, we, be, free, key, knee, me, tea...rhyme. The same vowel is /i:/**

RHYMING WORDS

RHYMING VOWELS	RHYMING WORDS	RHYMING SOUNDS
/ɔ:/	Bought	/bɔ:t/
	Taught	/tɔ:t/
/əʊ/	Sold	/səʊld/
	Old	/əʊld/
/e/	Meant	/ment/
	Sent	/sent/
/e/	Read	/red/
	Red	/red/
/eɪ/	Plate	/pleɪt/
	Eight	/eɪt/
/eɪ/	May	/meɪ/
	Day	/deɪ/
/ɪə/	Year	/jɪə/
	Dear	/dɪə/
/u:/	Flew	/flu:/
	Grew	/gru:/
/u:/	True	/tru:/
	You	/ju:/
/eə/	Care	/keə/
	There	/ðeə/

HOMO-GRAPHS

*There is a small group of two-syllable nouns & verbs are spelled the same. The difference is the stress. They are different in origin, grammar, meaning, pronunciation.

*The noun 'present' is a homograph of the verb 'present'.

ISTANBUL TURKISH :

SHORT VOWELS		LONG VOWELS	
Adet	(number)	Âdet	(custom)
Hakim	(dominating=ruling)	Hâkim	(judge)
Hal	(market=bazaar place)	Hâl	(position=condition)
Hala	(aunt)	Hâlâ	(still, yet)
Şura	(that or this place)	Şûra	(council)

ENGLISH HOMO-GRAPHS

WORDS	VERB FORMS	NOUN FORMS
Conduct	/kən'dʌkt/	/'kɒndʌkt/
Conflict	/kən'flɪkt/	/'kɒnflɪkt/
Conserve	/kən'sɜːv/	/'kɒnsɜːv/
Content	/kən'tent/(adj)	/'kɒntent/
Contest	/kən'test/	/'kɒntest/
Contract	/kən'trækt/	/'kɒntrækt/
Contrast	/kən'traɪst/	/'kɒntraɪst/
Converse	/kən'vɜːs/	/'kɒnvɜːs/
Convert	/kən'vɜːt/	/'kɒnvɜːt/
Convict	/kən'vɪkt/	/'kɒnvɪkt/
Desert	/dɪ'zɜːt/	/'dezə't/
Incline	/ɪn'klaɪn/	/'ɪnklaɪn/
Insult	/ɪn'sʌlt/	/'ɪnsʌlt/
Object	/əb'dʒekt/	/'ɒbdʒɪkt/
Permit	/pə'r'mɪt/	/'pɜːr'mɪt/

WORDS	VERB FORMS	NOUN FORMS
Present	/prɪ'zent/	/'prezənt/
Produce	/prə'djuːz/	/'prɒdjuːz/
Progress	/prə'gres/	/'prəʊgres/
Project	/prə'dʒekt/	/'prɒdʒekt/
Prospect	/prə'spekt/	/'prɒspekt/
Protest	/prə'test/	/'prəʊtest/
Subject	/səb'dʒekt/	/'sʌbdʒɪkt/
Survey	/sə'veɪ/	/'sɜːveɪ/
Suspect	/sə'spekt/	/'sʌspekt/
Certificate	/sə'tɪfɪkət/	/sə'tɪfɪkət/
Excuse	/ɪk'skjuːz/	/ɪk'skjuːz/
Export	/ɪk'spɔːt/	/'eksɒɹ't/
Graduate	/'grædʒuert/	/'grædʒuɪt/
Import	/ɪm'pɔːt/	/'ɪmpɔːt/
Increase	/ɪn'kriːz/	/'ɪnkriːz/
Rebel	/rɪ'bel/	/'rebəl/
Recall	/rɪ'kɔːl/	/'rɪːkɔːl/
Record	/rɪ'kɔːd/	/'rekɔːd/
Reject	/rɪ'dʒekt/	/'rɪːdʒekt/
Use	/juːz/	/juːz/

NOUN - VERB PAIRS

STRESS	VERBS	NOUNS
Same	Offer	Offer
same	ANswer	ANswer
same	surPRISE	surPRISE
same	conTROL	conTROL
same	PROmise	PROmise
same	conCERN	conCERN
same	rePLY	rePLY
same	deSIGN	deSIGN
different	reWRITE	REwrite

HOMO-PHONES

*The sounds are same but they are different in spelling, meaning.

ISTANBUL TURKISH : ÖĞLE / ÖYLE / ö:le/ are homo-phones.

* HEAR / HERE /hɪəʔ/ = /hɪr/ are homo-phones.

ENGLISH HOMOPHONES = RHYMING WORDS		
Ant / aunt	Forth / fourth	Road / rode
Acts / ax	Flew / flu	Root / route
Allowed / aloud	Find / fined	Son / sun
Ate / eight	Flour / flower	Stair / stare
Aisle /isle / I'll	Gene / jean	Sea / see
All ready / already	Guessed / guest	Seas / sees / seize
Be / bee	Hear / here	Steal / steel
Blew / blue	Heard / herd	Suite / sweet
Berry / bury	Hi / high	Scene / seen
Board / bored	Hole / whole	Sail / sale
Bare / bear	Hour / our	Theirs /there's
Ball / bawl	Knew / new	Threw / through
Band / banned	Knight / night	Tail /tale
Brake / break	Know / no	Their / there /they're
Buy / by / bye	Knows / nose	To / too / two
Cent / scent / sent	Lie / lye	Vary / very
Chews /choose	Made / maid	Wood / would
Cite /sight / site	Mail / male	Who's / whose
Cell / sell	Meat / meet	Weak / week
Clause / claws	Oh / owe	Way / weigh
Close / clothes	One / won	Ways / weighs
Desert / dessert	Pause / paws	Waist / waste
Dear / deer	Plain / plane	Wait / weight
Do / due	Passed / past	Want / won't
Die / dye	Peace / piece	Weather / whether
Eye / I	Rain / reign	Wear / where
Ewe / you	Read / red	Which / witch
Fair / fare	Review / revue	We'll / wheel

HOMO-NYMS

*They are same in spelling and sounds, but different in meaning.

ISTANBUL TURKISH : Pazar (Sunday) Yüz (hundred)
 Pazar (market place) Yüz (face)

*The noun 'bear' and the verb 'bear' are homo-nyms.

*The noun 'can' and the verb 'can' are homo-nyms.

NOTE:

SECONDARY STRESS (ACCENT)
The secondary stress is common before the primary stress in long words with several syllables, and after the primary stress in many <u>compound words</u> .
All words have a <i>primary (main)</i> stress. Long words also have a <i>secondary</i> stress in English.

English Stress = Schwa Prediction
The schwa is the most common sound, because English is a stressed language.

PHONEMES and ALLOPHONES

***THE ALLOPHONES are MEMBERS of a PHONEME. A PHONEME has got MORE THAN ONE ALLOPHONE. We represent a PHONEME with an ALLOPHONE.**

SOME EXAMPLES

PHONEMES	ALLOPHONES
/t/	/t/ /θ/
/d/	/d/ /ð/
/n/	/n/ /ŋ/

A PHONEME = THE ALLOPHONES
*The ACTUAL PRONUNCIATIONS of a phoneme are ALLOPHONES.
*AN ALLOPHONE is an ALTERNATIVE WAY of saying A PHONEME.
*THE ALLOPHONES are VARIANTS of the SAME PHONEME.
*A PHONEME is an ABSTRACT UNIT, you DON'T SEE or HEAR it in DAILY SPEECH. The PHONEME itself EXISTS only in your MIND.
*ALLOPHONES are PRONOUNCED DIFFERENTLY, but the MEANING DOESN'T change.
EXAMPLES
* /d/, /ð/ are variants (allophones) of /d/ phoneme.
* /n/, /ŋ/ are variants (allophones) of /n/ phoneme.
* /t/, /θ/ are variants (allophones) of /t/ phoneme.
* /w/ is voiceless after voiceless plosives. (twice, quiz),
*pill (aspirated)
*spill (unaspirated)

ENGLISH VOWEL PHONEMES

TONGUE POSITION

FRONT	CENTRAL		BACK
iɪ	ɪ	ʊ	uɪ
e	ə	ɜɪ	ɔɪ
æ	ʌ	aɪ	ɒ

HIGH PHONEMES	iɪ	ɪ	ʊ	uɪ
MID PHONEMES	e	ə	ɜɪ	ɔɪ
LOW PHONEMES	æ	ʌ	aɪ	ɒ

LIPS POSITION

SPREAD	NEUTRAL		ROUNDED
iɪ	ɪ	ʊ	uɪ
e	ə	ɜɪ	ɔɪ
æ	ʌ	aɪ	ɒ

JAW POSITION

JAW CLOSED	iɪ	ɪ	ʊ	uɪ
JAW NEUTRAL	e	ə	ɜɪ	ɔɪ
JAW OPEN	æ	ʌ	aɪ	ɒ

NOTE:

JAW = THE LOWER JAW = THE BOTTOM JAW

NATURAL ENGLISH = PLAYING WITH PHONEMES

NATURAL ENGLISH	=	STRESS RULES
NATURAL ENGLISH	=	ENGLISH SPELLINGS
NATURAL ENGLISH	=	IPA SYMBOLS
NATURAL ENGLISH	=	TEACHING PHONEMIC AWARENESS
NATURAL ENGLISH	=	PLAYING WITH SOUNDS
NATURAL ENGLISH	=	DEVELOPING PHONEMIC AWARENESS
NATURAL ENGLISH	=	SCHWA
NATURAL ENGLISH	=	'-NG' ENDINGS
NATURAL ENGLISH	=	FINAL 'Y'
NATURAL ENGLISH	=	'R' - CONTROLLED = COLOURED VOWELS
NATURAL ENGLISH	=	LEVELS OF STRESS
NATURAL ENGLISH	=	STRONG AND WEAK SYLLABLES
NATURAL ENGLISH	=	PHONEMES = ALLOPHONES
NATURAL ENGLISH	=	HOMOPHONES
NATURAL ENGLISH	=	RESEARCH FINDINGS ABOUT PHONICS
NATURAL ENGLISH	=	/ə/ AND /ɪ/ IN SYLLABLES
NATURAL ENGLISH	=	STRESSED WORDS IN SENTENCES
NATURAL ENGLISH	=	STRESS IN DICTIONARIES
NATURAL ENGLISH	=	RISING / FALLING INTONATION
NATURAL ENGLISH	=	'-S' AND '-ED' ENDINGS
NATURAL ENGLISH	=	/l/ AND /r/ AFTER VOWELS
NATURAL ENGLISH	=	STRESS IN LONGER WORDS
NATURAL ENGLISH	=	CONTINUANTS AND STOPS
NATURAL ENGLISH	=	VOICED AND VOICELESS SOUNDS
NATURAL ENGLISH	=	TEACHING THE SCHWA
NATURAL ENGLISH	=	PRIMARY (MAIN) STRESS
NATURAL ENGLISH	=	SECONDARY STRESS
NATURAL ENGLISH	=	STRESS TIMING
NATURAL ENGLISH	=	STRESS-TIMED LANGUAGE
NATURAL ENGLISH	=	STRESSED LANGUAGE
NATURAL ENGLISH	=	ENGLISH SOUNDS VERSUS TURKISH SOUNDS
NATURAL ENGLISH	=	WORD ACCENT
NATURAL ENGLISH	=	BRITISH ACCENT
NATURAL ENGLISH	=	AMERICAN ACCENT
NATURAL ENGLISH	=	AMERICAN DIPH-THONGS

NATURAL ENGLISH = PLAYING WITH SOUNDS

CHAPTER VI

BRITISH ENGLISH VERSUS AMERICAN ENGLISH

BRITISH PRONUNCIATION (RECEIVED PRONUNCIATION)

SHORT VOWELS (FULL = STRESSED VOWELS)

	FRONT	BACK
CLOSE	/ɪ/	/ʊ/
MID	/ɛ/	/ʌ/
OPEN	/æ/	/ɒ/

LONG VOWELS (FULL = STRESSED VOWELS)

	FRONT	CENTRAL	BACK
CLOSE	/iː/		/uː/
MID		/ɜː/	/ɔː/
OPEN		/ɑː/	

UNSTRESSED VOWELS (REDUCED VOWELS)

/ɪ/	/ə/	/ɪ/	/m/	/n/
-----	-----	-----	-----	-----

BRITISH DIPH-THONGS

	CLOSING		CENTRING
	/ɪ/	/ʊ/	/ə/
STARTING CLOSE			/ɪə/ /ʊə/
STARTING MID	/eɪ/ /ɔɪ/	/əʊ/	/eə/
STARTING OPEN	/aɪ/	/aʊ/	

AMERICAN PRONUNCIATION

SHORT VOWELS (FULL = STRESSED VOWELS)

	FRONT	CENTRAL	BACK
CLOSE	/ɪ/		/ʊ/
CLOSE-MID			
OPEN-MID	/ɛ/	/ʌ/	
OPEN	/æ/		

LONG VOWELS (FULL = STRESSED VOWELS)

	FRONT	CENTRAL	BACK
CLOSE	/i/		/u/
CLOSE-MID	/e/		/o/
OPEN-MID		/ɜ/	/ɔ/
OPEN			/ɑ/

UNSTRESSED VOWELS (REDUCED VOWELS)

/ɪ/	/ə/	/l/	/m/	/n/
-----	-----	-----	-----	-----

AMERICAN DIPH-THONGS

	CLOSING		RETROFLEX
	/ɪ/	/ʊ/	/r/
STARTING CLOSE			/ɪr/ /ʊr/
STARTING MID	/eɪ/ /ɔɪ/	/oʊ/	/ɛr/ /ɔr/
STARTING OPEN	/aɪ/	/aʊ/	/ar/

MANNER OF ARTICULATION

STOP	p	b	t	d	k	g			
AFFRICATE	tʃ	dʒ							
FRICATIVE	f	v	θ	ð	s	z	ʃ	ʒ	h
NASAL	m	n	ŋ						
APPROXIMANT (CENTRAL)	w	r	j						
APPROXIMANT (LATERAL)	l								

PLACE OF ARTICULATION

BILABIAL	p	b	m	w				
LABIO-DENTAL	f	v						
LABIO-VELAR	w (ʍ)							
DENTAL	θ	ð						
ALVEOLAR	t	d	s	z	n	l	r	
POST- ALVEOLAR	tʃ	dʒ	ʃ	ʒ				
PALATAL	j							
VELAR	k	g	ŋ					
GLOTTAL	h							

THE DESCRIPTION OF ENGLISH CONSONANTS

STOPS	p	b	t	d	k	g			
FRICATIVES	f	v	θ	ð	s	z	ʃ	ʒ	h
AFFRICATES	tʃ	dʒ							
APPROXIMANTS	l	r	w	y					

THE SOUNDS OF STANDARD AMERICAN ENGLISH

THE FRONT VOWELS	i	e	ɪ	ɛ	æ	a
THE CENTRAL VOWELS	ʌ	ə	ɜ	ɝ		
THE BACK VOWELS	u	o	ʊ	ɔ	ɑ	

FRONT VOWELS

/i/	high	close	tense	unrounded	stressed
/ɪ/	high	open	lax	unrounded	stressed
/e/	mid	close	tense	unrounded	stressed
/ɛ/	mid	open	lax	unrounded	stressed
/æ/	low	open	lax	unrounded	stressed
/a/	low	close	tense	unrounded	stressed

CENTRAL VOWELS

/ɜ/	mid	close	lax	rounded	unstressed
/ɝ/	mid	open	tense	rounded	stressed
/ʌ/	mid	close	tense	unrounded	stressed
/ə/	mid	open	lax	unrounded	unstressed

BACK VOWELS

/u/	high	close	tense	rounded	stressed
/ʊ/	high	open	lax	rounded	stressed
/o/	mid	close	tense	rounded	stressed
/ɔ/	Low-mid	open	lax	rounded	stressed
/ɑ/	low	open	lax	unrounded	stressed

THE SOUNDS OF AMERICAN ENGLISH

e	æ	ɪ	ə	ʌ	ʊ
---	---	---	---	---	---

i	ɜ	ɑ	u	ɔ
---	---	---	---	---

ɪr	ʊr	ɛr	eɪ	ɔɪ	aɪ	oʊ	aʊ
----	----	----	----	----	----	----	----

eɪə	ɔɪə	aɪə	oʊə	aʊə
-----	-----	-----	-----	-----

b	dʒ	d	ð	g	ʒ	l	m	n
ŋ	r	v	w	j	z			

tʃ	f	h	k	p	s	ʃ	t	θ
----	---	---	---	---	---	---	---	---

LAX	/ɪ/	/ɛ/	/æ/	/ə/	/ʌ/	/ə/	/ʊ/	/ɔ/	/ɑ/
TENSE	/i/	/e/	/a/	/ɜ/	/u/	/o/			

FRONT VOWELS	i	ɪ	eɪ	ɛ	æ
CENTRAL VOWELS	ə	ʌ			
BACK VOWELS	ʊw	ʊ	ow	ɔ	a/ɑ

SYMBOLS FOR AMERICAN ENGLISH VOWEL SOUNDS

i^y I		u^w ʊ
e^y ɛ	ə ʌ	o^w
æ		ɑ

BRITISH PRONUNCIATION VERSUS AMERICAN PRONUNCIATION

BRITISH ENGLISH	AMERICAN ENGLISH
/iː/	/i/ = /iʏ/
/e/	/e/ = /ɛ/
/æ/	/a/
/ɪ/	/ɪ/
/ə/	/ə/
/ʌ/	/ʌ/ = /ə/
/ʊ/	/ʊ/
/ɜː/	/ɜr/ = /əɾ/ = /ə̃/
/ɑː/	/ɑ/
/uː/	/u/ = /uw/
/ɔː/	/ɔ/
/ɒ/	/ɑ/
/ɒ/	/ɔ/
/ɪəʳ/	/ɪr/
/ʊəʳ/	/ʊr/
/eəʳ/	/er/
/eɪ/	/eɪ/ = /eʏ/
/ɔɪ/	/ɔɪ/ = /ɔʏ/

/aɪ/	/aɪ/ = /aʲ/
/əʊ/	/oʊ/ = /oʷ/
/aʊ/	/aʊ/ = /aʷ/
/eɪəʳ/	/eɪə̯/ = /eʲəʳ/
/ɔɪəʳ/	/ɔɪə̯/ = /ɔʲəʳ/
/aɪəʳ/	/aɪə̯/ = /aʲəʳ/
/əʊəʳ/	/oʊə̯/ = /oʷəʳ/
/aʊəʳ/	/aʊə̯/ = /aʷəʳ/

CONTRACTION (BECOMING SMALLER) IN ENGLISH PHONETIC SYMBOLS

SHORT VOWEL PHONEMES (BECOMING SMALLER=SHORTER)	LONG VOWEL PHONEMES (BECOMING LARGER=BIGGER)
/e/	/eɪ/ = /ɛ/
/ɪ/	/iɪ/ = /i/
/ə/	/ʒɪ/ = /ʒ/
/ʌ/ /a/	/aɪ/ = /a/
/ʊ/	/uɪ/ = /u/
/ɒ/	/ɔɪ/ = /ɔ/

LONG VOWEL PHONEMES	
British English	American English
/iː/	/i/
/ɜː/	/ɜ/
/ɑː/	/ɑ/
/uː/	/u/
/ɔː/	/ɔ/

AMERICAN ENGLISH VERSUS BRITISH ENGLISH

AMERICAN ENGLISH		BRITISH ENGLISH	
/æ/	/kænt/	/ɑː/	/kaɪnt/
/ə/	/stə/	/ɜː/	/stɜːr/
/ɑ/	/hat/	/ɒ/	/hɒt/
/ɔ/	/dɔg/	/ɒ/	/dɒg/
/ɪr/	/hɪr/	/ɪə/	/hɪər/
/ʊr/	/tʊr/	/ʊə/	/tʊər/
/er/	/her/	/eə/	/heər/
/ou/	/gou/	/əʊ/	/gəʊ/
/r/	/kar/	/-/	/kaɪr/

MANNER OF ARTICULATION

STOPS	p	b	t	d	k	g			
AFFRICATES	tʃ	dʒ							
FRICATIVES	f	v	θ	ð	s	z	ʃ	ʒ	h
NASALS	m	n	ŋ						
SEMI-VOWELS	w	j							
LATERAL	l								
RETROFLEX	r								

AMERICAN and BRITISH ENGLISH VOCABULARY

BRITISH ENGLISH VOCABULARY	AMERICAN ENGLISH VOCABULARY
1st year under-graduate	fresh-man
aeroplane	airplane
autumn	fall
banknote / note	bill
bath	bathtub / tub
bill	check
biscuit	cookie
black or white	without or with
bonnet	hat
book	make a reservation
bookings	reservations
braces	suspenders
car park	parking lot
caretaker / porter	janitor
centre	down town
charity	not-for-profit
chemist / pharmacist	druggist
chemist's	drugstore / pharmacy
chips	french fries
cinema	movie house / theater
class / year	grade
coach	bus
conserves	preserves
crisps	potato chips
crossroads	intersection
cupboard	closet
curtains	drapes
drink-driving	drunk driving
driving licence	driver's license
dual carriageway	divided highway
dustbin / bin	garbage can / trash can
dustcart	garbage truck

dustman	garbage man
engaged	busy
fee	tuition
film	movie
first floor	second floor
flat	apartment
flat tyre / puncture	flat tire
football	soccer
fortnight	two weeks
garden	yard
ground floor	first floor
handbag	purse
head teacher	principal
high street	main street
hire	rent
holiday	vacation
hoover	vacuum cleaner
hoover	vacuum
ill	sick
indicators	turn signals
jam	jelly
jeans / dungarees	overalls
lie in	sleep in
lift	elevator
lorry / van	truck
lost property	lost and found
mad	crazy
make redundant	lay off
maths	math
motorbike	motorcycle
motorway	inter-state / highway
newsagent	news stand
nightdress	nightgown
nil	zero
nought	zero

on stream	on line
open day	open house
overtake	pass
pavement	sidewalk
pavement	sidewalk
petrol	gas
pocket money	allowance
post	mail
post code	zip code
postbox	mailbox
postman	mailman
pub	bar
pudding / sweet	dessert
put through	connect
queue	line
railway	railroad
reception	front desk
receptionist	desk clerk
return ticket	round trip ticket
ring up	call / phone
rubber	eraser
rubbish	garbage / trash
rucksack	backpack
sack	fire
semi – detached	duplex
settee / couch	sofa
shopping trolley	shopping cart
single	one – way ticket
solicitor	attorney / lawyer
sport	sports
spring onions	green onions
starters	appetizers
state school	public school
sweet	candy
sweetcorn	corn

taxi	cab
tea towel	dish towel
telephone box	telephone booth
telly	television
timetable	schedule
tinned	canned
toilet / cloakroom	rest room
torch	flashlight
trainers	sneakers
trousers	pants
underground / tube	subway
university	college
van	minibus
vest	undershirt
waistcoat	vest
wallet	pocketbook
wardrobe	closet
whisky	whiskey / scotch
zebra crossing	pedestrian crossing / cross-walk

ENGLISH USUAL DIPH-TONGS

BRITISH ENGLISH			AMERICAN ENGLISH		
/ɪ/	/ə/	/ɪə/	/ɪ/	/r/	/ɪr/
/ʊ/	/ə/	/ʊə/	/ʊ/	/r/	/ʊr/
/e/	/ə/	/eə/	/e/	/r/	/er/
/e/	/ɪ/	/eɪ/	/e/	/ɪ/	/eɪ/
/ɔ/	/ɪ/	/ɔɪ/	/ɔ/	/ɪ/	/ɔɪ/
/a/	/ɪ/	/aɪ/	/a/	/ɪ/	/aɪ/
/ə/	/ʊ/	/əʊ/	/o/	/ʊ/	/oʊ/
/a/	/ʊ/	/aʊ/	/a/	/ʊ/	/aʊ/

AMERICAN ENGLISH VOWELS

	FRONT	CENTRAL	BACK
HIGH	i ɪ	ɜ̣ ɜ̥	u ʊ
MID	e ɛ	ʌ ə	o ɔ
LOW	æ a		ɑ

	FRONT	CENTRAL	BACK
HIGH	/i/ /ɪ/		/u/ /ʊ/
MID	/e/ /ɛ/	/ə/ /ʌ/ /ɜ̣/	/o/ /ɔ/
LOW	/æ/		/ɑ/

NOTE:

*/e/ take /teɪk/ = diph-thong

*/ɛ/ bed /bɛd/

*/o/ broke /brəʊk/ = diph-thong

*/ɔ/ bought /bɔt/

AMERICAN PRONUNCIATION

	FRONT	CENTRAL	BACK
CLOSE	i		u
Near –close	I		ʊ
Close–mid	e	ə	o
MID			
Open–mid	ɛ		ʌ ɔ
Near –open	æ	ɜ	
OPEN	a		ɑ ɒ

ROUNDED	/u/ /ʊ/ /o/ /ɔ/ /ɒ/
UNROUNDED	/i/ /I/ /e/ /ɛ/ /æ/ /a/ /ə/ /ɜ/ /ʌ/ /ɑ/

FRONT	/i/ /e/ /ɛ/ /æ/ /a/
NEAR–FRONT	/I/
CENTRAL	/ə/ /ɜ/
NEAR–BACK	/ʊ/
BACK	/u/ /o/ /ɔ/ /ɒ/ /ʌ/ /ɑ/

ACTIVE and PASSIVE ARTICULATORS CHART

CLASSIFICATION	ACTIVE ARTICULATORS	PASSIVE ARTICULATORS
Bi-labial	Lower lip	Upper lip
Labio-dental	Lower lip	Upper teeth
Dental	Tongue tip / apex/ blade	Behind upper teeth
Alveolar	Tongue tip /apex/ blade	Alveolar (teeth) ridge
Palato-alveolar	Tongue blade	Behind alveolar ridge
Palatal	Tongue front	Hard palate
Velar	Tongue back	Front of soft palate; velum
Uvular	Tongue back	Back of soft palate; uvula
Pharyngeal	Tongue root	Back of...
Glottal	Vocal folds (cords)	x

THE IPA USUALLY USES 'POST-ALVEOLAR' instead of 'PALATO-ALVEOLAR.'

ACTIVE ARTICULATOR	PLACE OF ARTICULATION
Lips	Bilabial Labio-dental
Tongue tip/apex	Dental Alveolar
Tongue blade	Palato-alveolar
Tongue front	Palatal
Tongue back	Velar Uvular
Tongue root	Pharyngeal
Vocal folds (cords)	Glottal

CHAPTER VII

TURKISH SELF - TAUGHT

WITH

ENGLISH PHONETIC PRONUNCIATION

**ENGLISH
IS A
STRESS - TIMED LANGUAGE**

**TURKISH
IS A
SYLLABLE - TIMED LANGUAGE**

‘Bir dile başka bir dilden giren sözcükler önce o dilin ses dizgesinin süzgecinden geçerler ve girdikleri dilin sesletim düzenine olabildiğince uymaya çalışırlar. Bu durum her dil için söz konusu olduğundan doğal sayılmaktadır.’
(İclâl Ergenç, Konuşma Dili ve Türkçenin Söyleyiş Sözlüğü, 38, 2002)

ENGLISH IS A STRESS-TIMED LANGUAGE
TURKISH IS A SYLLABLE-TIMED LANGUAGE

TÜRKÇENİN ÜNLÜLERİ, BERRAK AĞIZ ÜNLÜLERİDİR. BÖYLECE TÜM HECELER NET DUYULABİLMEKTEDİR.

‘TÜRKÇE, ALGILAMADA BEYİNİ ZORLUYOR’

‘ODTÜ bünyesinde kurulan Beyin Dil Araştırmaları Laboratuvarında, diller üzerine yapılan araştırmada, beynin Türkçe cümleleri anlamak için, İngilizce dahil diğer bazı Avrupa dillerinin aksine beyinde iki kez işlem gerektirdiği ortaya çıktı.’

‘Türkçenin anadil olarak işlenmesi sırasında, İngilizceyi anadili olarak konuşanlardan farklı olarak zihinde fazladan bir işlem daha, yani daha büyük bir yük meydana gelmektedir. Bu İngilizce ve Almanca’da görülmeyen bir işlem yüküdür.’

‘Türkiye’de artık beynin çalışma şekline uygun dil öğretim yöntemleri geliştirilmesi mümkündür. Anadili Türkçe olan öğrenciler için yabancı dil öğreniminde ve özellikle başlangıç aşamasında olan öğrencilerde, Türkçe anadilin kullanılmasının çok gereklidir. Çünkü beynin çalışması bağlantılar kurarak gerçekleşmektedir. Bilgiler arasındaki bağlantıların anlaşılır bir şekilde verilmesiyle, öğrenme çok daha hızlı ve etkin olur.’
(Doç. Dr. Gülay Ediboğlu–Cedden, ODTÜ, Memurlar.net, 19–12–2011)

STRESSED–TIMED LANGUAGES
We concentrate on the stressed words rather than giving importance to each syllable. It is very important to know which syllable is stressed.
English, German, Danish, Swedish, Norwegian, Portuguese, Dutch...

SYLLABLE–TIMED LANGUAGES
Syllable–timed languages give syllables approximately equal stress and generally lack reduced vowels.
Turkish, French, Italian, Spanish, Finnish...

ENGLISH IS A STRESS–TIMED LANGUAGE
TURKISH, FRENCH, SPANISH...ARE SYLLABLE–TIMED LANGUAGES.

'STRESS - TIMED LANGUAGE' VERSUS 'SYLLABLE - TIMED LANGUAGE'

-absorb	/əb'sɔɪ'b/
-absurd	/əb'sɜɪ'd/
-academician	/ə,kædə'mɪʃən/
-academy	/ə'kædəmi/
-accent	/'æksənt/
-acoustic	/ə'kuɪstɪk/
-activity	/æk'tɪvɪti/
-actor	/'æktə'/
-actress	/'æktɪs/
-actual	/'æktʃuəl/
-Adam	/'ædəm/
-adapt	/ə'dæpt/
-adaptation	/,ædəp'teɪʃən/
-adapter	/ə'dæptə'/
-address	/ə'dres/
-advantage	/əd'vɑɪntɪdʒ/
-Africa	/'æfrɪkə/
-agenda	/ə'dʒendə/
-agent	/'eɪdʒənt/
-alarm	/ə'lɑɪ'm/
-album	/'ælbəm/
-alphabet	/'ælfəbet/
-alternative	/ɔɪ'l'tɜɪ'nətɪv/
-aluminium	/,ælə'mɪniəm/
-ambulance	/'æmbjʊləns/
-Amerika	/ə'merɪkə/
-analyse	/'ænəlaɪz/
-analysis	/ə'nælɪsɪs/
-anarchist	/'ænə'kɪst/
-anatomy	/ə'nætəmi/
-anemia	/ə'nɪzmiə/
-animation	/,ænɪ'meɪʃən/
-announce	/ə'naʊns/
-antipathetic	/,æntɪpə'θetɪk/
-antipathy	/æn'tɪpəθi/

-antonym	/ˈæntənɪm/
-apart	/əˈpaɪt/
-apartment	/əˈpaɪtmənt/
-appetizer	/ˈæpɪtaɪzə/
-arabesque	/ˌærəˈbesk/
-arena	/əˈrɪnə/
-argument	/ˈɑɪˈɡjʊmənt/
-arranger	/əˈreɪndʒə/
-arsenal	/ˈɑɪˈsənəl/
-Asia	/ˈeɪʃə/
-assist	/əˈsɪst/
-assistant	/əˈsɪstənt/
-astronaut	/ˈæstrənɔɪt/
-athlete	/ˈæθli:t/
-atlas	/ˈætləs/
-atmosphere	/ˈætməsfɪə/
-attach	/əˈtætʃ/
-attache	/əˈtæʃeɪ/
-attack	/əˈtæk/
-August	/ˈɔɪɡəst/
-aura	/ˈɔɪrə/
-automatic	/ˌɔɪtəˈmætɪk/
-average	/ˈævərɪdʒ/
-balance	/ˈbæləns/
-balcony	/ˈbælkəni/
-balloon	/bəˈlu:n/
-banal	/bəˈnaɪl/
-bank	/bæŋk/
-barbarian	/bəɪˈbeəriən/
-barbecue	/ˈbaɪˈbɪkjuz/
-barber	/ˈbaɪˈbə/
-baron	/ˈbærən/
-barrier	/ˈbæriər/
-battery	/ˈbætəri/
-bazaar	/bəˈzaɪ/
-beige	/beɪʒ/

-Belgian	/'beldʒən/
-bonus	/'bəʊnəs/
-boom	/bu:m/
-boot	/bu:t/
-boutique	/bu:'ti:k/
-bravo	/'brɑ:vəʊ/
-briefing	/'bri:fɪŋ/
-bulletin	/'bulətɪn/
-bureau	/'bjʊərəʊ/
-bust	/bʌst/
-button	/'bʌtn/
-bye	/baɪ/
-cabin	/'kæbɪn/
-cabinet	/'kæbɪnɪt/
-cable	/'keɪbəl/
-cactus	/'kæktəs/
-cafe	/'kæfeɪ/
-calorie	/'kæləri/
-camera	/'kæməərə/
-camouflage	/'kæməflaɪʒ/
-camp	/kæmp/
-campaign	/kæm'peɪn/
-canal	/kə'næl/
-cancer	/'kænsəʳ/
-canteen	/kæn'ti:n/
-capacity	/kə'pæsɪti/
-capitalist	/'kæptɪlɪst/
-captain	/'kæptɪn/
-carbon	/'kɑ:ʳbən/
-card	/kɑ:ʳd/
-career	/kə'riəʳ/
-cargo	/'kɑ:ʳgəʊ/
-caricature	/'kærɪkətʃʊəʳ/
-carnival	/'kɑ:ʳnɪvəl/
-cartel	/kɑ:ʳ'tel/
-cartel	/kɑ:ʳ'tel/

–cassette	/kə'set/
–catalog	/'kætəlɒg/
–category	/'kætəgəri/
–central	/'sentrəl/
–certificate	/sə'tɪfɪkət/
–champion	/'tʃæmpiən/
–chance	/tʃa:ns/
–channel	/'tʃænl/
–chaos	/'keɪɒs/
–character	/'kærɪktəʳ/
–charge	/tʃaɪ'dʒ/
–cheque	/tʃek/
–chocolate	/'tʃɒklɪt/
–chronology	/krə'nɒlədʒi/
–cigarette	/,sɪgə'ret/
–cinema	/'sɪnɪmə/
–civil	/'sɪvəl/
–climate	/'klaɪmət/
–closet	/'klɒzɪt/
–club	/klʌb/
–coach	/kəʊtʃ/
–coalition	/,kəʊə'lɪʃən/
–cobra	/'kəʊbrə/
–coca	/'kəʊkə/
–cocktail	/'kɒkteɪl/
–coffee	/'kɒfi/
–collection	/kə'leɪʃən/
–collective	/kə'lektɪv/
–college	/'kɒlɪdʒ/
–colon	/'kəʊlən/
–coma	/'kəʊmə/
–combination	/,kɒmbɪ'neɪʃən/
–comedian	/kə'mi:diən/
–comedy	/'kɒmɪdi/
–comfort	/'kʌmfə't/
–command	/kə'mɑ:nd/

–commission	/kə'mɪʃən/
–committee	/kə'mɪti/
–complete	/kəm'pli:t/
–compliment	/'kɒmplɪmənt/
–concentrate	/'kɒnsəntreɪt/
–concentration	/,kɒnsən'treɪʃən/
–concept	/'kɒnsept/
–concert	/'kɒnsə't/
–condition	/kən'dɪʃən/
–conference	/'kɒnfərəns/
–congress	/'kɒŋɡres/
–contact	/'kɒntækt/
–container	/kən'teɪnə'/
–contra	/kɒntrə/
–contract	/'kɒntrækt/
–control	/kən'trəʊl/
–corner	/'kɔː'nə'/
–corridor	/'kɒrɪdɔː'/
–cosmopolitan	/,kɒzmə'pɒlɪtən/
–costume	/'kɒstjʊm/
–cotton	/'kɒtn/
–council	/'kaʊnsəl/
–coupon	/'kuːpɒn/
–court	/kɔː't/
–cousin	/'kʌzən/
–cowboy	/'kaʊbɔɪ/
–credit	/'kredit/
–criminal	/'krɪmɪnəl/
–crisis	/'kraɪsɪs/
–criterion	/kraɪ'tɪəriən/
–critic	/'krɪtɪk/
–crystal	/'krɪstl/
–culture	/'kʌltʃə/
–cup	/kʌp/
–cylinder	/'sɪlɪndə'/
–dance	/dɑːns/

-data	/ˈdeɪtə/
-declare	/dɪˈkleəʳ/
-decor	/ˈdeɪkɔːʳ/
-decoration	/ˌdekəˈreɪʃən/
-deep	/diːp/
-defense	/dɪˈfens/
-defensive	/dɪˈfensɪv/
-degree	/diˈɡriː/
-delegate	/ˈdelɪɡeɪt/
-democracy	/dɪˈmɒkrəsi/
-democrat	/ˈdeməkræt/
-democratic	/ˌdeməˈkrætɪk/
-department	/dɪˈpɑːtmənt/
-deposit	/dɪˈpɒzɪt/
-depression	/dɪˈpreʃən/
-derby	/ˈdɑːbi/
-dervish	/ˈdɜːvɪʃ/
-detail	/ˈdiːteɪl/
-detective	/dɪˈtektɪv/
-detector	/dɪˈtektəʳ/
-detox	/ˈdiːtɒks/
-dictator	/dɪkˈteɪtəʳ/
-diction	/ˈdɪkʃən/
-diesel	/ˈdiːzəl/
-diet	/ˈdaɪət/
-digital	/ˈdɪdʒɪtl/
-dilemma	/dɪˈlemə/
-diploma	/dɪˈpləʊmə/
-diplomat	/ˈdɪpləmæt/
-director	/dɪˈrektəʳ/
-disadvantage	/ˌdɪsədˈvɑːntɪdʒ/
-discipline	/ˈdɪsɪplɪn/
-discount	/ˈdɪskaʊnt/
-disko	/ˈdɪskəʊ/
-distributor	/dɪˈstrɪbjʊtəʳ/
-doctor	/ˈdɒktəʳ/

–doctoral	/ˈdɒktərəl/
–document	/ˈdɒkjʊmənt/
–dogma	/ˈdɒɡmə/
–dollar	/ˈdɒləː/
–dominant	/ˈdɒmɪnənt/
–doner	/ˈdɒnəː/
–doner kebab	/ˌdɒnə kɪˈbæb/
–double	/ˈdʌbəl/
–drama	/ˈdraɪmə/
–dramatic	/drəˈmætɪk/
–dynamic	/daɪˈnæmɪk/
–ecology	/ɪˈkɒlədʒi/
–economic	/ˌekəˈnɒmɪk/
–economy	/ɪˈkɒnəmi/
–ecstasy	/ˈekstəsi/
–eczema	/ˈeksɪmə/
–editor	/ˈedɪtəː/
–effect	/ɪˈfekt/
–effort	/ˈefəːt/
–electric	/ɪˈlektɪk/
–element	/ˈelɪmənt/
–elementary	/ˌelɪˈmentəri/
–eliminate	/ɪˈlɪmɪneɪt/
–elimination	/ɪˌlɪmɪˈneɪʃən/
–embargo	/ɪmˈbɑːˈɡəʊ/
–emission	/ɪˈmɪʃən/
–encyclopedia	/ɪnˌsaɪkləˈpiːdiə/
–endeavour	/ɪnˈdevəː/
–energetic	/ˌenəˈdʒetɪk/
–energy	/ˈenəːdʒi/
–English	/ˈɪŋɡlɪʃ/
–erection	/ɪˈrekʃən/
–erosion	/ɪˈrəʊʒən/
–ethnic	/ˈeθnɪk/
–Europe	/ˈjʊərəp/
–exercise	/ˈeksəˈsaɪz/

-exercise	/ˈeksəˈsaɪz/
-express	/ɪkˈspres/
-extra	/ˈekstrə/
-factor	/ˈfæktə/
-factory	/ˈfæktəri/
-fair	/feə/
-fan	/fæn/
-fantastic	/fænˈtæstɪk/
-far	/fɑː/
-favourite	/ˈfeɪvərɪt/
-fax	/fæks/
-federal	/ˈfedərəl/
-federal	/ˈfedərəl/
-federation	/ˌfedəˈreɪʃən/
-feminist	/ˈfemɪnɪst/
-festival	/ˈfestɪvəl/
-film	/fɪlm/
-filter	/ˈfɪltə/
-final	/ˈfaɪnəl/
-firm	/fɜːm/
-fit	/fɪt/
-flash	/flæʃ/
-flute	/fluːt/
-focus	/ˈfəʊkəs/
-football	/ˈfʊtbɔːl/
-form	/fɔːm/
-formation	/fɔːˈmeɪʃən/
-formula	/ˈfɔːmjʊlə/
-forum	/ˈfɔːrəm/
-forward	/ˈfɔːrwərd/
-fossil	/ˈfɒsəl/
-foul	/faʊl/
-free	/friː/
-frequency	/ˈfriːkwənsi/
-fuel	/ˈfjuːəl/
-full	/fʊl/

-function	/ˈfʌŋkʃən/
-fund	/fʌnd/
-fuse	/fjuːz/
-futurist	/ˈfjuːtʃərɪst/
-gala	/ˈgɑːlə/
-gallery	/ˈgæləri/
-garage	/ˈgærɪdʒ/
-gas	/gæs/
-gasp	/gɑːsp/
-gendarme	/ˌʒɒndaɪˈm/
-general	/ˈdʒenərəl/
-generation	/ˌdʒenəˈreɪʃən/
-generator	/ˈdʒenəreɪtə/
-genetic	/dʒɪˈnetɪk/
-gentleman	/ˈdʒentlmən/
-geography	/dʒɪˈɒɡrəfi/
-geometry	/dʒɪˈɒmɪtri/
-global	/ˈɡləʊbəl/
-goal	/ɡəʊl/
-golf	/ɡɒlf/
-Google	/ˈɡuːɡəl/
-grammar	/ˈɡræmə/
-graphic	/ˈɡræfɪk/
-grey	/ɡreɪ/
-group	/ɡruːp/
-guarantee	/ˌɡærənˈtiː/
-guard	/ɡɑːd/
-guardian	/ˈɡɑːdiən/
-guerrilla	/ɡəˈrɪlə/
-guitar	/ɡɪˈtɑː/
-gymnastics	/dʒɪmˈnæstɪks/
-hacker	/ˈhækə/
-hall	/hɔːl/
-hallucination	/həˌluːɪzɪˈneɪʃən/
-hamburger	/ˈhæmbɜːɡə/
-handicap	/ˈhændɪkæp/

-harmony	/ˈhɑːrˈməni/
-hazel	/ˈheɪzəl/
-helicopter	/ˈhelɪkɒptə/
-hello	/həˈləʊ/
-hierarchy	/ˈhaɪrɑːki/
-hobby	/ˈhɒbi/
-honour	/ˈɒnə/
-hooligan	/ˈhuːlɪɡən/
-horizon	/həˈraɪzən/
-horn	/hɔːn/
-horoscope	/ˈhɒrəskəʊp/
-hotel	/həʊˈtel/
-human	/ˈhjuːmən/
-hydrogen	/ˈhaɪdrədʒən/
-hygiene	/ˈhaɪdʒiːn/
-hyper	/ˈhaɪpə/
-hypnosis	/hɪpˈnəʊsɪs/
-Italy	/ˈɪtəli/
-icon	/ˈaɪkən/
-ideal	/ˌaɪˈdɪəl/
-idealism	/aɪˈdɪəlɪzəm/
-idealist	/aɪˈdɪəlɪst/
-illegal	/ɪˈlɪɡəl/
-illusion	/ɪˈluːʒən/
-imperial	/ɪmˈpɪəriəl/
-imperialism	/ɪmˈpɪəriəlɪzəm/
-industrial	/ɪnˈdʌstriəl/
-industry	/ˈɪndəstri/
-infection	/ɪnˈfekʃən/
-inflation	/ɪnˈfleɪʃən/
-information	/ˌɪnfəˈmeɪʃən/
-injection	/ɪnˈdʒekʃən/
-innovation	/ˌɪnəˈveɪʃən/
-institute	/ˈɪnstɪtjuːt/
-instrument	/ˈɪnstɪrəmənt/
-integrate	/ˈɪntɪɡreɪt/

-intellectual	/,ɪntɪˈlektʃuəl/
-intermediate	/,ɪntəˈmiːdiət/
-internet	/ˈɪntəˈnet/
-intonation	/,ɪntəˈneɪʃən/
-introduce	/,ɪntrəˈdjuːs/
-introduction	/,ɪntrəˈdʌkʃən/
-investigation	/ɪnˌvestɪˈgeɪʃən/
-ironic	/aɪˈrɒnɪk/
-irrational	/ɪˈræʃənəl/
-isolation	/,aɪsəˈleɪʃən/
-jacket	/ˈdʒækɪt/
-Japan	/dʒəˈpæn/
-Japanese	/,dʒæpəˈniːz/
-jargon	/ˈdʒɑːɡən/
-jet	/dʒet/
-jupiter	/ˈdʒuːpɪtər/
-jury	/ˈdʒʊəri/
-kangaroo	/,kæŋɡəˈruː/
-karate	/kəˈrɑːti/
-kebab	/kɪˈbæb/
-keen	/kiːn/
-kettle	/ˈketl/
-kilo	/ˈkiːləʊ/
-kilogram	/ˈkɪləɡræm/
-kilometre	/ˈkɪləˈmiːtər/
-knowledge	/ˈnɒlɪdʒ/
-kung fu	/,kʌŋ ˈfuː/
-laboratory	/ləˈbɒrətɪ/
-lamp	/læmp/
-language	/ˈlæŋɡwɪdʒ/
-laser	/ˈleɪzər/
-league	/liːɡ/
-legal	/ˈliːɡəl/
-lemon	/ˈlemən/
-leopard	/ˈlepərd/
-liberal	/ˈlɪbərəl/

-Libya	/ˈlɪbiə/
-licence	/ˈlaɪsəns/
-limit	/ˈlɪmɪt/
-list	/lɪst/
-literature	/ˈlɪtrətʃə/
-lobby	/ˈlɒbi/
-local	/ˈləʊkəl/
-location	/ləʊˈkeɪʃən/
-logistic	/ləˈdʒɪstɪk/
-logo	/ˈləʊgəʊ/
-Lolita	/ləˈlɪtə/
-luxurious	/ləgˈʒʊəriəs/
-luxury	/ˈlʌkʃəri/
-lyric	/ˈlɪrɪk/
-machine	/məˈʃiːn/
-madam	/ˈmædəm/
-Madonna	/məˈdɒnə/
-mafia	/ˈmæfiə/
-magazine	/ˌmæɡəˈziːn/
-magma	/ˈmægmə/
-magnetic	/mæɡˈnetɪk/
-major	/ˈmeɪdʒə/
-Malta	/ˈmɔːltə/
-maniac	/ˈmeɪniæk/
-manipulate	/məˈnɪpjʊleɪt/
-manufacture	/ˌmænjʊˈfæktʃə/
-marathon	/ˈmærəθən/
-march	/mɑːtʃ/
-margarine	/ˌmɑːˈdʒəˈrɪn/
-marginal	/ˈmɑːˈdʒɪnəl/
-marine	/məˈrɪn/
-maritime	/ˈmærɪtaɪm/
-mark	/mɑːk/
-market	/ˈmɑːkɪt/
-mask	/mɑːsk/
-mason	/ˈmeɪsən/

-massage	/ˈmæsɑːʒ/
-master	/ˈmɑːstəː/
-matador	/ˈmætədɔː/
-match	/mætʃ/
-material	/məˈtɪəriəl/
-mathematics	/ˌmæθɪˈmætiːks/
-maths	/mæθs/
-maximum	/ˈmæksɪmə/
-mechanical	/mɪˈkæniːkəl/
-medal	/ˈmedl/
-media	/ˈmiːdiə/
-medical	/ˈmedɪkəl/
-medium	/ˈmiːdiəm/
-mega	/ˈmegə/
-megabyte	/ˈmegəbaɪt/
-megaphone	/ˈmegəfəʊn/
-megapixel	/ˈmegəˌpɪksəl/
-megastar	/ˈmegəstɑː/
-melody	/ˈmelədi/
-memorial	/mɪˈmɔːriəl/
-mental	/ˈmentl/
-menu	/ˈmenjuː/
-mercy	/ˈmɜːsi/
-message	/ˈmesɪdʒ/
-metabolism	/mɪˈtæbəlaɪzəm/
-metal	/ˈmetl/
-metaphor	/ˈmetəfəː/
-meteor	/ˈmiːtiəː/
-meter	/ˈmiːtəː/
-method	/ˈmeθəd/
-metre	/ˈmiːtəː/
-microphone	/ˈmaɪkrəfəʊn/
-microscope	/ˈmaɪkrəskəʊp/
-mile	/maɪl/
-millimetre	/ˈmɪlɪˌmiːtəː/
-million	/ˈmɪljən/

-mimic	/ˈmɪmɪk/
-mine	/maɪn/
-mineral	/ˈmɪnərəl/
-miniature	/ˈmɪnɪtʃəʳ/
-minibus	/ˈmɪnɪbʌs/
-minimize	/ˈmɪnɪmaɪz/
-minimum	/ˈmɪnɪməm/
-mission	/ˈmɪʃən/
-mobile	/ˈməʊbaɪl/
-mode	/məʊd/
-model	/ˈmɒdl/
-moderator	/ˈmɒdəreɪtəʳ/
-modern	/ˈmɒdn/
-modernize	/ˈmɒdəˈnaɪz/
-module	/ˈmɒdjuːl/
-monarchy	/ˈmɒnəˈki/
-monitor	/ˈmɒnɪtəʳ/
-monotone	/ˈmɒnətəʊn/
-monotonous	/məˈnɒtənəs/
-montage	/ˈmɒntaɪʒ/
-morale	/məˈraɪl/
-more	/mɔːʳ/
-mortgage	/ˈmɔːʳɡɪdʒ/
-motivation	/ˌməʊtɪˈveɪʃən/
-motor	/ˈməʊtəʳ/
-murmur	/ˈmɜːʳməʳ/
-museum	/ˈmjuːziəm/
-music	/ˈmjuːzɪk/
-musical	/ˈmjuːzɪkəl/
-naive	/naɪˈiːv/
-natural	/ˈnætʃərəl/
-negative	/ˈnegətɪv/
-normal	/ˈnɔːʳməl/
-nostalgic	/nɒˈstældʒɪk/
-nuclear	/ˈnjuːkliəʳ/
-number	/ˈnʌmbəʳ/

-object	/ˈɒbdʒɪkt/
-obsess	/əb'ses/
-obsession	/əb'seʃən/
-ocean	/ˈəʊʃən/
-office	/ˈɒfɪs/
-oligarchy	/ˈɒlɪgɑːki/
-olympic	/əˈlɪmpɪk/
-omelette	/ˈɒmlɪt/
-oncology	/ɒŋˈkɒlədʒi/
-operation	/ˌɒpə'reɪʃən/
-operator	/ˈɒpəreɪtə/
-option	/ˈɒpʃən/
-organ	/ˈɔːɡən/
-organic	/ɔːˈɡænɪk/
-organization	/ˌɔːɡənə'zeɪʃən/
-original	/əˈrɪdʒɪnəl/
-orthodox	/ˈɔːθədɒks/
-Oscar	/ˈɒskə/
-oval	/ˈəʊvəl/
-oxygen	/ˈɒksɪdʒən/
-packet	/ˈpækɪt/
-palace	/ˈpælɪs/
-panda	/ˈpændə/
-panel	/ˈpænl/
-panic	/ˈpænɪk/
-paradise	/ˈpærədəɪs/
-paradox	/ˈpærədɒks/
-parallel	/ˈpærəlel/
-parcel	/ˈpɑːsəl/
-pardon	/ˈpɑːdn/
-parenthesis	/pə'renθɪsɪs/
-parity	/ˈpærɪti/
-park	/pɑːk/
-parliament	/ˈpɑːlɪmənt/
-parole	/pə'rəʊl/
-part	/pɑːt/

-partner	/ˈpɑːtənər/
-party	/ˈpɑːti/
-passage	/ˈpæsɪdʒ/
-passive	/ˈpæsɪv/
-passport	/ˈpɑːspɔːt/
-pasta	/ˈpæstə/
-pastoral	/ˈpɑːstərəl/
-patent	/ˈpeɪnt/
-penalty	/ˈpenlti/
-penguin	/ˈpɛŋɡwɪn/
-perfect	/ˈpɜːfɪkt/
-performance	/pəˈfɔːməns/
-perhaps	/præps/
-period	/ˈpiəriəd/
-personal	/ˈpɜːsənəl/
-personnel	/ˌpɜːsəˈnel/
-Peru	/pəˈruː/
-petrol	/ˈpetrəl/
-phobia	/ˈfəʊbiə/
-phonetic	/fəˈnetɪk/
-phonetician	/ˌfəniˈtɪʃən/
-phonetics	/fəˈnetɪks/
-physical	/ˈfɪzɪkəl/
-physics	/ˈfɪzɪks/
-pianist	/ˈpiənɪst/
-piano	/piˈænəʊ/
-picnic	/ˈpɪknɪk/
-pilot	/ˈpaɪlət/
-piston	/ˈpɪstən/
-pizza	/ˈpɪtsə/
-plan	/plæn/
-plastic	/ˈplæstɪk/
-platform	/ˈplætfɔːm/
-plaza	/ˈplæzə/
-police	/pəˈliːs/
-policy	/ˈpɒləsi/

-politic	/ˈpɒlɪtɪk/
-political	/pəˈlɪtɪkəl/
-politician	/ˌpɒlɪˈtɪʃən/
-popular	/ˈpɒpjʊləʳ/
-portrait	/ˈpɔːtɹɪt/
-position	/pəˈzɪʃən/
-positive	/ˈpɒzɪtɪv/
-poster	/ˈpəʊstəʳ/
-postpone	/pəʊsˈpəʊn/
-potato	/pəˈteɪtəʊ/
-potential	/pəˈtenʃəl/
-practical	/ˈpræktɪkəl/
-prefab	/ˈpriːfæb/
-preparation	/ˌprepəˈreɪʃən/
-prescription	/prɪˈskrɪpʃən/
-press	/pres/
-prince	/prɪns/
-princess	/ˌprɪnˈses/
-principle	/ˈprɪnsɪpəl/
-problem	/ˈprɒbləm/
-procedure	/prəˈsiːdʒəʳ/
-proceed	/prəˈsiːd/
-proceeding	/prəˈsiːdɪŋ/
-professional	/prəˈfeʃənəl/
-professor	/prəˈfesəʳ/
-profile	/ˈprəʊfaɪl/
-programme	/ˈprəʊgræm/
-project	/ˈprɒdʒekt/
-projector	/prəˈdʒektəʳ/
-promotion	/prəˈməʊʃən/
-protocol	/ˈprəʊtəkɒl/
-provocation	/ˌprɒvəˈkeɪʃən/
-provocative	/prəˈvɒkətɪv/
-provoke	/prəˈvəʊk/
-psychology	/saɪˈkɒlədʒi/
-pyjamas	/pəˈdʒɑːməz/

-pyramid	/ˈpɪrəˌmɪd/
-quality	/ˈkwɒləti/
-racket	/ˈrækɪt/
-radar	/ˈreɪdɑːr/
-radical	/ˈrædɪkəl/
-radio	/ˈreɪdiəʊ/
-rally	/ˈræli/
-Rambo	/ˈræmbəʊ/
-rank	/ræŋk/
-reaction	/rɪˈækʃən/
-real	/rɪəl/
-realism	/ˈrɪəlɪzəm/
-reality	/rɪˈælɪti/
-realize	/ˈrɪəlaɪz/
-recession	/rɪˈseʃən/
-record	/ˈrekɔːrd/
-rectangular	/rekˈtæŋɡjʊlə/
-reference	/ˈrefərəns/
-reflex	/ˈrɪfleks/
-reform	/rɪˈfɔːm/
-relax	/rɪˈlæks/
-report	/rɪˈpɔːt/
-residence	/ˈrezɪdəns/
-restore	/rɪˈstɔːr/
-revenge	/rɪˈvendʒ/
-rhythm	/ˈrɪðəm/
-ring	/rɪŋ/
-risk	/rɪsk/
-robot	/ˈrəʊbɒt/
-rocket	/ˈrɒkɪt/
-role	/rəʊl/
-roman	/ˈrəʊmən/
-romantic	/rəˈmæntɪk/
-route	/ruːt/
-routine	/ruːˈtiːn/
-Russia	/ˈrʌʃə/

–sabotage	/ˈsæbətɑːʒ/
–safari	/səˈfɑːri/
–salad	/ˈsæləd/
–saloon	/səˈluːn/
–sandal	/ˈsændl/
–sandwich	/ˈsænwɪdʒ/
–sauce	/saʊs/
–sausage	/ˈsɒsɪdʒ/
–scale	/skeɪl/
–scandal	/ˈskændl/
–scenario	/sɪˈnɑːriəʊ/
–scene	/siːn/
–score	/skɔːr/
–season	/ˈsiːzən/
–secondary	/ˈsekəndəri/
–secret	/ˈsiːkrɪt/
–secretary	/ˈsekɪtəri/
–sector	/ˈsektəː/
–seismic	/ˈsaɪzmɪk/
–select	/sɪˈlekt/
–semantic	/sɪˈmæntɪk/
–seminar	/ˈseminɑːː/
–senator	/ˈsenətəː/
–sensible	/ˈsensɪbəl/
–sensitive	/ˈsensɪtɪv/
–series	/ˈsiəriːz/
–service	/ˈsɜːvɪs/
–shish kebab	/ʃɪʃ kɪˈbæb/
–shock	/ʃɒk/
–shocked	/ʃɒkt/
–shoot	/ʃuːt/
–short	/ʃɔːt/
–shortage	/ˈʃɔːtɪdʒ/
–show	/ʃəʊ/
–signal	/ˈsɪgnəl/
–simultaneous	/ˌsɪməˈlteinɪəs/

–skeleton	/ˈskelɪtən/
–sketch	/sketʃ/
–slow	/sləʊ/
–sociable	/ˈsəʊjəbəl/
–social	/ˈsəʊʃəl/
–specific	/spɪˈsɪfɪk/
–spokesman	/ˈspəʊksmən/
–sponsor	/ˈspɒnsə/
–spontaneous	/spɒnˈteɪniəs/
–sport	/spɔːt/
–standard	/ˈstændəd/
–star	/stɑː/
–station	/ˈsteɪʃən/
–statistic	/stəˈtɪstɪk/
–status	/ˈsteɪtəs/
–still	/stɪl/
–stock	/stɒk/
–strategic	/strəˈtɪdʒɪk/
–strategy	/ˈstrætɪdʒi/
–stress	/stres/
–stretch	/stretʃ/
–studio	/ˈstjuːdiəʊ/
–style	/stɑɪl/
–subvention	/səbˈvenʃən/
–super	/ˈsuːpə/
–surprise	/səˈpraɪz/
–symbol	/ˈsɪmbəl/
–symbolic	/sɪmˈbɒlɪk/
–sympathetic	/ˌsɪmpəˈθetɪk/
–sympathy	/ˈsɪmpəθi/
–syndrome	/ˈsɪndrəʊm/
–synergy	/ˈsɪnəˈdʒi/
–synonym	/ˈsɪnənɪm/
–syrup	/ˈsɪrəp/
–system	/ˈsɪstɪm/
–table	/ˈteɪbəl/

-tablet	/ˈtæblɪt/
-tactic	/ˈtæktɪk/
-tape	/teɪp/
-target	/ˈtɑːrɡɪt/
-Tarzan	/ˈtɑːzən/
-taxi	/ˈtæksi/
-technique	/tekˈniːk/
-technology	/tekˈnɒlədʒi/
-telephone	/ˈtelɪfəʊn/
-telescope	/ˈtelɪskəʊp/
-television	/ˈtelɪvɪʒən/
-tempo	/ˈtempəʊ/
-tennis	/ˈtenɪs/
-tenor	/ˈtenəː/
-tension	/ˈtenʃən/
-terrace	/ˈterɪs/
-terrorist	/ˈterərɪst/
-test	/test/
-theatre	/ˈθɪətəː/
-theory	/ˈθɪəri/
-thermos	/ˈθɜːrməs/
-thesis	/ˈθɪzɪs/
-threat	/θret/
-titanic	/taɪˈtænɪk/
-toast	/təʊst/
-today	/təˈdeɪ/
-toilet	/ˈtɔɪlɪt/
-tolerance	/ˈtɒlərəns/
-tolerate	/ˈtɒləreɪt/
-tomato	/təˈmɑːtəʊ/
-ton	/tʌn/
-tone	/təʊn/
-tonight	/təˈnaɪt/
-total	/ˈtəʊtl/
-tour	/tʊəː/
-tourism	/ˈtʊərɪzəm/

-tourist	/'tʊərɪst/
-tractor	/'træktəʳ/
-tradition	/trə'dɪʃən/
-traditional	/trə'dɪʃənəl/
-traffic	/'træfɪk/
-train	/treɪn/
-transfer	/'trænsfɜːʳ/
-translate	/træns'leɪt/
-trend	/trend/
-triangle	/'traɪæŋɡəl/
-tube	/tjuːb/
-tunnel	/'tʌnl/
-turbulence	/'tɜːʳbjʊləns/
-Turkey	/'tɜːʳki/
-typical	/'tɪpɪkəl/
-uniform	/'juːnɪfɔːm/
-unit	/'juːnɪt/
-universal	/ˌjuːnɪ'vɜːʳsəl/
-university	/ˌjuːnɪ'vɜːʳsɪti/
-vacation	/və'keɪʃən/
-valley	/'væli/
-vegetable	/'vedʒtəbəl/
-vegetarian	/ˌvedʒɪ'teəriən/
-ventilator	/'ventɪleɪtəʳ/
-versatile	/'vɜːʳsətəɪl/
-version	/'vɜːʳʃən/
-veterinarian	/ˌvetəri'neəriən/
-veto	/'viːtəʊ/
-village	/'vɪlɪdʒ/
-virus	/'vaɪərəs/
-vision	/'vɪʒən/
-vitamin	/'vɪtəmiːn/
-wardrobe	/'wɔːʳdrəʊb/
-yacht	/jɒt/
-yogurt	/'jɒɡəʳt/

ENGLISH CONSONANT PHONEMES

Both lips	Lower lips Upper teeth	Tongue Teeth	Tongue Gum ridge	Tongue Post alveolar /Palatal	Tongue Soft Palate	Throat
p/b			t/d		k/g	
	f/v	θ/ð	s/z	ʃ/ʒ		h
				dʒ/tʃ		
m			n		ŋ	
			l/r			
w				y		

TURKISH CONSONANT PHONEMES

Çift dudak	Dudak / Diş	Dil ucu/ Diş eti	Dil önü/ Diş eti	Dil önü/ Diş eti ardı	Dil ortası /Ön damak	Dil Ortası / Orta damak	Dil arkası /Art damak	Gırtlak
b	f	d	s	c	g	g	g	h
p	v	t	z	ç	k	k	k	
m		n		j	y			
w		l		ş				
		r						

TURKISH CONSONANT PHONEMES

ÇİFT DUDAK	b	p	m			
Alt dudak / DİŞ	f	v				
Dil ucu / DİŞ ETİ	d	t	n	ince l	kalın l	r
Dil önü / DİŞ ETİ	s	z				
Dil önü / DİŞ ETİ ARDI	c	ç	j	ş		
Dil ortası / ÖN DAMAK	g (i,e,ü,ö,â)	k (i,e,ü,ö,â)	y			
Dil Ortası / ORTA DAMAK	g (i)	k (i)				
Dil arkası / ART DAMAK	g (u,o,a)	k (u,o,a)				
GİRTLAK	h					

(M. Volkan Coşkun, Türkçenin Ses Bilgisi, 2010, s. 79)

ÇIKIŞ BİÇİMİNE GÖRE TÜRKÇENİN ÜNSÜZLERİ

Patlamalı (sürekli olmayan), tonlu (ötümlü)	b, d, c, g
Patlamalı (sürekli olmayan), tonsuz (ötümsüz)	p, t, ç, k
Sızıcı (sürtünmeli), tonlu (titreşimli)	v, z, j
Sızıcı (sürtünmeli), tonsuz (titreşimsiz)	f, s, ş, h
Akıcı (sürtünmesiz), burun (geniz)	m, n
Akıcı (sürtünmesiz), titrek (çarpmalı)	r
Akıcı (sürtünmesiz), yarı ünlü	y
Akıcı (sürtünmesiz), yan ünsüz	ince l, kalın l

TURKISH VOWEL SYSTEM

SHORT VOWELS

/a/	/e/	/ɛ/	/ɪ/	/i/	/o/	/ö/	/u/	/ü/	/â/	/ô/	/û/
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

LONG VOWELS

/aː/	/eː/	/ɪː/	/iː/	/oː/	/öː/	/uː/	/üː/	/âː/
------	------	------	------	------	------	------	------	------

‘Ğ’ MAKES ALL THE VOWELS LONG

iğ = /iː/	eğ = /eː/	üğ = /üː/	öğ = /öː/
ığ = /ɪː/	ağ = /aː/	uğ = /uː/	oğ = /oː/

TONGUE POSITION

FRONT	/e/ /ɛ/ /eː/ /i/ /iː/ /ö/ /öː/ /ü/ /üː/ /â/ /âː/
CENTRAL	/ɪ/ /ɪː/
BACK	/a/ /aː/ /o/ /oː/ /u/ /uː/ /ô/ /û/

LIPS POSITION

UNROUNDED	/a/ /aː/ /e/ /ɛ/ /eː/ /ɪ/ /ɪː/ /i/ /iː/ /âː/ /â/
ROUNDED	/o/ /oː/ /ö/ /öː/ /u/ /uː/ /ü/ /üː/ /ô/ /û/

JAW POSITION

NARROW (CLOSE)	/i/ /iː/ /u/ /uː/ /ü/ /üː/ /û/
HALF – CLOSE	/e/ /ɪ/ /ɪː/
HALF – OPEN	/ɛ/ /eː/ /o/ /oː/ /ö/ /öː/ /ô/
WIDE (OPEN)	/a/ /â/ /aː/ /âː/

BORROWED SOUNDS /â, î, û, ô/

*TURKISH BORROWED SOME VOWELS /â, î, û, ô/ from ARABIC, PERSIAN, and FRENCH.

SHORT FRONT VOWEL /â/	kâr, kâğıt, kâlp, hâl, lâf, gâvur, Nigâr, mekân, Nalân, tezgâh, Lâpseki, dükkân, selâm, silâh...
LONG FRONT VOWEL /âı/	ilâıve, hâıkim, lâızım, kâıbus, lâıyık, lâınet, kâıtip, hikâıye, ifâıde, lâıkin, lâıle, hakkâıri...
FRONT VOWEL /û/	halûk, mahlûk, lûtuf, sükût, mahkûm, üslûp...
FRONT VOWEL /ô/	alkôl, rôl, gôl, hôl, sôl, lôdos, lôkum, lôkanta...

‘Ç’ = /y/ (i, e, ö, ü)

FRONT VOWELS	SPELLING /ğ/	PRONUNCIATION /y/
/i, e, ö, ü/	ığne, teğmen, düğme, öğle	/iyne, teymen, düyme, öyle/

VOWEL SOUNDS with /y/

iy	iy	uy	üy	ey	ay	oy	öy
----	----	----	----	----	----	----	----

VOWEL SOUNDS with /w/

Ev /ew/	Av /aw/	Uv /uw/	Üv /üw/	Ov /ow/	Öv /öw/
------------	------------	------------	------------	------------	------------

SEMI - VOWEL SOUNDS

ğ	h	w	y	/döw/	/soy/	/sew/	/wur/	/dex/	/raımet/...
---	---	---	---	-------	-------	-------	-------	-------	-------------

NOTE:

THERE are 21 <i>VOWEL SOUNDS</i> in ISTANBUL TURKISH.
THERE are 25 <i>CONSONANT SOUNDS</i> in ISTANBUL TURKISH.
TURKISH SOUNDS are <i>MORE THAN</i> ENGLISH SOUNDS.

TONGUE POSITION		
FRONT VOWELS	MID-VOWELS	BACK VOWELS
/i, e, ö, ü/	/ɪ/	/a, o, u/

JAW POSITION		
NARROW VOWELS	MID-VOWELS	WIDE VOWELS
/i, ɪ, ü, u/	/e, o, ö/	/a/

SPELLING (YAZIM)	PRONUNCIATION (SÖYLENİŞ)
...acak	...ɪcak /...ucak
...ecek	...icek /...ücek

THE UNFAMILIAR CONSONANT SOUNDS

ENGLISH	/dʒ/	/tʃ/	/ð/	/ʒ/	/ŋ/	/ʃ/	/θ/	/j/
TURKISH	/c/	/ç/	/dʰ/	/j/	/n/	/ʃ/	/tʰ/	/y/

THE UNFAMILIAR VOWEL SOUNDS

ENGLISH	/æ/	/ɪ/	/ə/	/ɜː/	/juː/
TURKISH	/â/	/i/	/ɪ/	/ö/	/ü/

Turkish Spelling	Turkish Phonetic Pronunciation
-Acıkacak	/acıkıcak/
-Acımayacak	/acımıyıcak/
-Akacak	/akıcak/
-Alacak	/alıcak/
-Alınacak	/alınıcak/
-Atanacak	/atanıcak/
-Bakacak	/bakıcak/
-Bırakacak	/bırakıcak/
-Boşanacak	/boşanııcak/
-Bulacak	/bulucak/
-Bulunacak	/bulunucak/
-Çalacak	/çalıcak/
-Çalışacak	/çalışıcak/
-Çatacak	/çatıcak/
-Çıkacak	/çıkıcak/
-Dalacak	/dalıcak/
-Davranacak	/davranıcak/
-Doğuracak	/dourucak/
-Dolaşacak	/dolaşııcak/
-Donacak	/donucak/
-Duracak	/durucak/
-Duyacak	/duyucak/
-Kaçacak	/kaçıcak/
-Kalacak	/kalıcak/
-Kalkacak	/kalkıcak/
-Karşılaşacak	/karşılaşııcak/
-Kıracak	/kırıcak/
-Kızacak	/kızııcak/
-Kokacak	/kokucak/
-Konuşacak	/konuşucak/
-Koruyacağız	/koruyucaız/
-Koruyacak	/koruyucak/
-Okunacak	/okunucak/
-Olacak	/olucak/
-Oluşacak	/oluşucak/

-Saçacak	/saçıcak/
-Salacak	/salıcak/
-Salacak	/salıcak/
-Saldıracak	/saldırıcak/
-Savunacak	/savunucak/
-Sırtacak	/sırtıcak/
-Sokacak	/sokucak/
-Soracak	/sorucak/
-Soyacak	/soyucak/
-Susacak	/susucak/
-Şaşacak	/şaşıcak/
-Takacak	/takıcak/
-Tanışacak	/tanışıcak/
-Tutacak	/tutucak/
-Uçacak	/uçucak/
-Unutacak	/unutucak/
-Usanacak	/usanıcak/
-Vuracak	/wurucak/
-Yanacak	/yanıcak/
-Yapacak	/yapıcak/
-Yatacak	/yaticak/
-Yazacak	/yazıcak/
-Yutacak	/yutucak/

SPELLING (YAZIM)	PRONUNCIATION (SÖYLENİŞ)
...acak	...ıcak /...ucak
...ecek	...icek /...ücek

Turkish Spelling	Turkish Phonetic Pronunciation
-Acımayacak	/acımıyıcak/
-Akmayacak	/akımıyıcak/
-Almayacak	/alımıyıcak/
-Alınmayacak	/alınımıyıcak/
-Atanmayacak	/atanımıyıcak/
-Bakmayacak	/bakımıyıcak/
-Bırakmayacak	/bırakımıyıcak/
-Boşanmayacak	/boşanımıyıcak/
-Bulmayacağız	/bulmıyıcız/
-Bulunmayacak	/bulunımıyıcak/
-Çalınmayacağım	/çalınımıyıcım/
-Çalışmayacağım	/çalışımıyıcım/
-Çıkmayacak	/çıkımıyıcak/
-Davranmayacak	/davranımıyıcak/
-Dolaşmayacak	/dolaşımıyıcak/
-Donmayacağız	/donmıyıcız/
-Durmayacak	/durımıyıcak/
-Duyamayacak	/duymıyıcak/
-Kaçmayacağız	/kaçmıyıcız/
-Kalmayacak	/kalmıyıcak/
-Kalkmayacak	/kalkımıyıcak/
-Karşılaşmayacağız	/karşılaşımıyıcız/
-Kırmayacak	/kırmıyıcak/
-Kızmayacağım	/kızımıyıcım/
-Kokmayacak	/kokımıyıcak/
-Konuşmayacak	/konuşımıyıcak/
-Korumayacağız	/korumıyıcız/
-Koşmayacağım	/koşımıyıcım/
-Okumayacak	/okumıyıcak/
-Olmayacak	/olımıyıcak/
-Oluşmayacak	/oluşımıyıcak/
-Saçmayacağım	/saçımıyıcım/
-Salmayacak	/salmıyıcak/
-Saldırmayacağız	/saldırmıyıcız/
-Savunmayacak	/sawunımıyıcak/

-Sırtmayacağız	/sırtmıyıc a ız/
-Sokmayacak	/sokmıyıc a k/
-Sormayacak	/sormıyıc a k/
-Soymayacak	/soimıyıc a k/
-Susmayacak	/susmıyıc a k/
-Takmayacak	/takmıyıc a k/
-Tamamlayacağız	/tamamlıyıc a ız/
-Tanışmayacağım	/tanışmıyıc a ım/
-Tutmayacak	/tutmıyıc a k/
-Uçmayacak	/uçmıyıc a k/
-Unutmayacak	/unutmıyıc a k/
-Usanmayacak	/usanmıyıc a k/
-Vurmayacak	/wurmıyıc a k/
-Yanmayacak	/yanmıyıc a k/
-Yapmayacak	/yapmıyıc a k/
-Yatmayacak	/yatmıyıc a k/
-Yazmayacak	/yazmıyıc a k/
-Yutmayacak	/yutmıyıc a k/
-Konuşmayacağım	/konuşmıyıc a ım/
-Konuşmayacaksın	/konuşmıyıc a ksın/
-Konuşmayacak	/konuşmıyıc a k/
-Konuşmayacağız	/konuşmıyıc a ız/
-Konuşmayacaksınız	/konuşmıyıc a ksınız/
-Konuşmayacaklar	/konuşmıyıc a klar/
-Anlamayacak mısınız?	/anlamıyıc a k mısınız/
-Susmayacak mıydın?	/susmıyıc a k mıydın/
-Konuşmayacak mısın?	/konuşmıyıc a k mısın/
-Unutmayacaklar mı?	/unutmıyıc a klar mı/

Turkish Spelling	Turkish Phonetic Pronunciation
-Bilecek	/bilicek/
-Binecek	/binicek/
-Bölecek	/bölücek/
-Çevirecek	/çeviricek/
-Çökecek	/çökücek/
-Çökecek	/çökücek/
-Delecek	/delicek/
-Dikecek	/dikicek/
-Dinleyecek	/dinliyicek/
-Dökecek	/dökücek/
-Döndürecek	/döndürücek/
-Dönecek	/dönücek/
-Dönüşecek	/dönüşücek/
-Düşecek	/düşücek/
-Düşünecek	/düşünücek/
-Eriyecek	/eriyicek/
-Gelecek	/gelicek/
-Gelişecek	/gelişicek/
-Gezecek	/gezicek/
-Girecek	/giricek/
-Görüşecek	/görüşücek/
-Götürecek	/götürücek/
-Gülecek	/gülücek/
-İndirecek	/indiricek/
-İnecek	/inicek /
-Ölecek	/ölücek/
-Öpecek	/öpücek/
-Serecek	/sericek/
-Sevecek	/sevicek/
-Sevinecek	/sevinicek/
-Silecek	/silicek/
-Sökecek	/sökücek/
-Sövecek	/söwücek/
-Sürecek	/sürücek/
-Tütecek	/tütücek/

-Üzülecek	/üzülücek/
-Verecek	/vericek/
-Yenecek	/yenicek/
-Yetiştirecek	/yetiştiricek/
-Yönelecek	/yönelicek/
-Yönetecek	/yöneticek/
-Yükselecek	/yükselecek/
-Yürüyecek	/yürüyücek/

SPELLING (YAZIM)	PRONUNCIATION (SÖYLENİŞ)
...acak	...ıcak /...ucak
...ecek	...icek /...ücek

Ğ - V DEĞİŞMESİ (labial harmony)	
Koğmak	Kowmak
Oğmak	Owmak
Öğmek	Öwmek
Döğmek	Döwmek

N - M DEĞİŞMESİ (bi-labial harmony)	
Saklanbaç	Saklambaç
Anbar	Ambar
Penbe	Pembe
Tonbul	Tombul

* Ses olayları, söyleyiş kolaylığı sağlamak amacıyla tüm dünya dillerinde vardır. Sesleri en az çabayla çıkarma eğilimi sonucunda ses değişimleri (benzeşmeleri) meydana gelmektedir, ve bu sözlü dilde kaçınılmazdır.

Turkish Spelling**Turkish Phonetic Pronunciation**

-Bilmeyecek	/bilmiyicek/
-Binmeyecek	/binmiyicek/
-Bölmeyeceğim	/bölmiyiceım/
-Çevirmeyecek	/çevirmiyicek/
-Çökmeyecek	/çökmiyicek/
-Delmeyecek	/delmiyicek/
-Dikmeyecek	/dikmiyicek/
-Dinlemeyeceğiz	/dinlemiyiceız/
-Dökmeyecek	/dökmiyicek/
-Döndürmeyecek	/döndürmiyicek/
-Dönmeyecek	/dönmiyicek/
-Dönüşmeyecek	/dönüşmiyicek/
-Düşmeyecek	/düşmiyicek/
-Düşünmeyecek	/düşünmiyicek/
-Erimeyecek	/erimiyicek/
-Gelmeyecek	/gelmiyicek/
-Gelişmeyecek	/gelişmiyicek/
-Gezmeyecekler	/gezmiyicekler/
-Girmeyeceğim	/girmiyiceım/
-Görüşmeyecek	/görüşmiyicek/
-Götürmeyecek	/götürmiyicek/
-Gülmeyecek	/gülmiyicek/
-İndirmeyecek	/indirmiyicek/
-İnmeyecek	/inmiyicek/
-Ölmeyecek	/ölmiyicek/
-Öpmeyecek	/öpmiyicek/
-Sermeyecek	/sermiyicek/
-Sevmeyecek	/sevmiyicek/
-Sevinmeyecek	/sevinmiyicek/
-Silmeyecek	/silmiyicek/
-Sökmeyecek	/sökmiyicek/
-Sürmeyecek	/sürmiyicek/
-Tütmeyecek	/tütmiyicek/
-Üzülmeyeceğim	/üzülmiyiceım/
-Vermeyecek	/vermiyicek/

-Yenmeyecek	/yenmiyicek/
-Yetişmeyecek	/yetişmiyicek/
-Yönelmeyecek	/yönelmiyicek/
-Yönetmeyecek	/yönetmiyicek/
-Yükselmeyecek	/yükselmiyicek/
-Yürümeyecek	/yürümiyicek/
-Gelmeyeceğim	/gelmiyiceım/
-Gelmeyeceksin	/gelmiyiceksin/
-Gelmeyecek	/gelmiyicek/
-Gelmeyeceğiz	/gelmiyiceız/
-Gelmeyeceksiniz	/gelmiyiceksiniz/
-Gelmeyecekler	/gelmiyicekler/
-Gelmeyecek misin?	/gelmiyicek misin/
-Gelmeyecek misiniz?	/gelmiyicek misiniz/
-Gelmeyecekler mi?	/gelmiyicekler mi/
-Gelmeyecek miydim?	/gelmiyicek miydim/
-Gelmeyecek miydi?	/gelmiyicek miydi/
-Gelmeyecek miydiniz?	/gelmiyicek miydiniz/

SPELLING	PRONUNCIATION
İçeride	/içerde/
Dışarıda	/dışarda/
Burada	/burda/
Orada	/orda/
Nerede	/nerde/

Y = /i/ sound

-Ayran	/airan/
-Bey	/bei/
-Boy	/boi/
-Böyle	/böile/
-Buyruk	/buiruk/
-Çay	/çai/
-Çeyrek	/çeirek/
-Duymak	/duimak/
-Eğlence	/eilence/
-Giymek	/giɣmek/
-Giysi	/giɣsi/
-Huy	/hui/
-Kaymak	/kaimak/
-Kaynak	/kainak/
-Kıymak	/kiimak/
-Kıymet	/kiimet/
-Koymak	/koimak/
-Köy	/kői/
-Kuyruk	/kuiruk/
-Leylek	/leilek/
-Ölüydü	/ölüidü/
-Öykü	/öikü/
-Öyle	/öile/
-Sayfa	/saifa/
-Seyret	/seiret/
-Sıyrık	/siirık/
-Soy	/soi/
-Söylemek	/söilemek/
-Şey	/şei/
-Şöyle	/şöile/
-Teyze	/teize/
-Toy	/toi/
-Tüy	/tüi/
-Ziyet	/ziɣnet/

/w/ = Short /u/ sound

-Av	/aw/
-Avrupa	/awrupa/
-Avuç	/awuç/
-Avukat	/awukat/
-Avusturya	/awusturya/
-Başvuru	/başwuru/
-Bavul	/bawul/
-Bravo	/bırawo/
-Çavuş	/çawuş/
-Davul	/dawul/
-Dövme	/döwme/
-Dövüşmek	/döwüşmek/
-Duvar	/duwar/
-Düğme	/düwme/
-Havlu	/hawlu/
-Havuç	/hawuç/
-Havuz	/hawuz/
-Kavun	/kawun/
-Kavurma	/kawurma/
-Kovmak	/kowmak/
-Ov	/ow/
-Öv	/öw/
-Övünmek	/öwünmek/
-Savunmak	/sawunmak/
-Savur	/sawur/
-Sev	/sew/
-Sövmek	/söwmek/
-Tavla	/tawla/
-Tavuk	/tawuk/
-Tövbe	/töwbe/
-Voleybol	/woleibol/
-Vur	/wur/
-Yavru	/yawru/

Æ = æ sound

/k/, /l/	Æ = æ
-Ahkam	/ahkæm/
-Ahlak	/ahlæk/
-Bela	/belæɪ/
-Bilahare	/bilæɪhare/
-Bilakis	/bilækis/
-Bilanço	/bilænço/
-Bilardo	/bilærdo/
-Billahi	/billæɪhi/
-Deplasman	/deplæsman/
-Dükkan	/dökkæn/
-Ela	/elæɪ/
-Elalem	/elæɪlem/
-Elazığ	/elæziɪ/
-Emlak	/emlæk/
-Final	/finæl/
-Galaksi	/galæksi/
-Gavur	/gæwur/
-Güzergah	/güzergæh/
-Hakim	/hæɪkim/
-Hakkari	/hakkæɪri/
-Hal	/hæl/
-Hala	/hælæɪ/
-Hela	/helæɪ/
-Helal	/helæl/
-Hikaye	/hikæɪye/
-İclal	/iclæl/
-İfade	/ifæɪde/
-İflas	/iflæs/
-İhlal	/ihlæl/
-İhmal	/ihmæl/
-İhtilal	/ihtilæl/
-İhtimal	/ihtimæl/

-İkamet	/ikæɪmet/
-İlaç	/ilæç/
-İlan	/iɪlæn/
-İlave	/ilæɪve/
-İmkan	/imkæn/
-İmla	/imlæ/
-İnkar	/inkær/
-İptal	/iptæl/
-İshal	/ishæl/
-İslam	/islæm/
-İstikbal	/istikbæl/
-İstiklal	/istiklæl/
-Kabe	/kæɪbe/
-Kabus	/kæɪbus/
-Kafi	/kæɪfi/
-Kağıt	/kæɪt/
-Kalp	/kælp/
-Kamil	/kæɪmil/
-Kar	/kæɪr/
-Katip	/kæɪtip/
-Kazım	/kæɪzɪm/
-Laf	/læf/
-Lahana	/læhana/
-Lahmacun	/læhmacun/
-Laik	/læɪik/
-Lakap	/lækap/
-Lakin	/læɪkin/
-Lale	/læɪle/
-Lamba	/læmba/
-Lanet	/læɪnet/
-Langirt	/længirt/
-Lapseki	/læpseki/
-Lastik	/læstik/
-Latif	/lætɪf/
-Laubali	/læɪubali/
-Lav	/læv/

-Lavabo	/lævabo/
-Layık	/læ:yık/
-Laz	/læz/
-Lazer	/læzer/
-Lazım	/læ:zım/
-Mekan	/mekæn/
-mesela	/meselæ:/
-Nalan	/nalæn/
-Nigar	/nigær/
-Nikah	/nikæh/
-pekala	/pekæ:ılæ:/
-Plaj	/pilæj/
-Plak	/pilæk/
-Plan	/pilæn/
-Plastik	/pilæstik/
-Platform	/pilætform/
-Plato	/pilæto/
-Plazma	/pilæzma/
-Reklam	/reklæm/
-Selam	/selæm/
-Silah	/silæh/
-Tadilat	/ta:ɖilæt/
-Tahsilat	/tahsilæt/
-Tezgah	/tezgæh/
-Ukala	/ukalæ:/

SPELLING (YAZIM)	PRONUNCIATION (SÖYLENİŞ)
...acak	...ıcak /...ucak
...ecek	...icek /...ücek

Spelling**Pronunciation**

-Ağa	/aɣ/	
-Ağaç	/aɣʃ/	
-Ağır	/aɣɪr/	/aɣɪr/
-Ağıt	/aɣɪt/	/aɣɪt/
-Ağız	/aɣɪz/	/aɣɪz/
-Ahmet'in	/ahmedin/	
-Alacağım	/alɪcɑɣɪm/	
-Alacak	/alɪcɑk/	
-Anlayamadım	/anlɪyɑmadɪm/	
-Arayan	/arɪyan/	
-Bağır	/baɣɪr/	/baɣɪr/
-Bağış	/baɣɪʃ/	/baɣɪʃ/
-Bakacağım	/bakɪcɑɣɪm/	
-Başlaya	/baʃlɪya/	
-Başlayalar	/baʃlɪyalar/	
-Başlayalım	/baʃlɪyalɪm/	
-Başlayasın	/baʃlɪyasɪn/	
-Başlayasınız	/baʃlɪyasɪnɪz/	
-Başlayayım	/baʃlɪyɪm/	
-Bayağı	/bayɑɣɪ/	/bayɑɣɪ/
-Beğen	/beyen, bezen/	
-Beğeni	/beyeni/	
-Bekleyemedim	/bekliyemedim/	
-Bilmeyen	/bilmiyen/	
-Bineceğim	/biniceɣɪm/	
-Bir daha	/bi daɣ/	
-Bir dakika	/bi dakka/	
-Bir ekmek	/bi ekmek/	
-Böyle	/böɣle/	
-Buğday	/buɣday/	
-Bulacak	/bulucak/	
-Çağır	/çaɣɪr/	/çaɣɪr/
-Çağrı	/çaɣɪɣɪ/	
-Çalışacak	/çalɪʃɪcɑk/	
-Çılgılık	/çɪɣlɪk/	

-Çıkmazsa	/çıkmaſsa/	
-Çiğdem	/çiɣdem/	/çiɣdem/
-Çiğnemek	/çiɣnemek/	/çiɣnemek/
-Çoğalmak	/çoɣalmak/	/çoalmak/
-Çözmeyeceğim	/çözmiy(i)ceɣm/	
-Dağınık	/daɣınık/	/daɣınık/
-Dağıtım	/daɣıtım/	/daɣtım/
-Daima	/dayima/	
-Değildir	/diildir/	
-Değirmen	/deyirmen/	
-Değişim	/deyişim/	/deɣişim/
-Değişmek	/deyişmek/	
-Değnek	/deinek/	/deɣnek/
-Diğer	/diyer/	/diɣer/
-Doğal	/doɣal/	/doal/
-Doğan	/doɣan/	/doan/
-Doğmak	/doɣmak/	
-Doğru	/doɣru/	
-Doğu	/doɣu/	/dou/
-Doğum	/doɣum/	/doɣm/
-Dolduracak	/doldurucak/	
-Döğmek	/döwmek/	
-Dönecek	/dönücek/	
-Durduracak	/durdurucak/	
-Durduracak	/durdurucak/	
-Düğün	/düyün/	/düɣn/
-Eğer	/eyer/	/eɣr/
-Eğik	/eyik/	/eɣik/
-Eğil	/eyil/	/eɣil/
-Eğim	/eyim/	/eɣim/
-Eğitim	/eyitim/	/eɣitim/
-Eğlence	/eılence/	/eɣlence/
-Eğme	/eime/	/eɣme/
-Eğri	/eiri/	/eɣri/
-Evlenmeyeceğim	/evlenmiy(i)ceɣm/	
-Geleceğim	/geliceɣm/	

-Gelmeye	/gelmiye/	
-Gelmeyeceğim	/gelmiy(i)ceım/	
-Gelmeyeler	/gelmiyeler/	
-Gelmeyelim	/gelmiyelim/	
-Gelmeyesin	/gelmiyesin/	
-Gelmeyesiniz	/gelmiyesiniz/	
-Gelmeyeyim	/gelmiyim/	
-Gelmiyen	/gelmiyen/	
-Girmeyecek misiniz?	/girmiy(i)cek misiniz/	
-Göğüs	/göıüs/	/göııs/
-Görecek	/görücek/	
-Görmeyecekler	/görmiy(i)cekler/	
-Grup	/gurup/	
-Güğüm	/güyüm/	/güım/
-Gülecek	/gülücek/	
-İğne	/iıne/	/iıne/
-İneceğim	/iniceım/	
-Kağıt	/kæıt/	/kæıt/
-Kanayan	/kanıyan/	
-Kapatamadım	/kapııamadım/	
-Koşmayacağım	/koşmiy(i)caım/	
-Kral	/kıral/	
-Kritik	/kıritik/	
-Kuracağız	/kurucaız/	
-Lağım	/læım/	/læım/
-Leğen	/leyen/	
-Mağara	/maıra/	
-Meğer	/meyer/	/meır/
-Oğlan	/oılan/	
-Oğul	/oıul/	/oıı/
-Olağan	/olaın/	
-Olmayan	/olmiyan/	
-Oluyor	/oluyoı/	
-Öğrenci	/öırenci/	
-Öğreteceğim	/öıreticeım/	
-Öğreteceksin	/öıreticeksin/	

-Öğüt	/ö:üt/	/ö:rt/
-Örneğin	/örneyin/	
-Öyle	/öile/	/ö:le/
-Papağan	/papa:n/	
-Plan	/pilan/	
-Rastgele	/rasgele/	
-Sağanak	/sa:nak/	
-Sağın	/sa:n/	/sa:n/
-Sağır	/sa:ır/	/sa:ır/
-Sağlık	/sa:lık/	
-Santral	/santıral/	
-Sevecek	/sevicek/	
-Seviyor	/seviyor/	
-Sığınak	/sı:nak/	/sı:nak/
-Sinop'u	/sinobu/	
-Soğan	/soan/	/sowan/
-Soğuk	/so:uk/	/souk/
-Sonra	/so:ra/	
-Soracağız	/sorucaz/	
-Soracak	/sorucak/	
-Sormayacak mısınız?	/sormıy(ı)cak mısın/	
-Söylemek	/söilemek/	/sö:lemek/
-Söyleyeceğim	/söiliy(i)ce:m/	
-Şöyle	/şöile/	/şö:le/
-Teğet	/teyet/	/te:t/
-Trafik	/tırafik/	
-Tren	/tiren/	
-Uğur	/u:ur/	/u:ır/
-Üstgeçit	/üsgeçit/	
-Vermeyeceğim	/vermiy(i)ce:m/	
-Yağış	/ya:ış/	/ya:ş/
-Yapıyor	/yapıyor/	
-Yeğen	/yeyen/	/ye:n/
-Yoğurt	/yo:urt/	/yo:rt/
-Züğürt	/züyürt/	/zü:rt/

ASSIMILATION = SOUND CHANGE

Sesler, çıkış yeri ve çıkış biçimi yönünden birbirine yaklaştırmak veya benzetmektir. Başka bir ifadeyle, söyleyiş kolaylığı için sesler çıkış yeri ve biçimi bakımından birbirine yaklaştırılır veya benzer söylenir. Böylece bir ses uyumu oluşur. Bu ses olayı da diğer ses olayları gibi kolayca ve en az çaba harcıyarak söyleme eğiliminden kaynaklanmıştır. En az çaba yasası, bütün dünya dillerinde vardır.

SES BENZEŞMELERİ (DEĞİŞİMLERİ = UYUŞMALARI = ETKİLEŞMELERİ)

YAZIM	SÖYLENİŞ	SES DEĞİŞİMLERİ
Açtı	/aştı/	Ç = t+ş, t sesi düşer.
Ankara	/aṅkara/	N-ṅ değişimi
Anne anne	/annaṁne/	Karşılıklı benzeşme (etkileşme)
Baba anne	/babaṁne/	Karşılıklı benzeşme (etkileşme)
Bengü	/beṅgü/	N-ṅ değişimi
Biçti	/biştı/	Ç = t+ş, t sesi düşer.
Bin bir	/bimbir/	N-m değişimi
Binlik	/binnik/	L-n değişimi
Bunlar	/bunnar/	L-n değişimi
Canlı	/cannı/	L-n değişimi
Çenber	/çember/	N-m değişimi
Dinlemek	/dinnemek/	L-n değişimi
Eczacı	/ezzaıcı/	Dj -z değişimi
En büyük	/em büyük/	N-m değişimi
Geçti	/geştı/	Ç = t+ş, t sesi düşer.
Gelmezse	/gelmesse/	Z-s değişimi
Gitsin	/gissin/	T-s değişimi
Göçtü	/göştü/	Ç = t+ş, t sesi düşer.
Gönlüm	/gönnüm/	L-n değişimi
Görürler	/görüller/	R-l değişimi
Günlük	/günnük/	L-n değişimi
İçten	/iştin/	Ç = t+ş, t sesi düşer.
İçti	/iştı/	Ç = t+ş, t sesi düşer.

İçtim	/içtim/	Ç = t+ř, t sesi düşer.
Kaçtı	/kaçtı/	Ç = t+ř, t sesi düşer.
Kanbur	/kambur/	N-m değişimi
Karanlık	/karannık/	L-n değişimi
Kırp	/kırk/	P-k değişimi
Mecnun	/mejnun/	C = d+j, d sesi düşer.
Ne ise	/neyse/	Karşılıklı benzeşme (etkileşme)
Ne olur	/noıur/	Karşılıklı benzeşme (etkileşme)
Necla	/nejla/	C = d+j, d sesi düşer.
Olmazsa	/olmassa/	Z-s değişimi
On beş	/ombeş/	N-m değişimi
Renk	/renk/	N-ŋ değişimi
Secde	/sejde/	C = d+j, d sesi düşer.
Sevinçten	/sevinçten/	Ç = t+ř, t sesi düşer.
Sonbahar	/sombahar/	N-m değişimi
şemsiye	/şemşiye/	S-ř değişimi
Tuzsuz	/tussuz/	Z-s değişimi
Uçtu	/uçtu/	Ç = t+ř, t sesi düşer.
Üç beş	/üş beş/	Ç = t+ř, t sesi düşer.
Yalnız	/yannız/	L-n değişimi
Yanlış	/yannış/	L-n değişimi
Yapmışsın	/yapmışın/	S-ř değişimi
Yatsı	/yassı/	T-s değişimi
Yazsın	/yassın/	Z-s değişimi
Yüzsüz	/yüssüz/	Z-s değişimi

Turkish Spelling	English Phonetic Pronunciation
-Acıkacak	/adʒəkədʒak/
-Acımayacak	/adʒəməyədʒak/
-Akacak	/akədʒak/
-Alacak	/alədʒak/
-Alınacak	/alənədʒak/
-Atanacak	/atanədʒak/
-Bakacak	/bakədʒak/
-Bırakacak	/bərakədʒak/
-Boşanacak	/boʃanədʒak/
-Bulacak	/buludʒak/
-Bulunacak	/bulunudʒak/
-Çalacak	/tʃalədʒak/
-Çalışacak	/tʃaləʃədʒak/
-Çatacak	/tʃatədʒak/
-Çıkacak	/tʃəkədʒak/
-Dalacak	/dalədʒak/
-Davranacak	/davranədʒak/
-Doğuracak	/dourudʒak/
-Dolaşacak	/dɔlafədʒak/
-Donacak	/dɒnudʒak/
-Duracak	/durudʒak/
-Duyacak	/dujudʒak/
-Kaçacak	/katʃədʒak/
-Kalacak	/kalədʒak/
-Kalkacak	/kalkədʒak/
-Karşılaşacak	/karʃələʃədʒak/
-Kıracak	/kərədʒak/
-Kızacak	/kəzədʒak/
-Kokacak	/kɔkudʒak/
-Konuşacak	/kɒnuʃudʒak/
-Koruyacağız	/kɔrujudʒaɪz/
-Koruyacak	/kɔrujudʒak/
-Okunacak	/ɔkunudʒak/
-Olacak	/ɔludʒak/
-Oluşacak	/ɔluʃudʒak/

-Saçacak	/sætʃədʒak/
-Salacak	/salədʒak/
-Saldıracak	/saldəɾədʒak/
-Savunacak	/sawunudʒak/
-Sırtacak	/səɾətədʒak/
-Sokacak	/sɔkudʒak/
-Soracak	/sɔrudʒak/
-Soyacak	/sɔjudʒak/
-Susacak	/susudʒak/
-Şaşacak	/ʃaʃədʒak/
-Takacak	/takədʒak/
-Tanışacak	/tanəʃədʒak/
-Tutacak	/tutudʒak/
-Uçacak	/utʃudʒak/
-Unutacak	/unutudʒak/
-Usanacak	/usanədʒak/
-Vuracak	/wurudʒak/
-Yanacak	/janədʒak/
-Yapacak	/japədʒak/
-Yatacak	/jatədʒak/
-Yazacak	/jazədʒak/
-Yutacak	/jutudʒak/

THE UNFAMILIAR CONSONANT SOUNDS

ENGLISH	/dʒ/	/tʃ/	/ð/	/ʒ/	/ŋ/	/ʃ/	/θ/	/j/
TURKISH	/c/	/ç/	/dʰ/	/j/	/n/	/ş/	/tʰ/	/y/

THE UNFAMILIAR VOWEL SOUNDS

ENGLISH	/æ/	/ɪ/	/ə/	/ɜ:/	/ju:/	/ɔ/
TURKISH	/â/	/i/	/ı/	/ö/	/ü/	/o/

Turkish Spelling	English Phonetic Pronunciation
-Acımayacak	/adʒəməjədʒak/
-Akmayacak	/akməjədʒak/
-Almayacak	/alməjədʒak/
-Alınmayacak	/alənməjədʒak/
-Atanmayacak	/atanməjədʒak/
-Bakmayacak	/bakməjədʒak/
-Bırakmayacak	/bərakməjədʒak/
-Boşanmayacak	/boʃanməjədʒak/
-Bulmayacağız	/bulməjədʒa:z/
-Bulunmayacak	/bulunməjədʒak/
-Çalmayacağım	/tʃalməjədʒa:ɪm/
-Çalışmayacağım	/tʃaləʃməjədʒa:ɪm/
-Çıkmayacak	/tʃəkməjədʒak/
-Davranmayacak	/davranməjədʒak/
-Dolaşmayacak	/dɔlaʃməjədʒak/
-Donmayacağız	/dɒnməjədʒa:z/
-Durmayacak	/durməjədʒak/
-Duyamayacak	/duiməjədʒak/
-Kaçmayacağız	/katʃməjədʒa:z/
-Kalmayacak	/kalməjədʒak/
-Kalkmayacak	/kalkməjədʒak/
-Karşılaşmayacağız	/karʃələʃməjədʒa:z/
-Kırmayacak	/kərməjədʒak/
-Kızmayacağım	/kəzməjədʒa:ɪm/
-Kokmayacak	/kɔkməjədʒak/
-Konuşmayacak	/kɒnuʃməjədʒak/
-Korumayacağız	/kɔruməjədʒa:z/
-Koşmayacağım	/kɔʃməjədʒa:ɪm/
-Okumayacak	/ɔkuməjədʒak/
-Olmayacak	/ɔlməjədʒak/
-Oluşmayacak	/ɔluʃməjədʒak/
-Saçmayacağım	/satʃməjədʒa:ɪm/
-Salmayacak	/salməjədʒak/
-Saldırmayacağız	/saldərməjədʒa:z/
-Savunmayacak	/sawunməjədʒak/

–Sırtmayacağınız	/səɾətməjədʒa:z/
–Sokmayacak	/sɔkməjədʒak/
–Sormayacak	/sɔrməjədʒak/
–Soymayacak	/sɔiməjədʒak/
–Susmayacak	/susməjədʒak/
–Takmayacak	/takməjədʒak/
–Tamamlayacağınız	/tamamləjədʒa:z/
–Tanışmayacağım	/tanəʃməjədʒa:m/
–Tutmayacak	/tutməjədʒak/
–Uçmayacak	/utʃməjədʒak/
–Unutmayacak	/unutməjədʒak/
–Usanmayacak	/usanməjədʒak/
–Vurmayacak	/wurməjədʒak/
–Yanmayacak	/janməjədʒak/
–Yapmayacak	/jəpməjədʒak/
–Yatmayacak	/jatməjədʒak/
–Yazmayacak	/jəzməjədʒak/
–Yutmayacak	/jutməjədʒak/
–Konuşmayacağım	/kɔnuʃməjədʒa:m/
–Konuşmayacaksın	/kɔnuʃməjədʒaksən/
–Konuşmayacak	/kɔnuʃməjədʒak/
–Konuşmayacağınız	/kɔnuʃməjədʒa:z/
–Konuşmayacaksınız	/kɔnuʃməjədʒaksənəz/
–Konuşmayacaklar	/kɔnuʃməjədʒaklar/
–Anlamayacak mısınız?	/anlaməjədʒak məsənəz/
–Susmayacak mıydın?	/susməjədʒak məydən/
–Konuşmayacak mısın?	/kɔnuʃməjədʒak məsən/
–Unutmayacaklar mı?	/unutməjədʒaklar mə/

Turkish Spelling	English Phonetic Pronunciation
–Bilecek	/bilidzek/
–Binecek	/binidzek/
–Bölecek	/bɔljudzek/
–Çevirecek	/tʃeviridzek/
–Çökecek	/tʃɔkjudzek/
–Delecek	/delidzek/
–Dikecek	/dikidzek/
–Dinleyecek	/dinlijidzek/
–Dökecek	/dɔkjudzek/
–Döndürecek	/dɔndjurjudzek/
–Dönecek	/dɔnjudzek/
–Dönüşecek	/dɔnjuʃjudzek/
–Düşecek	/djuʃjudzek/
–Düşünecek	/djuʃjunjudzek/
–Eriyecek	/erijidzek/
–Gelecek	/gelidzek/
–Gelişecek	/gelifidzek/
–Gezecek	/gezidzek/
–Girecek	/giridzek/
–Görüşecek	/gɔrjuʃjudzek/
–Götürecek	/gɔtjurjudzek/
–Gülecek	/guljudzek/
–İndirecek	/indiridzek/
–İnecek	/inidzek/
–Ölecek	/ɔljudzek/
–Öpecek	/ɔpjudzek/
–Serecek	/seridzek/
–Sevecek	/sevidzek/
–Sevinecek	/sevinidzek/
–Silecek	/silidzek/
–Sökecek	/sɔkjudzek/
–Sövecek	/sɔvjudzek/
–Sürecek	/sjurjudzek/
–Tütecek	/tjutjudzek/
–Üzülecek	/juzjuljudzek/

-Verecek	/veridzek/
-Yenecek	/jenidzek/
-Yetiştirecek	/jetiftiridzek/
-Yönelecek	/jɜnelidzek/
-Yönetecek	/jɜnetidzek/
-Yükselecek	/jukselidzek/
-Yürüyecek	/jurjudzek/

SPELLING (YAZIM)	PRONUNCIATION (SÖYLENİŞ)
...acak	.../ədzak/.../udzak/
...ecek	.../idzek/.../judzek/

THE UNFAMILIAR CONSONANT SOUNDS

ENGLISH	/dʒ/	/tʃ/	/ð/	/z/	/ŋ/	/ʃ/	/θ/	/j/
TURKISH	/c/	/ç/	/dʰ/	/j/	/n/	/ʃ/	/tʰ/	/y/

THE UNFAMILIAR VOWEL SOUNDS

ENGLISH	/æ/	/ɪ/	/ə/	/ɜɪ/	/juɪ/	/ɔ/
TURKISH	/â/	/i/	/ı/	/ö/	/ü/	/o/

Turkish Spelling**English Phonetic Pronunciation**

-Bilmeyecek	/bilmijidzek/
-Binmeyecek	/binmijidzek/
-Bölmeyeceğim	/bɔlmijidzeɪm/
-Çevirmeyecek	/tʃevirmijidzek/
-Çökmeyecek	/tʃɔkmijidzek/
-Delmeyecek	/delmijidzek/
-Dikmeyecek	/dikmijidzek/
-Dinlemeyeceğiz	/dinlemijidzeɪz/
-Dökmeyecek	/dɔkmijidzek/
-Döndürmeyecek	/dɔndjurmijidzek/
-Dönmeyecek	/dɔnmijidzek/
-Dönüşmeyecek	/dɔnjuʃmijidzek/
-Düşmeyecek	/djuʃmijidzek/
-Düşünmeyecek	/djuʃjunmijidzek/
-Erimeyecek	/erimijidzek/
-Gelmeyecek	/gelmijidzek/
-Gelişmeyecek	/gelɪʃmijidzek/
-Gezmeyecekler	/gezmijidzekler/
-Girmeyeceğim	/girmijidzeɪm/
-Görüşmeyecek	/gɔrjuʃmijidzek/
-Götürmeyecek	/gɔtjurmijidzek/
-Gölmeyecek	/gɔlmijidzek/
-İndirmeyecek	/indirmijidzek/
-İnmeyecek	/inmijidzek/
-Ölmeyecek	/ɔlmijidzek/
-Öpmeyecek	/ɔpmijidzek/
-Sermeyecek	/sermijidzek/
-Sevmeyecek	/sevmijidzek/
-Sevinmeyecek	/sevinmijidzek/
-Silmeyecek	/silmijidzek/
-Sökmeyecek	/sɔkmijidzek/
-Sürmeyecek	/sjurmijidzek/
-Tütmeyecek	/tjutmijidzek/
-Üzölmeyeceğim	/juzɔlmijidzeɪm/
-Vermeyecek	/vermijidzek/

–Yenmeyecek	/jenmijidzek/
–Yetişmeyecek	/jetifmijidzek/
–Yönelmeyecek	/jɜnelmijidzek/
–Yönetmeyecek	/jɜnetmijidzek/
–Yükselmeyecek	/jukselmijidzek/
–Yürümeyecek	/jurjumijidzek/
–Gelmeyeceğim	/gelmijidzeım/
–Gelmeyeceksin	/gelmijidzeksin/
–Gelmeyecek	/gelmijidzek/
–Gelmeyeceğiz	/gelmijidzeız/
–Gelmeyeceksiniz	/gelmijidzeksiniz/
–Gelmeyecekler	/gelmijidzekler/
–Gelmeyecek misin?	/gelmijidzek misin/
–Gelmeyecek misiniz?	/gelmijidzek misiniz/
–Gelmeyecekler mi?	/gelmijidzekler mi/
–Gelmeyecek miydim?	/gelmijidzek miydim/
–Gelmeyecek miydi?	/gelmijidzek miydi/
–Gelmeyecek miydiniz?	/gelmijidzek miydiniz/

SPELLING (YAZIM)	PRONUNCIATION (SÖYLENİş)
...acak	.../ədzak/.../udzak/
...ecek	.../idzek/.../judzek/

Y = /i/ sound

-Ayran	/airan/
-Bey	/bei/
-Boy	/bɔi/
-Böyle	/bɔile/
-Buyruk	/buiruk/
-Çay	/tʃai/
-Çeyrek	/tʃeirek/
-Duymak	/duimak/
-Eğlence	/eılence/
-Giymek	/gixmek/
-Giysi	/gixsi/
-Huy	/hui/
-Kaymak	/kaimak/
-Kaynak	/kainak/
-Kıymak	/kəimak/
-Kıymet	/kəimet/
-Koymak	/kɔimak/
-Köy	/kɔi/
-Kuyruk	/kuiruk/
-Leylek	/leilek/
-Ölüydü	/ɔljuidju/
-Öykü	/ɔikju/
-Öyle	/ɔile/
-Sayfa	/saifa/
-Seyret	/seiret/
-Sıyrık	/səirık/
-Soy	/sɔi/
-Söylemek	/sɔilemek/
-Şey	/ʃei/
-Şöyle	/ʃɔile/
-Teyze	/teize/
-Toy	/tɔi/
-Tüy	/tjui/
-Ziyet	/zixnet/

W = /u/ sound

-Av	/aw/
-Avrupa	/awrupa/
-Avuç	/awutʃ/
-Avukat	/awukat/
-Avusturya	/awusturya/
-Başvuru	/baʃwuru/
-Bavul	/bawul/
-Bravo	/bərawo/
-Çavuş	/tʃawuʃ/
-Davul	/dawul/
-Dövme	/dɔwme/
-Dövüşmek	/dɔwjuʃmek/
-Duvar	/duwar/
-Düğme	/djuwme/
-Havlu	/hawlu/
-Havuç	/hawutʃ/
-Havuz	/hawuz/
-Kavun	/kawun/
-Kavurma	/kawurma/
-Kovmak	/kowmak/
-Kuvvet	/kuwwet/
-Ov	/ow/
-Öv	/ɔw/
-Övünmek	/ɔwjunmek/
-Savunmak	/sawunmak/
-Savur	/sawur/
-Sev	/sew/
-Sövmek	/sɔwme/
-Tavla	/tawla/
-Tavuk	/tawuk/
-Tövbe	/tɔwbe/
-Voleybol	/wɔleibɔl/
-Vur	/wur/
-Yavru	/jawru/

Æ / æ

/k/, /l/	Æ = æ
----------	-------

-Ahkam	/ahkæm/
-Ahlak	/ahlæk/
-Bela	/belæː/
-Bilahare	/bilæːhare/
-Bilakis	/bilækis/
-Bilanço	/bilæntʃɔ/
-Bilardo	/bilærdɔ/
-Billahi	/billæːhi/
-Deplasman	/deplæsman/
-Dükkan	/dökkæn/
-Ela	/elæː/
-Elalem	/elæːlem/
-Elazığ	/elæzəː/
-Emlak	/emlæk/
-Final	/finæl/
-Galaksi	/galæksi/
-Gavur	/gæwur/
-Güzergah	/gjuzergæh/
-Hakim	/hæːkim/
-Hakkari	/hakkæːri/
-Hal	/hæl/
-Hela	/helæː/
-Helal	/helæl/
-Hikaye	/hikæːye/
-İclal	/idʒlæl/
-İfade	/ifæːde/
-İflas	/iflæs/
-İhlal	/ihlæl/
-İhmal	/ihmæl/
-İhtilal	/ihtilæl/
-İhtimal	/ihtimæl/
-İkamet	/ikæːmet/

-llaç	/ilætʃ/
-ılan	/iːlæn/
-ılave	/ilæɪve/
-ımkan	/imkæn/
-ımla	/imlæ/
-ınkar	/inkær/
-ıptal	/iptæl/
-ıptal	/iptæl/
-ışhal	/ishæl/
-islam	/islæm/
-istikbal	/istikbæl/
-istiklal	/istiklæl/
-Kabe	/kæɪbe/
-Kabus	/kæɪbus/
-Kafi	/kæɪfi/
-Kağıt	/kæət/
-Kalp	/kælp/
-Kamil	/kæɪmil/
-Kar	/kæɪr/
-Katip	/kæɪtip/
-Kazım	/kæɪzəm/
-Laf	/læf/
-Lahana	/læhana/
-Lahmacun	/læhmadʒun/
-Laik	/læɪik/
-Lakap	/lækəp/
-Lakin	/læɪkin/
-Lale	/læɪle/
-Lamba	/læmba/
-Lanet	/læɪnet/
-Langirt	/længərt/
-Lapseki	/læpseki/
-Lastik	/læstik/
-Latif	/lætif/
-Laubali	/læɪubali/
-Lav	/læv/

-Lavabo	/lævabɔ/
-Layık	/læɪjæk/
-Laz	/læz/
-Lazer	/læzer/
-Lazım	/læɪzəm/
-Mekan	/mekæn/
-mesela	/meselæɪ/
-Nalan	/nalæn/
-Nigar	/nigær/
-Nikah	/nikæh/
-pekala	/pekæɪlæɪ/
-Plaj	/pilæɜ/
-Plak	/pilæk/
-Plan	/pilæn/
-Plastik	/pilæstik/
-Platform	/pilætform/
-Plato	/pilætɔ/
-Plazma	/pilæzma/
-Reklam	/reklæm/
-Selam	/selæm/
-Silah	/silæh/
-Tadilat	/tæɪdilæt/
-Tahsilat	/tæhsilæt/
-Tezgah	/tezgæh/
-Ukala	/ukalæɪ/

SPELLING (YAZIM)	PRONUNCIATION (SÖYLENİŞ)
...acak	...ıcak /...ucak
...ecek	...icek /...ücek

Spelling	Pronunciation	
-Ağa	/aɣ/	
-Ağaç	/aɣtʃ/	
-Ağır	/aɣər/	/aɣr/
-Ağıt	/aɣət/	/aɣt/
-Ağız	/aɣəz/	/aɣz/
-Ahmet'in	/ahmedin/	
-Alacağım	/alədʒaɣm/	
-Alacak	/alədʒak/	
-Anlayamadım	/anləjamadəm/	
-Arayan	/arəjan/	
-Bağır	/baɣər/	/baɣr/
-Bağış	/baɣəʃ/	/baɣʃ/
-Bakacağım	/bakədʒaɣm/	
-Başlaya	/baʃləja/	
-Başlayalar	/baʃləjalər/	
-Başlayalım	/baʃləjaləm/	
-Başlayasın	/baʃləjasən/	
-Başlayasınız	/baʃləjasənəz/	
-Başlayayım	/baʃləjəm/	
-Bayağı	/bajaɣə/	/bajaɣ/
-Beğen	/bejen, beɣen/	
-Beğeni	/bejeni/	
-Bekleyemedim	/beklijemedim/	
-Bilmeyen	/bilmijen/	
-Bineceğim	/binidʒeɣm/	
-Bir daha	/bi daɣ/	
-Bir dakika	/bi dakka/	
-Bir ekmek	/bi ekmek/	
-Böyle	/bɔile/	/bɔɣile/
-Buğday	/buɣdai/	
-Bulacak	/buludʒak/	
-Çağır	/tʃaɣər/	/tʃaɣr/
-Çağrı	/tʃaɣrə/	
-Çalışacak	/tʃaləʃədʒak/	
-Çılgılık	/tʃəɣlək/	

-Çıkmazsa	/tʃəkmaɣsa/	
-Çiğdem	/tʃiɣdem/	/tʃiɣdem/
-Çiğnemek	/tʃiɣnemek/	/tʃiɣnemek/
-Çoğalmak	/tʃoɣalmak/	/tʃoalmak/
-Çözmeyeceğim	/tʃɔzmij(i)ceɣm/	
-Dağınık	/daɣənək/	/daɣnək/
-Dağıtım	/daɣətəm/	/daɣtəm/
-Daima	/daɣima/	
-Değildir	/diildir/	
-Değirmen	/dejirmen/	
-Değişim	/dejifim/	/deɣifim/
-Değişmek	/dejifmek/	
-Değnek	/dejneɣ/	/deɣneɣ/
-Diğer	/diɣer/	/diɣer/
-Doğal	/doɣal/	/doal/
-Doğan	/doɣan/	/doan/
-Doğmak	/doɣmak/	
-Doğru	/doɣru/	
-Doğu	/doɣu/	/dou/
-Doğum	/doɣum/	/doɣm/
-Dolduracak	/dɔldurudɣak/	
-Döğmek	/dɔwmek/	
-Dönecek	/dɔnjudɣek/	
-Durduracak	/durdurudɣak/	
-Durduracak	/durdurudɣak/	
-Düğün	/djujun/	/djuɣn/
-Eğer	/eɣer/	/eɣr/
-Eğik	/eɣik/	/eɣik/
-Eğil	/eɣil/	/eɣil/
-Eğim	/eɣim/	/eɣim/
-Eğitim	/eɣitim/	/eɣitim/
-Eğlence	/eilendɣe/	/eɣlendɣe/
-Eğme	/eime/	/eɣme/
-Eğri	/eiri/	/eɣri/
-Evlenmeyeceğim	/evlenmij(i)dɣeɣm/	
-Geleceğim	/gelidɣeɣm/	

-Gelmeye	/gelmije/	
-Gelmeyeceğim	/gelmij(i)dʒeɪm/	
-Gelmeyeler	/gelmijeler/	
-Gelmeyelim	/gelmijelim/	
-Gelmeyesin	/gelmijesin/	
-Gelmeyesiniz	/gelmijesiniz/	
-Gelmeyeyim	/gelmijim/	
-Gelmiyen	/gelmijen/	
-Girmeyecek misiniz?	/girmij(i)dʒek misiniz/	
-Göğüs	/gɜːjus/	/gɜːs/
-Görecek	/gɜːjudʒek/	
-Görmeyecekler	/gɜːrmij(i)dʒekler/	
-Grup	/gurup/	
-Güğüm	/gjujum/	/gjuɪm/
-Gülecek	/gjuɫjudʒek/	
-İğne	/ijne/	/iːne/
-İneceğim	/inidʒeɪm/	
-Kanayan	/kanəjan/	
-Kapayamadım	/kapəjamadəm/	
-Koşmayacağım	/kɔʃmaj(ə)dʒaɪm/	
-Kral	/kəral/	
-Kritik	/kəritik/	
-Kuracağız	/kurudʒaɪz/	
-Lağım	/laɪəm/	/laɪm/
-Leğen	/lejen/	
-Mağara	/maɪra/	
-Meğer	/mejer/	/meɪr/
-Oğlan	/ɔːlan/	
-Oğul	/oːul/	/ɔːl/
-Olağan	/ɔːlaɪn/	
-Olmayan	/ɔːlməjan/	
-Oluyor	/ɔːlujɔːr/	
-Öğrenci	/ɜːrendʒi/	
-Öğreteceğim	/ɜːretidʒeɪm/	
-Öğreteceksin	/ɜːretidʒeksin/	
-Öğüt	/ɜːjut/	/ɜːt/

–Örneğin	/ʔrnejin/	
–Öyle	/ʔɪle/	
–Papağan	/papɑɪn/	
–Plan	/pɪlan/	
–Rastgele	/rasgele/	
–Sağanak	/sɑɪnak/	
–Sağın	/sɑɪən/	/sɑɪn/
–Sağır	/sɑɪər/	/sɑɪr/
–Sağlık	/sɑɪlək/	
–Santral	/santəral/	
–Sevecek	/sevidzek/	
–Seviyor	/seviʔr/	
–Sığınak	/səɪnak/	/səɪnak/
–Sinop’u	/sinɔbu/	
–Soğan	/soan/	/sowan/
–Soğuk	/soɪuk/	/souk/
–Sonra	/sɔɪra/	
–Soracağız	/sɔrudʒɑɪz/	
–Soracak	/sɔrudʒak/	
–Sormayacak mısınız?	/sɔrməj(ə)dʒak məsən/	
–Söylemek	/sɜɪlemek/	
–Söyleyeceğim	/səɪlij(i)dʒeɪm/	
–Şöyle	/ʃɜɪle/	/ʃɜɪle/
–Teğet	/tejet/	/text/
–Trafik	/tərafik/	
–Tren	/tiren/	
–Uğur	/uɪur/	/uɪr/
–Üstgeçit	/jusgetʃit/	
–Vermeyeceğim	/vermij(i)dʒeɪm/	
–Yağış	/jaɪʃ/	/jaɪʃ/
–Yapıyor	/japəʔr/	
–Yeğen	/jejen/	/jeɪn/
–Yoğurt	/joɪurt/	/jɔɪrt/
–Züğürt	/zjujurt/	/zjuɪrt/

SPOKEN ENGLISH = STRESSED LANGUAGE
SPOKEN TURKISH = PALATAL and LABIAL HARMONY

-adres	/ə'dres/
-aktör	/'æktər/
-alarm	/ə'lɑ:rm/
-Almanca	/'dʒɜ:rmən/
-Amerika	/ə'merikə/
-atlas	/'ætləs/
-atom	/'ætəm/
-avantaj	/əd'vaɪntɪdʒ/
-bebek	/'beɪbi/
-doktor	/'dɒktər/
-drama	/'draɪmə/
-editör	/'editər/
-ekstra	/'ekstrə/
-festival	/'festɪvəl/
-final	/'faɪnəl/
-fonetik	/fə'netɪk/
-gramer	/'græmə/
-internet	/'ɪntənət/
-İspanyol	/'spæɪnɪʃ/
-kamera	/'kæməɾə/
-kapitan	/'kæptɪn/
-kontrol	/kən'trəʊl/
-kornet	/'kɔ:rnər/
-Londra	/'lɒndən/
-market	/'ma:rkɪt/
-mega	/'megə/
-mental	/'mentl/
-mesaj	/'mesɪdʒ/
-metal	/'metl/
-metot	/'meθəd/
-model	/'mɒdl/
-modern	/'mɒdərn/
-motor	/'məʊtər/
-negatif	/'negətɪv/

-normal	/ˈnɔːrˈməl/
-objektif	/əbˈdʒektɪv/
-operasyon	/ˌɒpəˈreɪʃən/
-opsiyon	/ˈɒpʃən/
-Oxford	/ˈɒksfəd/
-paket	/ˈpækɪt/
-pardon	/ˈpɑːdn/
-partner	/ˈpɑːtnər/
-pasta	/ˈpæstə/
-performans	/pəˈfɔːrməns/
-personel	/ˈpɜːsnəl/
-petrol	/ˈpetrəl/
-pilot	/ˈpaɪlət/
-pozitif	/ˈpɒzɪtɪv/
-rapor	/rɪˈpɔːrt/
-sembol	/ˈsɪmbəl/
-sezon	/ˈsiːzn/
-show-man	/ˈʃəʊmən/
-sistem	/ˈsɪstəm/
-skandal	/ˈskændl/
-standart	/ˈstændərd/
-süper	/ˈsjupər/
-Türkiye	/ˈtɜːki/
-yoğurt	/ˈjɒgət/

THE BIGGEST DIFFERENCE BETWEEN ENGLISH and TURKISH IS THE ‘STRESS’	
TURKISH	The level of stress between syllables is nearly same. The level of stress between syllables is weak. Turkish is a syllable language.
ENGLISH	The level of stress between syllables is strong. English is a stressed language.
TÜRKÇE	TÜM HECELER NET DUYULABİLMEKTEDİR.
İNGİLİZCE	SADECE VURGULU HECE NET DUYULABİLMEKTEDİR.

TÜRKÇE ve İNGİLİZCEDE 'DOĞAL VURGU'

*İngilizce vurguya dayalı bir dildir. Vurgulu heceyi ayırt etmek kolaydır. Ancak İngilizcede olduğu gibi çok kuvvetli bir vurgu Türkçede yoktur. Türkçede vurgulu hecelerle vurgusuz heceler arasında fazla şiddet farkı olmadığı için vurgulu heceyi ayırt etmek zordur.

TURKISH with ENGLISH PHONETIC SYMBOLS

-Akraba	/akraba/
-Akşam	/akʃam/
-Ankara	/aŋkara/
-Anlam	/anlam/
-Arkadaş	/arkadaʃ/
-Ateş	/ateʃ/
-Başvuru	/baʃwuru/
-Bayrak	/bairak/
-Beyaz	/bejaz/
-Boya	/boja/
-Bölüm	/böljum/
-Börek	/böreʃ/
-Çatal	/tʃatal/
-Çeyrek	/tʃeirek/
-Devlet	/dewlet/
-Dondurma	/dondurma/
-Dönem	/dönem/
-Dünya	/djunja/
-Düzen	/djuzen/
-Erkek	/erkek/
-Gazete	/gazete/
-Görüntü	/gørjuntju/
-Güven	/gjuwen/
-Haber	/haber/
-Hafta	/hafta/
-Horoz	/horoʒ/
-Japon	/ʒapɒn/
-Kalem	/kalem/

-Kapak	/kapak/
-Karar	/karar/
-Konu	/kɔnu/
-Kopya	/kɔpja/
-Korner	/kɔrner/
-Koşmak	/kɔʃmak/
-Kömür	/kɔmjur/
-Kötü	/kɔtju/
-Kötümser	/kɔtjumser/
-Küçük	/kjuʃjuk/
-Maden	/maden/
-Masa	/masa/
-Masal	/masal/
-Merkez	/merkez/
-Normal	/nɔrmal/
-Ocak	/ɔdʒak/
-Okul	/ɔkul/
-Ortak	/ɔrtak/
-Pano	/panɔ/
-Posta	/pɔsta/
-Sayfa	/saifa/
-Sonuç	/sɔnutʃ/
-Soru	/sɔru/
-Sözlük	/sɔzljuk/
-Tablo	/tablo/
-Tavuk	/tawuk/
-Temmuz	/temmuz/
-Türkçe	/tjurktʃe/
-Üye	/juje/
-Vurgu	/wurgu/
-Yazar	/jazar/

TÜRKÇE	TÜM HECELER NET DUYULABİLMEKTEDİR.
İNGİLİZCE	SADECE VURGULU HECE NET DUYULABİLMEKTEDİR.

**ENGLISH LONG VOWELS = TURKISH SHORT VOWELS
(SAME PHONEMES, DIFFERENT LANGUAGES)**

ENGLISH	TURKISH
-all	ol
-ball	bol
-bar	bar
-beach	biç
-been	bin
-boot	but
-bought	bot
-call	kol
-car	kar
-caught	kot
-cause	koz
-cool	kul
-core	kor
-cur	kör
-dance	dans
-dare	der
-far	far
-feel	fil
-girl	göl
-jar	car
-jeep	cip
-keen	kin
-more	mor
-off	of
-pass	pas
-peace	pis
-pool	pul
-share	şer
-shoe	şu
-short	şort
-soon	sun
-talk	tok
-team	tim

APPENDIX

APPENDIX 1 :**IRREGULAR VERBS**

FIRST FORM	SECOND FORM	THIRD FORM
PRESENT TENSE	PAST TENSE	PAST PARTICIPLE
/biː/	/wɒz/ /wɜːr/	/biːn/
/br'gɪn/	/br'gæn/	/br'gʌn/
/baɪt/	/bɪt/	/'bɪtn/
/bləʊ/	/bluː/	/bləʊn/
/breɪk/	/brəʊk/	/'brəʊkən/
/biːt/	/biːt/	/biːtn/
/tʃuːz/	/tʃəʊz/	/'tʃəʊzən/
/duː/	/dɪd/	/dʌn/
/drɔː/	/druː/	/drɔːn/
/drɪŋk/	/dræŋk/	/drʌŋk/
/draɪv/	/drəʊv/	/'draɪvən/
/ɪt/	/et/ /eɪt/	/'ɪtn/
/fɔːl/	/fel/	/'fɔːlən/
/flaɪ/	/fluː/	/fləʊn/
/fə'get/	/fə'gɒt/	/fə'gɒtn/
/fə'bɪd/	/fə'bæd/	/fə'bɪdn/
/fə'gɪv/	/fə'geɪv/	/fə'gɪvən/
/friːz/	/frəʊz/	/'frəʊzən/
/gɪv/	/geɪv/	/'gɪvən/
/gəʊ/	/went/	/gʊn/
/grəʊ/	/gruː/	/grəʊn/
/haɪd/	/hɪd/	/'hɪdn/
/nəʊ/	/njuː/	/nəʊn/
/laɪ/	/leɪ/	/leɪn/
/rɪŋ/	/ræŋ/	/rʌŋ/
/raɪz/	/rəʊz/	/'rɪzən/
/raɪd/	/rəʊd/	/'rɪdn/
/sɪː/	/sɔː/	/sɪːn/
/ʃeɪk/	/ʃʊk/	/'ʃeɪkən/
/stɪːl/	/stəʊl/	/'stəʊlən/

/fəʊ/	/fəʊd/	/fəʊn/
/sɪŋ/	/sæŋ/	/sʌŋ/
/spi:k/	/spəʊk/	/'spəʊkən/
/swɪm/	/swæm/	/swʌm/
/sweəʳ/	/swɔ:ʳ/	/swɔ:ʳn/
/teɪk/	/tʊk/	/'teɪkən/
/teəʳ/	/tɔ:ʳ/	/tɔ:ʳn/
/θrəʊ/	/θru: /	/θrəʊn/
/weɪk/	/wəʊk/	/'wəʊkən/
/weəʳ/	/wɔ:ʳ/	/wɔ:ʳn/
/raɪt/	/rəʊt/	/'rɪtn/
/baɪ/	/bɔ:ɪ/	
/bɜ:ɪn/	/bɜ:ɪnt/	
/bend/	/bent/	
/bɪld/	/bɪlt/	
/bli:d/	/bled/	
/bri:d/	/bred/	
/brɪŋ/	/brɔ:ɪt/	
/di:l/	/delt/	
/dɪg/	/dʌg/	
/dri:m/	/dremt/	
/dwel/	/dwelt/	
/faɪn/	/fɒn/	
/fu:t/	/fɒt/	
/faɪnd/	/faʊnd/	
/faɪt/	/fɔ:ɪt/	
/fi:d/	/fed/	
/fi:l/	/felt/	
/get/	/gɒt/	
/hæŋ/	/hʌŋ/	
/hæv/	/hæd/	
/həʊld/	/held/	
/hɪəʳ/	/hɜ:ɪd/	
/kætf/	/kɔ:ɪt/	
/ki:p/	/kept/	

/laɪt/	/laɪt/
/lɜː'n/	/lɜː'nt/
/leɪ/	/leɪd/
/lend/	/lent/
/liːd/	/led/
/liːv/	/left/
/luːz/	/lɒst/
/meɪk/	/meɪd/
/mɪn/	/ment/
/mɪt/	/met/
/peɪ/	/peɪd/
/riːd/	/red/
/seɪ/	/sed/
/sel/	/səʊld/
/send/	/sent/
/sɪk/	/sɔːt/
/sɪt/	/sæt/
/sliːp/	/slept/
/smel/	/smelt/
/spel/	/spelt/
/spend/	/spent/
/spɪl/	/spɪlt/
/stænd/	/stʊd/
/stɪk/	/stʌk/
/stɪŋ/	/stʌŋ/
/straɪk/	/strʌk/
/swiːp/	/swept/
/tel/	/təʊld/
/tɪtʃ/	/tɔːt/
/ˌʌndə'stænd/	/ˌʌndə'stʊd/
/wɪn/	/wʌn/
/θɪŋk/	/θɔːt/
/kɒst/	
/kʌt/	
/hɪt/	

/hɜːrt/
/let/
/put/
/set/
/ʃʌt/
/spred/
/bɜːrst/
/ʌp'set/
/rɪd/
/kwɪt/
/bet/
/kɑːst/
/fɪt/
/splɪt/

EXCEPTIONS

/smel/	/smelt/	/smelt/
	/smeld/ (AmE)	/smeld/ (AmE)
/spel/	/spelt/	/spelt/
	/speld/ (AmE)	/speld/ (AmE)
/spɪl/	/spɪlt/	/spɪlt/
	/spɪld/ (AmE)	/spɪld/ (AmE)
/lart/	/lɪt/	/lɪt/
	/'lartɪd/	/'lartɪd/
/lɜːrn/	/lɜːrnt/	/lɜːrnt/
	/lɜːrnd/ (AmE)	/lɜːrnd/ (AmE)
/driːm/	/dreɪnt/	/dreɪnt/
	/driːmd/	/driːmd/
/get/	/gɒt/	/'gɒtn/ (spoken)
/hæŋ/	/hʌŋ/	/hʌŋ/
	/hæŋd/ (kill)	/hæŋd/ (kill)
/faɪn/	/fɒn/	/fɒn/
	/foun/ (AmE)	/foun/ (AmE)
/bɜːrn/	/bɜːrnt/	/bɜːrnt/
	/bɜːrnd/	/bɜːrnd/

APPENDIX 2 :**FEMALE NAMES and SCHWA /ə/**

-Amanda	/ə'mændə/
-Amelia	/ə'mɪliə/
-Angela	/'ændʒələ/
-Anita	/ə'nɪtə/
-Belinda	/bə'lɪndə/
-Brenda	/'brendə/
-Caroline	/'kærələɪn/
-Catherine	/'keθrɪn/
-Cecily	/'sesɪli/
-Charlotte	/'ʃɑ:lət/
-Christine	/'krɪstɪn/
-Claudia	/'klɔ:diə/
-Diana	/daɪ'ænə/
-Eileen	/'aɪlɪn/
-Elaine	/'ɪleɪn/
-Eliza	/'ɪlaɪzə/
-Ella	/'elə/
-Ellen	/'elən/
-Emma	/'emə/
-Eve	/i:v/
-Freda	/'fri:də/
-Georgia	/'dʒɔ:dʒə/
-Helen	/'helən/
-Hilary	/'hɪləri/
-Hilda	/'hɪldə/
-Jessica	/'dʒesɪkə/
-Julia	/'dʒu:liə/
-Laura	/'ləʊrə/
-Linda	/'lɪndə/
-Lydia	/'lɪdiə/
-Maria	/mə'ri:ə/
-Martha	/'mɑ:θə/

–Megan	/ˈmegən/
–Melinda	/məˈlɪndə/
–Melissa	/məˈlɪsə/
–Meryl	/ˈmerəl/
–Michelle	/mɪˈʃel/
–Miranda	/mɪˈrændə/
–Miriam	/ˈmɪrɪəm/
–Monica	/ˈmɒnɪkə/
–Natasha	/nəˈtæʃə/
–Nicola	/ˈnɪkələ/
–Nora	/ˈnɔːrə/
–Pamela	/ˈpæmələ/
–Patricia	/pəˈtrɪʃə/
–Rebecca	/rɪˈbekə/
–Samantha	/səˈmænθə/
–Sandra	/ˈsɑːndrə/
–Sarah	/ˈserə/
–Sharon	/ˈʃærən/
–Sheila	/ˈʃɪlə/
–Sian	/ʃaɪn/
–Silvia	/ˈsɪlvɪə/
–Stella	/ˈstelə/
–Stephanie	/ˈstefəni/
–Suzan	/ˈsuːzən/
–Wendy	/ˈwendi/

‘a’ letter at the end of a word is pronounced /ə/
Sinema /ˈsɪnəmə/, banana /bəˈnɑːnə/, drama /ˈdrɑːmə/, opera /ˈɒprə/, cola /ˈkəʊlə/, Amerika /əˈmerɪkə/, Africa /ˈæfrɪkə/, Asia /ˈeɪʃə/...

‘o’ letter in the second syllable is pronounced /ə/
Doctor /ˈdɒktər/, Raymond /ˈreɪmənd/ color /ˈkʌlə/, season /ˈsiːzən/, scissors /ˈsɪzəz/, Oxford /ˈɒksfəd/, Viktor /ˈvɪktər/, Simon /ˈsaɪmən/, Boston /bɒstən/, Sharon /ˈʃærən/...

MALE NAMES and SCHWA /ə/

-Adam	/ˈædəm/
-Adrian	/ˈeɪdrɪən/
-Albert	/ˈælbərt/
-Alfred	/ˈælfriːd/
-Andrew	/ˈændruː/
-Antony	/ˈæntəni/
-Arnold	/ˈɑːnəld/
-Arthur	/ˈɑːθər/
-Bernard	/ˈbɜːnəd/
-Christopher	/ˈkrɪstəfər/
-Cian	/ʃɑːn/
-Clive	/klaɪv/
-Daniel	/ˈdænjəl/
-Dean	/diːn/
-Derek	/ˈderɪk/
-Donald	/ˈdɒnəld/
-Dylan	/ˈdɪlən/
-Gilbert	/ˈɡɪlbərt/
-Harold	/ˈhærəld/
-Herbert	/ˈhɜːbərt/
-Ivan	/ˈaɪvən/
-Joseph	/ˈdʒəʊzɪf/
-Keith	/kiːθ/
-Kyle	/kaɪl/
-Leonard	/ˈlenəd/
-Lewis	/ˈluːɪs/
-Liam	/ˈliːəm/
-Luke	/luːk/
-Malcolm	/ˈmælkəm/
-Matthew	/ˈmæθjuː/
-Maurice	/ˈmɔːrɪs/
-Michael	/ˈmaɪkəl/
-Murray	/ˈmʌri/
-Neil	/niːl/

-Nicholas	/ˈnɪkələs/
-Nigel	/ˈnaɪdʒəl/
-Paul	/pɔːl/
-Pete	/piːt/
-Peter	/ˈpi:tə/
-Philip	/ˈfɪlɪp/
-Raymond	/ˈreɪmənd/
-Reece	/riːs/
-Rex	/reks/
-Ronald	/ˈrɒnəld/
-Russell	/ˈrʌsl/
-Ryan	/ˈraɪən/
-Samuel	/ˈsæmjʊəl/
-Sean	/ʃɔːn/
-Sebastian	/səˈbæstɪən/
-Simon	/ˈsaɪmən/
-Terence	/ˈterəns/
-Thomas	/ˈtɒməs/
-Victor	/ˈvɪktə/
-Warren	/ˈwɔːrən/
-Wilbur	/ˈwɪlbə/
-William	/ˈwɪljəm/

APPENDIX 3 :**KONUŞMA DİLİ (spoken language)**

Sevgili öğretmenim. Duyduuma göre okuldan ayrılcakmışınız. Bu haber işşalla dooru diildir. Dilerim hep bizle kalırsınız. Eyer hakkaten giderseniz ben ve diyer öörencileriniz çok üzölücez. Herkez geşte olsa deyerinizi anlamıştı, bunu siz de biliyorsunuz. Bize dayıma şevkatli davrandınız. Sizi tanıdıktan soora hayata bakışımız bayaa deyişti. Size saalık versin diye Allaa her zaman dua edicem.

Gidiceeniz aklıma geldikçe canım çok sıkılıyo. Nası dayanıcaz yokluunuza bilemiyorum. Okulda gözlerimiz hep sizi arıycak. Ayrıca, hemen aşşaa maallede oturduunuzu da biliyorum. Tayininiz İstambul'dan başka bi yere çıkmassa önerdiiniz kitabı okiyim, soora ziyaretinize geliyim diyorum. Hem her zamanki gibi kitabın konusunu anlıyıp anlamadımı da konuşmuş oluruz. Size gelirken arkadaşlarımı da çaarıcaamdan emin olabilirsiniz.

YAZI DİLİ (written language)

Sevgili öğretmenim. Duyduğuma göre okulumuzdan ayrılacakmışınız. Bu haber inşallah doğru değildir. Dilerim hep bizimle kalırsınız. Eğer hakikaten giderseniz ben ve diğer öğrencileriniz çok üzüleceğiz. Herkes geç de olsa değerınızı anlamıştı, bunu siz de biliyorsunuz. Bize daima şefkatli davrandınız. Sizi tanıdıktan sonra hayata bakışımız bayağı değişti. Size sağlık versin diye Allah'a her zaman dua edeceğim.

Gideceğiniz aklıma geldikçe canım çok sıkılıyor. Nasıl dayanacağız yokluğunuza bilemiyorum. Okulda gözlerimiz hep sizi arayacak. Ayrıca, hemen aşağı mahallede oturduğunuzu da biliyorum. Tayininiz İstanbul'dan başka bir yere çıkmazsa önerdiğiniz kitabı okuyayım, sonra ziyaretinize geleyim diyorum. Hem her zamanki gibi kitabın konusunu anlayıp anlamadığımı da konuşmuş oluruz. Size gelirken arkadaşlarımı da çağırıcığımdan emin olabilirsiniz.

(MEB, Dil ve Anlatım 9 Sınıf, S: 18, 19. 2009)

APPENDIX 4 :

DÖRT TEMEL DİL BECERİSİNİN ÖĞRETİMİ

A. DİNLEME ÖĞRETİMİ

B. KONUŞMA ve **SESLETİM ÖĞRETİMİ**

1. Konuşma Öğretimi

2. Sesletim Öğretimi

C. OKUMA ÖĞRETİMİ

D. YAZMA ÖĞRETİMİ

SESLETİM ÖĞRETİMİNDE İZLENECEK AŞAMALAR

1. Dinleme: Öğrenciler söyleyecekleri, edecekleri ses birimlerini ve bileşkelerini dinleyerek duymalıdır.

2. Ayırt Etme: Benzer ve farklı sesleri ayırt etme aşamasında öğrenci, sesletimini duyduğu sözcüğü ya da kalıbı seçer. Böylece öğrenci benzer ve farklı sesleri tanımaya ve ayırt etmeye başlar.

3. Tanıma: Söyleyişleri sorun olan sesletim birimlerinden modellenenin hangisi olduğunu seçerek tanıdığını gösterir.

4. Sesi çıkarma: Öğrenci bu aşamada sesi ya da ses kalıbını uygulamaya çalışır. Öğretmen, sesletimin doğru olabilmesi için dudak hareketleri ya da resimlerle ipucu verir, doğru davranışları pekiştirir, tempo tutarak söylenişin ritmini örnekleyebilir ya da öğrencilerden ritmi tempo ile göstermelerini isteyebilir.

5. Düzeltme: Eğer ses doğru çıkarılamazsa, öğretmen dilin durumunu gösterek, ya da gerektiğinde tahtaya şekiller çizerek doğru sesin nasıl çıkarılacağını açıklar. Sözcüklerdeki vurgular, ses tonları ve ritimler üzerinde ayrıca durulur.

(MEB, Anadolu Lisesi İngilizce Dersi Öğretim Programı, Ankara, 2002)

İLKÖĞRETİM İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİLİKLERİ

Öğretmen, öğrencilerin konuşmalarında söyleyişe, vurguya ve tonlamaya dikkat etmelerini sağlar. Sesletim çalışmalarında öğrencilere model olur.

(MEB, İlköğretim İngilizce Öğretmeni Özel Alan Yeterlilikleri, 2008)

ORTAÖĞRETİM İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİLİKLERİ

**İngilizceyi sözlü ve yazılı iletişimde
doğru ve uygun kullanarak model olabilme.**

- 1-Sesbilim (fonoloji-genel ses sistemi) bilgisini doğru ve uygun kullanır.
- 2-Biçim (morfoloji-sözcük yapısı) bilgisini doğru ve uygun kullanır.
- 3-Sözdizimi (sentaks-öbek ve cümle yapısı) bilgisini doğru ve uygun kullanır.
- 4-Anlambilim (semantik-sözcük ve cümle anlamı) bilgisini doğru ve uygun kullanır.
- 5-Edim bilim (pragmatik-bağlamın dil üzerine etkisi) bilgisini etkili iletişimde doğru ve uygun kullanır.
- 6-Öğrencilerin yabancı dilin günlük yaşamda bir iletişim aracı olduğunu kavramalarını sağlamak için İngilizceyi ders dışı ortamlarda etkili iletişim için kullanır.

Dil öğrenme kuramlarını ve yaklaşımlarını tanır.

- 1-Türkçe ve yabancı dil öğrenme süreçlerini ve aşamalarını tanır.
- 2-Türkçe ve İngilizce öğreniminde iki dilin birbiriyle olan etkileşiminin ve birbirinin gelişimine olan desteğinin farkındadır.

(MEB, Ortaöğretim İngilizce Öğretmeni Özel Alan Yeterlilikleri, 2009)

- 1-Öğrenilen dilin seslerini, anlaşılır biçimde çıkarmalarının öğrencilere öğretilmesi,
- 2-Amaç dilde sorun olan sesletim yapılarının üzerinde durulması.

(Anadolu Lisesi İngilizce Dersi Öğretim Programı)

ÖĞRENDİĞİ YABANCI DİLDEKİ BELLİ SESLERİN BİLGİSİ

- 1–Bir sesin benzerini verilen diğer sesler arasından seçip işaretleme,
- 2–Birbirine benzeyen iki sesi, söylenen üç sestten ayırt ederek söyleme / yazma,
- 3–Söylenen bir dizi sestten farklı olanı diğerleri arasından seçip işaretleme,
- 4–Söylenen üç sestten farklı olan iki sesi söyleme / yazma,
- 5–Öğrenilen sesleri belli bir context içinde ayırt etme,
- 6–Verilen bir dizi sesi benzerliklerine göre gruplayıp söyleme / yazma.

YABANCI DİLDE TONLAMA (Intonation) ve TELAFFUZ BİLGİSİ (Pronunciation)

- 1.Dinlediği kelimeleri doğru tonlama yaparak söyleme,
- 2.Basit ve birleşik cümleleri doğru tonlama yaparak söyleme,
- 3.Dinlediği bir metin / diyalogu doğru tonlama yaparak söyleme,
- 4.Bir metin / diyalogu doğru tonlama yaparak okuma.

(MEB, Ortaokul 1. 2. ve 3. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı, 1992)

ORTAÖĞRETİM KURUMLARI 9 / 10 / 11 / 12. SINIF ORTAK KAZANIMLAR**DİNLEME**

–Dinlerken vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat eder.

KONUŞMA

–Sözcükleri doğru telaffuz eder.

–Konuşmalarında vurgu ve tonlamalara dikkat eder.

–Akıcı konuşur.

–Kendine güvenerek konuşur.

OKUMA

–Sesli okumada vurgu ve tonlamalara dikkat eder.

–Okuduğu sözcükleri doğru telaffuz eder.

–Akıcı okur.

YAZMA

–Yazılarında yazım kurallarını uygular.

(Ortaöğretim Kurumları İngilizce / Almanca / Fransızca Dersi Öğretim Programı, 2011)

APPENDIX 5 :**DİL BİLGİSİ (Grammar)**

*Ses, hece, kelime, kelime grubu, cümle gibi birimlerden oluşan dilde bu unsurları inceleyen, dilin özellikleriyle konuşmada ve yazmada uyulması gereken kuralları belirleyen bilim dalına dil bilgisi denir.

‘Dil Bilgisi (Grammar) Beş Bölümden Oluşur’

1-SES BİLGİSİ (PHONOLOGY) = Dilin seslerini, bunlar arasındaki ilgileri, ses olaylarını inceler.

2-KELİME (YAPI) BİLGİSİ (MORPHOLOGY) = Kökler, yapım ve çekim ekleri, heceleme ve kelime türlerini inceler.

3-CÜMLE BİLGİSİ (SYNTAX) = Kelimelerin birbirleriyle olan ilgilerini ve cümleleri inceler.

4-ANLAM BİLGİSİ (SEMANTIC) = Kelime ve kelime gruplarının anlamlarını, dildeki anlam olaylarını inceler.

5-KÖKEN BİLGİSİ (ETYMOLOGY) = Kelimelerin kaynağını, hangi dilden alındığını inceler. Köken bilgisi ve anlam bilgisi, yapı bilgisi içinde değerlendirilir.

NOTE:

*Ses bilgisi kuralları, dil bilgisi kuralı olarak ilk aşamada öğretilmelidir. Bu olmazsa olmaz bir dilbilgisi kuralıdır.

APPENDIX 6 :**SES ve HARF (Sound and Letter)**

'Dilin meydana gelmesi, seslerinin oluşmasına bağlıdır. Dil, ses sayesinde varlığını devam ettirir. Dilin asıl kaynağını oluşturan seslerin değiştirilmesi veya başka dillerden alınması mümkün değildir. Bu konuda zorlama olursa dili kullanan insanlar arasında anlaşmazlıklar doğar; çünkü dilde zorlama olmaz. Dil, kendi kuralları içinde gelişmesini sürdürür.

-Yazı; seslerin çeşitlerini, sözcüğün vurgusunu, cümlelerin ezgisini göstermez. Okurken bunları biz tamamlarız.

-Yazıyla söyleyiş arasındaki uyumsuzluğun en önemli nedenlerinden biri dilin canlı bir varlık olması ve durmaksızın gelişmesidir. Oysa, yazı olduğu gibi kalma eğilimindedir. Bunun sonucunda da yazılı biçim, seslerde meydana gelen değişikliği gösteremez. Yazı, canlı olan konuşma dilindeki değişikliğe ayak uyduramaz. Belli bir dönemde tutarlı olan bir yazma biçimi, yüzyıl sonra tutarsızlaşır. Bir süre sonra yazım, söyleyişteki değişikliklere ayak uydurabilmesi için değiştirilir.

-Dil (konuşma), canlıdır ve doğaldır; harf ise yapaydır, yakıştırmadır. Sesler bir dilin temelini oluşturur ve bir dili diğerlerinden ayırır. Dilin en küçük parçası ses, yazının en küçük parçası harftir.

-Dilde sürekli ve düzenli bir değişme vardır. Ama biz yaşadığımız süre içinde günlük kullanmada bunun farkına varamayız. Fakat eski metinlerle, günümüz metinlerini karşılaştırdığımızda değişikliği hemen fark ederiz. Değişiklikler dilin her döneminde olur. Dile yeni sesler girdiği gibi dilin kendine özgü bir sesi de kaybolabilir. Bir ses, belli şartlarda, bir başka sese dönüşebilir.

-Dilin canlılığından kaynaklanan söylenişteki değişiklik, yazıya yansıtılamaz. Bu yüzden sözcüklerin söylenişi ve yazılışı farklıdır.

-Bir dilin seslerini müdahale yoluyla değiştirmek mümkün değildir. Halbuki seslerin karşılığı olan harfler değiştirilebilir.'

(MEB, Dilbilim 2, 2007)

APPENDIX 7 :**RESEARCH FINDINGS ABOUT PHONICS****Yapılan araştırmalarda:**

***Ses bilincinin** (dilin seslerini tanıma, ayırt etme, sınıflandırma, ayırma, birleştirme, ekleme, çıkarma, değiştirme...) **hem dilin kolay öğrenilme-**
sine hem de zihinsel becerilerin gelişmesine doğrudan katkı sağladığı,

***Beynin,** kelimeyi bir bütün olarak değil de, ses dizimine bağlı olarak algıladığı, (Gh. Wettstein, Badour, 2006)

***Çocukların kendi kendilerine ses bilincini edinemedikleri, ses bilincinin bir plan dahilinde öğretilmesi gerektiği,** (Ribem, Perfetti, 1989)

***Alfabetik dillerde ses bilinci eğitiminin zorunlu bir öncelik olduğu, hatta bunun öğrenmenin kalbi olduğu,** (Ziegler, Goswami, 2005)

***Ses bilinci çalışmalarına çok erken yaşlarda başlanması gerektiği,** (Stanke, 2001)

***Sözlü dil ile yazılı dil arasında vazgeçilmez bir ilişki olduğu,** (Bentolila, Gombert, 2005).

***Ses – şekil (harf) ilişkisini keşfetmenin zorunlu olduğu, ortaya çıkmıştır.** (Sprenger, Charolles, 2003)

APPENDIX 8 :

**KEY TO THE SUCCESS
BAŞARININ ANAHTARI**

VASAT ÖĞRENCİ EZBERLER,

İYİ ÖĞRENCİ DİNLER,

USTA ÖĞRENCİ NOT ALIR,

BÜYÜK ÖĞRENCİ DÜŞÜNÜR,

VASAT ÖĞRETMEN KONU ÖĞRETİR,

İYİ ÖĞRETMEN ARAŞTIRMAYI ÖĞRETİR,

USTA ÖĞRETMEN SORGULAMAYI ÖĞRETİR,

BÜYÜK ÖĞRETMEN ÖĞRENMEYİ ÖĞRETİR,

‘Whenever I need a feeling,

I invent a good cause.

Whenever I take a pen in my hand,

I use my mind without stopping.’

Sedat ERDOĞAN

APPENDIX 9 :**‘HOW WE SPEAK and USE ENGLISH’**

*English is considered a STRESSED language while many other languages (Turkish, French, Spanish, Italian...) are considered SYLLABIC.

*In English, we give STRESS to CERTAIN SYLLABLES or WORDS while other syllables or words are spoken quickly.

*In other languages, such as Turkish, French or Italian..., we give STRESS to EACH SYLLABLE EQUALLY. They receive EQUAL IMPORTANCE.

*In syllabic languages, each syllable has equal importance, and equal time is needed. So many speakers of syllabic languages don't understand why English people speak quickly, or swallow unstressed syllables or words in a sentence.

*In order to improve your pronunciation, focus on pronouncing the stressed vowels clearly. BUT, don't be afraid to 'MUTE' (not say clearly) the unstressed vowels.

*Stressed syllables or words are the key to excellent pronunciation and understanding of English. We needn't pronounce every syllable or word clearly (stressed) to be understood. We should concentrate on pronouncing the stressed words clearly. In other words, we concentrate on the stressed words rather than giving importance to each syllable. SO IT IS VERY IMPORTANT TO KNOW WHICH SYLLABLE IS STRESSED OR NOT.

REAL ENGLISH = FOCUS on the STRESSED SYLLABLES or WORDS
Many languages are syllabic languages (syllables have their own length), BUT ENGLISH is a stressed language. Because STRESS and INTONATION are particularly important in order to make sense while communicating.

PHONETICIANS

‘Yabancı dilin ses düzeni’ni öğretmeye gelince, bu yolda yapılacak **tek şey**, Türkçenin ses düzeni ile yabancı dilinkini karşılaştıran bir yöntemi uygulamaktır. Her iki düzende, ortak sesler ve özellikler ile, birbirine iyice aykırı olanlar belirtildikten sonra, Türk öğrenciye, hangi yabancı sesleri, kendi dilindeki sesler gibi söyleyeceği bildirilir; aykırı olanların da, Türkçedeki seslerden, ne gibi noktalarda ayrıldıkları gösterildikten sonra, konuşma organlarının, nasıl kullanılarak bu sesleri çıkarabilecekleri, çeşitli resimlerle, çizimlerle, ve sesleme örnekleriyle gösterilir.

Genel bir yabancı dil öğretim programında, bir **sesbilgisi** veya ‘**fonetik**’ dersinin bulunması, son derece gerekli sayılmalıdır.

Anadili ‘Türkçe’ olan öğrencilerin, yabancı dil öğrenmekte yaşadıkları ‘dram’ı, ancak ve ancak, bu dramı daha önce yaşamış olan Türk öğretmenler bilebileceğinden, yabancı danışmanlardan faydalanma yolu açık bırakılmak üzere, yabancı dil öğreten Türk öğreticilerin birleşerek, her konuda ve her yaşantıya uygun düşecek ders gereçleri hazırlamaları gerekmektedir. Bu yapılmadığı sürece, şimdi uygulanmakta olan yöntemler ve programlar yüzünden, yabancı dilin ‘öğretilmekte’ olduğu kanısı, sanısı ve duygusu sürüp gidecek; Türkiye’de yabancı dil öğretimi, yabancı uzmanların tekelinde bulunacak ve kendilerinin bu öğretim işine ilgi duymalarına bağlı kalmaktan kurtulamayacaktır.’ (Prof. Dr. Özcan BAŞKAN, Yabancı Dil Öğretimi: İlkeler ve Çözümler, S: 60–61–96, 2006)

‘Bir dilin köken bilgisinden o dilin eğitim ve öğretimine, hatta yabancılara öğretilmesine kadar birçok konu, ses bilgisinin ilgi alanındadır. Seslerden örülü bu dil dediğimiz yapıları öğrenmeye yine sestten başlıyor olmak, dil edinim ve öğrenimlerinin en doğru yoludur.’ (Prof. Dr. Günay KARAAĞAÇ, Türkçenin Ses Bilgisi, 2010)

'İnsan hayatının hemen hemen her alanını ilgilendirmesine, diğer bütün bilim dallarıyla ilişkisi olmasına rağmen, ülkemizde deneyli fonetik araştırmalarına hemen hemen hiç yer verilmediği hepimizce bilinmektedir. 2000'li yıllara gelinceye kadar, laboratuvar destekli olarak yapılan fonetikle ilgili araştırma ve çalışma yok denecek kadar azdır. Halbuki, fonetik ile ilgili çalışmaların geçmişi Batı'da çok eskilere kadar dayanmaktadır; deneyli araştırmalara ise, tam yüz yıl önce 1900'lü yılların başında başlanmış ve günümüze kadar on binlerce çalışma ortaya konmuştur.

Dildeki anlamlı birimleri oluşturan seslerle tanış olmadan, konuşmayı ve okumayı, dilin arzu ettiği biçimde gerçekleştirmek ve doğru iletişimler kurabilmek mümkün değildir. Bu durum, sesle ilgili çalışma ve araştırmalara yoğun olarak başlamanın gerekliliğini ortaya koymaktadır. Dille ilgilenen araştırmacıların hiç olmazsa bir bölümünün, fonetik alanına, özellikle deneyli fonetik alanına kayması, ülkemizde konuyla ilgili araştırmaların artması ve fonetiğin diğer bilimlerle olan ilişkilerinin ortaya konması bakımından çok yerinde ve faydalı olacaktır.

Ayrıca eğitim fakültelerinde konuşma, okuma ve dinleme gibi derslere giren öğretim elemanlarının, söz konusu derslerin sesle ilgili oldukları dikkate alındığında fonetik alanında yapılan çalışmaları takip etmeleri, konuşma ve okuma uygulamalarında fonetiğin ortaya koyduğu verilerden faydalanmaları, arzu edilen hedeflere ulaşılması bakımından son derece önemlidir.

Ses bilgisi ile ilgili çalışmaların kulağa dayalı olarak değil, deneyli laboratuvar çalışmalarına dayandırılarak ortaya konması gerekmektedir. Maalesef, ülkemizde bu konuda gerekli hassasiyet gösterilmemekte, deneyli ve özgün çalışmalara dayandırılmayan, dolayısıyla birbirinin kopyası olan ses bilgisi kitapları ve kitap bölümleri yazılmakta ve yayımlanmaktadır. Deneyli fonetik araştırmalarıyla alanda derinlere inemeyenlerin, dolayısıyla ses ve seslerin birlikteliklerini deneyli olarak birçok yönden değerlendiremeyenlerin, doğru bilgi yansıtan ses bilgisi kitapları yazmaları mümkün değildir.' (Prof. Dr. M. Volkan COŞKUN, **Türkçenin Ses Bilgisi**, S. 14-15, 2010)

‘Her dilde, yazılı dilin kurallı yapısı karşısında konuşma dili, geniş bir çeşitlilik gösterir. Bu nedenle, toplumsal uzlaşmayı yansıtan ve gerekli durumlarda söyleyişte birleştirici olma niteliğiyle belirginleşen ölçünlü söyleyiş kurallarının saptanması, dil kullanıcıları açısından açık değerler taşıyacaktır. Yani bir dilde, yazım kılavuzları kadar ölçünlü söyleyiş sözlüklerine de gereksinim duyulmaktadır. Böylesi sözlüklerin varlığı, sözlü dildeki çeşitliliğin kimi durumlarda yol açabileceği söyleyiş karmaşasını engelleyeceği gibi, bu çeşitliliğin kendi içinde bir zenginlik oluşturabilmesine de olanak sağlayacaktır.’ (Prof. Dr. İclâl ERGENÇ, **Konuşma dili ve Türkçenin Söyleyiş Sözlüğü**, S: 7, 2002)

‘Türkçedeki ünsüzlerin boğumlanma yerlerinin tasnifi, günümüz dilbilgisi kitaplarında olması gerektiğinden farklı yapılmıştır. Mesela, bu tasniflerde, aslında birer **diş eti** ünsüzü olan /r/ ve /l/ ünsüzleri, birer ön damak ünsüzü olarak; birer **diş eti ardı** ünsüzü olan /ş/, /j/, /c/, /ç/ ünsüzleri, birer diş eti ünsüzü veya birer damak–diş ünsüzü olarak; birer **diş eti ünsüzü** olan /d/, /t/, /n/, /r/, /l/ ünsüzleri, birer diş ünsüzü olarak gösterilmişlerdir. Ancak modern fonetik ve laboratuvar araştırmaları, bunlardan daha farklı ve net sonuçlara ulaşılmasını sağlamaktadır.’ (Prof. Dr. M. Volkan Coşkun, **Türkçenin Ses Bilgisi**, S. 63–64, 2010)

‘Bütün alfabetik dillerde sesler harflerle yazıldığı için ses bilinci eğitimi zorunlu görülmektedir.’ (Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, **Türkçe Öğretimi ve Zihinsel Yapılandırma**, 2007, s: 77)

‘Dil bireyin aktif çabalarıyla öğrenilir. Öğrenme sürecini kişi kendisi planlamalı ve yönlendirmelidir.’

‘Alfabetik ilişkileri keşfetme konusunda yapılan araştırmalar, bu çalışmanın önemi üzerinde durmakta ve zorunlu bir öncelik olduğunu vurgulamaktadır.’ (Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, **Ses Temelli Cümle Yöntemi ve Zihinsel Yapılandırma**, 2007, s: 83, 84)

‘İngilizce eğitiminin en önemli unsurlarından olan ‘doğru sesletim’i İngilizce’yi öğrenmeye başlarken mümkün olduğu kadar erken, hatta bu eğitimin en başında ‘doğru biçimde’ vermek ve alınmasını sağlamak zorundayız. Bu eğitimin daha sonraya bırakılması veya öğrencilerimizin bu eğitimden yoksun bırakılması dünya ile iletişimimizde kişisel ve ulusal görüntümüz yönünden çok ciddi olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Öğrencilerimizin anadili İngilizce olanlarla veya bu dili iyi şekilde öğrenmiş olan başka uluslardan insanlarla etkili sözlü iletişimi ancak doğru sesletimle mümkün olabilmektedir. Bu kaçınılmazdır ve alternatifi yoktur.’ (Metin YURTBAŞI, İngilizce Sesletim Eğitimi, 2008, s: 5)

‘Dil, herkesin kullandığı bir şeydir. Dilde yenilik herkesi rahatsız ve tedirgin eder. Zevkler isyan eder, alışkanlıklar dayatır, kanaatlar bir türlü uzlaşmaz. Bu hal işleri yüzünden görenlere anarşi korkusu verir. Dilde başlayan değişme hareketlerinin nesillerce sürmesi tabii olduğu fikrini kimse benimsemek istemez. Yazarlar kalmamak kaygısı içindedirler, okuyanlar bugün anladıklarını yarın anlamamaktan öfkeli dirler. Fakat bu alın yazısıdır, yürür.’ (Falih Rıfkı Atay, Çankaya, 1969, S. 472)

‘Bir yabancı dili iyi öğretebilmek için öğretmenin, hem amaç dili hem de anadilini iyi bilmesi; her iki dilin söz varlığı, sesbilgisi ve sözdizimi açısından ayrılıklarının ayırdında olması gerekir.

Bir yabancı dili iyi öğretebilmek için o dili öğreten öğretmenin hem amaç dili, hem de anadilini iyi bilmesi, söz konusu iki dili karşılaştırması, her iki dilin söz varlığı, sesbilgisi, sözdizimsel açıdan ayrılıklarının ve benzerliklerinin ayırdında olması öğretmenin işini kolaylaştırdığı gibi dil öğretiminde de başarılı olmasını sağlar. Yalnızca amaç dili bilen bir öğretmen o dili yabancı dil olarak öğretmekte güçlük çeker. Çünkü iki dil arasındaki ayrım ve benzerlikleri bilemediği gibi öğrencilerin amaç dilde en çok zorlandıkları alanları kestiremez, kendisi böyle bir deneyimden geçmemiştir.’ (Prof. Dr. Veysel Kılıç)

‘Kemikleşmiş sesletim hataları, yabancı dil eğitim ve öğretiminde, bir yabancı dilin iyi öğrenilmesinde sorunlar çıkarmaktadır. Yabancı dil öğretmenlerinin düzgün ve doğru sesletim becerisi, mesleğin ayrılmaz bir parçasıdır.’ (Prof. Dr. Mehmet DEMİREZEN, Hacettepe Uni.)

‘Türkçede vokaller modern dillere nazaran daha açık, daha berrak olarak telaffuz edilir. Dudakların açıklığı, dilin durumu, başka dillerde olduğu gibi bir özellik arz etmez. Buna makabil mesela Fransızcada vokaller daha gergin bir telaffuza sahip oldukları halde, İngilizcede yumuşak, çok daha ehemmiyet verilmeden husule getirilirler. Almanca vokallerin telaffuzuna gelince; bunlar Fransızca ve İngilizce arasında orta bir durumda olmakla beraber, Türkçe vokallerin oynaklanmasına nisbetle bazı dudak açıklığı ve fonem süresi özelliklerine malikdirler; Türkçede olduğundan daha kapalı, daha gergin ve şiddetli oynaklanırlar.’ (Prof. Dr. Necip ÜÇOK, Fonetik, S: 88)

‘Ses bilincinin verilmesi, hem kulağa hem de göze hitap eder. Bu da öğrenmeyi kolaylaştırır. Seslerin somut olarak bilinmesi, dilin özünü görselleştirir. Sesler, dilin öğretiminde hem işitsel hem de görsel motif olarak kullanılmalıdır.’ (Sedat ERDOĞAN)

‘Sesletim öğretimi yapılmadan (sesler öğretilmeden) bir dilin öğretimi dilcilik tekniği bakımından mümkün değildir. İlk ve orta öğretim yabancı dil dersi öğretim programı gereği sesletim öğretimi yapılmak zorundadır. Bir başka ifadeyle, bir dilin genel ses sistemini, dil öğretmenleri özel alan bilgisi olarak bilmek zorundadır. Ancak okullarımızda, sesletim öğretimi yapılmadığı gibi denetimi de yapılmamaktadır.’ (Sedat ERDOĞAN)

'W w = Dikkat ediniz: "dublü-ve" değil... "dabil-yu", yani /V/ sesinin katmerlisi değil, /U/ sesinin katmerlisi... Poyraz Baba, "lvvvv, lvvvv" diye esmiyor; "Wuuuuu, Wuuuuu" diye esiyor...

Hakkını veriniz. Dudaklar yuvarlak ve ileri uzatılmış (kalın, etli dudaklı bir zenci ile öpüşmek üzere gibi)...

Örneğin "very well" derken, özellikle alt dudağınız tam yayVandan tam yUWarlak pozisyona geçmeli. Sakın **/VE-ri-VEL/ demeyiniz. Gözleri ameliyatla düzeltilmiş Çinli sanacaklardır yoksa sizi...

V v : İngilizce'nin telaffuzunda en çok hata yaptığımız, ve aslında hatamızın farkında bile olmadığımız bir sesbirim... "V" harfi ile gösterilen fonem... Türkçe'de /v/ sesinden /w/ sesine kadar herşeyi bu harfle gösteriyoruz. Yani, Türkçe'deki /v/ sesi "Walla, bayaa yuvarlak" olabiliyor... Oysa, İngilizce'de ikisi arasında en küçük bir akrabalık bile yoktur. Daha önce de işaret etmiş olduğum gibi, "dabil-yu", adı üstünde zaten, /U/ sesinin katmerlisidir... /V/ sesinin değil... /V/ sesinin yakın akrabası ise, /F/ sesidir. Çünkü, ikisi de oluşturulurken, konuşma organ ve boşluklarının konumu tıpatıp aynıdır: Yalnızca, birincisi "titreşimli" ("ötümlü") kardeş, ikincisi de bunun "titreşimsiz" ("ötümsüz") kardeşidir... [Ötüm varlığı veya yokluğunu, iki parmağınızla gırtlığınıza dokunurken, veya kulak deliğinizi kapatarak "evvvv" ve "efffff" seslerini telaffuz etmek suretiyle doğrulayabilirsiniz.]

O halde, /V/ sesini boğumlamak için: dudaklar tamamen yayVan, alt dudak üst dişlerin altına geliyor ve /f/ demek üzereyken, /v/ diyeceksiniz (yani fazladan yalnızca ses girişlerini devreye sokmuş olacaksınız)... Aksi halde, sizi anlamaları asla ve asla sözkonusu değildir. İnanınız ki, bizler için İngilizce'deki en zor ses bu sestir. Üstelik herkes –değişik bir simge olmasına kanarak–dikkatini /W/ üzerine toplamışken, /V/ cephesinde sürekli bozguna uğruyoruz da kimse farkına bile varmıyor.

Tekrar ediyorum; ikisi arasında İngilizce'de uzaktan yakından bir akrabalık bile sözkonusu değildir. Akraba olanlar /v/ ve /f/ dir.

Bu arada, /w/ ve /w^h/ arasındaki önemli farka da dikkatinizi çekmek isterim: İkincisi "aspire" edilen bir ses olmasıyla büyük farklılık taşır. Telaffuz ederken ayna tutsanız, buğulanacaktır. Çünkü "hohlamak" ile birliktedir. Örneğin, "what" ve "watt" sözcüklerinin okunuşu birbirinden çok farklıdır. Bu telaffuz farkı anlamı değiştirebildiğine göre, bunları birer

varyasyon değil, ayrı birer fonem (sesbirim, seslik) olarak düşünmek gerekir. Yani "what" sözcüğünü, /vat/ şeklinde okursanız, Çince olur. /wat/ şeklinde okursanız, kâşif "James Watt" anlaşılır. /huat/ şeklinde okuduğunuzu düşünelim: /w^h/ sesini tam tutturamamış olsanız bile, yine de doğru anlaşılacaktır..."Which" /w^hiç/ "hangisi" dir; "witch" /wiç/ cadı'dır... "Whale" /w^heyl/ "balina" dır; "wail" /weyl/ "ağlayıp sızıldanmak" tır...' (Doç. Dr. Yalçın İZBUL, www.ingilizce-ders.com)

'Yazı' denilen şey, 'kodlama' işlemi sonunda ortaya çıkan bir ürün olup, dildeki seslere erişmek için bir tür 'şifre' sayılabilir. Şifre çözerken ise, elde bir 'şifre anahtarı' bulunması gerekir; tersi durumda şifre çözülmez. Bu anahtar ise, sesler ve harfler arasındaki 'çakışıklık' ilkesine dayanır.'

(Prof. Dr. Özcan BAŞKAN, İngilizce Sesletim Kılavuzu)

'İngilizce sözcüklerin tutarsız yazımlarına aldanılırsa, o zaman, 'yazımsal sesletim' denen yanlış okuyuş kaçınılmaz biçimde sürüp gidecektir.'

(Prof. Dr. Özcan BAŞKAN, İngilizce Sesletim Kılavuzu)

'Mutlaka kendi dil öğretmenlerimize 'sesletim (doğal ortam) öğretiminin' kaçınılmaz olduğu anlatılmalıdır.' (Sedat ERDOĞAN)

'Harfleri bilmeyen' bir öğretmen dil öğretiminde ne kadar başarılıysa, 'Sesleri bilmeyen' bir öğretmen de dil öğretiminde o kadar başarılıdır.'

(Sedat ERDOĞAN)

2007 AVRUPA DİL ÖDÜLÜ BAŞVURUSU

Proje Adı: Doğru Sesleri Düşünmeyi ve Kullanmayı Öğretme.

Proje Numarası: ADÖ/2007/033.

‘Ülkemizde eğitim-öğretim sürecinin her aşamasında kelimelerin doğru şekilde seslendirilmesi yapılmamaktadır. Böylece birçok kelime **yanlış** seslendirilmektedir. Bu yüzden diğer ülkelerle (Avrupa Birliği Ülkeleri, Çin...) aramızda dilin öğretimi konusunda ciddi problemler oluşmaktadır. **Dil öğretmenlerimiz bu konuda eksik kalmıştır.** Bu da çok ciddi bir şekilde **ses kirliliğine** sebep olmaktadır.

Avrupa Birliği Ülkelerinde çok küçük yaşlarda sesler öğretilmektedir. Ancak ülkemizde **yabancı dil öğretimini amaç edinmiş Anadolu liselerinde** bile öğretilmemektedir.

Anlama ve anlatmayı etkin hale getirmek, iletişimin sağlıklı olabilmesi, öğrencileri araştırmaya teşvik etmek için doğru sesleri kullanmaya özen göstermeliyiz.’ (Sedat ERDOĞAN, 13/04/2007)

‘Bir dilde seslerin, harflerle gösteriliyor olması ses bilincinin verilmesi için ana nedendir. Çünkü sesler doğal ve canlıdır, harfler ise yapay ve yakıştırmadır. Edebiyat bir dil sanatıdır, dil ise bir ses sanatıdır. Yazılan dil, o dile uygun bir ses bilinciyle öğretilmediği takdirde dil olmaktan çıkmaya başlar. Gerçek İngilizce /ə/ = kısa ‘ı’ ve /ɪ/ = kısa ‘i’ seslerinin keşfedilmesiyle başlar.’ (Sedat ERDOĞAN)

'Neden ülkemizde öğretilmeye çalışılan İngilizce, Çince, Rusça, İtalyanca, Almanca, Fransızca... dünyada kabul görmüyor? Çünkü sözcükler yanlış telaffuz edilmektedir. Doğru sesler **kullanılmamaktadır**. Ses bilinci verilmeden bir dil gerçek anlamda ne öğrenilir ne de öğretilir. Türkçe, İngilizce, Fransızca, Almanca ... yazıldığı gibi okunmadığından, **dile özgü sesler bilinmeden o dil öğrenilemez**. İlk ve en önemli basamak olan ses birimler, dilin özünü görselleştirir.

Dünyada öğretilen İngilizcenin... merkezinde ses vardır. İngiltere, Almanya, ABD, Kanada, Avustralya, Yeni Zelanda, İskoçya, Galler, İrlanda, Malta, Fransa, Lüksemburg, Finlandiya, İsviçre, Hindistan, Güney-Afrika, Singapur, Malta, Nijerya, Çin, Lübnan, Portekiz, Mısır, Kore, İran... hemen hemen dünyanın her yerinde dil öğretimi, ister ana dil olsun ister yabancı dil olsun ister ise ikinci yabancı dil olsun (İngilizce, Fransızca, Almanca...) ses odaklı yapılmaktadır.

Başka bir deyişle, ABD, Avrupa ülkeleri ve gelişmekte olan bir çok ülke dil öğretimine seslerle başlamaktadır. Nasıl matematik dersinde çok küçük yaşlarda çarpım tablosu-dört işlem öğretiliyorsa, bir dilin öğretiminde de sesletim tablosu öğretilmelidir.

İngilizcede 26 harf, ancak 46 ses (22 ünlü ve 24 ünsüz ses) vardır. Bir dilde, hangi seslerin veya kaç tane ünlü ve ünsüz ses olduğunu bilmek en önemli unsurdur. Bilinmez ve öğretilmez ise ne olur? Bu bir öğrencinin çarpım tablosunu bilmemesi gibi. Çarpım tablosunu (dört işlemi) bilmeyen biri matematikte ne kadar başarılıysa, sesletim tablosunu bilmeyen biri de dilde (hangi dil olursa olsun: Türkçe, İngilizce, Fransızca, Almanca...) o kadar başarılıdır.

Matematiğin özü sayı, coğrafyanın özü toprak, felsefenin özü mantık, edebiyatın özü aşk, dinin özü inanç, beden eğitiminin özü hareket, **dilin özü sestir**. Başka bir ifadeyle, dilin en küçük parçası sestir, yazının ise harftir.

İster ana dil, ister yabancı dil, ister ise ikinci yabancı dil olsun bir dilin öğretiminde sesler asıl unsurdur. Dilin derinliğini sesler oluşturur. Bu evrenseldir. Ülkeden ülkeye değişmez. (Sedat ERDOĞAN)

'Sesler, bulaşıcı unsurlardır.' (Sedat ERDOĞAN)

‘Bir dilin kendine özgü sesleri, o dilin anayasasını oluşturur. Bir ülkeyi ayakta tutan o ülkenin anayasasıdır, bir dili ayakta tutan o dilin sesleridir.’ (Sedat ERDOĞAN)

‘Okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerilerinin özü sestir. Ses sadece konuşmayı (telaffuzu) etkiler demek gerçek İngilizceden uzaklaşmaktır. Başka bir ifadeyle, İngilizcenin sadece tek yönünü bilmek demektir. Ses bilinci okuma, yazma ve dinlemeyi en az konuşmayı etkilediği kadar etkiler. Nasıl sayılar matematiğin her dalını etkiliyorsa, sesler de dilin her yönünü etkiler.’ (Sedat ERDOĞAN)

‘Ses bilgisini öğrenmek veya öğretmek sadece bir dilbilgisi kuralıdır. Ses bilgisini öğretmek, dil öğretmenlerinin uyması gereken bir dilbilgisi kuralıdır. Ses bilgisini öğrenmek, öğrencilerin uyması gereken bir dilbilgisi kuralıdır.’ (Sedat ERDOĞAN)

‘İngilizce sözcüklerin yaklaşık % 84’ de ses uyumu vardır. Approximately % 84 of English words are phonetically regular.’ (Wiley BLEVINS, 1998)

‘Ülkemizde yabancı dil eğitimi, dünyadaki deneyli fonetik araştırmaları dikkate alınarak yapılmalıdır.’ (Sedat ERDOĞAN)

‘The better your pronunciation, the more natural your language.’
(Sedat ERDOĞAN)

‘Yabancı dil öğretimi ülkemizde yıllardır çözülememiş en önemli sorunlardan biridir. Farklı yöntem, teknik ve yaklaşım denenmesine karşın, şimdiye kadar bu alanda tatmin edici bir gelişme olmamıştır. O yüzden sorunun kaynağını çok iyi belirlemek gerekir. **Örneğin**, üniversite sınavında kitap–defter açık olsa, yapılan netlerin sayısı artar mı? Hayır artmaz. Çünkü sınav soruları özü itibarıyla yapılandırıcı yaklaşıma göre hazırlanır. Yapılandırıcı yaklaşımda bilginin ne olduğu önemli değildir; **önemli olan bireyin öğrendiği bilgi ve becerileri gerçek hayatta ne ölçüde kullandığıdır.**

Ancak öyle bir duygu–düşünce yansıtıyor ki, **‘Her şey açık olsa, birey tüm soruları doğru cevaplar!’** Bu mümkün değildir. Sınavlarda duyulan stresin asıl kaynağı buradan kaynaklanmaktadır.

Hedeflenen düzeyde yabancı dil eğitimi yapılabilmesi için de çözümler doğru yerde aranmalıdır. Dil öğretiminde yapılan hatalar dünyayı ciddi şekilde etkiler. Çünkü dil bilmek, dünyayı tanımak ve dünyadaki gelişmeleri takip etmek demektir. Dil, milletleri birleştiren sosyal bir sistemdir. Ayrıca dil bir insanın yetişmesine, zihni bakımdan gelişmesine de yardımcı olur. Bu nedenle, dilin gelişmesinden herkes sorumludur.

Bilindiği gibi yabancı dil öğretiminde ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır; çünkü kelimeler bilimden uzak ve yanlış telaffuz edilmektedir. Başka bir deyişle, İngilizce...sözcükler yanlış okunmaktadır. Gelişmiş ülkelerde bir dil öğretilirken ses bilincinin kazandırılması esas olup ilk önce öğrencilere ses bilinci verilmektedir.

Sözcükleri bilimden uzak ve yanlış seslendirmek, **dilbilgisini (grammar) yanlış öğretmek demektir. Sesletim, ilk ve en önemli dilbilgisi kuralıdır.** Bir dilde kuralların (grammar) yanlış öğretilmesi, dile birleştiren değil de **ayrıştıran** bir nitelik kazandırır. Bu da öğrenmeyi, anlamayı ve anlatmayı zorlaştırır, geciktirir. Ses bilinci ilkelerinin uygulanmaması, heceleme ve vurguyu da somut bir şekilde etkiler. İngilizceyi, Türkçeden ayıran en önemli özellik, bu **dilde kuvvetli vurgunun** olmasıdır.

Dil kurallarının sağlıklı işleyebilmesi için kelimelerde **doğru sesler kullanılmalıdır**. Çünkü dört dil becerisini (okuma, yazma, dinleme, konuşma) kazandırmada en etkin yol **'sesletim'** dir. **Sesletim, tüm dil becerilerinin altyapısını oluşturur. Ses bilinci (kuralları) verilmediği zaman dört dil becerisi de gelişmez, geliştirilemez.** Okuma, yazma, konuşma ve dinleme birer beceridir. **Sesletim tüm becerilerin özüdür, temelidir, malzemesidir.** Sesletim denilince sadece konuşma becerisi anlaşılmamalıdır. Tam aksine, **sesletim en çok okuma, yazma, ve dinlemeyi etkiler; konuşmayı değil!**

Tüm yaklaşımların özü sestir. Hangi yaklaşım olursa olsun (iletişimci yaklaşım, yapılandırıcı yaklaşım...) içinde **sesletim yoksa o yaklaşım, yaklaşım olmaktan çıkmaya başlar.**

Yapılandırıcı yaklaşımla birlikte, anadilin öğretimi konusunda **gelişmiş ülkelerle aramızda bir köprü kuruldu ve uyum sağlanmış oldu.** Anadilde yapılan bu **'dev yenilik' veya 'uyum'** yabancı dil öğretiminde de gerçekleştirilmelidir.' (Sedat ERDOĞAN)

'Türkiye'de yabancı dil eğitimi **'göz göre göre'** yanlış yapılmaktadır. MEB Yabancı Dil Dersi Öğretim Programı, çok uzun yıllardır okullarımızda tam uygulanmamaktadır.' (Sedat ERDOĞAN)

'Ses bilgisi' ilk ve en önemli basamaktır. 'Ses bilgisi' güçtür, otoritedir. Ses bilgisi; kelime, cümle ve anlam bilgisini denetler ve kurallara uygun bir şekilde işlemlerini sağlar. Başka bir ifadeyle kelime, cümle ve anlam bilgisi gücünü ses bilgisinden alır. Eğer ses bilgisi denetleme görevini yapamaz ise orada kaos, endişe, korku... ortaya çıkar. Ses bilgisi güneş gibidir. Dili ısıtır, aydınlatır ve yaşamasını sağlar. Dilin yaşam kaynağıdır.' (Sedat ERDOĞAN)

‘Hiçbir dil, diğer bir dilden tamamen farklı değildir. En somut ortak özellik: ‘Dilin özü sestir, dil öğretimi seslerle başlanmalıdır.’ Bazı kesimler ise, ‘Yabancı dil öğretimi, anadilin öğretimi gibi olamaz’ görüşünü dinlendirir. Doğal olarak anadilde yapılan her şey, yabancı dil öğretiminde uygulanmaz, uygulanamaz. Ama ortak yönler de doğal olarak uygulanmak zorundadır. ‘Ses-harf ilişkisi bir dilde verilir, başka bir dilde verilmez.’ diye bir şey bilimle bağdaşmaz. Bütün alfabetik dillerde sesler harflerle yazıldığı için ses bilinci eğitimi sistematik olarak verilmek zorundadır. Çünkü sözlü dilin birimleri ile yazılı dilin birimleri arasında vazgeçilmez bir ilişki vardır. Sesler tek tek ele alınmalı ve seslerin karşılığı olan harf veya harflerle ilişkisi mutlaka anlatılmalıdır.’
(Sedat ERDOĞAN)

‘İngilizce, Almanca... gibi dillerin ülkemizde ses odaklı öğretilmemesinin temel nedeni, Türkçenin 2004 yılına kadar yanlış teknik, yöntem ve yaklaşımla öğretilmesidir.’ (Sedat ERDOĞAN)

‘Neden öğrencilerimize Türkçeyi iyi öğretemiyor ve uluslar arası araştırmalarda gerekli başarıya ulaşamıyoruz? Neden Türkçeyi bilim dili ve bir dünya dili yapamıyoruz?’

Bu sorulara verilecek cevap şudur: ‘Ülkemizde yıllardır Türkçemizin yapısına ve beynimizin işleyişine tamamen ters olan yaklaşım, yöntem ve tekniklerle öğretim yapılmıştır.’ (Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Türkçe Öğretiminde Yeni Gelişmeler, Memurlar.net, 23/01/ 2010)

‘Yapılan uygulama ve araştırmalara göre, geç yaşlarda (üniversite) alınan sesletim derslerinin etkisi (faydaları, artıları) yok denecek kadar azdır. Sesletim eğitiminin erken yaşlardan itibaren verilmesi gerekmektedir. Ses bilinci eğitimi, ne kadar erken yaşlarda (ilköğretim ve ortaöğretim) verilirse bunun etkisi o kadar fazla olur. Yabancı dil öğretiminin başlaması ile birlikte sesler sistematik bir şekilde verilmelidir. Eğer sesletim dersleri üniversite eğitimi ile birlikte başlarsa, orada ciddi sorunlar oluşur, ve bunun tedavisi de mümkün değildir. Normal şartlarda ses bilinci eğitimi öğrencilere ilköğretim çağından itibaren vermeye başlanır, ve sırasıyla ortaöğretim ve üniversite eğitimiyle geliştirilir.

–Bir dile ait olan sesler gerçektir, bir dile ait olan harfler ise hayaldir. Harfler seslerin görüntüsüdür.

–Temel sıkıntı kısa söylenmesi gereken seslerin uzun, uzun söylenmesi gereken seslerin kısa, iki ünlüden oluşan seslerin tek ünlü, tek ünlüden oluşan seslerin iki ünlü, üç ünlüden oluşan seslerin ise iki ünlü ses varmış gibi telaffuz edilmesidir. Bir dilde sesler birbirine karışmış ise o dilde disiplin yoktur demektir.

–Türkçede ‘w’ sesi vardır. Bunu ‘v’ harfi temsil eder.

–Bilindiği gibi, dünyada ülkelerin kullandığı bir fonetik alfabe vardır. Özellikle yabancı dil veya ikinci yabancı öğretilirken fonetik (sesletim) alfabe olmazsa olmazdır. Asıl unsur olan ses, bu standart alfabe ile sistemli bir şekilde tüm dünyada öğretilmektedir. Uluslararası Fonetik Alfabeti, herkese istediği yabancı dili o ülkeye gitmeden kendi olduğu yerden öğrenme olanağını sunar.

–Ses bilincine sahip olmayan kişi doğru, düzgün ve akıcı konuşamaz; dinlediği bir şeyi ya anlayamaz ya da çok geç anlar; yazı yazarken zorluk çeker, çünkü heceleme bilmez ve yapamaz; okurken zorluk çeker, çünkü sözcükleri doğru telaffuz edemez, hiçbir ses olayını gerçekleştiremez (ulama, benzeşme, vurgu.), heceleme yapamaz.

–Ses bilinci kazandırılmadan öğrenci merkezli eğitimden söz edilemez. Ses bilinci öğrencinin özgüvenini ortaya çıkarır, artırır.

–Yabancı dil eğitimi yapan ülkeler doğal ortamı sağlamak için Uluslararası Sesbilim (Fonetik) Alfabetini (IPA) kullanmaktadır. Doğal ortamı sağlayan ve denetleyen Uluslararası Fonetik Alfabetidir.

–Edebiyatın temel göstergesi dildir, dilin temel göstergesi sestir.

–Bir dilin temeli cümle bilgisi değil, ses bilgisidir.

–Eğitim / öğretim sürecinde sesbilgisel denetim olmazsa olmazdır. Ses–bilgisel denetim kişiye göre olmaz. Belli bir sisteme göre olur. Dünyada bu sistemi Uluslararası Fonetik Alfabeti (IPA) oluşturur. Öğrenciler belli bir aşamadan sonra Uluslararası Fonetik Alfabetine göre kendi kendini veya öğretmeni denetleyebilmelidir.

–Her Türk yabancı dil öğretmeni bir dilde (İngilizce, Almanca, Fransızca...) kaç tane ses olduğunu, bu seslerin özelliklerini bilmek zorundadır.

–Dilin altyapısını sesler oluşturur. Yapılan bir işte altyapı yok ise orada bilimden söz edilemez.

–Türkçe, 2004 yılından itibaren ses odaklı öğretilmektedir. Böylece gelişmiş ülkelerle aramızda bir denklik sağlandı. Türkçede uygulanan bu ‘dev yenilik’ yabancı dil öğretiminde de uygulanmalıdır. Şu anda Türkçenin ses temelli öğretiliyor olması bunun altyapısını hazırlamış durumdadır.

–Doğal vurgu bilinmeden ingilizce öğrenilemez, öğretilemez! Neden ülkemizde doğal vurgu bilinmemektedir, öğretilmemektedir?’

(Sedat ERDOĞAN)

Bir alfabenin göstergeleri, her dilde aynı ses değerlerine sahip değildir, olması da mümkün değildir. Türkçe ve İngilizcede, aynı alfabe kullanılmasına karşın bu alfabeyi oluşturan *harfler farklı ses değerlerine sahiptir*. Ayrıca alfabede bulunan harfler tüm sesleri temsil etmeye yetmediğinden aynı harflerle veya harfler birleştirilerek *yeni göstergeler* oluşturulur.

Öğrenme sürecinin özellikleri bilinmeden ne öğretim metinleri yazılabilir, ne de öğretim uygulamasına geçilebilir.
‘Her yabancı dil bilen onu öğretebilir.’ sanısı da bir aldanmacadır.
 (Ömer DEMİRCAN, Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri, 2005)

GLIDES	
DIPH-THONG	TWO VOWELS COMBINATION
TRIPH-THONG	THREE VOWELS COMBINATION

Bir dilin genel ses sistemini, dil öğretmenleri özel alan bilgisi olarak bilmek zorundadır.

Dil öğretmenleri, ders dışı eğitim çalışmaları kapsamında İngilizce, Almanca, Fransızca, Türkçe, Çince ... çalışmalar (nesir ve nazım türleri) yapabilirler.

İlk ve ortaöğretim İngilizce dersi öğretim programı uyarınca sesletim öğretimi yapılmak zorundadır.

Ülkemizde yabancı dil eğitimi inanılmaz derece zayıftır. Çünkü öğrenilmeye çalışılan dilin SES BİLGİSİ ÖĞRETİLMEMEKTEDİR. Bırakın gelişmiş ülkeleri, Macaristan, Romanya, Bulgaristan..gibi ülkelerde bile herkes en az iki yabancı dili kolaylıkla öğrenebilmektedir.

‘Dil, kuralları dilbilgisi kitaplarına sığmayacak kadar karışık, sayısız inceliklerle dolu, büyüğü bir iletişim aracıdır. Esnek, canlı, gelişmeye, değişmeye açık bir sistemdir. Bu nedenle DİLİN KULLANAMADIĞIMIZ ZENGİNLİKLERİNİN, KULLANABİLDİKLERİMİZDEN ÇOK DAHA FAZLA OLDUĞUNU SÖYLEYEBİLİRİZ. Bunun içindir ki günümüzde kullandığımız dil, yarınki dilin çok gerisinde kalacaktır. Buna dayanarak şunu söyleyebiliriz: Bir yandan bugünkü dille iletişim kurarken bir yandan da ayrımına varmadan geleceğin dilini yaratıyoruz.’ (ÖSS 2005)

‘Doğada nasıl her şey bir düzen içinde oluyorsa dilde de öyle bir düzen söz konusudur. Her şey kurallara göre işler. Biz bir dil olgusunu kurallarla açıklayamıyorsak; bu, o olgu için kuralların olmadığını değil, sadece bizim o kuralları keşfetmediğimizi gösterir.’
İmmanuel KANT

Ses olayları tüm dünya dillerinde görülür. Kolayca ve en az çaba harcayarak söyleme eğiliminden kaynaklanmıştır. Akıcı, düzgün, anlaşılır ve doğal bir şekilde konuşmamızı sağlar. Bunlara evrensel dil kuralları da denmektedir.

Dünyada yaşayan insanlarda nasıl bir değişim süreci kaçınılmaz ise; sözcükleri meydana getiren seslerde de bu değişim kaçınılmazdır. Bu, her ikisinin de canlı olmasından kaynaklanmaktadır. Bilindiği gibi, sözcüklerin söylenişinde en az çaba yasaları etkilidir; sözcükleri heceye ayırmada ise en çok çaba yasaları geçerlidir.

İngilizce vurgulu bir dil olduğundan bazı hece ve kelimeler, cümle içinde güçlü (uzun), bazıları ise zayıf (kısa) okunur. Eğer tüm kelime ve heceler aynı güçte okunur ise, bu, normal dışı bir durumu veya aşırı bir duyguyu ifade eder. (sinirli, aceleci, sabırsız, çok kararlı vb.) Karşı tarafı yorar veya kişide negatif duygular, düşünceler oluşturur.

/i/ ile /y/ ve /u/ ile /w/ çıkış yeri ve biçimi yönünden birbirine çok benzerdir.

Benzeşmeler, söyleyiş kolaylığı sağlamak amacıyla tüm dünya dillerinde vardır. Sesleri en az çabayla çıkarma eğilimi sonucunda ses değişimleri (benzeşmeleri = uyuşmaları = etkileşmeleri) meydana gelmektedir, ve bu sözlü dilde kaçınılmazdır.

/ŋ/sound ('n' sesi = damak, geniz sesi)

/n/ = /ŋ/ sesi, damakta oluşur ve genizden (burundan) çıkarılır. /n/ sesinden sonra /g/ sesi söylenmez. Eğer söylenir ise, ses olaylarının hiçbiri gerçekleşmez. Bu da dilin yapısını bozar, dili akıcı ve müzikal olmaktan çıkarır.

Türkçe’de ‘w’ harfi yoktur, ancak ‘w’ sesi vardır. Asıl olan sestir. Bir dilde bir harfin olmaması, o sesin olmadığı anlamına gelmez. Türkçe’de ‘v’ harfi, hem /v/ hem de /w/ sesini temsil eder. Dilimizdeki sesler başka harflerle de temsil edilebilirdi. Harfler ülkeden ülkeye, sistemden sisteme değişebilir. Ama sesler aynı ve kalıcıdır.

DİL ve MATEMATİK	HER İKİSİ DE SİSTEMATİKTİR
DİL ve MÜZİK	HER İKİSİNİN DE ÖZÜ SESTİR
DİL ve DİN	HER İKİSİNDE DE ZORLAMA OLMAZ
DİL ve İNSAN	HER İKİSİ DE CANLI VE SOSYAL BİR VARLIKTIR

Harfler ezberlenen, sesler ise öğrenilen unsurlardır.

‘Doğru sesletim bir özsaygı göstergesidir.’ (Prof. Dr. Özcan Başkan)

Edebiyatın malzemesi dil, dilin malzemesi sestir.

Dilin altyapısını sesler, dilbilgisinin altyapısını ses bilgisi oluşturur.

‘/ə/, /ɪ/’ MEANS ‘ENGLISH STRESS SYSTEM’

‘FONETİK SANATLAR = EDEBİYAT = DİL = SES ’

‘HEARING ARTS = LITERATURE = LANGUAGE = PHONEME’

SES BİLGİSİ = DOĞAL ORTAM

Ses ve harf, en çok karıştırılan kavramlar arasında yer almaktadır. Harfler, sesleri gösteren sembollerdir. Doğal olarak, bir ses için her alfabede farklı semboller (harfler) kullanılabilir.

Ulusal alfabe, bölge ağızlarının değil, bütün ülke dili olan kültür dilinin alfabesidir.

ANADİL ve YABANCI DİL ÖĞRETİMİ = SES BİLİNCİNİN VERİLMESİ

Nasıl her horoz kendi çöplüğünde ötüyorsa, dil de kendi çöplüğünde öter. Dilin çöplüğünü o dile ait sesler oluşturur.

Ses olmadan dil olmaz, dil olmadan edebiyat olmaz,
Doğru sesler kullanılmadan düzgün dil olmaz.
Doğru dil kullanılmadan düzgün edebiyat olmaz,
Ses dili etkiler, dil edebiyatı etkiler.

Beyin, hedef dilin ses sistemini mutlaka kabul etmelidir. Bunun için, ana dil ile hedef dil arasındaki ses ayrımlarını bilmek zorundadır. Bu yabancı dil öğretiminde olmazsa olmaz bir kuraldır.

Ne zaman gerçek İngilizce öğrenilir, öğretilir?
İngilizce, İngilizcenin ses kurallarıyla öğrenildiği, öğretildiği zaman!

Türkçede ne kadar belirli sesletim kuralı var ise,
İngilizcede de en az o kadar belirli sesletim kuralı vardır!

Eğer ‘sesletim’ beden ise, ‘yazım’ da, bunun üstüne geçirilen bir giysidir. Üstteki bu giysi değiştirilebilir; fakat beden her ne ise, aynen kalır. (Prof. Dr. Özcan BAŞKAN, İngilizce Sesletim Kılavuzu, 1994)

Biz yabancı dil eğitiminde seslere önem vermiyoruz.
 Seslere önem vermediğimiz için hecelemeye de önem vermiyoruz.
 Hecelemeye önem vermediğimiz için sözcük vurgusunu bilmiyoruz.
 Sözcük vurgusunu bilmediğimiz için cümle vurgusunu da bilmiyoruz.
 Vurguyu bilmediğimiz için tonlamaya da dikkat etmiyoruz.

'Natural' kelimesinde /t/ sesi, var mıdır? yok mudur?
 'Yoktur' diyor iseniz, İngilizcenin ses sistemini mantıksal olarak
 çözememiş durumdasınız.

TÜRGİLİZE / TURGLİSH : TÜRKÇE 'AKSANLI' İNGİLİZCE SESLETİM
 (Prof. Dr. Özcan BAŞKAN, İngilizce Sesletim Kılavuzu, 1994)

'Since all humans have almost identical speech organs,
 there should not be any 'difficult' sounds.'
 (Haycraft, 1984)

Türk Yabancı Dil Öğretmenleri /ŋ/ sesini, /ŋk/ biçiminde
 çıkarmaktadırlar.

Türk Yabancı Dil Öğretmenleri /w/ sesini, /v/ biçiminde
 çıkarmaktadırlar.

YABANCI DİL EĞİTİMİNDE, *SESLETİM DIŞINDA*, TÜM ÖNERİLER GEÇİCİ
 ve GÜNÜ KURTARMAYA YÖNELİKTİR.

GLOSSARY

VOWELS

1	/ɪ/	kısa 'i' sesi	(normal süreden DAHA KISA)
2	/iː/	'i' sesi	
3	/æ/	kısa ince 'a' sesi	(normal süreden DAHA KISA)
4	/a/	ince 'a' sesi	
5	/ʌ/	kısa 'a' sesi	(normal süreden DAHA KISA)
6	/aɪ/	'a' sesi	
7	/e/	kısa 'e' sesi	(normal süreden DAHA KISA)
8	/ɛ/	'e' sesi	
9	/ɒ/	kısa 'o' sesi	(normal süreden DAHA KISA)
10	/ɔː/	'o' sesi	
11	/ʊ/	kısa 'u' sesi	(normal süreden DAHA KISA)
12	/uː/	'u' sesi	
13	/juː/	'ü' sesi	
14	/ə/	kısa 'ı' sesi	(normal süreden DAHA KISA)
15	/æ/	'ı' sesi	
16	/ɜː/	'ö' sesi	

NOTE:

Türkçede 'çok kısa süreli' ünlü ses yoktur. Türkçenin ünlüleri, berrak ağız ünlüleridir. Bir başka ifadeyle, İngilizcenin uzun ünlüleri, oluşum süresi yönünden, Türkçenin kısa ünlülerine benzer. İngilizcenin kısa ünlüleri ise, süre bakımından, Türkçeye yabancı seslerdir. Çünkü Türkçede bu kısalıkta ses yoktur. Bu kuralın farkına varılması ile birlikte, Türkçe ve İngilizce öğreniminde, iki dilin birbiriyle olan etkileşimi ve birbirinin gelişimine olan katkısı hissedilir derecede ARTACAKTIR.

COMMON DIPH-THONGS (TWO VOWELS TOGETHER)

17	/ɪə/	‘ii’ sesi	=	‘ir’ sesi
18	/ʊə/	‘ui’ sesi	=	‘ur’ sesi
19	/eə/	‘ei’ sesi	=	‘er’ sesi
20	/eɪ/	‘ei’ sesi	=	‘ey’ sesi
21	/ɔɪ/	‘oi’ sesi	=	‘oy’ sesi
22	/aɪ/	‘æi’ sesi	=	‘ay’ sesi
23	/əʊ/	‘iu’ sesi	=	‘ıw’ sesi
24	/aʊ/	‘æu’ sesi	=	‘aw’ sesi

COMMON TRIPH-THONGS (THREE VOWELS TOGETHER)

25	/eɪə/	‘eii’ sesi	=	‘eyı’ sesi
26	/ɔɪə/	‘oii’ sesi	=	‘oyı’ sesi
27	/aɪə/	‘æii’ sesi	=	‘ayı’ sesi
28	/əʊə/	‘iuı’ sesi	=	‘owı’ sesi
29	/aʊə/	‘æui’ sesi	=	‘awı’ sesi

NOTE:

Türkçede de ‘iki ünlülü heceler’ mevcuttur. Bu kuralın farkına varılması ile birlikte, Türkçe ve İngilizce öğreniminde, iki dilin birbiriyle olan etkileşimi ve birbirinin gelişimine olan katkısı hissedilir derecede ARTACAKTIR.

CONSONANTS

30	/p/	'p' sesi
31	/b/	'b' sesi
32	/t/	't' sesi
33	/d/	'd' sesi
34	/k/	'k' sesi
35	/g/	'g' sesi
36	/f/	'f' sesi
37	/v/	'v' sesi
38	/θ/	'th' sesi
39	/ð/	'dh' sesi
40	/s/	's' sesi
41	/z/	'z' sesi
42	/ʃ/	'ş' sesi
43	/ʒ/	'j' sesi
44	/tʃ/	't + ş' = 'ç' sesi
45	/dʒ/	'd + j' = 'c' sesi
46	/m/	'm' sesi
47	/n/	'n' sesi
48	/ŋ/	'ng' sesi
49	/h/	'h' sesi
50	/l/	'l' sesi
51	/r/	'r' sesi
52	/j/	'y' sesi
53	/w/	çok kısa 'u' sesi = 'w' sesi

NOTE:

ÜLKEMİZDE ÖĞRETİLMESİ GEREKEN, OLMAZSA OLMAZ, KURAL ŞUDUR.
‘ç’ sesi, ‘t + ş’ nin birleşmesiyle, ‘c’ sesi ise, ‘d + j’ nin birleşmesiyle oluşmaktadır. Türkçede ‘ğ’ sesi olmadığı halde okullarımızda öğretilmektedir, ‘w’ sesi ise olduğu halde öğretilmemektedir. Bu kuralın farkına varılması ile birlikte, Türkçe ve İngilizce öğreniminde, iki dilin birbiriyle olan etkileşimi ve birbirinin gelişimine olan katkısı hissedilir derecede ARTACAKTIR.

/ / : /bæd/ Sözcüklerin okunuşunu (kelimedeki sesleri) gösterir.

/ ' / : /'sɪstə/ Apostrof işareti vurgulu heceyi gösterir. Birincil (asıl) vurguyu gösterir. (primary stress = accent)

/ , / : /,ɪnfə'meɪʃən/ Virgül işareti, uzun sözcüklerde (4, 5... heceli) ikincil vurguyu göstermek için kullanılır. İkincil vurgu, genellikle birincil (asıl) vurgudan önce kullanılır. (secondary stress = accent)

/ ɪ / : /kʊɪ/ İngilizcede bir sesin uzun olduğu, yanına iki nokta konularak, Türkçede ise harfin üzerine şapka konularak gösterilir.

İngilizcenin uzun ünlüleri = Türkçenin kısa ünlüleri.

/ r / : /'sɪstə/ Kelimedeki /r/ sesinin söylenişi, konuşmacıya bağlıdır. Amerikan İngilizcesinde, /r/ sesi kilit bir sestir ve sözcüklerde her zaman okunur. Britanya İngilizcesinde ise, /r/ sesi sadece kendinden sonra ünlü bir ses gelirse veya diğer kelimeyle ulama yapıldığında telaffuz edilir.

/ ə / : /'lesən/ Kelimedeki /ə/ = ‘ı’ sesinin telaffuz edilip edilmeyeceği konuşmacıya bağlıdır. Her iki söyleniş biçimi de doğrudur.

/ ə / : /təki/ Çoğu zaman /ə/ = /ə + r/ = ır fonemi, Amerikan İngilizcesinde /ɜr/ = ‘ör’ sesinin yerine kullanılmaktadır. Her iki söyleniş biçimi de doğrudur.

Örnek: Stir /stə/ = /stɜr/ = /stəɪr/

Accent: Aksan, vurgu, ağız.

Affixes: Ekler, ön ve son ekler.

Affricates: Patlamalı + sürtünmeli. (Breath is stopped and constricted)

Allophone: Fonemin üyeleri.

Alveolar: Diş eti ünsüzü. (tongue on tooth-ridge)

American English: Amerikan aksanı.

Analytic Phonics: Ses ve harf (şekil) ilişkisi. (Str-ee-t)

Approximants (glides and liquids): Kayıcılar (w, y) ve akıcılar (l, r).

Articulation (production): Boğumlama, söyleniş, söyleyiş, artikülasyon.

Assimilation: Ses benzeşmesi, değişmesi, uyuşması.

Bilabial: Çift dudak ünsüzü. (lips together)

British English: Britanya (İngiliz) aksanı.

Closed syllable: Kapalı hece, ünsüz ses ile biten hece.

Consonant sounds (phonemes): Ünsüz sesler = sesbirimler.

Consonant clusters (blends): Tek hecede ard arda gelen iki ünsüz.

Content words: Fiil, sıfat, isim, ve zarfları içerir. Tek başlarına belirgin bir anlamı veya içeriği vardır. Vurgulu sözcüklerdir. (stressed words)

Contractions: Kısaltmalar. **eg:** she's, they've...

Dental: Diş ünsüzü. (tongue-teeth)

Derivational affixes: Yapım ekleri.

Diction: Diksiyon, söyleyiş, telaffuz.

Digraph: İki harf, tek sesi temsil eder. **İki harf= bir (tek) ses .**

Diphthongs: Kayan ünlüler (glides), ikiz ünlüler, iki ünlülü heceler.

Elision (omission): Ses düşmesi, ses yitimi, ünsüz düşmesi, ünsüz yitimi.

Exception: İstisna.

Fricatives: Sürtünmeli = sızmalı ünsüzler. (continuants) Hava akışının çok dar tutulmasıyla oluşan sesler. Yarı kapalıdır. Ses engellemesi vardır. (Breath is constricted.)

Function words: Gramere ait kelimelerdir. Sayıca azdırlar. (yaklaşık 50 tane). Vurgusuz kelimelerdir. Tek başlarına bir anlam ifade etmezler. Tek heceden oluşan küçük sözcüklerdir.

Harmony in the manner of articulation: Çıkış biçimi uyumu.

Harmony in the place of articulation: Çıkış yeri uyumu.

Homographs: Yazılışı aynı, söylenişi ve anlamları farklı olan sözcükler.

Homonyms: Yazılışı ve söylenişi aynı, anlamları farklı olan sözcükler.

Homophones: Söylenişi aynı, yazılışı ve anlamları farklı sözcükler.

Inflectional affixes: Çekim ekleri.

Intonation: Tonlama, titreleme, ezgileme.

Intrusive sounds: Kaynaştırma ünsüzleri, ses türemesi. (linking)

Jaw position: Alt çenenin durumuna göre ünlü sesler.

Juncture: Kavşak. Ulama yapılmaz. (balkon *açık*mış – bakona *çık*mış)

Labio–dental: Diş – dudak ünsüzü. (bottom lip– teeth)

Labial–harmony: Küçük ünlü uyumu, dudak uyumu. (düz / yuvarlak)

Larynx: gırtlak.

Lateral: Yan (akıcı) ses. /l/

Letter: Harf (şekil).

Linking: Ulama, ses birleştirme.

Lips position: Dudakların durumuna göre ünlü sesler.

Liquids: Akıcı sesler (l / r) (Breath is not obstructed)

Lisping: Peltekleşme.

Long vowels: Uzun ünlü sesler.

Manner of articulation: Boğumlanma (söyleniş) biçimine göre ünsüzler.

Mimes and gestures: Jest ve mimikler (beden dili) – Yüz kaslarının anlatım amaçlı kullanımı mimikleri; baş, el, kol, ayak, bacak ve bedenin kullanımı da jestleri oluşturur.

Monoph–thongs: Kısa ve uzun ünlüler. Tek sestten (ünlüden) oluşur.

Narrow vowels: Dar ünlüler. Kapalı ünlüler.

Nasal: Geniz sesleri. Seslerin çoğu, arka damağın yükselmesiyle, hava akımının burun boşluğuna girişi engellenerek ağızdan çıkarılır. Geniz seslerinde ise, arka damak alçaltılarak, bolca bir hava burundan çıkarılır. (Breath is released through the nose)

Nasal cavity: Burun boşluğu.

Open syllable: Açık hece, ünlü ses ile biten hece.

Palatal: Ön damak, sert damak.

Palato–alveolar: Dil önü – diş eti ardı ünsüzleri. (c, ç, j, ş)

Palatal harmony: Büyük ünlü uyumu, kalınlık – incelik uyumu.

Pause: Durak, söz öbekleri arasında durma.

Pharynx: Yutak

Phoneme: Sesbirim, ses.

Phonemic awareness: Ses bilinci.

Phonics: Bir dili ses odaklı/ merkezli öğrenme, temeli sese dayandırma.

Phonology: Ses bilgisi.

Phonetics: Sesbilim.

Phonogram (grapheme): Sesbirimi temsil eden yazıbirim.

Place of articulation: Boğumlanma (çıkış = söyleniş) yerine göre ünsüzler.

Plosives (stop): Patlamalı ünsüzler. Hava akışının kapanması ile oluşan sesler. Ses engellemesi vardır. (Breath is stopped and released.)

Prefixes: Ön ekler.

Rhyme: Kafiye, uyak.

Rounded vowels: Yuvarlak ünlüler.

Schwa = /ə/: Doğal ünlü = doğal vurgu = doğal ortam. Tüm ünlü harfler /ə/ sesini yapabilmektedir.

Semi-vowels: Yarı ünlüler = yarı ünsüzler. Hece oluşturacak sürekliliğe sahip olmayışları ve oluşmaları sırasında ses tellerinde ortaya çıkan hafif büzüşme onları tam ünlü yapmaz. Boğumlanma noktaları ünlüyle ünsüz arasında bulunan ve ünlüye yakın nitelik taşıyan sesler: (w, y...)

Silent letters: Ses değeri olmayan harflerdir = yazıbirimlerdir. Yazımda vardır, söylenişinde yoktur.

Sonorants: Sürtünmesizler = yarı ünlüler. Hava akış yolunun geniş tutulmasıyla oluşan seslerdir. Bu özellikleriyle, ünlü seslere benzerler. Ses engellemesi yok denecek kadar azdır.

Sentence stress: Cümle vurgusu.

Short vowels: Kısa ünlü sesler.

Sound: Ses.

Stress: (accent) Vurgu.

Stress timing: The temporal duration between two stressed syllables is equal.

Strong forms: Vurgulu (güçlü) söyleyiş.

Suffixes: Son ekler.

Syllable: Hece.

Syllable division: Hecelerine ayırma.

Syllable stress: Hece vurgusu, sözcük vurgusu.

Syllable timing :The duration of every syllable is equal.

Synthesis: Birleştirme, ses birleştirme, sentez.

Synthetic Phonics: Ses temelli cümle yöntemi. Ses-hece-kelime-cümle. 'Ses' ten anlamlı hece, kelime ve cümleler oluşturma. (s-t-r-e-e-t)

Tooth ridge = gum ridge = alveolar: Diş eti.

Triph-thongs: Üçüz ünlüler, üç ünlülü hece.

Tongue position: Dilin durumuna göre ünlüler.

Tongue tip: Dil ucu.

Trill: Titrek, çarpmalı ses. Dil ucunun ön damağa dokunması ve dil gövdesinin büzüşüp havanın dil üzerinden kesik kesik verilmesiyle çıkarılan ses. /r/

Unrounded vowels: Düz ünlüler.

Unvoiced (voiceless) consonants: Sert ünsüzler, ötümsüzler, tonsuzlar.

Uvula: Küçük dil.

Velar: Yumuşak damaktan çıkan ünsüz sesler. Arka damak, art damak, kalın sesler. (back of tongue on soft palate).

Vocal cords: Ses telleri.

Voiced consonants: Yumuşak ünsüzler, ötümlüler, tonlular, gürültülü.

Vowel sounds: Ünlü sesler.

Weak forms: Vurgusuz (zayıf) söyleyiş.

Wide vowels: Geniş ünlüler, açık ünlüler.

Windpipe: Nefes borusu.

Word stress: Sözcük vurgusu.

***/ð/** : /ðæt/ Diş sesi 'd^h'. Dil dişlerin ya arasında ya da üst dişlere değır. Oluşma biçimi bakımından /z/sesine benzer.

***/θ/** : /θɪŋk/ Diş sesi 't^h'. Dil dişlerin ya arasında ya da üst dişlere değır. Oluşma biçimi bakımından /s/sesine benzer.

***/tʃ/** : /nɛɪtʃə/ 't' + 'ş' birleşmesi. /t/ + /ʃ/ = 'ç' sesi.

***/dʒ/** : /dʒɒb/ 'd' + 'j' birleşmesi. /d/ + /ʒ/ = 'c' sesi.

***/ŋ/** : /sɪtɪŋ/ Dil damağa dokundurularak 'n' sesi söylenir.

***/ʒ/** : /pleʒə/ Ses bilgisinde 'j' sesini temsil eder.

***/j/** : /jes/ Ses bilgisinde 'y' sesini temsil eder.

***/ʃ/** : /ʃi:/ Ses bilgisinde 'ş' sesini temsil eder.

***/juɣ/** : Ses bilgisinde ‘ü’ sesini temsil eder.

***/w/** : İki dudak birbirine yaklaşır veya dokunur, bu şekilde ‘v’ denir. Normal ‘v’ sesinde ises alt dudak üst dişlere dokunur. /v/sesi, /w/sesine göre sert, berrak ve belirgindir. /w/ sesi, oluşma biçimi yönünden /u/ sesine çok benzerdir. **Türkçede ‘v’ harfi**, hem /v/ hem de /w/ olmak üzere iki sesi temsil eder.

SCHWA /ə/

'İngilizce'de hece vurgusu sistemini ve konuşma akışını çözmenin yolu schwa "olayını" kavramaktan geçiyor. Dilin orta bölümlerinde boğumlanan vurgusuz, güçsüz, renksiz bir boğumlama ürünüdür.

Başka bir deyişle, sabit bir schwa sesbirimi sözkonusu değildir. Çoğu zaman, eğer hece vurgulu olsaydı kullanılacak olan ünlüden, yani yerini almış olduğu ünlüden de esintiler taşır. Dilin ortalarında, ne /a/ ne /u/ ne /ı/, ama aynı zamanda hepsinden çağrışımlar taşıyabilen cılız, güçsüz bir sesbirim olarak çalışınız. Ünlülerin en ünsüzü de diyebilirsiniz ona. Bu durumdan duyduğu utançtan sesi soluğu çıkmıyor, gözüyle değerlendirebilirsiniz.

Fakat okuyucunun uyarılması gerekir:

Bu ses için asla bizdeki "ı" harfinin okunuşu örnek alınmamalıdır. Bizim /ı/ sesimiz buna kıyasla çok önde ve dardır. Oysa, dediğim gibi, "schwa" sesini dilin ortalarında, ne /a/ ne /u/ ne /ı/, ama aynı zamanda hepsinden esintiler taşıyan bir cılız sesleme ürünü olarak çalışınız. Vurgusuz heceleri sanki işitilmesini istenmiyormuş gibi hafif bir sesle "tırısıntırısı" hızla söyleyerek geçeceksiniz. Ta ki, bir sonraki vurgulu ünlüye gelip, o heceyi "patlatarak" söylemek üzere kısa bir es verinceye kadar.' (Doç. Dr. Yalçın İZBUL, www.ingilizce-ders.com)

DİL = İNSAN
Her ikisi de canlıdır.
Her ikisi de kültür taşıyıcısıdır.
Her ikisi de doğar, yaşar ve ölür.
Her ikisi de göç eder.
Her ikisi de sürekli değişir.
Her ikisi de durağan değildir.
Her ikisi de ana unsurdur.
Kültür, dilin egemenliği altında yaşamını sürdürür.

REFERENCES

- *Aksan, D., Her Yönüyle Dil, Türk Dil Kurumu Yayınları, 2009.
- *Ashby, P., Understanding Phonetics , 2010.
- *Aslam, M., and Kak, A. M., Introduction to English Phonetics and Phonology.
- *Avery, P., and Ehrlich, S., Teaching American English Pronunciation, 1992.
- *Avrupa Konseyi, Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni, Cambridge, 2001.
- *Ay, Ö., Türkiye Türkçesi Ağzlarında Fiil Çekimi, TDK, Ankara, 2009.
- *Azar, B. S., Fundamentals of English Grammar, U.S.A, 2006.
- *Baart, J.L. G., A Field Manual of Acoustic Phonetics, 2009.
- *Ball, M. J., and Muller, N., Phonetics for Communication Disorders, 2005.
- *Barnes, F., Learn to Read From Sounds, 2006.
- *Bartels, C., The Intonation of English Statements and Questions, 1999.
- *Başkan, Ö., Yabancı Dil Öğretimi İlkeler ve Çözümler, İstanbul, 2006.
- *Başkan, Ö., İngilizce Sesletim Kılavuzu, Ankara, 1994.
- *Bauer, L., English Word-Formation, Cambridge, 1983.
- *Bauman – Waengler, J., Introduction to Phonetics and Phonology, 2008.
- *Beisbier, B., Sounds Great 1–2, U.S.A, 1994–1995.
- *Booth, Trudie M., French Phonetics, 2000.
- *Bowen, T. and Marks, J., The Pronunciation Book, 1992.
- *Bowler, B., Timesaver Pronunciation Activities, London, 2005.
- *Bradford, B., Intonation of Context, 1988.
- *Brazil, D., The Communicative Value of Intonation in English, 1985.
- *Brown, A., Teaching English Pronunciation, 1991.
- *Brown, G., Listening to Spoken English , London, 1977.
- *Brown, G., Currie, K. L., and Kenworthy, J., Questions of Intonation, 1980.
- *Buran, A., Türkiye Türkçesi Ağzlarında İkincil Uzun Ünlüler, 2004.
- *Burzio, L., Principles of English Stress, 2005.
- *Bybee, J. L., Phonology and Language Use, 2003.
- *Callamand, M., Methodologie de la prononciation, Paris, 1983.
- *Cancio, Mary L., and Singh, S., Functional Phonetics Workbook, 2007.
- *Carr, P., Phonology, London, 1993.
- *Catford, J. C., A Practical Introduction to Phonetics, Oxford, 1988.
- *Catford, J. C., A Practical Introduction to Phonetics, 2002.
- *Catford, J. C., Fundamental Problems in Phonetics, 1982.
- *Cesar, D. J., Of Sound And Symbol: The First Phonetic System That Works, 2008.
- *Chomsky, N., and Halle, M., The Sound Pattern of English, 1991.
- *Chomsky, N., and Halle, M., The Sound Pattern of English, New York, 1968.
- *Colaiani, L. E., The Joy of Phonetics and Accents, 2000.
- *Collins, Beverley S., and Mees, Inger M., Practical Phonetics and Phonology.
- *Cordry, H. V., A Dictionary of American English Pronunciation, 1997.

- *Coşkun, M. V., Türkçenin Ses Bilgisi, İstanbul, 2010.
- *Cruttenden, A., Intonation, Cambridge, 1986.
- *Crystal, D., A Dictionary of Linguistics and Phonetics, 1991.
- *Crystal, D., The English Tone of Voice, London, 1975.
- *Cubrovic, B., and Paunovic T., Ta(l)king English Phonetics Across Frontiers.
- *Cunha, E., Portuguese Self-Taught With Phonetic Pronunciation, 2008.
- *Dauer, Rebecca M., Accurate English: A Complete Course in Pronunciation.
- *Dellar, H. and Walkley, A., and Hocking, D., Innovations Intermediate C., 2004.
- *Dellar, H. and Walkley, A., Innovations Elementary Coursebook, Italy, 2005.
- *Dellar, H. and Walkley, A., Innovations Pre-intermediate Coursebook, 2005.
- *Demircan, Ö., İngilizcenin Vurgulama Düzeni, İstanbul, 1980.
- *Demircan, Ö., Türkçenin Ses Dizimi, İstanbul, 2009.
- *Demirezen, M., Articulatory Phonetics & Principles of Sound Production, 1987.
- *Director; Summers, D., Longman Dictionary of American English, 2004.
- *Director; Summers, D., Longman Wordwise Dictionary, new edn, 2001.
- *Director; Summers, D., Longman Dictionary of Contemporary English, 2003.
- *Dufresne, M., Word Solvers: Making Sense of Letters and Sounds, 2002.
- *Durak, M., Fransız Dilinin Sesletimi, İstanbul, 2001.
- *Dyson, J., Best Chambers Students Dictionary, Best, 2004.
- *Edmund, G., Phonology: Analysis and Theory, 2002.
- *Edwards, Harold T., Applied Phonetics, 2002.
- *Elik, R., Diksiyon- Etkili Konuşma Teknikleri, İstanbul, 2009
- *Er, S., Etkili ve Güzel Konuşma Sanatı, İstanbul, 2011.
- *Erdoğan, S., Avrupa Dil Ödülü Başvurusu, Doğru Sesleri Kullanmayı Öğretme.
- *Erdoğan, S., Ses Temelli Gerçek İngilizce, İstanbul, 2011.
- *Ergenç, İ., Konuşma Dili ve Türkçenin Söyleyiş Sözlüğü, Ankara, 2002.
- *Evans, V.-Dooley J., Upstream Elementary Coursebook, EU, 2005.
- *Fonetik Araştırma ve Uygulama Merkezi Dr. Atilla Kırıl Fonetik Lab., Muğla Üni.
- *Fougeron, C., Laboratory Phonology 10, 2010.
- *Fox, A., Prosodic Features and Prosodic Structure, 2002.
- *Frank, D., Gabby's Wordspeller Phonetic Dictionary, 2008.
- *Frodesen, J. and Eyring J., Grammar Dimensions 4, U.S.A , 2007.
- *Fry, D. B., Acoustic Phonetics: A course of basic readings, 2009.
- *Gattegno, C., The Common Sense of Teaching Foreign Languages, 1976.
- *Geigerich, H., English Phonology: An Introduction, Cambridge, 1992.
- *Gibbon, D., Intonation, Accent, and Rhythm: Studies in Discourse Phonology.
- *Gilbert, J., Clear Speech, 1984.
- *Gimson, A., An Introduction to the Pronunciation of English, 1980.
- *Gimson, A. C., An Introduction to the Pronunciation of English, London, 1989.
- *Goouch, K., and Lambirth, A., Understanding Phonics, 2008.

- *Gordon, M., Syllable Weight: Phonetics, Phonology, Typology, 2006.
- *Grant, L., Well Said, U.S.A, 2010.
- *Güneş, F., Ses Temelli Cümle Yöntemi ve Zihinsel Yapılandırma, Ankara, 2007.
- *Güneş, F., Türkçe Öğretimi ve Zihinsel Yapılandırma, Ankara, 2007.
- *Halle, M. and Mohanan, K.P., Segmental Phonology of Modern English, 1985.
- *Halle, N. and Clements, G.N., Problem Book in Phonology, Cambridge, 1983.
- *Hamill, L. N., Phoneme English, 2002.
- *Harris, J., English Sound Structure, 1994.
- *Hawkins, P., Introducing Phonology, London, 1992
- *Hayward, K., Experimental Phonetics, 2001.
- *Hockett, C., A Manual of Phonology, Baltimore, 1955.
- *Hogg, R. and McCully, C., Metrical Phonology: A Coursebook, Cambridge, 1987.
- *Hooke, R. and Rowell, J., A handbook of English Pronunciation, 1992.
- *Hooper, J., Introduction to Natural Generative Phonology, New York, 1976.
- *Hyman, L.M., Phonology: Theory and Analysis, New York, 1975.
- *Jespersen, O., What is the use of phonetics?, 1910.
- *Johnson, K., Acoustic and Auditory Phonetics, Australia, 2004.
- *Johnston, R., and Watson, J., Teaching Synthetic Phonics, 2007.
- *Jones, C., English Pronunciation in the Eighteenth and Nineteenth Centuries.
- *Jones, D., An Outline of English Phonetics with 131 illustrations, 2010
- *Jones, D., and Ward, D., The Phonetics of Russian, 2010.
- *Jones, D., English Pronouncing Dictionary, Cambridge, 2004.
- *Kaisse, E., Connected Speech: The Interaction of Syntax and Phonology, 1985.
- *Kaplan, M., Diksiyon, İstanbul, 2009.
- *Karaağaç, G., Türkçenin Ses Bilgisi, İstanbul, 2010.
- *Katamba, F., An Introduction to Phonology, London, 1989.
- *Katamba, F., Morphology, London, 1993.
- *Keating, P. A., Phonological Structure and Phonetic Form, 2006.
- *Kenworthy, J., Teaching English Pronunciation, 1987.
- *Kenyon, J. S., and Knott, T.A., A Pronouncing Dictionary of American English.
- *Kofler, L., The Practice Of Phonetics and Of Elementary Articulation Exercises.
- *Korkmaz, Z., Güney-Batı Anadolu Ağızları Ses Bilgisi (Fonetik), Ankara, 1994.
- *Korkmaz, Z., Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi), TDK, Ankara, 2009.
- *Krapp, G. P., The Pronunciation of Standard English in America, 2009.
- *Kreidler, C. W., The Pronunciation of English, Oxford, 1989.
- *Kuiper, K., and Allan, W.S., An Introduction to English Language, London, 1996.
- *Lacy, P., The Cambridge Handbook of Phonology, 2007.
- *Ladefoged, P. and Maddieson, I., The Sounds of the World's Languages, 1996.
- *Ladefoged, P., and Johnson, K., A Course in Phonetics (with CD-ROM), 2010.
- *Ladefoged, P., Vowels and Consonants, Blackwell, 2005.

- *Ladefoged, P., Vowels and Consonants, 2nd Ed, 2005.
- *Ladefoged, P., A Course in Phonetics, New York, 1975.
- *Lass, R., Phonology: An Introduction to Basic Concepts, Cambridge, 1984.
- *Laver, J., Principles of Phonetics, 1994.
- *Lennard, J., Oxford Dictionary of Rhymes, 2007.
- *Li, J., Chinese Phonetic System and Language (English Translation), 2009.
- *Lobb, N., Spelling: A Phonetic Approach, 2001.
- *Lodge, K. R., Critical Introduction to Phonetics, 2009.
- *Lujan, B. A., The American Accent Guide, 2008.
- *Maddieson, I., Patterns of Sounds, Cambridge, 1984.
- *Marchal, A., From Speech Physiology to Linguistic Phonetics, 2009.
- *McCully, C. B., The Sound Structure of English, 2009.
- *MEB, 2010–2014 Stratejik Planı, Ankara, 2009.
- *MEB, Anadolu Lisesi İngilizce Dersi Öğretim Programı, Ankara, 2002.
- *MEB, İlköğretim Öğretmenleri Özel Alan Yeterlilikleri, 2008.
- *MEB, Komisyon, Devlet Kitabı, Lise Dilbilim 2 Ders Kitabı, Ankara, 2007.
- *MEB, Komisyon, Devlet Kitabı: Dil ve Anlatım 9. Sınıf, İstanbul, 2009.
- *MEB, Komisyon, New Bridge to Success Elementary Course Book, İstanbul, 2008.
- *MEB, Komisyon, New Bridge to Success Pre–Intermediate Course Book, 2006.
- *MEB, Ortaokul 1. 2. ve 3. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı, Ankara, 1992
- *MEB, Ortaöğretim Öğretmenleri Özel Alan Yeterlilikleri, 2009.
- *MEB, Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri, 2006.
- *MEB, TTKB, İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı, 2011.
- *MEB, TTKB, İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı, 2011.
- *MEB, TTKB, Ortaöğretim Almanca Dersi Öğretim Programı, 2011.
- *MEB, TTKB, Ortaöğretim Dil ve Anlatım Dersi Öğretim Programı, 2011.
- *MEB, TTKB, Ortaöğretim Fransızca Dersi Öğretim Programı, 2011.
- *MEB, TTKB, Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı, 2011.
- *MEB, TTKB, Ortaöğretim İtalyanca Dersi Öğretim Programı, 2011.
- *Merriam– Webster, Merriam–Webster’s Rhyming Dictionary, 2006.
- *Moats, L. C., The Speech Sounds of English, 2009.
- *Murray, Thomas E., The Structure of English, 1994.
- *Nespor, M. and Vogel, I., Prosodic Phonology, Dordrecht, 1986.
- *Nicholson, G. G., A Practical Introduction to French Phonetics, 2010.
- *Noel – armfield, G., English Humour in Phonetic Transcript, 2009.
- *O’ Connor, J. D., Phonetics, Harmondsworth, Penguin, 1973.
- *O’grady, G., A Grammar of Spoken English Discourse, 2010.
- *Ogden, R., An Introduction to English Phonetics, 2009.
- *Orion, G. F., Pronouncing American English, 1999.
- *Oxenden, C. and Latham–Koenig, C., New English File Intermediate, 2006.

- *Oxenden, C. and Latham-Koenig, C., New English File Upper-intermediate, 2007.
- *Palmer, Harold E., A First Course of English Phonetics, 2009.
- *Pennington, M. C., Phonology in English Language Teaching, London, 1996.
- *Reetz, H., and Jongman, A., Phonetics, 2008.
- *Rice, C. M., Voice Production With the Aid of Phonetics, 2001.
- *Riper, C. G.V., and Smith, D. E., An Introduction to General American Phonetics.
- *Riper, Charles G. V., and Smith, Dorothy E., An Introduction to General American
- *Roach, P., English Phonetics and Phonology, 1991.
- *Roach, P., English Phonetics and Phonology, Cambridge, 2009.
- *Roach, P., English Phonetics and phonology: A Practical Course, Cambridge, 1983.
- *Rubach, J., Cyclic and Lexical Phonology, Dordrecht, 1984.
- *Sauer, W., A Drillbook of English Phonetics, 2006.
- *Sebüktekin, H., Yabancılar için Türkçe 2, İstanbul, 2008.
- *Selen, N., Phonologie Morphologie Syntax der Deutschen Sprache, 1993.
- *Selen, N., Yabancı dil öğreniminde yapılan sesel yanlışlar, 1986.
- *Selkirk, E.O., Phonology and Syntax, 1984.
- *Shand, W. J. S., Japanese Self-Taught; with English Phonetic Pronunciation.
- *Shriberg, Lawrence D., and Kent, Raymond D., Clinical Phonetics, 2002.
- *Silverstein, B., Perfecting the Sounds of American English, 1996.
- *Sinolingua, Standard Chinese Phonetics, 2008.
- *Siptar, P., and Törkenczy, M., The Phonology of Hungarian, 2007.
- *Skandera, P., and Burleigh, P., A Manual of English Phonetics and Phonology.
- *Small, L. H., Fundamentals of Phonetics, 2004.
- *Small, Larry H., Fundamentals of Phonetics, 2004.
- *Soames, L., An Introduction to Phonetics; English, French and German, 2010.
- *Spector, C. C., Activities for Developing Phonological Awareness, 2009.
- *Sweet, H., The Sounds of English: An Introduction to Phonetics, 2010.
- *Taşer, S., Konuşma Eğitimi, İstanbul, 2009.
- *TDK, Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2005.
- *TDK, Yazım Kılavuzu, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2005.
- *Tekin, T., Türk Dillerinde Birincil Uzun Ünlüler, Ankara, 1995.
- *Tench, P., Pronunciation Skills, 1981.
- *Tench, P., The Intonation Systems of English, 1996.
- *Thimm, Carl A., Hindustani Self-Taught: With English Phonetic Pronunciation.
- *Trim, J., English Pronunciation Illustrated, Cambridge, 1975.
- *Trudgill, P., and Hannah, J., A Guide to the Varieties of Standard English, 2002.
- *Ulrike, G., Introduction to English Phonetics and Phonology, 2009.
- *Underhill, A., Sound Foundations: Living Phonology, Oxford, 1994.
- *Üçok, N., Genel Fonetik, İstanbul, 2008.
- *Venezky, R. L., The American Way of Spelling, 1999.

- *Vietor, W., Elements of Phonetics, English, French, 2009.
- *Wall, J., International Phonetic Alphabet for Singers, 1989.
- *Waniek-Klimczak, E., Issues of Accents in English, 2008.
- *Weaver, A.T. and Ness, O.G., The Fundamentals and Forms of Speech, 1991.
- *Wehmeier, S., Oxford Wordpower Dictionary, Oxford, 1993.
- *Wehmeier, S., Oxford Advanced Learners Dictionary, 6th edn, Oxford, 2000.
- *Wehmeier, S., Oxford Advanced Learners Dictionary, 7th edn, Oxford, 2006.
- *Wenszky, N., Secondary Stress in English Words, 2004.
- *Wilde, S., What's a Schwa Sound Anyway?, 1997.
- *Williams, R. M., Phonetic Spelling for College Students, 1980.
- *Wilson, K. and Taylor, J., Prospects Beginner Coursebook, Malaysia, 1998.
- *Wilson, K. and Taylor, J., Prospects Pre- Intermediate Coursebook, Italy, 1999.
- *Wong, R., Teaching Pronunciation, 1987.
- *Yurtbaşı, M., English Dictionary For Turkish Students, İstanbul, 2004.
- *Yurtbaşı, M., İngilizce Sesletim Eğitimi, İstanbul, 2008.

- *<http://www.tdk.gov.tr/>
- *<http://www.meb.gov.tr/>
- *<http://ipa.typeit.org/>
- *<http://www.isphs.org/>
- *<http://www.howjsay.com/>
- *<http://www.diksiyon.org/>
- *<http://www.iletisimakademisi.com.tr/>
- *<http://www.phon.ucl.ac.uk/resource/phonetics.php>
- *<http://www.jills.org/>
- *<http://learnrealenglish.com/>
- *<http://clas.mq.edu.au/>
- *<http://www.englishclub.com/>
- *<http://www.ingilizce-ders.com/>
- *<http://www.fonetiks.org/>
- *<http://faculty.washington.edu/>
- *<http://home.cc.umanitoba.ca/>
- *<http://www.istanbulingilizcesi.com/>
- *<http://www.temelingilizce.com/>
- *<http://www.fonetikingilizce.com/>
- *<http://www.sesletim.com/>